

VIRTAIN KAUPUNGIN TILINPÄÄTÖS 2019

Virrat

Kaupunginhallitus 30.3.2020 § 97
Kaupunginvaltuusto 22.6.2020 § 36

Sisällys

I TOIMINTAKERTOMUS.....	8
1 Johdanto.....	8
2 Kaupunginjohtajan katsaus.....	9
3 Virtain kaupungin hallinto 31.12.2019 ja siinä tapahtuneet muutokset	11
4 Yleinen ja oman talousalueen kehitys.....	12
5 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa sekä toimintaympäristön kuvaus	18
5.1. Toimintaympäristö	18
6 Kaupungin henkilöstö	22
7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	24
8 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä.....	26
9 Ympäristötekijät	28
10 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus.....	30
10.1 Kehitys ilman Ruoveden palvelutuotantoa	34
10.2 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut (=ulkoinen).....	36
10.3 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	37
10.4 Tase ja sen tunnusluvut.....	38
10.5 Kaupungin kokonaistulot ja –menot vuonna 2019.....	39
11 Arvio kaupungin tulevasta kehityksestä	40
12 Tilikauden tuloksen käsittely	43
13 Kuntakonsernin toiminta ja talous	44
13.1 Konsernin toiminnan ohjaus	44
13.2 Omistukset 2019.....	44
13.3 Olennaiset tapahtumat kuntakonsernissa.....	45
13.4 Arvio kuntakonsernin tulevaisuuden kehityksestä	45
13.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä.....	46
13.6 Kaupunkikonsernin tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	48
13.7 Kaupunkikonsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	49
13.8 Kaupunkikonsernin tase ja sen tunnusluvut	50
II TALOUSARVION TOTEUTUMINEN.....	51
1 TYTÄRYHTIÖIDEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN JA OSAKKUUSYHTEISÖT	52
1.1 Virtain Yrityspalvelu Oy	52
1.2 Kiinteistö Oy Virtain Vuokratalot.....	52
1.3 Kiinteistö Oy Virtain Opiskelija-asuntolat	52
1.4 Kiinteistö Oy Killinpolku.....	53
1.5 Kiinteistö Oy Virtain Veteraanit	53

1.6 Kiinteistö Oy Tyrkönrivi	53
1.7 Virtain Jäähalli Oy	53
1.8 Keiturin Sote Oy	54
1.9 Virtain Energia Oy	54
1.10 Osakkuusyhteisöt	54
2 LIIKELAITOS MARTTISEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	55
3 KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMINEN (KAUPUNKI JA VESIHUOLTO).....	56
3.1 KAUPUNGINVALTUUSTO	60
3.2 TARKASTUSLAUTAKUNTA	61
3.3 KESKUSVAALILAUTAKUNTA	61
3.4 KAUPUNGINHALLITUS	62
3.4.1 Hallituksen tulosalue	65
3.4.2 Hallinnon ja talouden tulosalue	67
3.5 PERUSTURVALAUTAKUNTA	69
3.5.1 Ehkäisevän terveydenhuollon tulosalue	72
3.5.2 Sairaanhoidon tulosalue.....	73
3.5.3 Erikoissairaanhoidon tulosalue	74
3.5.4 Hammashuollon tulosalue	74
3.5.5 Sosiaalityön tulosalue	75
3.5.6 Kehitysvammahuollon tulosalue.....	76
3.5.7 Koti- ja vanhustyön tulosalue	77
3.6 SIVISTYSLAUTAKUNTA.....	80
3.6.1 Hallinnon tulosalue.....	82
3.6.2 Perusopetuksen tulosalue	82
3.6.3 Lukiokoulutuksen tulosalue	83
3.6.4 Aikuiskoulutuksen/kansalaisopiston tulosalue.....	83
3.6.5 Lasten päivähoidon tulosalue.....	84
3.6.6 Kirjasto- ja kulttuuritoimen tulosalue	84
3.6.7 Liikuntatoimen tulosalue.....	85
3.7 MERIKANTO-OPISTO	87
3.8 TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA	90
3.8.1 Hallinnon tulosalue	93
3.8.2 Ylläpidon ja rakentamisen tulosalue.....	94
3.8.3 Ympäristövalvonnan tulosalue	95
3.8.5 Vesihuoltolaitoksen tulosalue.....	95
4 TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN	98
4.1 Verotulojen erittely	99
4.2 Valtionosuuksien erittely	99

5 INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN	100
5.1 Hankkeet.....	100
5.2 Hankeryhmät.....	101
6 RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN	103
III TILINPÄÄTÖSLASKELMAT.....	104
VIRTAIN KAUPUNKI: KAUPUNKI, VESIHUOLTO JA MARTTINEN	105
TULOSLASKELMA (ULK.)	105
RAHOITUSLASKELMA.....	106
TASE	107
LIITETIEDOT	109
Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	109
Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	109
Tasetta koskevat liitetiedot.....	112
MUUT LIITETIEDOT	117
KONSERNITILINPÄÄTÖSLASKELMAT.....	120
KONSERNITULOSLASKELMA.....	120
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA.....	121
KONSERNITASE	122
Konsernituloslaskelman liitetiedot	125
Konsernitaseen liitetiedot.....	125
IV ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET.....	128
VESIHUOLTOLAITOS.....	128
TULOSLASKELMA	128
RAHOITUSLASKELMA.....	129
TASE	130
LIIKELAITOS MARTTINEN	132
TOIMINTAKERTOMUS.....	132
TALOUSARVION TOTEUMAVERTAILU	137
RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN	139
INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN	140
TULOSLASKELMA	141
RAHOITUSLASKELMA.....	142
TASE	143
LIITETIEDOT.....	145
LIIKELAITOSTEN VAIKUTUS KAUPUNGIN TOIMINNAN RAHOITUKSEEN 31.12.2019	150
LIIKELAITOKSET KAUPUNGIN TILINPÄÄTÖKSESSÄ	151
V ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	152

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA 2019	152
ALLEKIRJOITUKSET	153

I TOIMINTAKERTOMUS

1 Johdanto

Tässä osassa annetaan tiedot kaupungin ja konsernin talouden ja toiminnan kehittymistä koskevista tärkeistä asioista. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen käsitellään osassa II Talousarvion toteutuminen.

Tässä osassa annetaan muut toimintakertomuksessa edellytetyt tiedot, myös esitys tilikauden tuloksen käsittelystä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä arvio kunnan ja kuntakonsernin tulevasta kehityksestä.

Toimintakertomus sisältää seuraavat osiot:

1. Johdanto
2. Kaupunginjohtajan katsaus
3. Virtain kaupungin hallinto 31.12.2019 ja siinä tapahtuneet muutokset
4. Yleinen ja oman talousalueen kehitys
5. Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa sekä toimintaympäristön kuvaus
6. Kaupungin henkilöstö
7. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä
8. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä
9. Ympäristötekijät
10. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus
11. Arvio kaupungin tulevasta kehityksestä
12. Tilikauden tuloksen käsittely
13. Kuntakonsernin toiminta ja talous

2 Kaupunginjohtajan katsaus

Kuntataloudessa vuosi 2019 oli haastava ja monessa julkilausumassa sen on todettu olleen historian huonoin kuntatalouden vuosi. Vain harva kunta pystyi tilinpäätöksessään yltämään ylijäämaiseen tulokseen etenkin, jos jätetään kertaluonteiset erät huomioimatta. Kaikkiaan Manner-Suomen kunnista 225 teki alijäämäisen tuloksen ja 56 vuosikate päätyi negatiiviseksi, kun edellisenä vuotena vastaavat luvut olivat 200 ja 44 kuntaa. Vain noin neljäsosa kunnista teki näin ollen ylijäämäisen tuloksen. Kuntien yhteenlaskettu lainakanta kasvoi arviolta 10,2 % edellisvuoteen verrattuna. Taustalla olivat monet tekijät, jotka painoivat taloutta huolimatta työllisyyden ja maailman talouden noususta.

Kansallisestikin huolestuttavien pitkäaikaisten kehitysten, kuten huoltosuhteen heikentyminen ja väestön väheneminen kasvukeskusten ulkopuolella, lisäksi taloudenpidon haasteena olivat tulo- ja verotulojen muutokset. Esimerkiksi verotulojen kertyminen muuttui kuntataloudessa kansallisen tulorekisterin käyttöönoton sekä verokorttiuudistuksen myötä, mikä teki kuntatalouden ennustettavuuden varsin hankalaksi. Uudistusten myötä verokertymä kertyi kunnille eri jaksotuksella kuin aiemmin eikä käyttöönotto sujunut täysin ongelmattomasti, mistä syystä osa verotuloista siirtyi vasta vuodelle 2020 ja tätä paikattiin lisäämällä valtionosuuksia vuodelle 2019, mikä vähensi puolestaan vuoden 2020 valtionosuuksia. Lisäksi valtionosuudet vähenivät vuodelle 2019 ja niitä allokoitiin aiempaa enemmän myös muiden rahoitushakujen kautta.

Virtain kaupunkikonsernissa vuosi 2019 näytti hyvää ja pahaa ilmettä. Historiaan se jää erityisesti positiivisessa valossakin, että kaupungin historian suurin investointi hirsisen yhtenäiskoulun rakentaminen käynnistyi. Peruskivi muurattiin 4.12.2019. Koulun suunnittelussa olivat vahvasti mukana käyttäjänäkökulman ja uusien pedagogisten menetelmien huomioiminen, mutta toki rakennustyöt ja väistötilat nostivat perusopetuksen kustannuksia merkittävästi kuluneelle vuodelle. Yhtenäiskoulun valmistumisen myötä voidaankin todeta Virroilla olevan mahdollista kulkea läpi elämän hirsirakennuksista, koska viime vuosina on valmistunut hirsirakenteisina päiväkotit, kehitysvammaisten asumisyksiköt ja vanhusten ryhmäkoti.

Lisäksi vuoden aikana saatettiin eteenpäin muitakin merkittäviä ja näkyviä toimia, kuten Hyvinvointipuiston rakentaminen. Tämän lisäksi hyvää työtä elinvoimaisuuden ja houkuttelevuuden edistämiseksi jatkettiin aloittamalla työ Marttisen saaren kehittämisuunnitelman parissa. Merkittävistä investoinneista huolimatta tässä vaiheessa lainataso pystyttiin pitämään hyvällä tasolla verrattuna kansalliseen tasoon. Lainamäärä asukasta kohden oli tilinpäätöksen myötä 1 782 euroa/asukas ja taseeseen kertyneitä ylijäämiä oli puolestaan 2 354 euroa/asukas.

Sosiaali- ja terveyspalveluissa oli monivivahteinen vuosi. Kehitys otti uuden suunnan maaliskuussa, kun Juha Sipilän hallitus ilmoitti uudistustyön keskeytyvän lainsäädäntöprosessien venyttyä hallituskauden loppuun. Sote-uudistuksen valmistelu käynnistyi uudelleen eduskuntavaalien jälkeen osin aiemman maakunnallisen mallin pohjalta. Näin ollen Pirkanmaalla työ jatkui yhteisten sote-ratkaisujen löytämiseksi. Paikallisesti kaupunkikonsernin ja kaupungin hallinnon toimintaan vaikuttanut, jo jonkin aikaa jatkunut keskustelu sosiaali- ja terveyspalveluiden tulevaisuudesta selkiytyi Korkeimman hallinto-oikeuden vahvistettua 9.12.2020 antamallaan päätöksellä aiemman Valtioneuvoston päätöksen, jonka perusteella Ruoveden kunnan tulee järjestää sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut Virtain kaupungin kanssa edelleen siten kuin kunnat ovat sopineet yhteistoiminnasta.

Paikallisesti merkittävänä onnistumisena on ollut myös Tampereen seudun ammattiopisto Tredun toimipisteen säilyttäminen ja turvaaminen Virroilla merkittävästä heihin kohdistuneesta säästötaavoitteesta huolimatta. Turvaamisen lisäksi toimintaa kehitetään hyvässä yhteistyössä Tredun ja elinkeinoelämän kanssa. Maininnan arvoista on myös hyvä työllisyystilanne, sillä vuoden 2019 työttömyysprosentti vaihteli kesäkuun 6,2 % ja joulukuun 9,3 % välillä. Kuukausien keskiarvo oli 7,6 %. Jos tätä verrataan aiempaan, työttömien osuus työvoimasta on ollut alle 10 % viimeksi vuonna 2008 ja alle 7,6 % viimeksi vuonna 1989, jolloin se oli 5,4 %.

Vaikean talousvuoden myötä myös Virtain kaupungin taloustilanne päätyi alijäämäiseksi. Tilikauden tulos oli -1 356 179,58 euroa ja tilikauden alijäämä -1 212 222,33 euroa. Kaikkiaan tulos oli kuitenkin yli 0,5 miljoonaa euroa muutettua talousarviota parempi. Merkittävin nousu käyttötaloudessa oli asiakaspalveluiden ostoissa, jotka ovat nousseet vuodesta 2018 yhteensä 5 %. Tulojen osalta verotulokertymä nousi edellisestä vuodesta kaikkiaan 4,2 %, mutta ne jäivät 327 354 euroa talousarviosta. Sen sijaan valtionosuudet olivat 427 924 euroa korkeammat kuin talousarvio antoi odottaa.

Kertaluonteisina erinä oli muun maussa rakennusten purkukustannuksia ja alaskirjauksia kaikkiaan noin 1,18 miljoonaa euroa, mutta kertaluonteisia tuloja, kuten osinkoja ja vuosisadan alun asfalttikartellin oikeudenkäynnistä saatuja vahingonkorvauksia korkotuottoineen kaikkiaan noin 0,68 miljoonaa euroa. Vuosikate päätyi olemaan 2,9 miljoonaa euroa sekä poistot ja arvonalentumiset 3,9 miljoonaa euroa. Vuosikate asukasta kohden oli näin ollen 446 euroa/asukas.

Virtain kaupunki nosti vuodelle 2019 veroprosenttia 0,5 % -yksiköllä. Korotustarve tuli menojen, kuten erikoissairaanhoidon, sisäilmaongelmien tuomien väestötilatarpeiden ja korkean investointitason tuomien nousevien poistojen vuoksi. Lisäksi huolestuttavan taloustilanteen vuoksi oli varmistettava myös toimet tulevien vuosien taloudenpidon ja erityisesti käytötalouden terveen tasapainon varmistamiseksi. Näin ollen Talouden tasapainottamissuunnitelma vuosille 2019-2021 hyväksyttiin valtuustossa 8.4.2019. Kuitenkin yhteistoimintamenettelyltä vältyttiin, vaikka jopa 60 kuntaa ja kuntayhtymää eri puolilla Suomea joutuivat kuluneena vuotena rationalisoimaan toimintaansa niiden kautta.

Virtain kaupungin henkilöstön määrä hieman aleni suun terveydenhuollon henkilöstön siirryttyä Keiturin Sote Oy:n palvelukseen 1.1.2019 myös työllistettyjen määrä oli vuoden lopussa edellisvuotta alhaisempi. Kokonaisuutena henkilöstön määrä väheni 32 henkilöllä. Henkilöstökulut alenivat 1,5 % ja palkkakulut 1 %. Näkyvin henkilöstömuutos tapahtui Vesa Haapamäen irtisanouduttua 31.8.2019. Uutena kaupunginjohtajana aloitti Juha Viitasaari 15.11.2019.

Heikkenevä kuntatalous, alijäämäinen tulos sekä muut haasteet luovat varjoja tulevaisuuteen, mutta haastavista tilanteista ja ympäristön muutoksista huolimatta Virrat on onnistunut purjehtimaan verrattain turvallisesti. Tässä ovat tehneet oman osansa niin henkilöstö kuin luottamushenkilöt. Jatkamme siis hyvässä yhteistyössä ja yhdessä kumppaniemme kanssa vahvuuksiamme hyödyntäen eteenpäin rakentamaan entistä parempia vuosia ja onnistumisia Virroilla.

Juha Viitasaari
kaupunginjohtaja

3 Virtain kaupungin hallinto 31.12.2019 ja siinä tapahtuneet muutokset

Kaupungin hallinto esitetään tässä 31.12.2019 tilanteen mukaisesti.

Virtain kaupunginvaltuustossa on kaudella 2017 - 2021 yhteensä 27 valtuutettua. Valtuutettujen määrä on kuntalaissa sidottu kaupungin asukaslukuun. Kaupunginvaltuuston puheenjohtajana toimii Keijo Kaleva (sdp), I varapuheenjohtajana Olavi Mäkinen (kd) ja II varapuheenjohtajana toimii Johanna Saarinen (kesk).

Kaupunginhallituksessa on 10 jäsentä, joista jokaisella on henkilökohtainen varajäsen. Kaupunginhallituksen puheenjohtajana toimii Tuula Mäntysalmi (kesk), I varapuheenjohtajana Teemu Kontoniemi (kok) ja II varapuheenjohtajana Tytti Majanen (sit). Kaupunginhallituksen jäseninä toimivat Reijo Koskela, Tapani Heinonen, Aimo Mäkinen, Sanna Kangas, Katja Kotalampi, Eila Kalliomäki ja Harri Tarvainen.

Kaupunginvaltuuston ja -hallituksen poliittiset voimasuhteet

Kaupunginvaltuusto:

- Suomen Keskusta 9 valtuutettua
- Suomen Sosialidemokraattinen puolue 6 valtuutettua
- Kansallinen Kokoomus 6 valtuutettua
- Virtain sitoutumattomien yhteislista 3 valtuutettua
- Vasemmistoliitto 2 valtuutettua
- Suomen Kristillisdemokraatit 1 valtuutettu

Kaupunginhallitus

- Suomen Keskusta 4 jäsentä
- Suomen Sosialidemokraattinen puolue 2 jäsentä
- Kansallinen Kokoomus 2 jäsentä
- Virtain sitoutumattomien yhteislista 1 jäsen
- Vasemmistoliitto 1 jäsen

Tilivelvollisia ovat kaupungin toimielinten jäsenet ja tehtäväalueen johtavat viranhaltijat. Tehtäväalueen johtavat viranhaltijat olivat tilivelvollisia seuraavasti:

Käyttötalous

Toimielin

Tulosalue

Tilivelvollinen

kaupunginvaltuusto	kaupunginjohtaja
tarkastuslautakunta	kaupunginjohtaja
kaupunginhallitus	kaupunginjohtaja
hallitus	kaupunginjohtaja
sisäinen palvelukeskus	hallintojohtaja
keskusvaalilautakunta	hallintojohtaja
sivistysosasto	
perusopetus ja lukiokoulutus	yhtenäiskoulun rehtori
varhaiskasvatus ja vapaa-aika	sivistystoimen johtaja
Merikanto-opisto	rehtori
tekninen osasto tulosalueineen	tekninen johtaja
perusturvaosasto	hyvinvointijohtaja

Investointiosa

Kaupunginhallitus	kaupunginjohtaja
Perusturvalautakunta	hyvinvointijohtaja
Teknisten palveluiden lautakunta	tekninen johtaja

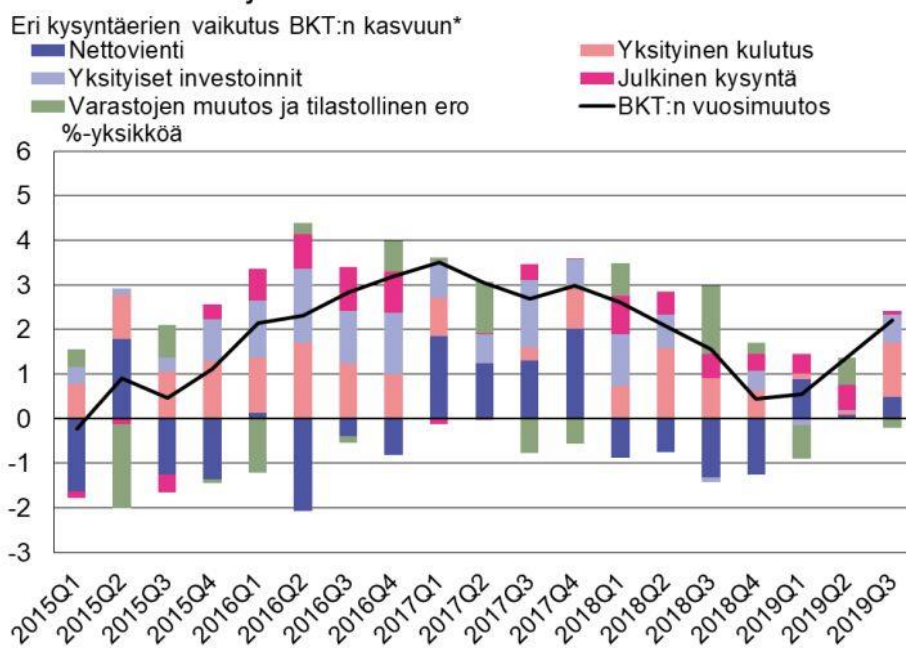
<u>Rahoitusosa ja tuloslaskelmaosa</u>	kaupunginjohtaja
--	------------------

4 Yleinen ja oman talousalueen kehitys

Yleiset talousnäkymät

Suomen talous kasvoi vuoden 2019 kolmella ensimmäisellä neljänneksellä, mutta lyhyen aikavälin mallien perusteella kasvu näyttää lähes pysähtyneen vuoden viimeisellä neljänneksellä. Vuosi 2020 alkoi maltillisen kasvun merkeissä. Työllisyysasteen kasvu näyttää edelleen hidastuvan, mistä kertovat mm. alentuneet työllisyysodotukset. Työllisyysodotukset ovat laskeneet varsinkin teollisuudessa. Myös teollisuuden luottamusindeksi on heikentynyt selvästi. Talouskasvua ovat tukeneet sekä kulutus ja investoinnit että nettovienti. Erityisesti yksityinen kulutus on tukenut BKT:n kasvua vuoden 2019 lopulla. Vuoden 2019 kolmannella neljänneksellä BKT:n kasvu vuoden takaiseen oli 2,2 %.

Erityisesti yksityinen kulutus tuki BKT:n kasvua viime vuoden kolmannella neljänneksellä

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankin laskelmat.

*Laskelma suuntaa-antava.

16.1.2020

eurojatalous.fi

32758@Kontribuutio_YoY

Lyhyen aikavälin mallien perusteella talouskasvu näyttää pysähtyneen viimeisellä vuosineljänneksellä. Erityisesti ennustetta ovat painaneet heikot luottamusindikaattorit, alentunut kapasiteetin käyttöaste sekä huonosti kehittyneet liikevaihdot niin palvelu- kuin teollisuudessa. Vuoden viimeisellä neljänneksellä talous supistui 0,7 prosenttia edelliseen neljännekseen verrattuna. Kasvun heikkenemiseen ovat vaikuttaneet erityisesti investointien ja viennin supistuminen.

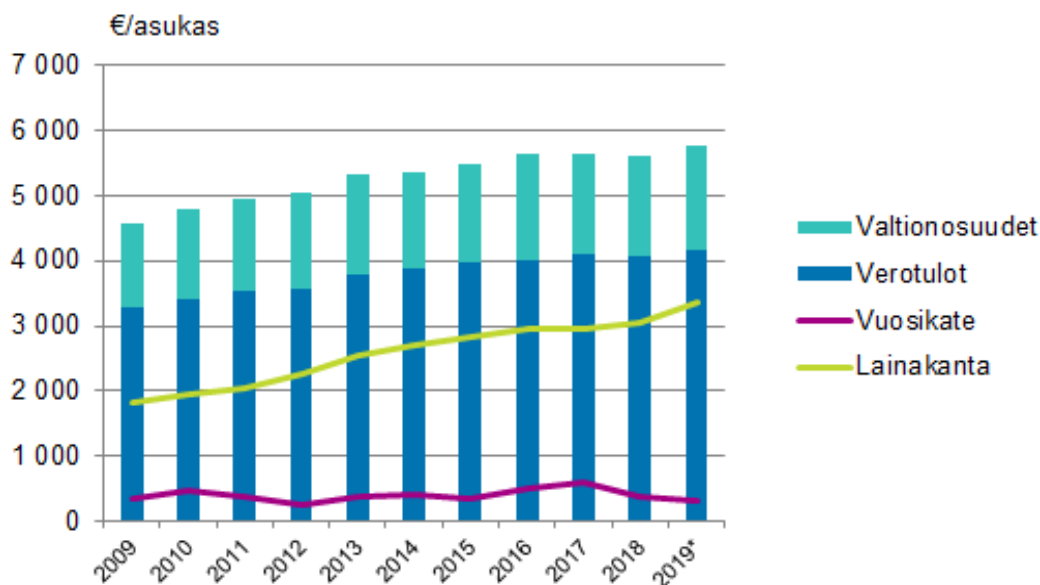
Vuoden 2020 ensimmäiselle neljännekselle ennustetaan 0,2 prosentin kasvua. Vuoden 2020 näkymiin on kuitenkin alkuvuonna tullut merkittävää epävarmuutta Korona –viruksen leviämisen johdosta. Muun muassa Nordea on 12.3.2020 julkaistussa talousennusteessaan ennakoinnut Suomen talouden supistuvan 0,5 prosenttia vuonna 2020. Suomen talous on jo ajautunut taantumaan ja tilanteen odotetaan heikkenevän vuoden 2020 toisella neljänneksellä. Vuoden 2020 talouskasvun ennakoidaan jäävän Koronaviruksen johdosta kokonaisuutena noin 1,5 prosenttia aiemmin ennakoitua alhaisemmaksi. Valtiovarainministeriön 17.12.2019 julkaistussa taloudellisessa katsauksessa vuonna 2020 BKT:n ennakoitiin kasvavan 1 prosenttia.

Kuntatalouden kehitysnäkymät

Manner-Suomen kunnilta saatujen tilinpäätösarvioiden mukaan kuntien yhteenlaskettu toimintakate heikkeni 1,2 miljardilla eurolla vuonna 2019 verrattuna edellisen vuoden tilinpäätöksiin. Valtionosuuksien, verotulojen ja rahoitustuottojen kasvun seurauksena vuosikate heikkeni kuitenkin euromääräisesti toimintakatetta vähemmän. Tiedot ilmenevät Tilastokeskuksen

kuntatalous neljännesvuosittain -tilastosta, jota varten kerättiin vuoden 2019 tilinpäätösarvotietoja kaikilta Manner-Suomen 295 kunnalta ja 133 kuntayhtymältä.

Manner-Suomen kuntien valtionosuudet, verotulot, vuosikate ja lainakanta asukasta kohden 2009–2019*

Vuosien 2009–2018 väestötietona on käytetty kunkin vuoden väkilukua 31.12. Vuoden 2019 arviotiedoissa on käytetty väkilukua 31.12.2018.

*Tilinpäätösarvot

Kuva: www.stat.fi

Vuotta 2019 koskevien tilinpäätösarvioiden mukaan Manner-Suomen kuntien ulkoiset toimintakulut kasvoivat edellisen vuoden tilinpäätöksistä 2,4 prosenttia 37,8 miljardiin euroon. Toimintatuotot puolestaan vähenivät 4,1 prosenttia 7,2 miljardiin euroon. Eräät vertailuvuonna käytössä olleet, sote-palveluiden siirtoon kuntayhtymille liittyvät kirjausmenettelyt kasvattivat osaltaan vertailuvuoden toimintatuottoja ja -kuluja. Näiden menettelyjen loppuminen vähensi toimintatuottoja ja -kuluja vuonna 2019 verrattuna edelliseen vuoteen. Toimintakate heikkeni 1,2 miljardilla eurolla ja oli -30,3 miljardia euroa.

Verotuloja Manner-Suomen kunnat saivat vuonna 2019 yhteensä 22,9 miljardia euroa, mikä tarkoitti 2,6 prosentin kasvua edelliseen vuoteen verrattuna. Valtionosuudet kasvoivat 2,1 prosenttia 8,6 miljardiin euroon. Asukasta kohti laskettuna verotuloista ja valtionosuuksista muodostuva verorahoitus oli keskimäärin 5 748 euroa 31.12.2018 asukasluvulla laskettuna. Kuntien yhteenlaskettu vuosikate oli 1,8 miljardia euroa, ja se pieneni edellisestä vuodesta 0,3 miljardilla eurolla. Tilinpäätösarvioissa 56 kunnalla oli negatiivinen vuosikate, kun edellisenä vuonna tällaisia kuntia oli 44 kappaletta.

Kuntien omien arvioiden perusteella lainakanta oli vuoden 2019 lopussa 18,4 miljardia euroa. Tämä tarkoitti 10,2 prosentin kasvua edellisen vuoden tilinpäätöksiin verrattuna. Asukasta kohti lainakanta oli 3 360 euroa (asukasluku 31.12.2018). Investointimenoja tilinpäätösarvioissa oli 3,9 miljardia euroa, joka oli 7,7 prosenttia enemmän kuin edellisen vuoden toteutuneet investointimenot.

Manner-Suomen kuntayhtymien tilinpäätösarvot kertovat ulkoisten toimintakulujen kasvaneen 7,4 prosenttia ja toimintatuottojen 6,5 prosenttia vuonna 2019 verrattuna edellisen vuoden lopullisiin tilinpäätöksiin. Toimintakuluja arvioitiin olevan yhteensä 15,8 miljardia euroa ja toimintatuottoja 16,4 miljardia euroa. Vuosikate laski 0,6 miljardista 0,5 miljardiin euroon.

Kuntayhtymien lainakanta oli tilinpäätösarvioiden mukaan 17,7 prosenttia suurempi kuin edellisen vuoden tilinpäätöksissä, yhteensä 4,6 miljardia euroa. Investointimenot kasvoivat 12,1 prosenttia 1,3 miljardiin euroon.

Lainsäädännölliset muutokset

Sote- ja maakuntauudistus

Vuoden 2019 talousarviota laadittaessa valmisteilla oli sote- ja maakuntauudistus. Kyse oli palvelurakenteen uudistuksesta, jossa julkisten sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisvastuu olisi siirtynyt kunnilta ja kuntayhtymiltä maakunnille. Maakunta- ja sote-uudistuksessa olisi perustettu uudet maakunnat, uudistettu sosiaali- ja terveydenhuollon rakenne, palvelut ja rahoitus sekä siirretty maakunnille uusia tehtäviä.

Valmistelussa ollut sote- ja maakuntauudistus kaatui maaliskuussa 2019. Samalla maan hallitus toimitti presidentille ero-pyyntön. Hallitus jatkoi toimitusministeriönä kevään 2019 eduskuntavaaleihin saakka.

Sote-uudistuksessa on monta isoa kokonaisuutta, joita valmistellaan rinnakkain eri ministeriöissä. Nykyisen uudistuksen valmistelu käynnistyi syksyllä 2019.

Pelastustoimen uudistus

Pelastustoimen uudistus on valmistelussa. Hallitusohjelman mukaisesti pelastustoimen järjestäminen siirretään kunnilta maakunnille. Pelastustoimen (pelastustoiminnan) ja sosiaali- ja terveystoimen (ensihoidon) tiiviin yhteyden tuoma synergia etu turvataan uudistuksessa. Pelastustoimen uudistuksessa on kaksi tehtävä- kokonaisuutta: pelastustoimen järjestäminen sekä pelastustoimen organisointi ja rahoitus. Hallitusohjelman mukaan itsehallinnolliset alueet mahdollistavat vaiheittaisen siirtymisen monialaisiin maakuntiin. Valmistelussa otetaan huomioon edellisten vaalikausien valmistelu ja perustuslailliset reunaehdot sekä tiivis yhteistoiminta sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen valmistelun kanssa

Kuntalain muuttaminen

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn edellytyksiä tarkennettiin. Tarkoituksena on, että kuntien erityisen vaikean talouden aseman määrittely on oikeudenmukainen ja luotettava, ja että se kannustaa kuntia pitkällä aikavälillä taloudellisesti kestäviin ratkaisuihin. Arviointimenettelyn edellytyksenä käytettäviä kunnan talouden tunnuslukuja ja niiden raja-arvoja tarkennettiin kuvaamaan paremmin tulorahoituksen riittävyttä.

Kuntalain muutos tuli voimaan 1.3.2019, ja uusia tunnuslukuja sekä raja-arvoja sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten perusteella. Siihen saakka erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyyn sovelletaan vielä, mitä lain voimaan tullessa voimassa olleessa kuntalain 118 §:ssä säädetään.

Työaikalaki

Uusi työaikalaki vastaa työmarkkinoilla ja työelämässä tapahtuneisiin muutoksiin, kuten ajasta ja paikasta riippumattoman työnteon yleistymiseen. Työaikalaisissa annetaan työpaikoille välineitä tehdä työpaikkakohtaisia työaikatarkoituksia, kuten sopia nykyistä väljemmin liukuvasta työajasta, joustotyöajasta ja työaikapankin käyttöönnotosta. Työaikalain uudistuksella vastataan myös työaikadirektiivin ja sen tulkintakäytännön asettamiin vaatimuksiin.

Uusi työaikalaki tuli voimaan 1.1.2020. Kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen III luvun työaikaa koskevia sopimusmääräyksiä noudatetaan kuitenkin sopimuskauden loppuun, 31.3.2020 saakka.

Lastensuojelulaki

Eduskunnan keuhällä 2019 hyväksymät lastensuojelulain muutokset sisältävät erityisesti lasten itsemääräämisoikeuteen liittyviä asioita. Muutokset tulivat voimaan 1.1.2020.

Lastensuojelulain 11 luvun mukaisiin rajoituksia koskeviin säännöksiin tuli useita muutoksia ja täsmennyksiä. Lakimuutoksella pyritään vahvistamaan lapsen oikeutta hyvään kohteluun, huolenpitoon ja kasvatukseen. Lastensuojelun tulisi tukea lapsen ikään ja kehitystasoon nähden tavanomaisen kasvatuksen toteutumista. Lakimuutos selkeyttää yleisesti hyväksytyt tavanomaisen kasvatuksen ja perusoikeuksiin kajoavien rajoitusten välistä rajanvetoa. Muutoksella vahvistetaan siten myös kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten oikeutta huolenpitoon, rajojen asettamiseen sekä ihmisarvoa kunnioittavaan kohteluun. Lisäksi muutoksella tarkennetaan rajoitusten käytölle asetettavia yleisiä edellytyksiä, kuten välttämättömyys- ja suhteellisuusvaatimusta. Muutoksella pyrittäisiin parantamaan kodin ulkopuolelle sijoitetun lapsen ja hänen huoltajansa oikeusturvaa ja tehostamaan valvontaa.

Lastensuojelun jälkihuollon ikärajan nousi 21 ikävuodesta 25 vuoteen 1.1.2020 lukien.

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa

Tasavallan presidentti vahvisti 5.7.2019 lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa, joka tuli voimaan 1.1.2020. Lain tarkoituksena on, että hallintoprosessia koskevia yleissäännöksiä täsmennettiin ja täydennettiin hallintolainkäyttölain soveltamisesta saatujen kokemusten pohjalta. Uudistuksen tavoitteena oli täsmentää oikeusturvan takeita hallintoasioita koskevissa oikeudenkäynneissä ja turvata, että oikeudenkäynnin osapuolet ovat nykyistä paremmin selvillä oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan. Tavoitteena oli turvata myös, että oikeudenkäynnit eivät perusteettomasti viivästyisi. Valituslupamenettely muutoksenhaussa korkeimpaan hallinto-oikeuteen laajeni nykyisestä.

Uudistuksessa otettiin huomioon myös Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen ratkaisukäytännössä tapahtunut kehitys sekä hallintoprosessille Euroopan unionin lainsäädännössä asetetut vaatimukset. Laissa säädetään oikeusturvan ja oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin takeista hallintoasiaa ja muuta julkisoikeudellista oikeussuhdetta koskevassa oikeudenkäynnissä. Lakia sovelletaan oikeudenkäynnissä yleisissä hallintotuomioistuimissa, joita ovat korkein hallinto-oikeus ja alueelliset hallinto-oikeudet, mukaan lukien Ahvenanmaan hallintotuomioistuin. Lisäksi lakia sovelletaan hallintoasiaa koskevassa oikeudenkäynnissä vakuutus-oikeudessa, markkinaoikeudessa ja työtuomioistuimessa. Lakia sovelletaan myös valitusasioita käsittelemään perustetussa lautakunnassa siten kuin siitä erikseen säädetään.

Maankäyttö- ja rakennuslain uudistaminen

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) kokonaisuudistus on käynnistetty. Alueidenkäytön ja rakentamisen toimintaympäristössä tapahtuva muutos haastaa nykyisen suunnittelu- ja ohjausjärjestelmän. Havaitut muutosvoimat kuten digitalisaatio, ilmastopolitiikka ja energiakysymykset, alueiden erilaistuminen, väestömuutokset, liikkumisen murros, hallintorakenteiden muutos, kaupunkiseutujen kasvun ja kaupungistumisen vaikutukset heijastuvat monin tavoin kuntiin. Tarvetta on nykyisen suunnittelujärjestelmän perusteelliselle tarkastelulle. Myös rakentamisen säätelyä on kehitettävä.

Maapolitiikka, kaavoitus, kaavojen toteuttaminen, rakennusvalvonta ja lupamenettelyt muodostavat kuntien toiminnan kannalta keskeisen yhdyskuntarakentamisen prosessin. Siksi niitä tulee tarkastella kokonaisuutena myös lakiuudistuksessa. Tavoitteena on, että hallituksen esitys uudeksi maankäyttö- ja rakennuslaiksi valmistuu vuoden 2021 loppuun mennessä.

Vuoden 2019 alusta alkaen on lisäksi tullut voimaan muutos, jossa on kumottu maankäyttö- ja rakennuslain 57 a§, jossa säädettiin mahdollisuudesta antaa asemakaavassa määräys rakennuksen liittämistä kaukolämpöverkkoon. Muutoksen myötä kaukolämpöverkkoon liittämistä ei enää voi määrätä asemakaavassa. Tavoitteena on vähentää sääntelyä sekä edistää kuluttajien mahdollisuuksia valita itselleen sopiva lämmitystapa ja tätä kautta tukea vapaata kilpailua lämmitysmarkkinoilla.

Jätelain muuttaminen

Jätelain uudistuksen toisessa vaiheessa täsmennettiin kunnan toissijaista jätehuoltopalvelua koskevaa sääntelyä. Jätelain muuttamisesta annetulla lailla (438/2019) jätelakiin lisätään säännökset muun palvelutarjonnan puutteen todentamiseen käytettävästä jätteiden ja sivuvirtojen tietoalustasta ja sen käyttämisestä. Lailla säädettiin myös Motiva Oy:n velvollisuudesta ylläpitää ja kehittää tietoalustaa sekä eri viranomaisten tietoalustaa koskevasta tiedonsaantioikeudesta. Lisäksi täsmennettiin kunnan toissijaisesta jätehuoltopalvelusta perittävän jätemaksun periaatteita. Lakimuutoksen tavoitteena on lisätä kunnan toissijaisen jätehuoltopalvelun läpinäkyvyyttä sekä edistää jäte- ja kierrätysmarkkinoiden toimintaa. Kunnan ja kunnan jätehuoltoyhtiön kirjanpitovelvoitteisiin tehdään lisäksi kunnan jätehuollon toimialan sidosyksikkösäännösten noudattamisen seuraamiseksi tarpeelliset muutokset. Jätelain muutos tuli voimaan 1.1.2020.

Lukiolaki

Uusi lukiolaki tuli voimaan 1.8.2019 ja se vahvistaa yksilöllisempiä ja joustavampia opintopolkuja. Tämä vaatii lisää ohjausta ja tukea. Lisäksi laki lisää oppiainerajat ylittäviä opintoja sekä entistä tiiviimpää yhteistyötä korkeakoulujen kanssa. Uuden lain mukaiset opetussuunnitelmat otetaan käyttöön syksyllä 2021.

Uudistuvassa lukiossa kurssit muuttuvat opintojaksoiksi, joiden laajuus on määritelty opintopisteiden avulla. Lukion oppimäärä on jatkossa vähintään 150 opintopistettä nykyisen 75 kurssin sijaan seuraavalla tavalla.

Kurssien sijaan lukiossa opiskellaan opintojaksottain. Opintojaksot voivat koostua yhden tai useamman oppiaineen opinnoista ja olla laajuudeltaan erilaisia.

Ylioppilaskokeen painoarvo korkeakouluvalinnoissa kasvaa, ja kirjoitettavien aineiden minimimäärä laajenee ylioppilaskokeessa neljästä viiteen. Kokeita saa jatkossa uusia rajattomasti.

Digipalvelulaki

Laki digitaalisten palvelujen tarjoamisesta tuli voimaan 1.4.2019. Digipalvelulaki veloitaa viranomaiset tarjoamaan laadukkaita palveluja ja siten parantamaan kaikkien mahdollisuuksia käyttää niitä yhden vertaisesti. Lailla myös toimeenpannaan EU:n saavutettavuusdirektiivi.

Laissa digitaalisten palvelujen tarjoamisesta säädetään julkisen sektorin elinten verkkosivujen ja mobiilisovellusten saavutettavuudelle asetetuista minimitason vaatimuksista, saavutettavuuden toteutumisen valvonnasta ja viranomaisten veloitteista liittyen digitaalisten palvelujen järjestämiseen yleisölle.

Tiedonhallintalaki

Eduskunta hyväksyi vuonna 2019 uuden julkisen hallinnon tiedonhallintalain, joka tuli voimaan 2020 vuoden alusta. Lakiin on koottu ja yhtenäistetty sääntelyä muun muassa julkisuuslaista, arkistolaista, asiointilaista ja tietohallintolaista. Uudistuksella varmistetaan, että tietoja hyödynnetään julkisissa palveluissa yhdenmukaisesti, laadukkaasti ja tietoturvallisesti. Laki edistää tiedonhallinnan yhdenmukaistamista, tietoturvallisuutta ja digitalisointia viranomaistoiminnassa.

Laissa julkisen hallinnon tiedonhallinnasta säädetään julkisuusperiaatteen ja hyvän hallinnon vaatimusten toteuttamisesta viranomaisten tiedonhallinnassa. Laissa säädetään myös tietojärjestelmien yhteentoimivuuden toteuttamisesta. Laki sisältää koko julkista hallintoa koskevat säännökset tiedonhallinnan järjestämisestä ja kuvaamisesta, tietovarantojen yhteentoimivuudesta, teknisten rajapintojen ja katseluyhteyksien toteuttamisesta sekä tietoturvallisuuden toteuttamisesta.

Lain säännöksiä tullaan tarkentamaan asetuksilla, jotka koskevat turvallisuusluokiteltavia asiakirjoja, tiedonhallintalautakunnan toimintaa sekä valtion viranomaisia koskevaa tiedonhallinnan muutosten lausuntomenettelyä.

Laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta sisältää useita siirtymäsäännöksiä, jotta viranomaisilla on mahdollisuus saattaa tiedonhallinnan menettelynsä ajan tasalle.

Kiinteistöverotuksen kehittäminen

Maan hallitus valmistelee lainsäädäntöuudistusta, jonka mukaan kiinteistöverotus uudistuu vuoden 2022 verotuksessa. Uudistuksessa pyritäisiin huomioimaan paremmin maapohjien ja rakennusten käyvät verotusarvot, jotka ovat jääneet jälkeensä yleisestä kustannus- ja hintakehityksestä nykyisessä järjestelmässä.

Lapsenhuoltolain muuttaminen

Lapsenhuoltolain (laki lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta) muutokset tulivat voimaan 1.12.2019 ja vaikuttavat sosiaalihuollon tehtäviin. Jatkossa lapsen huoltoa, asumista ja tapaamisoikeutta koskevat järjestelyt voidaan toteuttaa entistä monipuolisemmin sosiaalilautakunnan vahvistamalla sopimuksella.

Uutta on muun muassa se, että huoltajat voivat sopia lastenvalvojan luona sen, miten he jakavat tehtävät keskenään. Vanhemmat voivat sopia vuoroasumisesta, tapaamisten toteuttamisesta tuettuina tai valvottuina, tietojensaantioikeudesta ja oheishuollosta.

Tietosuojalaki

Uusi tietosuojalaki tuli voimaan 1.1.2019. Tietosuojalakiä sovelletaan EU:n tietosuojasetuksen ohella. Tietosuojalailla täsmennetään tietosuojasetusta ja säädetään joiltain osin poikkeuksia siihen.

Tietosuojalain voimaan tullessa kumottiin henkilötietolaki sekä laki tietosuojalautakunnasta ja tietosuojavaltuutetusta. Osa tietosuojalain säännöksistä vastaa kumotun henkilötietolain säännöksiä.

Tietosuojasetuksessa tarkoitettuna kansallisena valvontaviranomaisena toimii tietosuojavaltuutettu. Tietosuojavaltuutetun toimistoon kuuluvat myös apulaistietosuojavaltuutetut, asiantuntijalautakunta ja esittelijät sekä muuta henkilökuntaa. Tietosuojavaltuutetun tehtävät perustuvat tietosuojasetuksen säännöksiin, tietosuojalakiin sekä muuhun lainsäädäntöön. Rekisteröidyllä on oikeus saattaa asia tietosuojavaltuutetun käsiteltäväksi, jos rekisteröity katsoo, että häntä koskevien henkilötietojen käsittelyssä rikotaan sitä koskevaa lainsäädäntöä. Tietosuojavaltuutetulla on myös oma-aloitteinen tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus.

Tietosuojasetuksen mukaisia hallinnollisia seuraamusmaksuja (ns. hallinnollisia sakkoja) määrää tietosuojavaltuutetun ja apulaistietosuojavaltuutettujen yhdessä muodostama seuraamuskollegio. Seuraamusmaksua ei voida Suomessa määrätä valtion tai kunnan viranomaisille.

Tietosuojalaissa säädetään henkilötietolain tapaan poikkeustilanteista, joissa rekisteröidyltä voidaan evätä oikeus tarkastaa omat tiedot. Rekisteröidyltä voidaan evätä tarkastusoikeus muun muassa silloin, jos tiedon antamisesta saattaisi aiheutua vakavaa vaaraa rekisteröidyn terveydelle tai hoidolle taikka rekisteröidyn tai jonkun muun oikeuksille.

Tietosuojalainsäädännön kokonaisuuden muodostavat tietosuoja-asetus, tietosuojalaki ja sektorikohtainen erityislainsäädäntö. Myös julkisuuslaki on edelleen voimassa.

Osakeyhtiölaki

Eduskunta hyväksyi 18.1.2019 lakimuutokset yksityisen osakeyhtiön vähimmäispääomavaatimuksen poistamista koskien hallituksen esityksen mukaisina. Hallituksen esityksessä ehdotettiin muun muassa yksityisten osakeyhtiöiden ja asunto-osakeyhtiöiden nykyisen 2 500 euron vähimmäispääomavaatimuksen poistamista. Muutokset tulivat voimaan 1.7.2019. Lain voimaantulon jälkeen yksityinen osakeyhtiö ja asunto-osakeyhtiö voidaan perustaa kokonaan ilman omaa pääomaa tai siten, että perustettavan yhtiön osakkeista maksettava määrä merkitään kokonaan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Kansallinen tulotietorekisteri

Vuonna 2019 otettiin käyttöön tulotietorekisteri, joka on kansallinen sähköinen tietokanta palkka-, eläke- ja etuustiedoista yksilötasolla. Ensimmäisessä vaiheessa eli vuodesta 2019 lähtien tulotietorekisteriin ilmoitetaan palkkatiedot. Vuodesta 2020 alkaen ilmoitetaan myös eläke- ja etuustiedot. Vuoden 2020 alusta alkaen tulorekisteriin palkkatietojen käyttäjien määrä on laajentunut ja myös kunnille on tullut mahdollisuus hyödyntää tietoja.

5 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa sekä toimintaympäristön kuvaus

Viime vuosina kuntien toimintaympäristö on ollut epävarmassa tilanteessa sote- ja maakuntauudistuksen uudistuksen ajankohdan siirryttyä eteenpäin alkuperäisestä tavoitteesta. Maaliskuussa 2019 suunnitellun mukainen sote- ja maakuntauudistus peruuntui. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta tullaan kuitenkin tarvitsemaan muun muassa väestön ikääntymisen johdosta ja uudistuksen valmistelu jatkuu nykyisen eduskunnan ja hallituksen toimesta. Tällä hetkellä ei ole kuitenkaan tarkkaa tietoa millaisista uudistuksista tulee olemaan kyse ja milloin muutokset astuvat voimaan.

Vuonna 2019 Virtain kaupungin toiminnassa ei ollut merkittäviä organisatorisia muutoksia. Vuonna 2019 uuden yhtenäiskoulun rakentaminen alkoi, mikä on aiheuttanut muutoksia erityisesti Rantatien koulun toimintaan. Yhtenäiskoulun rakentamisen alta purettiin Rantatien koulun opettaja-asuntola sekä koulun uudempi siipi. Rantatien koulun opetusta on tämän johdosta siirtynyt vanhan yläkoulun ja lukion alueella sijaitseviin väistötiloihin, kirjastolle sekä Rantatien koulun viereisen omakotitalon tiloihin. Vuonna 2019 on toteutettu entisen Mäntylän ryhmäperhepäivähoidon käytössä olleen kiinteistön ja Nallelassa sijainneen kerrostalo 2:n purkamisen. Toukokuussa 2019 Virtain Jäähalli Oy:n hoito- ja ylläpitotoiminta siirrettiin Virtain kaupungin teknisen toimen alaisuuteen. Suun terveydenhuollon palveluiden tuottaminen siirtyi Keiturin Sote Oy:n toiminnaksi 1.1.2019 alkaen. Uusi keskuskeittiö aloitti toimintansa vaiheittain 25.3.2019 alkaen. Investointihankkeen loppuselvitys on valmistumassa alkuvuonna 2020.

Kaupunginvaltuusto vahvisti 8.4.2019 tasapainottamisohjelman vuosille 2019 – 2021, jonka avulla pyrittiin saavuttamaan yhteensä 313 895 euron säästöt vuonna 2019. Osa tasapainottamisohjelman mukaisista toimenpiteistä on onnistuttu toteuttamaan vuoden 2019 aikana. Vuoden 2019 talousarvioon tehtiin vahvistettua tasapainottamisohjelmaa vastaavat määrärahamuutokset. Käyttötalouden osalta talousarvioon myönnettiin lisämäärärahaa muun muassa lääkäripalveluihin, hammashoittoon, sosiaalityöhön sekä purkukustannuksiin. Investoinneissa merkittävin muutos oli yhtenäiskouluinvestoinnin vuoden 2019 osuuden kasvu sekä terveyskeskuksen peruskorjaukseen myönnetty lisämääräraha. Tilinpäätökseen jäi kuitenkin ylityksiä joidenkin tulosalueiden ja investointien osalta. Kaupunginhallitus käsitteli talousarvioylitykset 16.3.2020 ja ne oli tarkoitus viedä kaupunginvaltuuston käsittelyyn 23.3.2020, joka kuitenkin siirrettiin koronaepidemian johdosta. Tavoitteena on, että kaupunginvaltuusto käsittelee ylitykset toukokuun aikana.

Sote- yhteistoiminta sekä Ruoveden kunnanvaltuuston päätös yhteistoiminta-alueesta eroamisesta

Virtain kaupunginvaltuusto ja Ruoveden kunnanvaltuusto hyväksyivät kokouksissaan 18.6.2012 yhteistoimintasopimuksen sosiaali- ja terveystalouden järjestämiseksi ja tuottamiseksi. Sopimuksessa sovitaan, miten Virtain kaupunki järjestää Ruoveden kunnan puolesta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut lasten päivähoitopalveluja ja ympäristöterveydenhuollon palveluja lukuun ottamatta. Yhteistoiminta käynnistyi vuoden 2013 alusta lukien.

Sopimuksen mukaan Virtain kaupunki toimii vastuukuntana ja toimintaa ohjaa kuntien yhteinen toimielin, perusturvalautakunta, joka kuuluu Virtain kaupungin organisaatioon. Molemmat kunnat vastaavat oman kunnan väestölle toteutettujen sosiaali- ja terveystalouden menosta. Yhteistoimintasopimuksen mukaan kunnat muodostavat yhteisen erikoissairaanhoidon tilaajarenkaan.

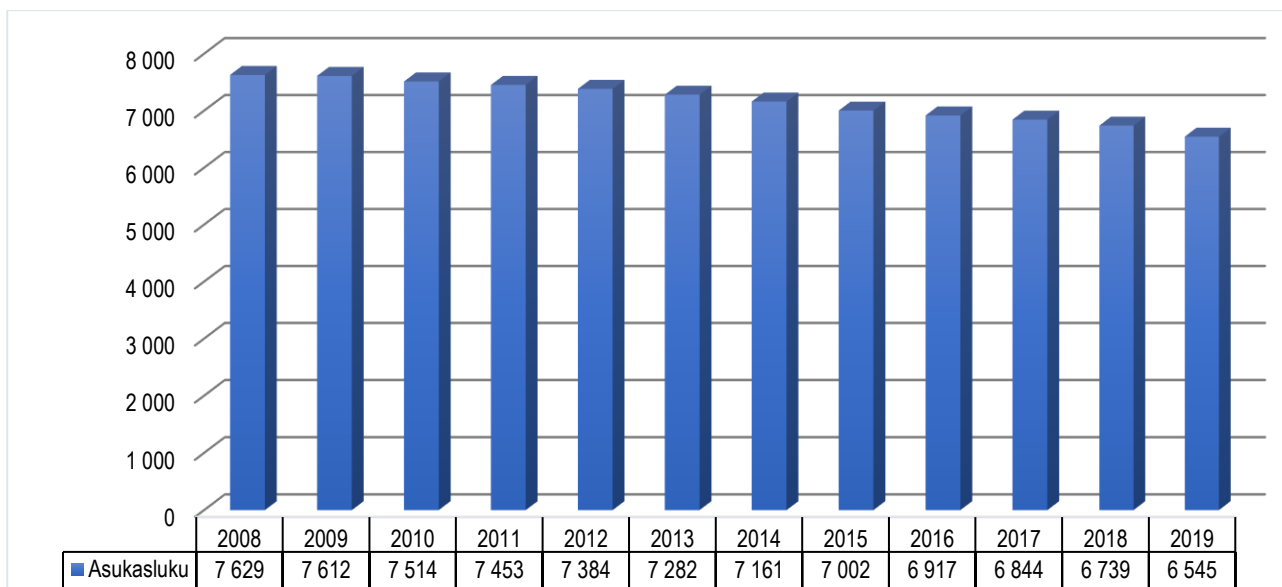
Ruoveden kunnanvaltuusto päätti kokouksessaan 2.7.2018, että Ruoveden kunta purkaa Virtain kaupungin ja Ruoveden kunnan yhteistoimintasopimuksen sosiaali- ja terveystalouden tuottamiseksi 3.7.2018 alkaen.

Valtioneuvosto on 17.1.2019 antamassaan päätöksessä velvoittanut kuntia jatkamaan yhteistoimintaa sopimuksen mukaisesti. Ruoveden kunta valitti päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen, joka antoi 9.12.2019 päätöksen, jossa yhteistoimintaa velvoitetaan jatkamaan nykyisellä mallilla.

5.1. Toimintaympäristö

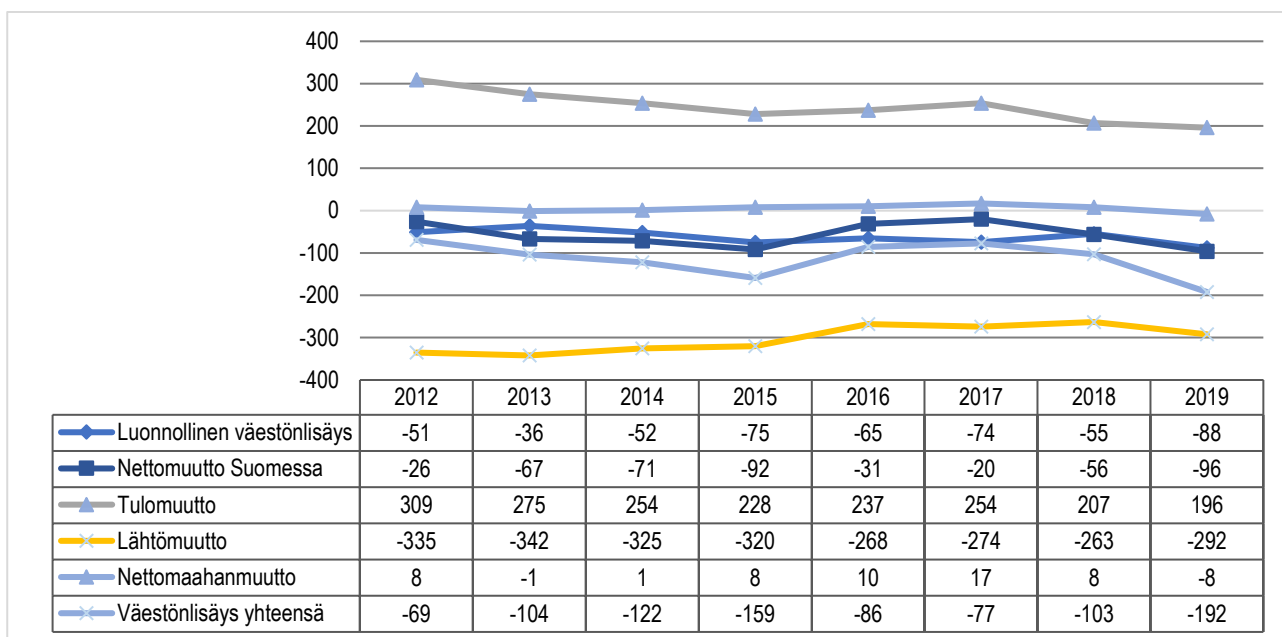
Väestörakenne ja sen muutokset

Virtain kaupungin väkiluku 31.12.2019 oli 6 545 (31.12.2018, 6 741). Väkiluku on laskenut 194 asukkaalla (2,9 %) vuoden 2019 aikana (1,5 % 2018). Väestöennuste on yhä aleneva vuodelle 2020 sekä tuleville vuosille.

Kuvio 1 Väkiluku (Lähde: Tilastokeskus)

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan kuntien välinen nettomuutto kuluneen vuoden aikana on Virroilla negatiivinen. Kuntien välisessä muuttoliikkeessä Virtain kaupungin luku oli – 96. Myös nettomaahanmuutto kääntyi negatiiviseksi ollen 8 asukkaan verran. Luonnollinen väestönlisäys oli (syntyneiden ja kuolleiden erotus) -88 (v.2018, -55). Virroilla syntyi 26 lasta vuonna 2019 (v. 2018, 41) ja kuoli 114 henkilöä (v. 2018, 96). Alla olevassa taulukossa on esitetty väestönmurtoennakkotiedot. Väestönlisäys sisältää väkiluvun korjauksen vuonna 2019.

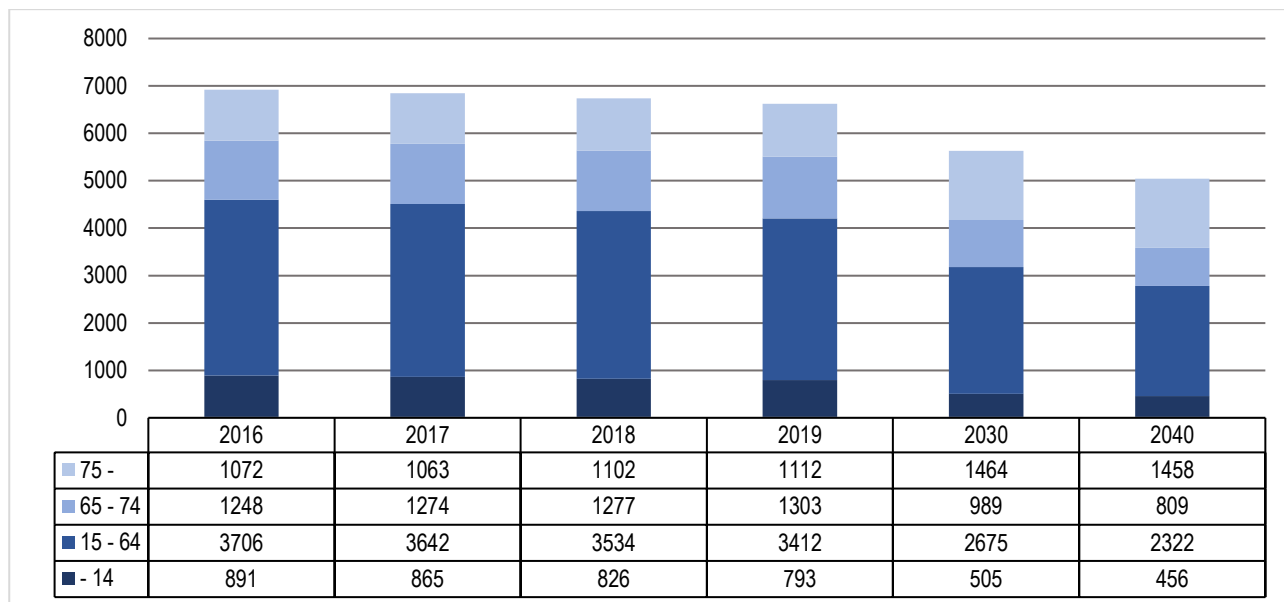

Kuvio 2 Väestönmurto (Lähde: Tilastokeskus)

Virtain väestörakenne ikäryhmittäin on kuvattu alla. Vuoden 2019 väestörakennetta ei ole vielä saatavilla, vaan kyseessä on Tilastokeskuksen laatima ennuste. Väestörakenteen kehityksestä voi havaita suurten ikäluokkien vaikutuksen yli 65-vuotiaiden määrän kehityksessä, joka on korkealla tasolla koko tarkastelukauden. Vuonna 2019 eläkkeellä olevien osuus, 35,8 % väestöstä on korkeampi kuin kunnissa keskimäärin (22,3 %). Ennusteiden mukaan näyttää siltä, että lasten ja työikäisten määrä vähenee yli 65-vuotiaiden määrän kasvaessa.

Yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa ennusteen mukaan noin 350 henkilöllä vuoteen 2040 mennessä. Vastaavasti lasten määrä vähenee noin 330 henkilöllä. Erityisesti 15–64-vuotiaiden määrässä on havaittavissa vuoteen 2040 asti tarkasteltaessa merkittävä aleneminen, ennusteen mukaan alenemaa olisi odotettavissa yli 1400 asukkaan verran.

Väestökehityksen jatkuessa samanlaisena on huomioitava tulevaisuudessa palvelutuotannon kohdistaminen oikeisiin tarpeisiin. Tämän kaltaisella väestökehityksellä voi olla myös vaikutuksia kunnan tulorakenteeseen työikäisten veronmaksajien vähentyessä.

Kuvio 3 Väestörakenne (Lähde: Tilastokeskus)

Työllisyys

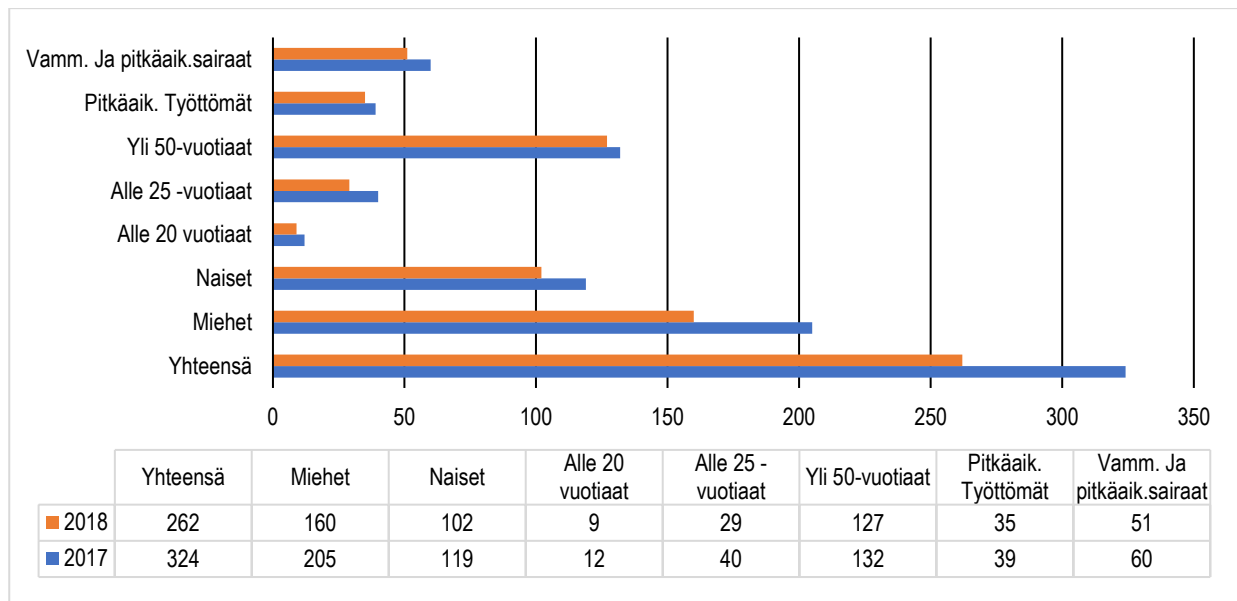
Pirkanmaan TE-toimistossa oli avoimia työpaikkoja joulukuussa 3 999 kappaletta. Määrä on kasvanut vuoden takaiseen verrattuna 231 työpaikalla (6 %). Virroilla oli avoimia työpaikkoja joulukuun lopussa 34 (12/2018,36). Joulukuussa uusia työpaikkoja tuli eniten palvelu-/myyntityöntekijöiden, rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijöiden sekä muiden työntekijöiden ammattiryhmissä. Eniten kasvua vuositasolla oli muiden työntekijöiden työpaikoissa, joissa isoimmat kasvulukemat olivat seuraavissa ammateissa: rakennusalan avustavat työntekijät +207, siivoojat +203, varastotyöntekijät +89 ja avustavat keittiötyöntekijät +77. Avointen työpaikkojen määrän kasvaessa työvoiman saatavuuteen liittyvät haasteet ovat yhä kasvaneet.

Työttömien työnhakijoiden määrä Virroilla oli vuoden 2019 joulukuussa hieman matalampi kuin vuoden 2018 joulukuussa. Talouskasvu yhdessä avoimien työpaikkojen korkean määrän kanssa on mahdollistanut positiivisen kehityksen työttömyyden kehityksessä. Koko maan ja Pirkanmaan tasolla työttömien määrä on kuitenkin hieman kasvanut vuoden takaiseen verrattuna. Pirkanmaalla oli joulukuun 2019 lopussa 24 253 työtöntä työnhakijaa, kasvua edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna oli 1 594 henkilöä eli 7 %. Pirkanmaan työttömien työnhakijoiden määrän kasvu oli valtakunnallisesti suurimpien joukossa yhdessä Pohjois-Pohjanmaan ja Satakunnan kanssa. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta 31.12.2019 oli Pirkanmaalla 9,9 % (31.12.2018, 9,3 %) ja koko maassa 9,8 % (31.12.2018, 9,7 %).

Virroilla työttömien työnhakijoiden määrä laski vuoden 2018 lopun tilanteesta 3,8 % siitä huolimatta, että työttömyys oli hieman kasvusuunnassa loppuvuonna. Pirkanmaan kunnista työttömyys on suhteellisesti merkittävimmin alentunut vuoden 2018 lopun tilanteeseen verrattuna Urjalassa, jossa työttömien työnhakijoiden määrä oli vuoden 2019 lopussa 10,4 % vuotta aikaisempaa alhaisemmalla tasolla.

Virtain työttömien lukumäärä joulukuun lopussa oli 252 (31.12.2018, 262), työttömyysaste 9,3 % (v.2018, 9,5 %). Virtain työvoima on 2 696 (v.2018, 2 752) henkilöä. Työvoima on laskenut 56 henkilöllä. Työttömistä alle 25-vuotiaita oli 22 (12/2018, 29) ja yli 50-vuotiaita 129 (12/2018, 127).

Virtain työttömien lukumäärä joulukuussa 2019 ja 2018 ryhmittäin käy ilmi seuraavalla sivulla olevasta kuviosta.

Kuvio 4 Työttömien määrä (Lähde: Pirkanmaan työllisyyskatsaus, joulukuu 2019 ja joulukuu 2018)

6 Kaupungin henkilöstö

Virtain kaupunki laatii erillisen henkilöstötilinpäätöksen vuosittain. Tässä henkilöstön lukumäärätiedot on esitetty tilikauden viimeisen päivän mukaan. Koska kyseessä on viimeisen päivän tilanne, sijaisuuksien ja muiden lyhytaikaisten työsuhteiden ajoittumisella voi olla suurtakin vaikutusta vertailtavuuteen. Alla olevassa taulukossa on esitetty henkilöstön lukumäärätietojen lisäksi myös tilikauden palkkojen ja palkkioiden määrä, jossa on huomioitu myös investointeihin kirjautuneet palkat ja palkkiot. Henkilöstön lukumäärä on esitetty sekä muutettuna osa-aikaiset kokoaikaisiksi että palvelussuhteiden lukumääränä, joka sisältää sekä osa- että kokoaikaiset palvelussuhteet.

Taulukko 1 Palkat ja palkkiot sekä henkilöstömäärä 2017-2019

	2019	2018	2017
Palkat ja palkkiot	12 455 025	12 576 447	12 116 530
<i>Muutos edelliseen vuoteen</i>	-121 422	459 917	-2 193 860
Henkilöstömäärä kokoaikaisiksi muutettuna	325	357	339
<i>Muutos edelliseen vuoteen</i>	-32	18	7
Henkilöstömäärä, Virrat	320	347	330
Henkilöstömäärä, Ruovesi	5	10	9
Palvelussuhteiden määrä yhteensä, ilman kansalaisopiston sivuvirkoja	348	385	368
, joista osa-aikaisia	53	65	75

Työllistettyjen määrä vuoden 2019 lopussa oli 10 työllistettyä, 19 työllistettyä 2018 ja 21 työllistettyä 2017. Henkilöstön määrän alenemisen taustalla on Keiturin Sote Oy:lle siirtynyt suun terveydenhuollon henkilöstö (12 henkilöä) sekä alempi työllistettyjen määrä, ruokahuollon henkilöstön määrä on puolestaan alentunut noin 4,5 henkilötyövuotta, minkä taustalla on keskuskeittiön toiminnan käynnistyminen. Suhteellisesti palkat ja palkkiot ovat kuitenkin alentuneet huomattavasti vähemmän kuin henkilöstömäärä. Tähän vaikuttaa mm. se, että henkilöstömäärä on vain yhden päivän tilanne, eikä siten anna täysin oikeaa kuvaa koko vuoden osalta. Vuoden 2019 lopun tilanteessa alenemaa on ollut erityisesti perusturvan, sivistystoimen, teknisten palveluiden sekä kaupunginhallituksen alaisen toiminnan (sis. työllistetyt) kohdalla. Tehtäväaluekohtainen henkilöstömääräselvitys esitetään liitetiedoissa.

Eläkemenoperusteinen ja varhaiseläkemenoperusteinen maksu ovat olleet merkittävä osa henkilöstön sivukuluja. Eläkemenoperusteista maksua maksetaan vain niistä maksussa olevista eläkkeistä, jotka ovat karttuneet kunnan palveluksessa ennen vuotta 2005. Kevan valtuuskunta vahvistaa vuosittain eläkemenoperusteisen maksun kokonaismäärän. Maksu jaetaan jäsenyhteisöjen kesken sen perusteella, kuinka paljon nyt maksussa olevista eläkkeistä on karttunut kunkin jäsenyhteisön palveluksessa ennen vuotta 2005 tehdystä työstä.

Varhaiseläkemenoperusteinen maksu on poistunut vuoden 2019 alusta, minkä johdosta sen määrä on alentunut huomattavasti. Vuoden 2019 luku sisältää vain maksun tasauksen vuotta 2018 koskien. Varhaiseläkeperusteinen maksu on vuoden 2019 alusta sisältynyt palkkaperusteiseen eläkemaksuun, minkä suhteellinen osuus palkoista on hieman kasvanut aiempaan verrattuna.

Jos varhaiseläkkeelle jäävä työntekijä on viimeisinä työssäolovuosinaan ollut useamman kuntatyönantajan palveluksessa, eläkkeeseen liitettävä tuleva aika perustuu useamman kuntatyönantajan palvelukseen. Tällöin eläkkeestä aiheutuva varhe-maksu jaetaan näiden työnantajien kesken kultakin saatujen ansioiden suhteessa.

Taulukko 3: Eläkemenoperusteinen ja varhaiseläkemenoperusteinen maksu

	2019	2018	2017	2016
Eläkemenoperusteinen maksu	643 579,21	657 566,21	639 474,95	942 951,80
Varhaiseläkemenoperusteinen maksu	711,20	101 986,83	83 077,42	96 749,75

Eläkemenoperusteiseen maksuun työnantaja ei voi vaikuttaa, sillä se on karttunut kunnan palveluksessa tehdystä työstä ennen vuotta 2005. Eläkemenoperusteinen ja varhaiseläkemenoperusteinen maksu on siirtynyt yhtiöittämissä yhtiöiden vastattavaksi siltä osin kuin niihin liittyvä henkilöstö on siirtynyt yhtiöiden palvelukseen.

Kaupunginhallitus päätti 26.8.2013, että 1.9.2013 alkaen kaupunginhallitus myöntää täyttöluvat vapautuvien virkojen/toimien täyttämisen osalta sekä yli 3 kuukautta kestävien sijaisuuksien osalta. Täyttölupamenettelyä jatkettiin myös vuonna 2019.

Virtain kaupunki on mukana Työterveyslaitoksen järjestämässä Kunta10 –tutkimuksessa, joka selvittää kunta-alan henkilöstön työtä ja työssä tapahtuvia muutoksia sekä niiden vaikutuksia henkilöstön terveyteen ja hyvinvointiin. Tutkimus toteutetaan kahden vuoden välein, viimeisin vuonna 2018. Kunta 10 -tutkimuksessa on tutkittu seuraavia työhyvinvointiin liittyviä asioita: työnhallinta, työyhteisön sosiaalinen pääoma, työpaikan ilmapiiri, työkykyä ylläpitävän toiminnan määrä ja poissaolojen määrä.

Vuoden 2018 aikana otettiin käyttöön Smartum –saldo liikunta- ja kulttuurietu henkilöstölle, jonka avulla pyritään lisäämään henkilöstön työhyvinvointia. Etu on ollut käytössä myös vuonna 2019 ja käyttöä jatketaan edelleen vuonna 2020.

7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Toiminnalliset riskit

Henkilöstöriskeinä voi tunnistaa työntekijöiden puutteellisen perehdyttämisen, joka voi lisätä muun muassa työtaturman vaaraa tai saattaa pahimmillaan mahdollistaa työsuojelurikoksen syntymisen. Toinen merkittävä henkilöstöriski toiminnan kannalta on asioiden liiallinen keskittyminen yhdelle henkilölle sekä se, että kaikissa tehtävissä varahenkilöitä ei ole määrätty ja/tai perehdytetty keskeisiin tehtäviin. Tämä voi hidastaa tai jopa lamaannuttaa toimintoja hetkellisesti tai pidemmäksikin aikaa. Keskitetystä ohjauksesta ja neuvonnasta huolimatta, edelleen on havaittu puutteita hankintojen valmistelussa, kilpailuttamisessa ja sopimussuhteissa. Näihin liittyvät riskit ovat uhkasakon nojalla tulevat kilpailuttamisvelvollisuudet sekä erilaiset sopimussanktiot. Koulutusta ja valmiita malleja on lisättävä osastojen hankintojen ja sopimusten tueksi.

IT- toimintoihin liittyvät riskit

Kaupungin toiminnan jatkuvuuden kannalta keskeisimmät riskit liittyvät ICT-palveluihin. Vuonna 2019 on tietoverkkojen osalta ollut joissain kaupungin yksiköissä lyhyitä katkoksia, jotka ovat vaikuttaneet tietojärjestelmien toimivuuteen. Tietohallintoon liittyvää henkilöriskiä on hallittu ostopalvelusopimusten avulla. Laitteistoa on uusittu ja palvelimia on päivitetty vuoden 2019 aikana. Vuoden 2019 aikana on otettu käyttöön uusi verkkoratkaisu. IT-järjestelmiin sisältyy toiminnallisten riskien lisäksi kustannusriskejä, koska järjestelmiin tulee jatkuvasti uusia versioita, joiden taloudellisten vaikutusten ennakointi on haasteellista.

Virtain kaupunki on tuottanut vuoden 2013 alusta ICT-palvelut vastuukuntamallina tuotetuille Ruoveden sosiaali- ja terveyspalveluille sekä vuoden 2014 alusta koko Ruoveden kunnalle ostopalvelusopimuksen puitteissa. Ruovesi on irtisanoanut sopimuksen päättymään vuoden 2019 loppuun. Tällä tulee olemaan vaikutusta sekä toimintaan että kustannuksiin muun muassa resurssoinnin näkökulmasta

Vahinkoriskit

Merkittäviä vahinkoriskejä ei toteutunut vuonna 2019.

Taloudelliset riskit

Taloudellista epävarmuutta lisää sote- ja maakuntauudistuksen peruuntuminen suunnitellun mukaisena menojen kasvun ja rahoituksen epävarmuuden johdosta. Epävarmuus kuntakentän rakenteesta sekä valtion asettamat taloudelliset haasteet ovat johtaneet siihen, että tulevaisuuden suunnittelu ja investoinnit sisältävät kenties enemmän epävarmuutta kuin koskaan aiemmin. Hallitusohjelmassa kuntien tehtäviä ollaan lisäämässä, mikä tulee vaatimaan taloudellisia resursseja, jotka valtio on kuitenkin luvannut rahoittaa. Tehtävien lisäyksiin sisältyy mm. hoitotakuun kiristäminen, hoitajamitoituksen kasvattaminen, oppivelvollisuusiän nostaminen, lukiokoulutuksen yksikköhinnan nostaminen sekä subjektiivinen varhaiskasvatus.

Väestön ikääntymisen tuoma palvelutarpeiden kasvu luo merkittäviä käyttötalouden paineita lähivuosille. Väestörakenteen kehityksellä on vaikutuksia myös verotulojen kertymiseen.

Palvelutuotannon järjestämisestä aiheutuvat kustannukset ovat olleet kasvussa viime vuosina. Vuonna 2019 toimintakulut nousivat 2,6 % (2,3 % vuonna 2018). Haasteet lähivuosien kustannuskehityksen ennakoitavuudessa vaikeuttavat talouden ennakoitua tulevaisuudessa. Erikoissairaanhoidon vaikea ennustettavuus asettaa haasteita talouden hallinnalle.

Koulukiinteistöissä havaitut sisäilmaongelmat sekä niiden johdosta päätetyt peruskorjaus- ja uudisrakentamisinvestoinnit aiheuttavat merkittävää investointipainetta tuleville vuosille. Yhtenäiskouluinvestoinnin lisäksi kaupunginvaltuusto on päättänyt mittavasta peruskorjauksesta Vaskiveden koulun osalta. Investoinnit tultaneen pitkälti rahoittamaan ulkopuolisella lainarahalla. Mikäli ulkopuolista rahoitusta joudutaan merkittävästi lisäämään, erilaiset rahoitusriskit (lähinnä korkoriski ja suojausinstrumentit) tulevat analysoitaviksi ja niihin tulee varautua. Kiinteistöihin liittyvää taloudellista riskiä liittyy myös väestön määrän alenemisen aiheuttama tyhjien asuntojen määrän kasvu.

Kaupungin takausvastuut on esitetty liitetiedoissa.

Osastokohtaiset riskit

Merkittävimmiksi riskeiksi osastoittain tunnistettiin seuraavat:

Perusturvaosasto: Sote-palveluiden tuotannon siirtyminen Keiturin Sote Oy:lle merkitsi suurta muutosta perusturvan organisaatiossa ja uuden toimintamallin vakiinnuttaminen ja tilaajan roolissa toimiminen. Maakuntaudistus sekä muuhun lainsäädännön muutokseen liittyvät tehtävien muutokset sekä ikääntyvän väestön lisääntyvät palvelutarpeet sekä niiden rahoittaminen.

Sivistystoimi: Kouluhankkeen viivästymiseen liittyvät riskit rakentamisprosessin ajan liittyen rakentamiseen ja kaluste-hankinnan kilpailutukseen. Koulurakennusten kuntoon liittyvät riskit koko kaupungin alueella. Koulurakentamisen vaikutukset kouluverkkoon ja sitä kautta virkarakenteeseen. Toisen asteen koulutuksen tulevaisuus kaupungissa. Valtiohallinnon toimenpiteet sivistystoimea koskien (valtionosuudet, järjestämisluvut, uudet velvoitteet). Varhaiskasvatuksen osalta kysyntää vastaava erilaisten varhaiskasvatuspalveluiden tarjonta turvattava; varautuminen esiopetuksen järjestämiseen 5-vuotiaille; varhaiskasvatusmaksutulojen alenema. Syntyvyyden väheneminen ja ikäluokkien pieneneminen tuovat merkittäviä haasteita sekä opetuksen että varhaiskasvatuksen toiminnan sopeuttamiseen kysyntää vastaavaksi tulevina vuosina.

Merikanto-opisto: Rahoituspohjan heikkeneminen (valtionosuuksien leikkaus, sopimuskuntien kuntaosuuksien pieneminen) sekä mahdollinen oppilasmäärien aleneminen syntyvyyden vähentyessä.

Tekninen toimi: Liike- ja asuintilojen vuokratulojen mahdollinen väheneminen, kiinteistöjen kuntoon liittyvät riskit ja niiden vaikutus talouteen, ympäristöönnettomuudet, sääolosuhteiden vaikutukset, kouluhankkeen viivästymiseen liittyvät riskit.

Yleishallinto: Konsernimaisen toimintatavan vakiinnuttaminen, konserniyhtiöiden hallitusten riittävä osaaminen, valtion sote-uudistuksen toteutusmalli, riippuvuus konserniyhtiöiden toiminnan onnistumisesta, konserniohjauksen noudattaminen, asukasluvun kehitys, valtiohallinnon asettamat uudet lainsäädännöt ja niiden vaikutukset maaseutukunnissa, työllisyyskehitys. Tietosuoja- ja tietoturvariskien minimointi koulutuksella ja ohjeistuksella koko organisaation tasolla.

8 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tarkoituksena on edistää strategisten, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista, toiminnan lainmukaisuutta, hyvän hallintotavan toteutumista sekä niihin liittyvien riskien ennaltaehkäisyä ja hallintaa.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on määritetty Virtain kaupungin Corporate Governance-kuntasovelluksen ohjeistuksessa.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaupunginhallituksen ja lautakuntien, liikelaitos Marttisen johtokunnan, johtavan viranhaltijan tai esimiesasemassa olevan henkilön erilaisia toimenpiteitä, joilla ohjataan henkilöstöä ja toimintaa tavoitteiden ja hyväksytyjen toimintatapojen mukaiseksi. Ohjaus kohdistuu johtamisen, päätöksenteon, hallinnon ja taloudenhoidon asianmukaisuuteen, toiminnan laatuun, tavoitteiden saavuttamiseen ja riskienhallinnan toimivuuteen. Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällistä toimintatapaa, jolla hallitus voi varmistua olennaisten riskien tunnistamisesta, arvioinnista, hallinnasta sekä mahdollisuuksien ja vahvuuksien hyödyntämisestä.

Johtavien viranhaltijoiden ja esimiesten tehtävänä on johtaa ja ohjata toimintaa ja henkilöstöä tavoitteiden saavuttamiseksi. Riskienhallinta ja valvonta toteutuvat

- johtamisen ja toiminnan ohjauksen prosessien
- selkeiden tavoitteiden, tehtävien, toimivaltuuksien ja vastuiden avulla
- tavoitteiden saavuttamista uhkaavien riskien tunnistamisen, arvioinnin ja hallinnan
- riittävän ja ammattitaitoisen henkilöstön
- seurannan ja arvioinnin myötä.

Kaupunginjohtaja, johtavat viranhaltijat ja muut esimiehet valvovat

- asetettujen tavoitteiden saavuttamista sekä toiminnan häiriöttömyyttä ja taloudellisuutta
- päätöksenteon ja taloudenhoidon toimintatapojen asian- ja lainmukaisuutta
- tietojärjestelmien käytön ja hallinnon asianmukaisuutta
- henkilöstön riittävyttä, ammatillisen osaamisen ja työhyvinvoinnin kehittymistä
- omaisuuden, tilojen ja laitteiden asianmukaista käyttöä ja hallintaa
- riskien kartoitusten ja arviointien suorittamista sekä
- päätettyjen riskienhallinnan menettelyiden systemaattista toteutusta ja
- vaikuttavuutta.

Osastojen riskienhallinnasta vastaa kunkin osaston osastopäällikkö.

Kunkin osaston ja tulosyksikön johtavan viranhaltijan tehtävänä on toiminnan, prosessien ja toimintatapojen ohjeistaminen sekä toiminnan ja talouden seuranta. Niiden toimivuuden arviointi ja varmentaminen ovat johtavien viranhaltijoiden ja esimiesten vastuulla.

Voimassaolevan hallintosäännön mukaan kaupunginhallitus vastaa riskien hallinnan toteuttamisesta ja yhteensovittamisesta. Myös Virtain kaupungin Corporate Governance-kuntasovelluksessa on yllä mainitut määräykset sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta, joiden mukaisesti on pyritty toimimaan.

Osastopäälliköiden tulee tehdä vähintään kerran vuodessa käteiskassan tarkastuksen kaikkiin kaupungin käteiskassoihin ennalta ilmoittamatta kassan hoitajalle.

Taloushallinto on laatinut tiliuettelomallin ja tilien kirjausohjeet noudatettavaksi vuoden 2015 alusta alkaen sekä ohjeen arvonlisäveron kirjaamisesta ostolaskun tiliöinnin yhteydessä ja myyntilaskua laadittaessa.

Hallitus esittää kannanottonaan, että sisäinen valvonta tuottaa pääosin kohtuullisen varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta, lain- ja hyvän hallintotavan mukaisuudesta, varojen ja omaisuuden turvaamisesta sekä johtamisen edellyttämän luotettavan toiminnallisen ja taloudellisen informaation riittävydestä.

Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen taloussuunnittelukaudella

Kassantarkastukset eivät ole vuoden aikana 2019 toteutuneet täydellisesti. Tämän toteuttamiseen tullaan kiinnittämään erityistä huomiota vuonna 2020. Suunnittelukaudella tulee päivittää kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje tulee käydä läpi ja tarvittaessa päivittää.

9 Ympäristötekijät

Ympäristötilinpäätöksen tarkoituksena on taloudellisten tunnuslukujen avulla antaa tietoa kaupungin ympäristövastuun toteuttamisesta.

Tässä tilinpäätöksessä on huomioitu vain kaupungin perusorganisaatio. Liikelaitoksia ja konsernin tytäryhtiöitä ei ole siten huomioitu. Käyttötalouskuluissa ei ole huomioitu poistoja.

Ympäristötilinpäätöksen laadinnassa käytettiin apuna v. 2005-2007 toimineessa Kunnan ympäristökustannukset ja -tunnusluvut -projektissa (ns. KUTU-projekti) syntynyttä ohjeistusta.

Virtain kaupungin v. 2019 ympäristötalouden tunnusluvut (euroa)

	Käyttötalous		Investoinnit
	Tuotot	Kulut	Investoinnit (kulut)
Ulkoilman- ja ilmastonsuojelu	0	30 000	0
Vesiensuojelu ja jätevesien käsittely	678 500	441 000	253 200
Jätehuolto	0	88 300	0
Maaperän ja pohjaveden suojelu	0	0	0
Luonnonvarojen ja maisemansuojelu	5 200	9 000	0
Ympäristönsuojelun viranomaistyö	4 180	67 600	0
Ympäristönsuojelun edistäminen	0	150	0
YHTEENSÄ	687 880	636 050	223 200

Ulkoilman- ja ilmastonsuojelun kustannuksia aiheutti katujen kunnossapitoon liittyen katupölyn sidonta ja hiekoitushiekan poisto. Kulut olivat yhteensä noin 30 000 euroa.

Vesiensuojelun ja jätevesien käsittelyn tuotot muodostuivat pääasiassa viemärlaitokselle tulleista jätevesimaksuista ja palveluista yksityisille (noin 636 470 euroa). Suurin osa vesiensuojelun ja jätevesien käsittelyn kustannuksista aiheutui jätevesien puhdistuksesta ja viemäriverkoston normaalista käytöstä ja kunnossapidosta.

Vuonna 2018 Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto myönsi Jähdyspohjan reitin kalateiden rakentamiselle ja kalataloudelliselle kunnostukselle vesilain mukaisen luvan. Lupamaksu oli 5810 euroa. Kesällä vesilain mukaista lupahakemusta täydennettiin selvityksellä hankealueen kulttuuriympäristön ja rakennetun ympäristön ominaisuuksista. Suunnitelma maksoi 3017 euroa. Hankkeen toteutus on alkanut vuonna 2019 ja se jatkuu vuonna 2020. Hankkeen kustannukset vuonna 2019 olivat 30 042 euroa ja avustusta Elinkeino- liikenne ja ympäristökeskukselta saatiin 26 325 euroa.

Lupapalvelulautakunta on sitoutunut osallistumaan virtavesien kunnostuksia järjestävään VIRTA-hankkeeseen vuosille 2018–2021 vuosittaisella 3000 euron omarahoitussuudella. Keskustan viemäriverkoston, pumppaamoiden ja Killinkosken viemäriverkoston kustannukset olivat 104 000 euroa. Keskuspuhdistamon ja lietteen käsittelyn kulut olivat noin 195 300 euroa. Vesihuollon selvitysten ja avustusten kulut olivat noin 20 000 euroa. Yhteensä vesiensuojelun ja jätevesien käsittelyn kulut olivat noin 441 900 euroa.

Investointeja jäteveden puhdistukseen olivat puhdistamon saneeraus (56 910 euroa), keskustan pumppaamon saneeraus (43 173) euroa) ja viemäreiden saneeraus (61 544 euroa). Lisäksi viemäriiliitoksiin, keskeneräisiin ja ennalta-arvaamattomiin menoihin käytettiin 61 610 euroa.

Jätehuollosta kunnalle ei tule tuloja. Koko kaupungin jätehuollon kulut olivat vuonna 2019 noin 80 800 euroa ja vesihuoltolaitoksen noin 1 300 euroa. Sarvinevan vanhan kaatopaikan menot olivat 6 300 euroa. Yhteensä jätehuollon kulut olivat noin 88 300 euroa.

Luonnonvarojen ja maisemansuojelun osalta tuloina ovat maa-aineslain mukaisten ottoalueiden valvonta- ja lupamaksut sekä maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset maisematyölupamaksut, joista kertyi vuonna 2019 noin 5 5200 euroa. Kustannuksia aiheuttivat maa-aineslain mukaisten tehtävien hoitaminen.

Ympäristönsuojelun viranomaistyön tulot ovat ympäristölupa-, rekisteröinti- ja meluilmoituspäätösmaksuja. Ympäristönsuojeluun liittyviin viranomaistehtäviin laskettiin mukaan ympäristövalvonnan kaikki muut kuin maa-ainesvalvontaan menevät henkilöstökulut. Työtehtäviin kuuluu myös muita kuin viranomaistehtävien hoitoa, joiden henkilöstökulujen erittelemine olisi kuitenkin haastavaa.

Ympäristönsuojelun edistämiseen kuuluvat ympäristöjohtamisen ja -kehittämisen, ympäristövalistuksen, -viestinnän ja -markkinoinnin kustannukset. Em. toiminnot kuuluvat viranhaltijoiden virkatehtäviin.

10 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Kaupunginvaltuuston vuoden 2019 aikana päättämät määrärahalisäykset ja tuloarvion alenemiset on koottu tulosalueittain alla olevaan taulukkoon.

TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

	Tuloarvion muutos (+lisäys, -vähennys)	Määrärahan muutos (+lisäys, -vähennys)
<u>Kaupunginhallitus</u>		
Hallitus	-35 589	-58 484
Sisäinen palvelukeskus		-8 000
<u>Sivistyslautakunta</u>		
Joukkoliikenne ja hallinto		
Perusopetus	3 000	-12 500
Lukiokoulutus		-12 500
Lasten päivähoito		
Aikuiskoulutus		
Kirjasto- ja kulttuuritoimi		-6 500
Liikunta- ja nuorisotoimi		
<u>Perusturvalautakunta</u>		
Virtain palvelutuotanto		
Ehkäisevän terveydenhuollon tulosalue		
Sairaanhoidon tulosalue	26 800	544 000
Hammashuollon tulosalue		174 000
Erikoissairaanhoidon tulosalue		
Sosiaalityön tulosalue		315 000
Kehitysvammahuollon tulosalue		-89 000
Koti- ja Vanhustyön tulosalue	44 000	-47 000
Ruoveden palvelutuotanto		
Ehkäisevän terveydenhuollon		
Sairaanhoidon tulosalue		126 000
Hammashuollon tulosalue		
Sosiaalityön tulosalue		
Kehitysvammahuollon tulosalue		
Koti- ja Vanhustyön tulosalue		
Erikoissairaanhoidon tulosalue		
<u>Teknisten palveluiden lautakunta</u>		
Tekninen toimi/hallinto		-23 000
Ympäristövalvonta	5 000	-7 000
Ylläpito ja rakentaminen		172 500
Määrärahamuutokset	43 211	1 067 516

Virtain osalta määrärahamuutosten vaikutus kokonaistoimintakatteeseen oli yhteensä -898 305 euroa. Hallituksen tulosalueen ja hallinnon ja talouden tulosalueiden määrärahamuutokset liittyivät tasapainottamisohjelman toimenpiteisiin. Kaupunginhallituksen määrärahamuutosten kokonaisvaikutus toimintakatteeseen oli +30 895 euroa. Perusturvalautakunnan lisämäärärahat kohdistuivat lääkäripalveluihin, suun terveydenhuoltoon, lastensuojeluun sekä vammaispalveluihin. Lisäksi perusturvalautakunnan määrärahamuutoksiin sisältyi tuloarvioiden lisäyksiä sekä tasapainottamisohjelmaan liittyviä toimenpiteitä. Virtain perusturvalautakunnan määrärahamuutosten vaikutus toimintakatteeseen oli -826 200 euroa. Sivistyslautakunnan määrärahamuutokset liittyivät tasapainottamisohjelmaan ja niiden kokonaisvaikutus toimintakatteeseen oli +34 500 euroa. Teknisten palveluiden lautakunnan lisämääräraha kohdistui kiinteistöjen purkukustannuksiin. Lisämäärärahan ja tasapainottamisohjelman mukaisten muutosten yhteisvaikutus toimintakatteeseen oli -137 500 euroa. Virtain palvelutuotannon osalta toimintakate alitti talousarvion muutoksineen 126 726 eurolla. Toimielimittäin tarkasteltaessa ylitystä jäi tilinpäätökseen Virtain perusturvan ja sivistystoimen osalta.

Vuoden 2019 tilikauden alijäämä on -1 212 222,33 euroa (vuonna 2018 alijäämä -441 420,11 euroa). Vuoden 2019 tilikauden alijäämä sisältää sekä kertaluonteisia menoja että tuloja. Kertaluonteisten arvonalentumisten ja lisäpoistojen määrä oli yhteensä 266 029,92 euroa liittyen purettaviin tai käytöstä poistettaviin rakennuksiin sekä osakkeiden ja lainasaamisen arvonalentumiseen. Tilikauden aikana myös purettiin useita kiinteistöjä, joista aiheutui kertaluonteisia purkukustannuksia. Lisäksi yhtenäiskoulun rakennustyömaalta täytyi poistaa pilaantunutta maa-ainesta. Näistä toimenpiteistä aiheutui kertaluonteisia kustannuksia yhteensä noin 560 000 euroa. Lisäksi tilikauden alijäämä sisältää kertaluonteisia tuloja, kuten Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n maksaman osingon 127 559 euroa sekä asfalttikartellista saadun vahingonkorvauksen korkotuottoineen 156 290 euroa. Lisäksi rahoitustuotot sisältävät Keiturin Sote Oy:ltä saadun osingon 400 000 euroa, joka kattaa Ruoveden kunnalle palautetusta kehittämisrahasta aiheutuvaa satunnaista menoa 357 759 euroa. Tilikauden toiminnallinen alijäämä ilman edellä mainittuja kertaluonteisia eriä on noin -714 950 euroa.

Vuoden 2019 alijäämään vaikuttavat kertaluonteisten erien lisäksi normaalin toiminnan merkittävä menojen kasvu. Menot kasvoivat Virtain palvelutuotannon osalta kaupunginvaltuustoa, kaupunginhallitusta ja teknisten palveluiden lautakuntaa lukuunottamatta kaikilla toimielimillä. Menojen kasvu Virtain palvelutuotannon osalta oli kokonaisuutena 3,4 % ja Ruoveden palvelutuotannon osalta 1,6 % Menojen kasvua kompensoi osittain verotulojen kasvu, joka kuitenkin jäi ennustettua alhaisemmaksi. Valtionosuudet puolestaan alentuivat hieman edelliseen vuoteen verrattuna, mutta vähemmän kuin talousarviossa oli ennakoitu, koska kilpailukykyopimukseen liittyvän kompensaaion maksatusta aikaistettiin vuodelta 2020 vuodelle 2019. Kokonaisuutena verotulot ja valtionosuudet toteutuivat hieman (n. 100 000 euroa) talousarviota korkeampina. Kunnallisverotulojen osalta jättämää talousarvioon aiheutui muun muassa verokorttiuudistuksen aiheuttamasta kertymävajeesta. Toisaalta kasvua vuoteen 2018 verrattuna tuli sekä veroprosentin korotuksen myötä että vuoden 2018 verotulojen notkahduksen johdosta. Verotulot kasvoivat euromääräisesti 917 708 euroa (4,2 %). Kunnallisveroa tilitettiin -726 655 euroa (4,1 %) enemmän kuin edellisvuonna. Yhteisöveron tuotto kasvoi vuonna 2019 149 833 euroa (6,5 %) vuoteen 2018 verrattuna. Kiinteistöveron tuotto toteutui 41 220 euroa edellisvuotta korkeammalla tasolla. Kokonaisuutena verotulot kuitenkin alittivat talousarvion tason yhteensä -327 355 eurolla (-1,4 %).

Valtionosuudet toteutuivat 427 924 euroa talousarviota korkeammalla tasolla. Edelliseen vuoteen nähden valtionosuudet alenivat -35 518 euroa.

Taulukko 4 Verotulojen ja valtionosuuksien kehitys

	2019	2018	2017	2016	2015	2014	Keskimäärin
Valtionosuudet	23 197 924	23 233 442	23 466 092	23 805 944	22 546 128	22 161 865	23 068 566
Muutos %	-0,2 %	-2,4 %	-1,4 %	5,6 %	1,7 %	4,4 %	1,3 %
Verotulot	22 919 645	22 001 937	22 428 151	21 906 976	22 002 809	21 834 500	22 182 336
Muutos %	4,2 %	0,4 %	2,4 %	-0,4 %	0,8 %	3,2 %	1,7 %
Toimintatuotot	11 304 385	10 861 229	11 227 898	10 971 352	11 094 950	11 525 418	11 164 205
Muutos %	4,1 %	-1,0 %	2,3 %	-1,1 %	-3,7 %	-2,5 %	-0,3 %
Yhteensä	57 421 954	56 096 608	57 122 141	56 684 272	55 643 887	55 521 783	56 087 537
Muutos %	2,4 %	-1,0 %	0,8 %	1,9 %	0,2 %	2,4 %	1,1 %

Yllä toimintatuotoista on vähennetty Ruoveden ulkoiset toimintatuotot sisältäen Ruoveden kunnan maksuosuuden sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista. Toimintatuotot ilman Ruoveden vaikutusta kasvoivat hieman (443 156 euroa). Käytötalouden toteumat käsitellään tarkemmin seuraavassa osassa.

Toimintatuotot toteutuivat kokonaisuutena (sisältäen Ruoveden palvelutuotannon) 776 193 euroa korkeampina kuin tilinpäätöksessä 2018. Myyntituottojen kasvu johtuu pääosin Ruoveden maksuosuuden (354 498 euroa) ja puun myyntitulojen kasvusta (136 142 euroa). Avustustulot ovat kasvaneet Nuorisokeskus Marttisen saamien valtionavustusten kasvun johdosta. Vuokratuotot alenivat edellisvuoteen nähden hieman johtuen pääosin asuinrakennusten vuokratulojen alenemisestä. Talousarvioon nähden toimintatuotot toteutuivat kokonaisuudessaan 776 193 euroa (2,3 %) korkeampina.

Taulukko 5 Toimintatuotot tuottolajeittain 2018–2019

TOIMINTATUOTOT	2019	2018	Muutos EUR	Muutos %
MYYNTITUOTOT	24 719 732	24 056 869	662 864	2,8 %
MAKSUTUOTOT	5 768 733	5 731 129	37 603	0,7 %
TUET JA AVUSTUKSET	1 256 553	1 107 717	148 836	13,4 %
VUOKRATUOTOT	2 002 118	2 034 180	-32 062	-1,6 %
MUUT TOIMINTATUOTOT	231 022	272 071	-41 049	-15,1 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	33 978 159	33 201 966	776 193	2,3 %

Toimintakulut kokonaisuudessaan kasvoivat n. 2,008 milj. euroa (2,6 %). Henkilöstökulut alenivat vuonna 2019 yhteensä 233 128 euroa (1,5 %) johtuen henkilöstömäärän vähenemisestä, keskimääräisesti palkkakulut kuitenkin hieman nousivat palkankorotusten vaikutuksesta. Investointeihin kohdistuneiden henkilöstömenojen osuus oli noin 106 800 euroa. Palvelujen ostot puolestaan kasvoivat etenkin Keiturin Sote Oy:ltä ostettavien palveluiden ja erikoissairaanhoidon menojen johdosta. Keiturin Sote Oy:ltä ostettavat palvelut kasvoivat erityisesti lääkäripalveluissa sekä koti- ja vanhustyössä, lisäksi suun terveydenhuollon palveluiden ja myös muiden yksittäisten palveluiden siirtyminen Keiturin Sote Oy:lle kasvatti ostopalvelua, mutta puolestaan alensivat esimerkiksi henkilöstömenoja ja asiakaspalveluustoja muilta. Erikoissairaanhoidon menot kasvoivat Virtain ja Ruoveden palvelutuotantojen osalta yhteensä noin 1 444 milj. euroa (7,7 %). Muiden palveluiden osalta kasvua on erityisesti kuljetuspalveluissa ja ict-palveluissa. Aine- ja tarvikkeiden osalta kasvua on ollut erityisesti hoitotarvikemenoissa, mutta kalustohankintojen puolestaan alentuessa, kokonaisuudessa ei ole tapahtunut merkittävää muutosta. Ulkoiset tilavuokrat kasvoivat mm. uusien väistöilojen hankkimisen johdosta.

Taulukko 6 Toimintakulut kululajeittain 2018–2019

TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	2019	2018	Muutos EUR	Muutos %
HENKILÖSTÖKULUT	-15 654 780	-15 887 908	233 128	-1,5 %
PALVELUJEN OSTOT	-53 339 634	-51 204 815	-2 134 819	4,2 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-4 067 149	-3 990 497	-76 653	1,9 %
AVUSTUKSET	-2 100 605	-2 203 692	103 087	-4,7 %
VUOKRAT	-2 596 373	-2 401 719	-194 654	8,1 %
MUUT KULUT	-280 671	-342 915	62 244	-18,2 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-78 039 214	-76 031 546	-2 007 667	2,6 %

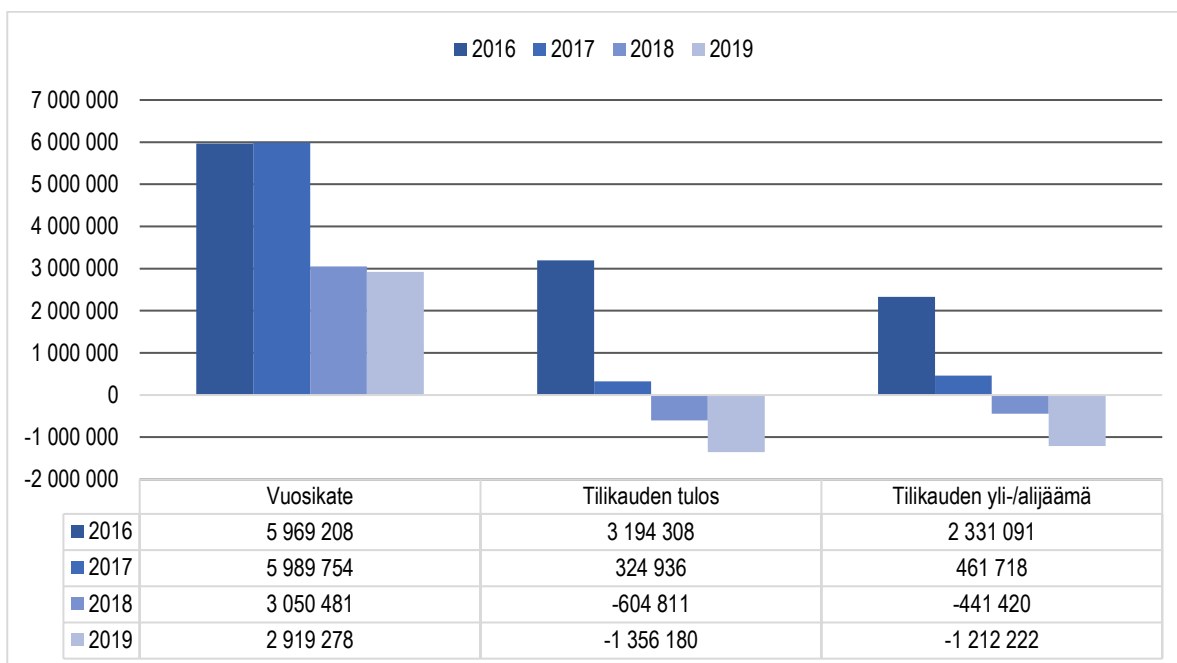
Toimintakate heikkeni -1 218 055 euroa tarkoittaen, että tämän verran enemmän palvelutuotannosta rahoitetaan verorahoituksella edellisvuoteen nähden. Valtionosuudet ja verotulot olivat yhteensä 882 190 euroa edellisvuotta korkeammat. Rahoitustuotot kasvoivat 296 813 euroa johtuen pääosin osinkotulojen kasvusta. Vuosikate heikkeni edellä mainittujen seikkojen vaikutuksesta -131 203 euroa (vrt. tp 2018). Vuosikate ei riittänyt kattamaan tilikauden poistoja ja arvonalentumisia.

Tilikauden aikana nostettiin yhteensä 5 000 000 euroa talousarviolainaa investointien rahoittamiseen.

Heikentynyt toiminnan rahavirta ei riittänyt kattamaan edelleen korkealla tasolla olevia investointeja vaan yhteenlaskettu toiminnan ja investointien rahavirta painui -3,606 milj. euroa negatiiviseksi. Positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa. Hyvinvoiva kuntatalous pystyy pitkällä aikavälillä investointien omarahoittamiseen.

Investointeihin käytettiin rahaa bruttona 6,508 milj. euroa, mikä oli noin 0,129 milj. euroa vähemmän kuin vuotta aiemmin. Investointien rahoitusosuudet pysyivät edellisvuoden tasolla. Kassavarat kasvoivat 0,766 milj. euroa. Kassavarojen kasvuun vaikutti lyhytaikaisen vieraan pääoman kasvu. Normaalit suunnitelman mukaiset poistot kasvoivat noin 105 000 euroa vuoden 2018 tasosta. Kasvu johtuu viime vuosina valmistuneista uusista kohteista, kuten keskuskeittiön ja terveyskeskuksen peruskorjausten valmistumisesta. Tilinpäätökseen 2019 kirjattiin yhteensä 154 211 euron suuruiset kertaluonteiset poistot purettaviin rakennuksiin sekä muuhun käytöstä poistettuun omaisuuteen liittyen.

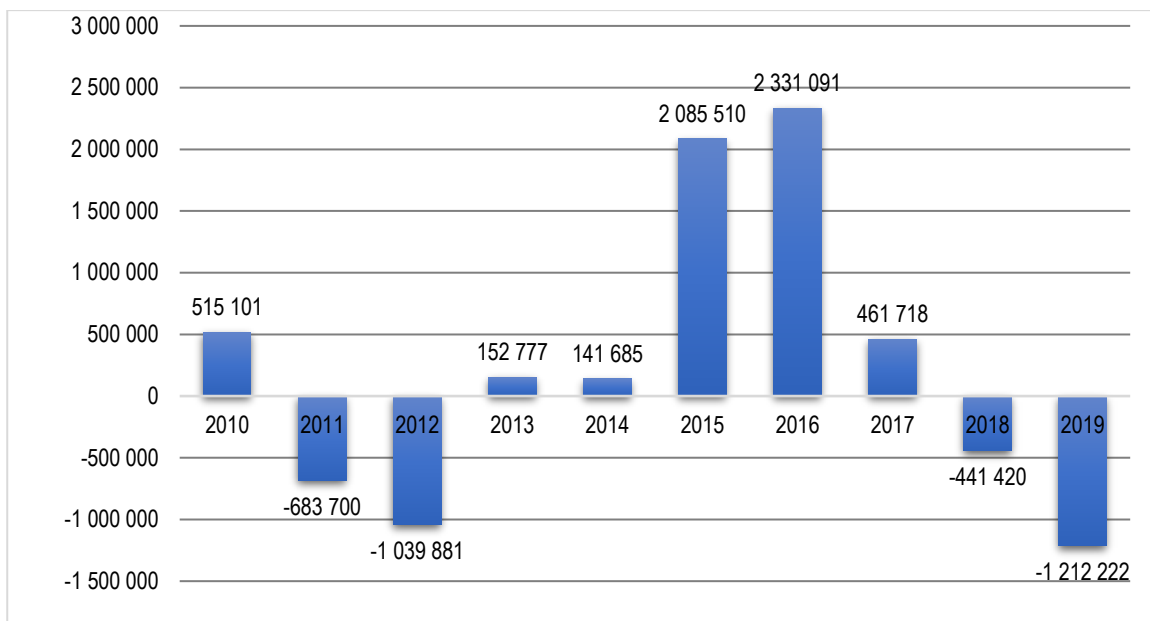
Vuosikatteen, tilikauden tuloksen ja tilikauden yli-/alijäämän kehitys viimeiseltä neljältä vuodelta on esitetty alla olevassa kuviossa.

Kuvio 5 Vuosikate, tilikauden tulos ja tilikauden yli-/alijäämä

Vuodet 2011 ja 2012 olivat alijäämäisiä. Vuosi 2018 oli ensimmäinen alijäämäinen vuosi viiden perättäisen ylijäämäisen vuoden jälkeen. Vuosina 2018 – 2019 alijäämään ovat vaikuttaneet toimintamenojen kasvu, valtionosuuden aleneminen sekä kertaluonteiset arvonalentumiset. Myös toimintamenot ovat viime vuosina sisältäneet kertaluonteisia menoja, kuten rakennusten purkukustannuksia.

Tilikauden yli-/alijäämät viimeiseltä kymmeneltä vuodelta on esitetty alla:

Kuvio 6 Tilikauden yli-/alijäämät 2009-2018

10.1 Kehitys ilman Ruoveden palvelutuotantoa

Toimintatuottoja, -menoja ja -katetta verrataan ilman Ruoveden palvelutuotantoa vuoden 2019 tilinpäätöksen lukuihin.

Edelliseen vuoteen verrattuna toimintatuotot yhteensä kasvoivat 3,9 % (443 156 euroa). Toimintatuottojen kokonaislisäys on kaikkien tulolajien yhteenlaskettu vaikutus. Merkittävin yksittäinen myyntituottojen kasvuun vaikuttava seikka ilman Ruoveden palvelutuotantoa on metsänmyyntitulojen kasvu (136 142 euroa). Maksutuottojen kasvu on merkittävin kotihoito-asiakasmaksuissa johtuen suoritelmäärän kasvusta. Ruoveden palvelutuotannon toimintatuotoissa, ilman Ruoveden kunnan maksuosuutta, ei ollut suuria muutoksia, minkä johdosta koko Virtain kaupungin osalta toimintatuottojen muutos johtuu pääosin Virtain palvelutuotannosta.

Taulukko 7 Toimintatuotot tuottolajeittain ilman Ruoveden palvelutuotantoa.

TOIMINTATUOTOT	2019	2018	Muutos EUR	Muutos %
MYYNTITUOTOT	4 074 779	3 858 055	216 725	5,3 %
MAKSUTUOTOT	3 882 539	3 770 951	111 587	2,9 %
TUET JA AVUSTUKSET	1 256 267	1 094 180	162 087	12,9 %
VUOKRATUOTOT	1 960 957	1 978 592	-17 635	-0,9 %
MUUT TOIMINTATUOTOT	129 842	159 451	-29 609	-22,8 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	11 304 385	10 861 229	443 156	3,9 %

Virtain palvelutuotannon toimintakulut yhteensä kasvoivat 1,709 milj. € eli 3,1 %. Ruoveden palvelutuotannon ulkoiset menot kasvoivat hieman vähemmän (1,5 %), mikä lisää menojen kasvua edellä esitettyyn. Ilman kertaluonteisia purkukustannuksia menojen kasvu on 1,592 milj. € eli 3,0 %. Henkilöstökulujen aleneminen on euromääräisesti lähes yhtä suuri sekä Virtain että Ruoveden palvelutuotannossa, koska Keiturin Sotelle siirtyneen henkilöstön määrä oli sama. Ainoastaan Virtain palvelutuotantoa tarkasteltaessa palvelujen ostojen kasvu korostuu, johon merkittävimmin vaikuttavat erikoissairaanhoidon kasvu sekä Keiturin Sote Oy:n Virtain palvelutuotantoon kohdistuva veloituksen kasvu, joka on ollut suhteellisesti merkittävämpää kuin Ruoveden palvelutuotannossa. Avustusten aleneminen johtuu sekä yhteisöille että kotitalouksille maksettavien avustusten alenemisesta. Vuokrakulujen kasvu on suhteellisesti Virtain palvelutuotannossa hieman suurempaa uusista väistöiloista johtuen.

Taulukko 8 Toimintakulut kululajeittain ilman Ruoveden palvelutuotantoa

TOIMINTAKULUT	2019	2018	Muutos EUR	Muutos %
HENKILÖSTÖKULUT	-15 303 301	-15 429 491	126 190	-0,8 %
PALVELUJEN OSTOT	-33 823 801	-32 092 275	-1 731 526	5,4 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3 457 585	-3 343 365	-114 221	3,4 %
AVUSTUKSET	-1 754 142	-1 861 671	107 529	-5,8 %
VUOKRAT	-1 424 440	-1 272 093	-152 347	12,0 %
MUUT TOIMINTAKULUT	-260 083	-315 078	54 995	-17,5 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-56 023 354	-54 313 973	-1 709 380	3,1 %

KAUPUNKI, MARTTINEN, VESIHUOLTO**10.2 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut (=ulkoinen)**

1000 euroa	2019	2018
Toimintatuotot	33 978	33 202
Valmistus omaan käyttöön	168	154
Toimintakulut	-78 039	-76 032
Toimintakate	-43 893	-42 675
Verotulot	22 920	22 002
Valtionosuudet	23 198	23 233
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	11	11
Muut rahoitustuotot	865	568
Korkokulut	-85	-88
Muut rahoituskulut	-96	0
	695	490
Vuosikate	2 919	3 050
Poistot ja arvonalentumiset	-3 918	-3 655
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut	-358	
Tilikauden tulos	-1 356	-605
Tilinpäätössiirrot	144	163
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-1 212	-441

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2019	2018
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	43,54	43,67
Vuosikate/Poistot, %	74,52	83,45
Vuosikate, euroa/asukas	446,0	452,7
Asukasmäärä, 31.12.	6 545	6 739

Toimintatuotot/toimintakulut -tunnusluvussa näkyy Ruovedelle tuotettujen sote-palveluiden vaikutus tunnuslukua parantavasti, sillä Ruovesi maksaa omat kustannuksensa Virtain kaupungille täysimääräisenä, jolloin toimintatuotot kattavat toimin-

takulut näiltä osin. Ruoveden vaikutus on n. 20 M€. Tunnusluku hieman heikkeni vuoteen 2018 verrattuna toimintatuottojen suhteellisen kasvun ollessa hieman toimintakulujen kasvua alhaisempi.

Virtain osalta tunnusluku on vuonna 2019 20,2 (20,0, v. 2018).

Vuosikate/poistot -tunnusluku kuvaa tulo-rahoituksen riittävyyttä korvausinvestointeihin. Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Vuosikate heikkeni edelliseen vuoteen nähden toimintakatteen heikentymisen johdosta. Tunnuslukua heikentää vuosikatteen heikkenemisen lisäksi poistojen kasvu viime vuosien investointitason kasvun johdosta. Asukaskohtainen vuosikate säilyi lähes ennallaan.

KAUPUNKI, MARTTINEN, VESIHUOLTO**10.3 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut**

1000 euroa	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 919	3 050
Satunnaiset erät, netto	-358	0
Tulorahoituksen korjauserät	34	-58
	2 595	2 993
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-6 508	-6 379
Rahoitusosuudet investointeihin	202	197
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	105	81
	-6 201	-6 101
Toiminnan ja investointien rahavirta	-3 606	-3 108
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-33	-64
Antolainasaamisten vähennykset	4	10
	-28	-55
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000	2 500
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-814	-711
	4 186	1 789
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	214	2 751
Rahoituksen rahavirta	4 371	4 486
Rahavarojen muutos	766	1 378
Rahavarat 31.12	7 838	7 073
Rahavarat 1.1	7 073	5 695

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2019	2018
Investointien tulorahoitus, %	46,3	49,3
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-3 343	731
Laskennallinen lainanhoitokate	1,9	3,1
Lainanhoitokate	3,3	3,9
Kassan riittävyys, pv	33,4	31,0
Asukasmäärä	6 545	6 739

Investointien tulorahoitus % kertoo paljonko investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku on alentunut edellisvuodesta heikentyneen tulorahoituksen sekä kasvaneiden investointien johdosta.

Rahavirran kertymällä mitataan investointien omarahoituksen toteutumista pidemmällä aikavälillä. Kertymä ei saisi muodostua negatiiviseksi. Kertymä kääntyi negatiiviseksi vuonna 2019, sillä toiminnan rahavirta ei riittänyt kattamaan investointeja kolmantena vuonna peräkkäin.

Vuodesta 2019 lähtien on tullut uusi tunnusluku, laskennallinen lainanhoitokate, joka kuvaa lainanhoitokykyä kahdeksan vuoden keskimääräisellä laina-ajalla. Tulorahoitus riittää, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluku on yli 2. Lainanhoitokate mittaa tulorahoituksen riittävyyttä lainojen hoitoon todellisten lainanlyhennysten mukaisena.

Kassan riittävyys mittaa, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa 31.12 rahavaroilla. Kassan riittävyys suhteessa vuoteen 2018 hieman kohentui loppuvuoden lainan noston sekä korottoman lyhytaikaisen vieraan pääoman kasvun johdosta.

KAUPUNKI, MARTTINEN, VESIHUOLTO

10.4 Tase ja sen tunnusluvut

	2019	2018		2019	2018
VASTAAVAA	1 000 €	1 000 €	VASTATTAVAA	1 000 €	1 000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	51 854	49 481	A OMA PÄÄOMA	39 492	40 704
I Aineettomat hyödykkeet	891	846	I Peruspääoma	23 750	23 750
Aineettomat oikeudet	891	846	III Muut omat rahastot	336	336
II Aineelliset hyödykkeet	42 770	40 455	IV Edell. tilikausien ylijäämä (alijäämä)	16 618	17 059
Maa- ja vesialueet	5 582	5 468	V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 212	-441
Rakennukset	26 442	25 709	B POISTOERO JA VAPAAEHT. VARAUKSET	3 323	3 467
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 372	4 966	Poistoero	2 323	2 467
Koneet ja kalusto	416	393	Vapaaehtoiset varaukset	1 000	1 000
Muut aineelliset hyödykkeet	8	113	C PAKOLLISET VARAUKSET		
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	5 950	3 807	MUUT PAKOLLISET VARAUKSET		
III Sijoitukset	8 193	8 179	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	526	603
Osakkeet ja osuudet	7 706	7 721	Valtion toimeksiannot	0	0
Muut saamiset	487	459	Lahjoitusrahastojen pääomat	526	603
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	343	353	E VIERAS PÄÄOMA	21 095	16 392
Valtion toimeksiannot	0	0	I Pitkäaikainen	11 786	7 949
Lahjoitusrahastojen varat	343	353	Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	10 462	6 663
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	12 239	11 333	Lainat julkisyhteisöiltä		
I Vaihto-omaisuus	67	72	Ostovelat	4	4
Aineet ja tarvikkeet	60	65	Liittymismaksut ja muut velat	1 321	1 282
Valmiit tuotteet ja tavarat	7	7	II Lyhytaikainen	9 308	8 443
II Saamiset	4 333	4 189	Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	1 201	814
Pitkäaikaiset saamiset	1 805	1 980	Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainasaamiset	1 805	1 980	Saadut ennakot	35	52
Lyhytaikaiset saamiset	2 529	2 209	Ostovelat	5 181	4 571
Myyntisaamiset	1 403	1 086	Muut velat	436	667
Lainasaamiset	0	0	Siirtovelat	2 455	2 339
Muut saamiset	699	767			
Siirtosaamiset	426	356			
IV Rahat ja pankkisaamiset	7 838	7 073			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	64 436	61 167	VASTATTAVAA	64 436	61 167

TASEEN TUNNUSLUVUT	2019	2018
Omavaraisuusaste, %	66,5	72,3
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	26,3	20,8
Kertynyt ylijäämä, 1000 €	15 405	16 618
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	2 354	2 466
Lainakanta 31.12., 1000 €	11 663	7 477
Lainakanta 31.12., €/asukas	1782	1110
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	15501	11587
Lainat ja vuokravastuut €/asukas	2368	1719
Lainasaamiset 31.12, 1000 €	0	0
Asukasmäärä	6 545	6 739

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta. Omavaraisuus on hyvä, jos tunnusluku on 70 %. 50 % tai alle merkitsee suurta velkarasitetta. Omavaraisuus on alentunut alijäämäisen tuloksen ja velanoton johdosta. Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo paljonko kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi luku on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä takaisinmaksusta tulorahoituksella. Vuodesta 2019 alkaen kunnan tulee esittää tunnuslukuna Lainojen ja vuokravastuiden määrä kokonaisuutena ja asukasta kohden laskettuna. Tämän tunnusluvun avulla kuntien välinen vertailu on helpompaa, koska se ottaa huomioon myös vuokratun omaisuuden.

10.5 Kaupungin kokonaistulot ja -menot vuonna 2019

TULOT		MENOT	
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	33 978 159,01	Toimintakulut	78 039 213,54
Verotulot	22 919 645,10	- Valmistus omaan käyttöön	-167 811,06
Valtionosuudet	23 197 924,00	Korkokulut	84 818,31
Korkotuotot	10 965,02	Muut rahoituskulut	96 003,63
Muut rahoitustuotot	864 808,91	Satunnaiset kulut	357 759,00
Satunnaiset tuotot		Tulorahoituksen korjauserät	
Tulorahoituksen korjauserät		Pakoll.varausten muutos	
- pysyvien vast.hyödykk		- pakoll.va.lis(+),väh(-)	0
luovutusvoitot	128 857,40	Pys.vast.hyöd.luov.tappiot	95 000,00
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet inv.meno	201 548,90	Investointimenot	6 507 770,27
Pys.vast.hyöd.luov.tulot	105 215,00	Rahoitustoiminta	
Rahoitustoiminta		Antolainasaam.lisäys	32 934,40
Antolainasaamisten vähennys	4 456,97	Pitkäaik.lain.vähennys	813 908,00
Pitkäaik.lain.lisäys	5 000 000,00	Lyhytaik.lainojen vähennys	
Lyhytaik.lainojen lisäys		Oman pääoman vähennys	
Oman pääoman lisäykset			
Kokonaistulot yhteensä	86 411 580,31	Kokonaismenot yhteensä	85 859 596,09

Täsmäytys:

Kokonaistulot - Kokonaismenot = 86 411 580,31 - 85 859 596,09

551 984,22

Muut maksuvalmiuden muutokset - Rahavarojen muutos = [213 729,19] - [765 713,41]

-551 984,22

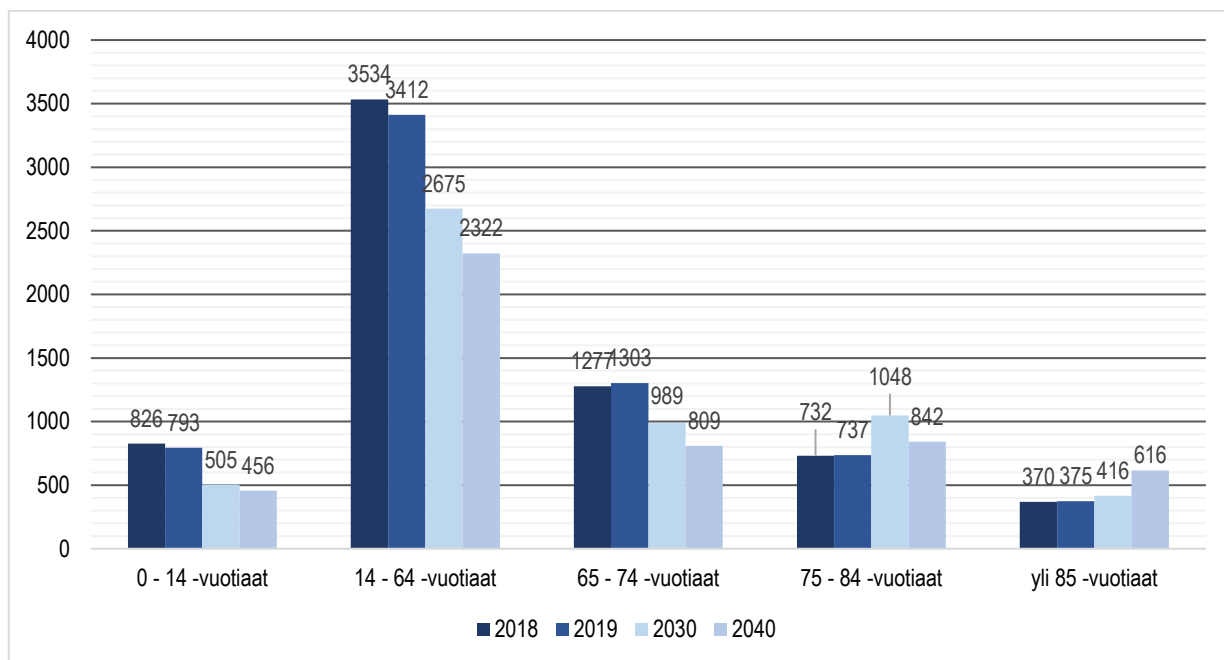
Ero

-

11 Arvio kaupungin tulevasta kehityksestä

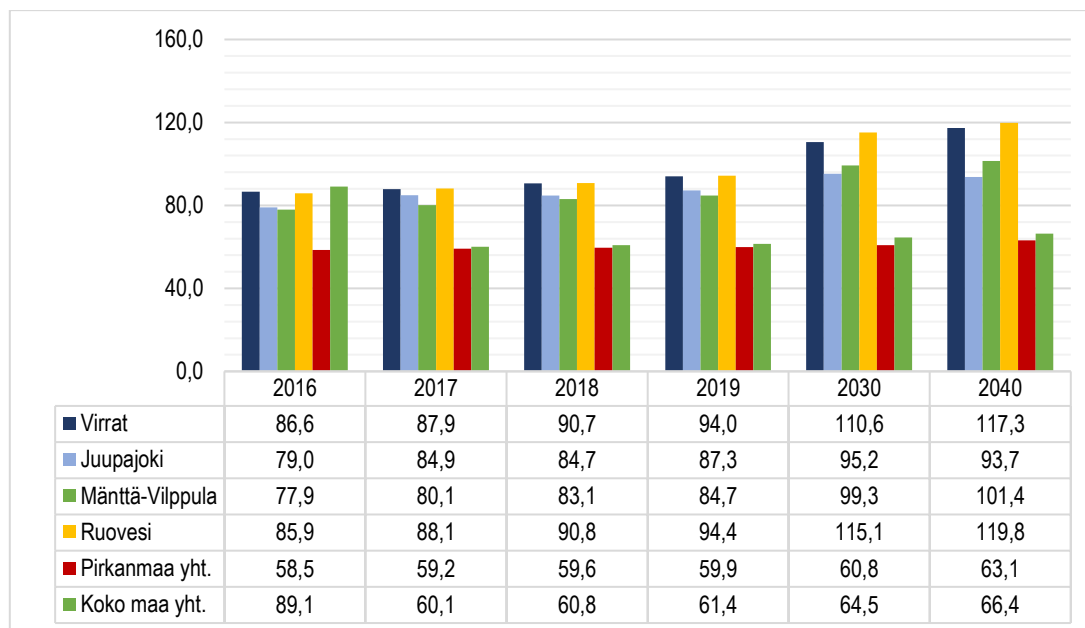
Tilastokeskus on syyskuussa 2019 julkaissut kuntakohtaisen väestöennusteen vuoteen 2040 saakka. Ennusteen mukaan Virtain kaupungin väestöennuste aina vuoteen 2040 saakka on aleneva ja ikääntyvä. Huoltosuhteen kasvaminen on väistämätöntä. Tulevaisuudessa ikärakenteen muutoksesta johtuva palvelutarpeen kasvu tulee nostamaan koti- ja vanhustyön kustannuksia merkittävästi. Tilastokeskuksen ennusteen mukaan Virroilla vuonna 2030 olisi 5 633 asukasta. Vuosina 2016 – 2017 väestön väheneminen hidastui hieman alle sataan asukkaaseen vuosittain (v. 2017, 73 asukasta ja v. 2016, 85 asukasta), mutta vuonna 2018 asukasluku aleni jälleen hieman yli sadalla asukkaalla (-105) ja aleneminen on edelleen kiihtynyt vuonna 2019 väestön määrän alentuessa 194 asukkaalla. Tilastokeskuksen ennuste vastaisi vuoden 2019 lopun tilanteesta laskettuna tarkoittaisi keskimäärin noin 85 asukkaan alenemaa vuosittain.

Ikääntyvän väestön määrä kasvaa ennusteen mukaan voimakkaasti vuoteen 2040 saakka. Tilastokeskuksen ennusteen mukaan yli 75-vuotiaiden osuus vuonna 2030 tulee Virroilla olemaan noin 26 % väestöstä ja vuonna 2040 noin 29 %, kun se vuonna 2010 oli noin 13 % väestöstä ja vuonna 2019 noin 17 % väestöstä. Ennusteesta on huomattavissa, että 0-15-vuotiaiden määrä on vähenevä, samoin työikäisten määrä. Kehitys tulee näkymään kaupungin taloudessa verotulojen toteumassa sekä kasvavassa palvelutarpeessa ikääntyneiden palveluissa. Toisaalta lasten ja nuorten vähenevä määrä aiheuttaa tehostamistarvetta varhaiskasvatuksessa ja opetustoimissa.

Kuvio 7. Väestökehitys ikärakenne huomioiden (toteutunut 2017-2018, ennuste 2019-2040)

Väestöllinen huoltosuhte kertoo kuinka monta ei-työikäistä eli ”huollettavaa” on yhtä työikäistä kohden. Korkea huoltosuhteen arvo tarkoittaa, että lasten ja nuorten ja/tai vanhusten osuus väestöstä on alueella suuri. Tilastokeskuksen ennusteen mukaan väestöllinen huoltosuhte kasvaa Ylä-Pirkanmaalla ja myös koko Pirkanmaalla. Virroilla huoltosuhte vuonna 2018 oli 90,7 tarkoittaen että alle 15-vuotiaita ja 65- vuotta täyttäneitä on 91 sataa työikäistä (15 - 64-vuotiaat) kohti. Vuonna 2018 Ruovedellä ja Virroilla oli Ylä-Pirkanmaan korkein huoltosuhte. Ennusteen mukaan väestöllinen huoltosuhte tulee kasvamaan kaikissa Ylä-Pirkanmaan kunnissa kiihtyvällä vauhdilla. Vuonna 2030 Virtain huoltosuhteen ennakoidaan olevan 110,6 ja Ruoveden 115,1. Koko maan ja Pirkanmaan tasolla kasvua tulee myös, mutta se ei ole niin voimakasta.

Kuvio 8. Huoltosuhteen kehitys Ylä-Pirkanmaalla ja Pirkanmaalla

Edellä mainitut seikat tulevat vaikuttamaan palvelutarpeeseen ja ne onkin huomioitu palvelujen tuotannossa lisäämällä ikäihmisten asumispalvelujen tarjontaa. Vuoden 2018 aikana käyttöön otettu Vihriälän ryhmäkoti lisäsi tehostetun palveluasumisen paikkoja aikaisemmasta. Lisäksi yksityisten palveluntuottajien tarjoamien asumispalvelujen määrä alueella on kasvanut. Omien asumispalveluyksiköiden rakentamista ei ole näköpiirissä lähivuosina ja omaa palvelutuotantoa täydennetään edelleen ostopalvelulla.

Taulukko 9. Paikkatarve-ennuste

Paikkatarve Virtain vuoden 2018 toteutuneen palvelurakenteen mukaan (lähde Sotkanet 2017)	2019	2030, ennuste	2040 ennuste
yli 75-vuotiaiden määrä	1112	1464	1458
Kotona asuu 87,6 %	974	1282	1277
Kotona asuvista säännöllinen kotihoito 9,7 %	108	142	141
10,2 % tarvitsee tehostettua palveluasumista	113	149	149
1,8 % asuu vanhainkodeissa	20	26	26
Paikkatarve yhteensä vanhainkoti ja palveluasuminen	133	176	175

Virroilla vanhainkotien laitoshoidon osuus on alentunut vuoteen 2017 verrattuna (4,1 %) ja on lähentynyt maan keskiarvoa (1,1 %). Tehostetun asumispalvelupaikkojen määrän kasvu vuonna 2018 on kuitenkin lisännyt lisäys muuttaa kuitenkin rakennetta vuodesta 2018 alkaen, jolloin tehostetussa palveluasumisessa olevien yli 75 –vuotiaiden osuus on kasvanut 10,2 %:iin ikäryhmästä (v. 2017 6,3 %). Virroilla laitoshoidossa ja tehostetussa palveluasumisessa olevien yli 75 –vuotiaiden määrä on korkeampi kuin maassa keskimäärin. Vuonna 2018 koko maassa tehostetussa asumispalvelussa olevien yli 75 –vuotiaiden osuus oli 7,6 % ja laitoshoidossa 1,1 %. Mikäli Virroilla osuus vastaisi maan keskiarvoa, paikkatarve olisi noin 37 – 48 paikkaa alhaisempi yllä olevaan tarkasteluun verrattuna.

Alla taulukossa on kuvattu vuoden 2019 lopun paikat ja suunnitellut paikkamäärät vuonna 2020. Paikkamäärä täydennettynä ulkopuolisilta palveluntuottajilta ostettavalla palvelulla näyttää riittävän lähivuosien paikkatarpeeseen. Pidemmällä aikavälillä tulisi pyrkiä lisäämään kotona asuvien osuutta, muutoin nykyiset paikat eivät tule riittämään. Nykyinen paikkamäärä riittäisi vastaamaan kysyntään, mikäli asumispalvelua tarvitsisi noin 10,5 % yli 75 –vuotiaista.

Taulukko 10. Virtolaisten paikkamäärät joulukuussa 2019 ja vuonna 2020

	Paikat joulukuussa 2019			Paikat 2020
	Laitoshoito	Tehostettu palvelu- asuminen	Tuettu asuminen	laitos / tehostettu / tuettu palveluasuminen
Keituripuiston vanhainkoti	18	40	-	18/40/-
Vihriälä-koti	-	30	-	-/30/-
Ulkopuoliset palveluntuottajat	-	65	2	-/65/2
Yhteensä	18	135	2	18/135/2

Valtakunnallinen suositus ympärivuorokautisen hoidon henkilöstön vähimmäismääräksi on tällä hetkellä 0,5-0,6 hoitotyöntekijää asiakasta kohden vuorokaudessa. Korkeampi vaihtoehto vähimmäismitoitukseksi (0,6) on suositeltavaa silloin, kun asiakkailta on vaikeita somaattisia tai käytösoireita tai kun hoitoympäristön koko ja/tai rakenteelliset puitteet aiheuttavat henkilökunnan lisätarpeita. Hyvä henkilöstön mitoitus ympärivuorokautisessa hoidossa on 0,7-0,8. Muuta henkilökuntaa asumispalveluja ja laitoshoidon tarjoavissa yksiköissä tarvitaan kokemusten mukaan n. 0,1-0,15 työntekijää asukasta kohden. Vuoden 2019 aikana ikäihmisten asumispalveluiden mitoitukset ovat nousseet uuteen tarkasteluun hoidossa havaittujen puutteiden johdosta. Vireillä on lakimuutos, jonka mukaan vanhuspalvelulakiin kirjattaisiin 0,7 vähimmäismitoitus. Mitoituksen nostolla on vaikutusta kustannustasoon. Maan hallitus on kuitenkin luvannut kompensoida kunnille mitoituksesta aiheutuvan kustannusten nousun. Virtain kaupungin omissa yksiköissä, joissa palveluntuottajana on Keiturin Sote Oy, mitoitukset vaihtelevat asiakkaiden hoitoisuuden mukaan ovat yli 0,6. Riittävän mitoituksen ylläpitämiseen haasteensa asettaa ammattitaitoisen työvoiman saatavuus.

Samaan aikaan Virtain kaupungin valtionosuus on alentunut vuosittain sekä valtionosuusuudistuksen että valtionosuuksiin kohdistuneiden leikkausten seurauksena.

Suunnitellun sote- ja maakuntauudistuksen peruuntuminen alkuvuonna 2019 lisää epävarmuutta tulevien vuosien suunnitteluun. Tarve uudistukselle on olemassa, mutta tarkemmat suuntaviivat selvinnevät vasta vuonna 2019 työnsä aloittaneen uuden hallituksen ja eduskunnan kauden edetessä.

Virtain talouden kehitykseen tulee tulevina vuosina vaikuttamaan merkittävästi myös uuden yhtenäiskoulun rakentaminen. Koulun rakentaminen tulee lisäämään kaupungin lainamäärää olennaisesti tulevina vuosina. Uuden koulurakennuksen valmistumiseen saakka käyttötalousmenoihin vaikuttaa merkittävästi koulurakennusten väistöilamenot. Yhtenäiskoulun rakentaminen on tarkoitus saada päätökseen syksyllä 2021.

Alla on hahmotelma kaupungin talouden kehityksestä huomioiden lähivuosien näkymät, koulurakentaminen ja väistöiloista luopuminen syksystä 2021 alkaen ilman Ruoveden palvelutuotantoa. Vuoden 2020 osalta epävarmuutta lisää parhaillaan käynnissä oleva koronavirusepidemia, joka lisää epävarmuutta erityisesti verotulojen ja myös toimintatuottojen kertymiseen sekä menojen kasvupaineita erityisesti sosiaali- ja terveyspalveluiden osalta.

Taulukko 11. Hahmotelma tuloksesta, arvioitu kehitys ilman Ruoveden palvelutuotantoa.

1 000 €,	TP2018	TP2019	ENN2020	ENN2021	ENN2022
Tuotot	11 425	11 960	13 075	13 078	13 078
Menot	-54 160	-55 856	-57 394	-56 967	-56 808
Toimintakate	-42 734	-43 895	-44 319	-43 889	-43 730
Valtionosuudet	23 233	23 198	24 737	24 737	24 737
Verotulot	22 002	22 920	23 569	23 999	24 458
Rahoitustuotot ja -kulut	490	695	22	-129	-109
Vuosikate	2 991	2 917	4 009	4 718	5 356
Poistot	-3 596	-3 916	-3 951	-4 282	-4 774
Tuloksenkorjaus + satunnaiset erät	163	-213,80	144	144	144
Tulos	-441	-1 212	202	580	726

12 Tilikauden tuloksen käsittely

Kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta.

Virtain kaupungin taseessa on 16 617 506,23 euroa edellisten tilikausien ylijäämää.

Virtain kaupunginhallitus esittää tilikauden 2019 -1 356 179,58 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

1. Tuloutetaan tehtyjä poistoeroja suunnitelmien mukaisesti 143 957,25 euroa.
2. Alijäämä -1 212 222,33 euroa siirretään taseen edellisten tilikausien ylijäämään.

13 Kuntakonsernin toiminta ja talous

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaupungin tytäryhteisöt ja kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä. Osakkuusyhteisöistä on pääomaosuusmenetelmällä yhdistelty Koillis-Satakunnan Sähkö Oy ja Virtain Virastotalo Oy.

13.1 Konsernin toiminnan ohjaus

Konserniohjaus jaetaan omistajaohjaukseen ja tytäryhteisöjen valvontaan. Omistajaohjaus on kunnan edustajien päätösvalan käytön ohjaamista. Tytäryhteisöjen valvontaa koskevia ohjeita annetaan kunnan toimielimille ja viranhaltijoille. Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista päättää valtuusto. Yhtiökokousedustaja on ollut vastuussa siitä, että tavoitteet vahvistetaan myös osakeyhtiöiden yhtiökokouksissa. Vuodelle 2019 asetettujen tavoitteiden toteuma on käsitelty osassa II Talousarvion toteutuminen.

13.2 Omistukset 2019

OMISTUKSET KAUPUNGIN KONSERNISSA 2019

	Koti- paikka	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus		tilikauden voitosta / tappiosta
				omasta pää- omasta	vieraasta pää- omasta	
TYTÄRYHTEISÖT:						
Kiint.Oy Virtain Vuokratalot	Virrat	100,0 %	100,0 %	818 221,70	5 967 603,30	-100 399,72
Virtain Yrityspalvelu Oy	Virrat	100,0 %	100,0 %	-1 392 712,41	2 801 335,31	73 420,34
Kiint.Oy Killinpolku	Virrat	75,0 %	75,0 %	6 155,51	389 193,14	-23,53
Kiint.Oy Virtain Opiskelija-asuntolat	Virrat	100,0 %	100,0 %	-28 561,68	707 089,01	26 608,64
Kiint.Oy Virtain Veteraanit	Virrat	100,0 %	100,0 %	21 134,80	9 151,36	0,00
Kiint.Oy Tyrkönrivi	Virrat	100,0 %	100,0 %	3 226,76	9 688,78	-129,11
Keiturin Sote Oy	Virrat	100,0 %	100,0 %	314 419,12	4 774 250,25	15 346,77
Virtain Energia Oy	Virrat	100,0 %	100,0 %	827 409,60	268 543,32	163 420,71
Virtain Jäähalli Oy	Virrat	62,8 %	62,8 %	129 734,73	173 377,34	-18 164,70
				699 028,13	15 100 231,81	160 079,40
						tilikauden yli-/alijää- mästä
KUNTAYHTYMÄT:						
Pirkanmaan sairaanhoitopiiri	Tampere	1,6 %	1,6 %	3 170 275,82	8 831 871,36	146 280,98
Pirkanmaan Liitto	Tampere	1,7 %	1,7 %	24 109,27	105 439,88	-206,45
Seinäjoen koulutus kuntayhtymä	Seinäjoki	0,9 %	0,9 %	583 661,91	329 079,88	-3 287,57
				3 778 047,00	9 266 391,12	142 786,96
OSAKKUUSYHTEISÖT:						
Virtain Virastotalo Oy	Virrat	24,9 %	24,9 %	678 510,76	6 261,18	6 211,28
Koillis-Satakunnan Sähkö Oy	Virrat	41,6 %	41,6 %	8 382 156,77	26 100 837,92	908 494,51
				9 060 667,53	26 107 099,10	914 705,79
Yhdistelemättä jätetyt osakkuusyhtiöt						
Kiint.Oy Illansuu	Virrat	39,0 %	39,0 %	18 881,24	18 654,52	0,00
Kiint.Oy Kanttorinrinne	Virrat	39,0 %	39,0 %	13 099,55	4 241,11	0,00
				31 980,79	22 895,63	0,00

13.3 Olennaiset tapahtumat kuntakonsernissa

Vuoden 2019 aikana ei ole hankittu eikä myyty konserniyritysten osakkeita, joten konsernirakenteessa ei ole tapahtunut muutoksia. Kiinteistö Oy Tyrkönrivin omistaman rakennuksen myynti on toteutunut tilikauden päättymisen jälkeen. Kiinteistö Oy Tyrkönrivi on alaskirjannut tilinpäätöksessään rakennuksen tasearvon toteutuneen kauppahinnan mukaisesti sekä tulouttanut kaupungilta olevaa lainaa 95 000 euroa kaupunginhallituksen 2.3.2020 § 67 mukaisesti. Virtain kaupungin taseessa vastaava lainasaaminen on alaskirjattu tilinpäätöksessä 2019. Myös Kiinteistö Oy Tyrkönrivin osakkeiden tasearvo on alaskirjattu emokunnan tilinpäätöksessä, koska yhtiöllä ei ole rakennuksen myynnin jälkeen enää toimintaa. Kaupungin tekemät alaskirjaukset ja tytäryhtiön tulouttama velka eliminoituvat konsernitiilinpäätöksessä. Konsernitiilinpäätöksessä näkyy tytäryhtiön rakennuksen arvosta kirjaama arvonalennus. Yhtiö tullaan todennäköisesti purkamaan.

13.4 Arvio kuntakonsernin tulevaisuuden kehityksestä

Uusi kuntalaki tuli osin voimaan vuonna 2015 ja kokonaisuudessaan vuonna 2017 lukien. Kuntalain uudistuksessa painotetaan yleisesti kuntakonsernin kokonaisuutta. Konsernitiilinpäätös antaa kuvan kuntakonsernin lainakannan kehityksestä. Alijäämän kattamisvelvollisuutta ja kriisikuntakriteerejä tulisi tarkastella jatkossa kuntakonsernin näkökulmasta seuraavasti:

Kuntalain 118 §:n mukaisesti kunnan ja valtion tulee yhdessä selvittää kunnan mahdollisuudet turvata asukkaalleen lain-säädännössä edellytetyt palvelut sekä ryhtyä toimenpiteisiin palvelujen edellytysten turvaamiseksi, jos vähintään toinen 2 ja 3 momentissa tarkoitetuista erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn edellytyksistä täyttyy. Arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädettyssä määräajassa.

Arviointimenettely voidaan lisäksi käynnistää, jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kuntakonsernin viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa, tai kunnan rahoituksen riittävyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täytäneet seuraavat raja-arvot:

- 1) kuntakonsernin vuosikate on ilman kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 30 §:n mukaan myönnettyä harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta negatiivinen
- 2) kunnan tuloveroprosentti on vähintään 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti;
- 3) asukasta kohden laskettu kuntakonsernin lainamäärä ylittää kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen lainamäärän vähintään 50 prosentilla;
- 4) kuntakonsernin suhteellinen velkaantuminen on vähintään 50 prosenttia.

Edellä 3 momentissa tarkoitettujen tunnuslukujen raja-arvot lasketaan vuosittain Tilastokeskuksen ylläpitämistä konsernitiilinpäätösten tiedoista. Tunuslukujen laskentaperusteina käytetään Tilastokeskuksen käyttämiä laskentaperusteita ja kunnan vahvistamaa tuloveroprosenttia.

Alijäämän kattamisvelvollisuus tai kriisikuntakriteerien saavuttaminen ei näytä kuntakonsernin näkökulmasta huolestuttavalta. Tuloveroprosenttia lukuun ottamatta kaikilla yllä mainituilla mittareilla tarkasteltuna kaupunkikonsernin tilanne on kunnossa:

- kuntakonsernilla ei ole kertynyttä alijäämää
- vuosikate on voimakkaasti positiivinen
- kunnan tuloveroprosentti on 21,25 %, joka on 1,37 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuoden 2019 kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti (19,88 %).
- kuntakonsernin lainamäärä asukasta kohden (3 749 euroa / asukas) on hieman yli puolet kuntakonsernin keskimääräisestä lainamäärästä (6 537 euroa / asukas 31.12.2018, kriisikuntaraja 9 805 euroa/asukas)
- suhteellinen velkaantuneisuus on alle 50 % ollen 41,4 %.

Kuntakonsernin kehitykseen on kuitenkin kiinnitettävä aiempaa enemmän huomiota. Edellä mainittua kriteeristöä on päätetty uudistaa. Uusia kriteereitä sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2020 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten perusteella.

Kaupunkikonsernin tulos heikkeni vuonna 2019 ja vaipui emokunnan tavoin alijäämäiseksi. Konsernin toimintatuottojen ja -kulujen kehitys noudatteli emokunnan kehitystä. Toimintatuotot kasvoivat 2,6 % emokunnan toimintatuottojen kasvun

ollessa 2,3 %, toimintamenot kasvoivat konsernilla puolestaan hieman emokuntaa voimakkaammin (2,8 %) emokunnan menojen kasvun ollessa 2,6 %. Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta kasvoi erityisesti Koillis-Satakunnan Sähkö Oy:n tuloksen parantumisen johdosta. Erityisesti kasvaneiden menojen johdosta toimintakate heikkeni edellisvuodesta (heikennystä -1 191 milj. euroa /2,9 %). Vuosikate heikkeni edellisvuoteen verrattuna toimintakatteen heikkenemisen johdosta. Vuosikatteen osalta heikennys oli kuitenkin ainoastaan 0,084 milj. euroa/1,7 % verorahoituksen sekä rahoituserien myönteisestä kehityksestä johtuen. Kuntakonsernin tilikausi päättyy -0,648 milj. euroa alijäämäiseksi. Heikennystä edellisvuodesta on noin -0,887 milj. euroa, joka on suhteellisesti enemmän kuin emokunnalla. Alijäämään vaikuttaa muun muassa emokuntaa voimakkaampi poistojen kasvu. Konsernitilinpäätöksessä vertailuvuoden, eli vuoden 2018 lukuja on muutettu Kiinteistö Oy Virtain Vuokratalojen osalta, jonka tilinpäätöksen 2019 laatimisen yhteydessä on muutettu myös vuoden 2018 tilinpäätöksen lukuja, jotka parantavat tilikauden 2018 tulosta 105 956,17 euroa johtuen menojen korjaamisesta tuloslaskelmasta investointeihin.

Taulukko 11. Kaupunkikonsernin kehitys 2018-2019

	2019	2018	MUUTOS EUR	MUUTOS %
TOIMINTATUOTOT	51 538 776,81	50 228 542,31	1 310 234,50	2,6 %
TOIMINTAKULUT	-94 049 749,90	-91 465 282,32	-2 584 467,58	2,8 %
OSUUS OSAKKUUSYHTEISÖJEN VOITOSTA(TAPPIOSTA)	933 562,81	850 372,51	83 190,30	9,8 %
TOIMINTAKATE	-41 577 410,28	-40 386 367,50	-1 191 042,78	2,9 %
VEROTULOT	22 854 207,33	21 938 808,35	915 398,98	4,2 %
VALTIONOSUUDET	23 589 537,45	23 610 471,01	-20 933,56	-0,1 %
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	65 041,49	-147 979,24	213 020,73	-144,0 %
VUOSIKATE	4 931 375,99	5 014 932,62	-83 556,63	-1,7 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-5 093 013,84	-4 651 267,72	-441 746,12	9,5 %
SATUNNAISET ERÄT	-357 759,00	0,00	-357 759,00	
TILIKAUDEN TULOS	-519 396,85	363 664,90	-883 061,75	-242,8 %
TILINPÄÄTÖSSIIRROT	117,60	377,83	-260,23	-68,9 %
TILIKAUDEN VEROT	-85 016,06	-83 822,51	-1 193,55	1,4 %
LASKENNALLISET VEROT	-9 792,91	-464,30	-9 328,61	2009,2 %
VÄHEMMISTÖOSUUDET	-33 628,13	-40 099,68	6 471,55	-16,1 %
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-647 716,35	239 656,24	-887 372,59	-370,3 %

13.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Virtain kaupungin uuden konserniohjeen 15.12.2015. Vuoden 2016 alusta alkaen aikaisempaa merkittävästi suurempi osa toiminnasta on toteutettu konserniin kuuluvien tytär- ja osakkuusyhteisöjen kautta, joten uudessa konserniohjeessa on annettu entistä tarkemmat ohjeet kaupungin konserniyhtiöiden toiminnalle. Vuoden 2019 lopulla on aloitettu kaupungin omistajapoliittisten periaatteiden laatiminen, jotka on tarkoitus tuoda kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi kesäkuussa 2020. Talousarvion 2020 tavoitteissa on myös konserniohjauksen kehittäminen muun muassa määrämuotoisen osavuosisiraportoinnin käyttöönoton myötä.

1.5.2015 osin voimaan tulleen uuden kuntalain (410/2015) 14 §:ssä määrätään, että valtuuston tulee päättää omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Edelleen uuden kuntalain 48 §:ssä määritellään konsernijohto. Konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja ja muut hallintosäännössä määrätyt viranomaiset. Konserniohjausta koskevat kuntalain säännökset ovat tulleet voimaan alkaneen valtuustokauden alussa 1.6.2017.

Konserniyhteisöjen hallitukset ja toimitusjohtaja vastaavat niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen asianmukaisuudesta ja tuloksellisuudesta. Konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen asianmukaisuuden ja tuloksellisuuden valvonnasta (konsernivalvonta). Konserniohjeen noudattamista valvoo konsernijohto. Konserniyhteisöt ovat velvollisia raportoimaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta sekä merkittävien riskien hallinnasta.

Tytäryhteisöillä on velvollisuus antaa kaupungille tilinpäätöksen yhteydessä tiedot taloudellisesta tilanteestaan sekä antaa osavuosisikatsaukset kaupunginhallitukselle ja –valtuustolle (konserniohje 6 §). Kaupunkia konserniyhtiössä edustavien tehtävä on huolehtia, että konserniohjeen periaatteita ja menettelyjä noudatetaan tytäryhtiöissä.

Merkittäviä asiakokonaisuuksia hallinnossa ovat omistajalle tuotettavan lisäarvon turvaamiseksi mm.

- hallituksen koostumus myös asiantuntemusta korostaen ja esteellisyysnäkökohdat huomioiden
- hallituksen ja toimitusjohtajan tehtävien, toimivaltuuksien ja vastuiden tarkoituksenmukainen kirjallinen määrittely ja hallitustyöskentelyn tehokkuus mukaan lukien hallitustyöskentelyn valmistelun laatu ja
- hallituksen jäsenten edellytykset ja mahdollisuudet paneutua yhtiön asioihin riittävästi.

Henkilöstöpolitiikan osalta edellytetään, että noudatetaan soveltuvin osin kaupungin henkilöstöpolitiikan periaatteita. Johdettavaa toimihenkilöä valittaessa on konsernin johdon näkemykset selvitettävä.

Konserniohjauksen tukemiseksi kaupunki on edellyttänyt tytäryhteisöjen yhtiökokouksilta, että tytäryhteisöissä valitaan vastuulliseksi tilintarkastajaksi kaupungin tilintarkastajaksi valitun yhteisön osoittama tilintarkastaja. Kaikissa tytäryhteisöissä edellytys on toteutunut jo vuoden 2009 tilintarkastuksessa ja siitä eteenpäin. Tämä keskitetty tilintarkastus palvelee konsernin johtamista ja valvontaa sekä osaltaan varmentaa konsernitiilinpäätöksen oikeellisuutta.

Kaupunginjohtaja johtaa kaupunginhallituksen alaisena kuntakonsernia ja seuraa kaupungin omistajapolitiikan toteutumista ja raportoi tarvittaessa kaupunginhallitukselle.

13.6 Kaupunkikonsernin tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

1000 euroa	2019	2018
Toimintatuotot	51 539	50 229
Toimintakulut	-94 050	-91 465
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	934	850
Toimintakate	-41 577	-40 386
Verotulot	22 854	21 939
Valtionosuudet	23 590	23 610
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korko- ja muut rahoitustuotot	259	48
Korko- ja muut rahoituskulut	-194	-196
	65	-148
Vuosikate	4 931	5 015
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 091	-4 638
Tilikauden yli- ja alipariarvot	-2	0
Arvonalentumiset	0	-13
Poistot ja arvonalentumiset	-5 093	-4 651
Satunnaiset erät	-358	0
Tilikauden tulos	-519	364
Tilinpäätössiirrot	0	0
Tilikauden verot	-85	-84
Laskennalliset verot	-10	0
Vähemmistöosuudet	-34	-40
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-648	240

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2019	2018
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	54,80	54,92
Vuosikate/Poistot, %	96,86	108,13
Vuosikate, euroa/asukas	753	744
Asukasmäärä, 31.12.	6545	6739

Konsernin toimintatuotot/toimintakulut % -tunnusluvussa näkyy vastaavasti kuin emokunnan tuloslaskelmassa Ruovedelle

vastuukuntamallilla tuotettujen Sote-palveluiden vaikutus. Ilman tätä vaikutusta tunnusluvun arvon on 40,0 %.

Vuosikate/poistot -tunnuslukua tulkitaan siten, että kun tunnusluvun arvon on 100 % oletetaan konsernin tulorahoituksen olevan riittävä. Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen kun vuosikate alittaa poistot. Tulorahoituksen voidaan katsoa olevan riittävä, jos poistot kattavat pitkällä aikavälillä keskimääräiset poistonlaiset investoinnit.

Vuosikate heikkeni edelliseen vuoteen verrattuna, eikä riittänyt täysin kattamaan poistoja.

13.7 Kaupunkikonsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

1 000 euroa	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	4 931	5 015
Satunnaiset erät, netto	-358	0
Tilikauden verot	-85	-84
Tulorahoituksen korjauserät	-1 009	-608
	<u>3 479</u>	<u>4 323</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-8 670	-9 204
Rahoitusosuudet investointeihin	203	199
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	209	83
	<u>-8 258</u>	<u>-8 922</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 779	-4 599
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-37	-64
Antolainasaamisten vähennykset	6	11
	<u>-31</u>	<u>-53</u>
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 869	4 918
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 681	-1 231
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0
	<u>5 188</u>	<u>3 687</u>
Oman pääoman muutokset	4	-26
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 297	1 288
Rahoituksen rahavirta	6 459	4 897
Rahavarojen muutos	1 680	297
Rahavarat 31.12	13 966	12 286
Rahavarat 1.1	12 286	11 988

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2019	2018
Investointien tulorahoitus, %	58,24	55,69
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä, 1000 €	-5 627	9
Laskennallinen lainanhoitokate	1,6	2,0
Lainanhoitokate	2,7	3,7
Kassan riittävyys, pv	48,7	43,9
Asukasmäärä	6545	6739

Investointien tulorahoitus % kertoo paljonko investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Rahavirran kertymällä mitataan investointien omarahoituksen toteutumista pidemmällä aikavälillä, joka ei saisi muodostua

pysyvästi negatiiviseksi. Rahavirran kertymä painui vuonna 2019 negatiiviseksi, mikä on seurausta konsernin mittavasta investointitasosta viime vuosien aikana sekä vuosina 2018 ja 2019 heikentyneestä tulorahoituksesta.

Laskennallinen lainanhoitokate mittaa tulorahoituksen riittävyyttä lainojen hoitoon kahdeksan vuoden maksuajalla. Tunnuslukuna on esitetty myös lainanhoitokate, joka on laskettu todellisten lainanlyhennysten perusteella. Tulorahoitus riittää, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluku on yli 2.

Kassan riittävyys mittaa monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa 31.12 rahavaroilla. Tunnusluvut ovat heikenneet edellisestä vuodesta, mutta ovat yhä pääosin hyvällä tasolla

13.8 Kaupunkikonsernin tase ja sen tunnusluvut

	2019	2018		2019	2018
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
A PYSYVÄT VASTAAVAT	75 321	71 267	A OMA PÄÄOMA	52 622	53 270
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	1 343	1 262	Peruspääoma	23 750	23 750
Aineettomat oikeudet	939	893	Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	3	3
Muut pitkävaikutteiset menot	355	365	Arvonkorotusrahassto	70	70
Ennakkomaksut	49	4	Muut omat rahastot	435	435
AINEELLISET HYÖDYKKEET	61 593	58 435	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	29 011	28 771
Maa- ja vesialueet	6 306	6 234	Tilikauden yli- /alijäämä	-648	240
Rakennukset	40 730	39 371	VÄHEMMISTÖOSUUDET	374	336
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 646	5 122			
Koneet ja kalusto	1 182	1 108			
Muut aineelliset hyödykkeet	18	124			
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	8 712	6 475			
SIJOITUKSET	12 384	11 569			
Osakkuusyhteisöosuudet	9 201	8 459			
Muut osakkeet ja osuudet	2 841	2 834			
Joukkovelkakirjalainasaamiset	30	28	B PAKOLLISET VARAUKSET	439	628
Muut saamiset	312	248			
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	481	519	C TOIMEKSIANTOJEN PÄÄ-OMAT	706	845
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	19 059	17 812	D VIERAS PÄÄOMA	40 720	34 519
VAIHTO-OMAISUUS	391	381	Pitkäaikainen	23 880	18 961
SAAMISET	4 702	5 145	Lyhytaikainen	16 840	15 559
Pitkäaikaiset saamiset	486	596			
Lyhytaikaiset saamiset	4 216	4 548			
RAHOITUSARVOPAPERIT	154	164			
RAHAT JA PANKKISAAMISET	13 811	12 122			
VASTAAVAA	94 861	89 598	VASTATTAVAA	94 861	89 598

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

	2019	2018
Omavaraisuusaste, %	55,9	59,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	41,4	35,9
Kertynyt ylijäämä, 1000 €	28 363	29 011
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	4 334	4 305
Lainakanta 31.12., 1000 €	24 539	19 351
Lainakanta 31.12., €/asukas	3 749	2 871
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	30 068	24 840
Lainat ja vuokravastuut €/asukas	4 594	3 686
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	30	28
Asukasmäärä	6 545	6 739

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta. Omavaraisuus on hyvä, jos tunnusluku on 70 %. 50 % tai alle merkitsee suurta velkarasitetta. Omavaraisuusaste on hieman heikentynyt alijäämäisen tuloksen sekä lainakannan kasvun johdosta. Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo paljonko kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi tunnusluku on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä takaisinmaksusta tulorahoituksella. Vuodesta 2019 alkaen kuntakonsernin tulee esittää tunnusluku Lainojen ja vuokravastuiden määrä kokonaisuutena ja asukasta kohden laskettuna. Lainakanta tarkoittaa korollista vierasta pääomaa.

II TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Tässä osiossa annetaan kuntalain mukainen selvitys sitovien toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta.

Kaupunginvaltuusto on vuoden 2019 talousarviossa päättänyt käyttötalouden määrärahoista ja tuloarvioista sekä tavoitteista sitovasti tulosalueittain. Määräraha on suurin sallittu enimmäismeno ja tuloarvio on tulon alaraja. Tällöin sitova määräraha on menojen ja tulojen erotus, toimintakate. Lautakunta tai johtokunta on voinut tehdä muutoksia menomäärärahaan ja tuloarvioon, mikäli menojen ja tulojen erotus (= toimintakate) on pysynyt samana.

Nuorisokeskus Marttinen on ollut kunnallisena liikelaitoksena 1.1.2006 alkaen. Nuorisokeskus Marttiselle oli asetettu vuodelle 2019 +11 000 euron tulostavoite. Kuntakonsernin tytäryhtiöiden tavoitteet olivat myös sitovia. Yhtiökokousedustaja on vastuussa siitä, että tavoitteet vahvistetaan myös osakeyhtiöiden kokouksissa.

Investointiosassa valtuusto on myöntänyt toimielimille määrarahat hankeryhmittäin tai hankkeittain. Hankeryhmän ja hankkeen bruttomääräiset määrarahat (sekä tuloarviot että menomäärarahat) ovat valtuustoon nähden sitovia.

Kaupunginvaltuusto on 19.2.2018 hyväksynyt Virtain kaupungin konsernistrategian vuosille 2018–2021 ”Onnistu Virroilla – Tiekartta tulevaisuuteen”. Vuosi 2019 oli Virtain konsernistrategian 2018 – 2021 toinen toteuttamisvuosi.

Strategian lähtökohtana on visio: ”Onnistu Virroilla – Tiekartta tulevaisuuteen”. Konsernistrategian keskeiset tavoitteet yhteisen tulevaisuuden tekijöinä ovat:

1. Kivijalka Henkilöstö
2. Kivijalka Talous
3. Onnistuva Virrat
4. Kumppanien kanssa vahva Virrat
5. Vastuullinen Virrat
6. Uudistuva Virrat

Toimielinten tavoitteet on linkitetty tiekartan tavoitteisiin. Vuosittain toiminnallisten tavoitteiden tarkoitus on kehittää toimintaa kohti strategisia tavoitteita siten, että strateginen tavoite saavutettaisiin viimeistään vuonna 2021. Sanallisten tavoitteiden määrä on aiempia vuosia maltillisempi. Kuntalain mukaiset sitovat tavoitteet ovat operatiiviset tavoitteet. Kaikkia näitä tavoitteita koskee noudattamisvelvoite ja raportointivelvoite.

Tässä osassa esitetään taloudellisten tavoitteiden toteutuminen (määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen) valtuustoon nähden sitovalla tulosaluetasolla sekä operatiivisten tavoitteiden toteutuminen. Tavoitteiden toteutuminen on esitetty hallintokunnittain siten, että lautakuntien hyväksymät sanalliset arviot on liitetty tavoitetaulukoihin.

1 TYTÄRYHTIÖIDEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN JA OSAKKUUSYHTEISÖT

Kaupunki omistaa 100 % omistussuhteella Kiinteistö Oy Virtain Vuokratalot, Kiinteistö Oy Virtain Veteraanit, Kiinteistö Oy Tyrkönrin, Kiinteistö Oy Virtain Opiskelija-asuntolan, Virtain Yrityspalvelut Oy:n, Keiturin Sote Oy:n ja Virtain Energia Oy:n. Lisäksi kaupungilla on 75 % omistusosuus Kiinteistö Oy Killinpolusta ja 62,8 % omistusosuus Virtain Jäähalli Oy:stä.

1.1 Virtain Yrityspalvelu Oy

Virtain Yrityspalvelu Oy:n tehtävänä on vuokrata omistamiaan sekä kaupungin omistamia teollisuustiloja yrityksille. Vuonna 2019 yhtiön toiminta jatkoi vakiintunutta toimintaansa. Liikevaihto kasvoi n. 6 % johtuen vuokrattavien kohteiden määrän kasvusta. Yhtiölle oli asetettu tavoitteeksi säilyttää vuokrausaste ja taloudellinen kehitys vähintään nykytasolla. Yhtiön tilikauden tulos ennen veroja oli 91 761,38 euroa positiivinen (vuosi 2018; 74 909,89 euroa), tilikauden tulos ennen veroja kasvoi siten noin 22 % ja talousarviotavoite siten toteutui. Myös teollisuustilojen vuokrausaste oli koko vuoden hyvällä tasolla. Vuoden 2019 lopulla Virtain Yrityspalvelu Oy aloitti teollisuushallin rakentamisen Kitusenkulman teollisuusalueelle.

1.2 Kiinteistö Oy Virtain Vuokratalot

Toiminnan tarkoituksena on turvata edullisesti ja kestävästi riittävä vuokra-asuntojen saatavuus Virtain asukkaille. Osan vuokrataloista omistaa yhtiö ja osan kaupunki suoraan. Vuokraustoiminta on keskitetty kokonaisuudessaan Kiinteistö Oy Virtain Vuokrataloille isännöintisopimuksella. Kiinteistö Oy Virtain Vuokratalot -yhtiöllä on 16 vuokrataloa, joissa asuinhuoneistoja on yhteensä 267 kappaletta.

Huoneistojen vuokrausaste vuonna 2019 hieman heikentynyt ollen vuoden lopussa n. 7 % sisältäen tyhjiillään olevan Louhenkatu 4:n sekä alkuvuodesta 2020 kokonaan tyhjentyneen Koivulantie 2:n (v. 2018 81 %, v. 2017 83 % v. 2016 82 %, v. 2015 84 % ja v. 2014, 86,2 %). Ilman Louhenkatu 4:ää vuokrausaste on 75 %. Yhtiön vuokratuotot alenivat noin 4 %. Kaupunginhallitus on ohjeistanut yhtiötä sopeuttamaan vuokra-asuntokantaa kysynnän mukaiselle tasolle. Tämän johdosta yhtiö on vuonna 2019 purkanut Martintie 4:ssä sijaitsevan kerrostalon. Louhenkatu 4:n ja Koivulantie 2:n osalta kartoitetaan eri jatkovaihtoehtoja kunnostuksen, myynnin tai purkamisen välillä. Yhtiön tulos vuonna 2019 oli 100 399,72 euroa negatiivinen. Negatiivisen tuloksen taustalla on pääosin Martintie 4:n purkukustannukset sekä tasearvon alaskirjaus.

Vuonna 2018 aloitettu uuden kehitysvamma-asuntolan rakentaminen valmistui vuonna 2019. Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus on myöntänyt hankkeelle korkotukilainan sekä avustusta.

Yhtiöllä on isännöintisopimus Pohjois-Hämeen Isännöinti Oy:n kanssa ja yhtiön isännöitsijänä toimii Heikki Rantamaa. Vuoden 2018 yhtiöjärjestyksestä muutettiin siten, että siitä poistettiin määräys toimitusjohtajasta. Muutoksen jälkeen yhtiölle voidaan valita toimitusjohtaja osakeyhtiölain 6 luvun 1 §:n mukaisesti. Yhtiölle ei ole valittu toimitusjohtajaa.

Linjat 1 ja Linjat 5

Molempien Linjatien talojen huoneistoista kolme oli vuoden lopussa tyhjiillään. Vuokrausasteet olivat siten Linjat 1; 83 % ja Linjat 5; 75 %. Kovan rahan talojen tulos vuodelta 2019 ilman lainojen lyhennyksiä ja poistoja oli yhteensä 78 866,45 euroa (v.2018 105 836,21 euroa). Linjat 1:n voitto oli 55 342,26 euroa (v. 2018 63 890 euroa) ja Linjat 5:n voitto 23 524,19 euroa (v. 2018 41 946,19 euroa). Linjat 1:n lainan lyhennys oli 50.000 euroa ja Linjat 5:n 20.000 euroa.

Yhtiön normaalissa liiketoiminnassa eli asuntojen vuokraustoiminnassa ei ollut tavanomaisesta toiminnasta poikkeavia tapahtumia tilikauden aikana.

Tilikauden 2019 aikana on kaupungin ja yhtiön välillä jatkettu neuvotteluja kaupungin suoraan omistamien asuinkerros- ja rivitalojen hoidon siirtämisestä Virtain Vuokrataloille. Neuvottelut asuntokannan siirrosta jatkuvat molemmin puolin vuoden 2020 aikana ja vuoden 2020 talousarvioon on kirjattu, että toimintamalli tulee olla selvillä 30.9.2020 mennessä.

1.3 Kiinteistö Oy Virtain Opiskelija-asuntolat

Ammattikorkeakoulun nuorisosaasteen koulutus loppui Virroilla 31.5.2014. Virtain kaupunki teki kustannuksellaan käyttötarkoituksen muutostyön B-taloon vuonna 2015. Talo muutettiin vanhusten päiväkeskustiloiksi sekä kotihoidon toimitiloiksi. B-talon vuokrasopimus Virtain kaupungin/perusturvan kanssa allekirjoitettiin 5.11.2015. Vuonna 2018 B-talo on ollut edelleen kokonaisuudessaan kotohoidon ja päiväkeskuksen käytössä. Opiskelijoiden käytössä vuonna 2019 oli ainoastaan C-talo ja A-talon solut. Opiskelijoiden vähyyden vuoksi C-talosta oli vuokrattuna ainoastaan kahdeksan asuntoa vuoden 2019 lopussa (vuoden 2018 lopussa kuusi). Kesäajan A- ja C -taloissa on toiminut edellisten vuosien tapaan Kesähotelli Domus. Marraskuussa 2016 allekirjoitettu sopimus kattaa kesäkaudet 2017 – 2021. Yhtiön isännöitsijänä on toiminut Pohjois-Hämeen Isännöinti Oy, päävastuullisena isännöitsijänä Heikki Rantamaa.

Vuokralaisten vähyiden vuoksi yhtiön talous on ollut tiukoilla ja kaupunki on joutunut myöntämään yhtiölle 76 620 euroa (v. 2018 97 546,29 euroa, v. 2017 80 417,82 euroa) avustusta lainojen hoitoon. Avustuksen määrän alenemiseen on vaikuttanut vuokratuottojen lievä kasvu sekä rahoituskulujen alentuminen korkotason alentuessa. Yhtiön hallitus päätti 20.2.2019 hakea yhtiötä konkurssiin. Kaupunginhallitus antoi 25.2.2019 omistajaohjauksen konkurssipäätöksen peruuttamiseksi. Yhtiö asetettiin kuitenkin konkurssiin 7.3.2019. Yhtiön hallitus teki 12.3.2019 päätöksen konkurssimenettelyn perumisesta ja käräjäoikeus on 13.3.2019 tehnyt päätöksen konkurssin peruuntumisesta.

Vuoden 2019 aikana on kaupunginhallituksen konserniohjauksen mukaisesti haettu rajoituksista vapauttamista Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskukselta (ARA), joka on myönnetty 5.2.2020. Ensisijaisena vaihtoehtona on rakennusten myyminen majoituskäytössä sekä nykyisessä käytössä hyödynnettäväksi. Rajoituksista vapauttamispäätös mahdollistaa myyntitoimenpiteiden käynnistämisen. Rajoitusakordin hakemiseen Valtiokonttorilta vaadittavien suunnitelmien laadinta on aloitettu. Lopullisesti rajoituksista vapauttaminen astuu voimaan, kun rakennuksiin kohdistuvat lainat on maksettu takaisin siltä osin kuin niihin ei kohdistu akordia.

Vuokratuotot kasvoivat edelliseen tilikauteen verrattuna noin 4,7 % kiinteistön hoitomenojen pysyessä ennallaan. Yhtiön tilikauden tulos on Virtain kaupungin antaman avustuksen johdosta positiivinen 26 608,64 euroa (ilman avustusta - 50 011,36 euroa).

1.4 Kiinteistö Oy Killinpolku

Kiinteistö Oy Killinpolun vuokratuotot ja käyttökorvaukset säilyivät lähes edellisvuoden tasolla hoitokulujen alentuessa noin 13 %. Vuoden 2019 lopussa tyhjänä oli neljä huoneistoa. Tilikauden tulos vuodelta 2019 oli -31,38 euroa tappiollinen (v. 2018 -17 045,36 euroa tappiollinen). Tappion alenemiseen merkittävimmin vaikuttivat hoitokulujen aleneminen etenkin lämmityskustannusten alentumisen johdosta sekä korkokulujen aleneminen. Lämmityskulujen alenemiseen vaikuttaa vuoden 2018 aikana asennettu vesi-ilmalämpöpumppu. Virtain kaupunki omistaa yhtiöstä 75 % ja Suominen Oyj 25 %. Suominen Oyj on tarjonnut osakkeitaan Virtain kaupungin ostettavaksi, kaupunginhallitus on 10.2.2020 päättänyt, että Virtain kaupunki ei ole tässä vaiheessa kiinnostunut hankkimaan lisää yhtiön osakkeita.

1.5 Kiinteistö Oy Virtain Veteraanit

Kiinteistö Oy Virtain Veteraanien taloudellinen tilanne on edelleen säilynyt hyvänä. Vuokratuotot kasvoivat hiukan ja hoitokulut alentuivat korjauskustannusten alenemisen myötä. Keskimääräinen vuokra on ollut noin 8,30 €/m²/kk (v. 2018, 7,30 €/m²/kk). Vuoden lopussa yksi asunto oli tyhjillään ja se on tarkoitus remontoida kokonaan. Tilikauden 2019 osalta Kiinteistö Oy Virtain Veteraanit teki 0 tuloksen asuintalovaruuden muodostamisen jälkeen.

1.6 Kiinteistö Oy Tyrkönrivi

Yhtiössä on kerhohuone ja 8 asuinhuoneistoa. Kerhohuoneessa ja kahdessa asuinhuoneistossa toimii ryhmäperhepäiväkotina. Vuonna 2012 Virtain kaupunki on antanut luvan yhtiön markkinoinnista ulkopuolisen ostettavaksi. Tilivuoden 2013 aikana ARA:lta on saatu myönteinen vastaus aravarajoitusten purkamisesta kiinteistön myyntiä varten. Yhtiön rakennus on ollut myynnissä tästä lähtien. Yhtiön rakennuksesta saatiin ostotarjous loppuvuonna 2019. Kaupunginhallitus käsitteli ostotarjousta kokouksissaan 3.12.2019, 19.12.2019 ja 27.1.2020, jossa kaupunginhallitus antoi yhtiölle omistajaohjausta rakennuksen myymiseksi.

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 17.2.2014 päättänyt antaa Kiinteistö Oy Tyrkönriville 103 000 euron antolainan lainan maksamiseen konsernin ulkopuolelle, lainan velkakirja uusittiin 2.2.2016 ja kaupunginhallitus päätti 26.4.2018 velkakirjan uusimisesta 31.12.2019 saakka. Rakennuksen myynnistä saatavat ja yhtiön muut varat eivät riitä kattamaan yhtiön velkaa täysimääräisesti, tämän johdosta kaupunginhallitus on 2.3.2020 päättänyt antaa yhtiölle anteeksi lainasaamisesta 95 000 euroa. Mikäli yhtiölle jää enemmän varoja toimintaa lopetettaessa, ne tuloutetaan kaupungille.

Kiinteistö Oy Tyrkönrivin tiloissa toimivan ryhmäperhepäivähoidon osalta ostotarjoukseen sisältyi tarjous, että ryhmäperhepäivähoito saa toimia tiloissaan tarvittaessa ainakin vuoden 2021 loppuun saakka. Vuonna 2020 ryhmäperhepäivähoitolta peritään korvausta tilojen käytöstä vain sähkön, veden ja mahdollisten käyttäjien haluamien korjauskulujen verran. Tästä saatava säästö on noin 4.000 - 6.800 euroa riippuen siitä miten pitkään päivähoito tiloja käyttää.

1.7 Virtain Jäähalli Oy

Kaupungin omistusosuus Virtain Jäähalli Oy:stä on 62,8 %. Virtain Jäähalli Oy:n pysyvänä tavoitteena on turvata edellytyksiä aktiiviseen harrastustoimintaan. Tulostavoitteeksi vuodelle 2019 asetettiin 0-tulos. Vuonna 2019 käyttömenoista ja lainanlyhennyksistä selvitettiin omalla tulorahoituksella. Käyttömenoja onnistuttiin alentamaan vuonna 2019 n. 13 %, mutta se ei riittänyt kompensoimaan vähentyneestä jääajan myynnistä johtuvaa liikevaihdon alenemista ja tilikauden tulos painui

-28 923,15 euroa tappiolliseksi (v.2018 -23 670,77 euroa tappiollinen). Yhtiön hoitotoiminta on yhdistetty kaupungin liikuntapaikkojen hoitoon 1.5.2019 alkaen.

1.8 Keiturin Sote Oy

Keiturin Sote Oy on Virtain kaupungin 100 %:sti omistama yhtiö. Yhtiö perustettiin 12.2.2015 ja varsinainen toiminta alkoi 1.3.2016. Yhtiön vastaa sosiaali- ja terveystoimintaa Virtain ja Ruoveden yhteistoiminta-alueella. Yhtiöllä on sopimus vastuukuntana toimivan Virtain kaupungin kanssa. Sopimus kattaa sote-palvelut lukuun ottamatta viranomaistoimintaa ja työterveyshuoltoa. Yhtiö aloitti helmikuun lopussa palveluiden tuottamisen Virtain kaupungin rakennuttamassa Vihriäläkodissa. Uutena toimintona hammashuolto siirtyi Virtain kaupungilta Keiturin Sote Oy:n hoidettavaksi 1.1.2019 alkaen. Käytössä on monituottajamalli.

Yhtiön tavoitteena on tuottaa parasta mahdollista lähipalvelua yhteistoiminta-alueen asukkaille kustannustehokkaasti ja monipuolisesti. Kuntalaisten ja palveluiden käyttäjien tarpeet kirjattu yhtiön strategiaan ja toimintasuunnitelmaan.

Attendo Terveystoiminta Oy irtisanoi terveyskeskusten vastaanottopalvelusopimuksen 4.1.2019. Sopimus päättyi 5.7.2019. Keiturin Sote Oy aloitti keväällä poliklinikoiden lääkäripalveluiden kilpailutuksen. Kilpailutuksen perusteella palveluntuottajaksi valittiin Terveystalo Julkiset Palvelut Oy. Sopimus allekirjoitettiin 4.7.2019 ja toiminta alkoi 2.9.2019.

Ruoveden kunta päätti erota yhteistoiminta-alueesta 2.7.2018. STM ei kuitenkaan antanut Ruovedelle lupaa erota yhteistoiminta-alueesta 17.1.2019, vaan määräsi Ruovettä jatkamaan Virtain kanssa. Ruoveden kunta valitti asiasta korkeimpaan hallinto-oikeuteen. 9.12.2019 korkein hallinto-oikeus päätti, että Ruoveden on jatkettava yhteistoiminta-alueessa.

Keiturin Sote Oy:n toiminta toteutui suunnitellun mukaisesti ja tilikauden 2019 tulos oli 15 346,77 euroa voitollinen (v. 2018, 103 786,62 euroa voitollinen). Tilikauden tuloksen alenemiseen vaikutti kehittämisrahan alentaminen vuodelle 2019. Yhtiö jakoi vuonna 2019 osinkoa 400 000 euroa. Virtain kaupunki palautti edelleen Ruoveden kunnalle vuosilta 2016 – 2018 käyttämätöntä kehittämisrahaa 357 759 euroa.

Yhtiöllä on edelleen tavoitteena palkata lisää omia lääkäreitä. Omat lääkärit helpottavat yhtiön palvelujen kehittämistä yhteistoiminta-alueella. Viestinnän parantaminen ja maineen ylläpitäminen yhtiön ja alueen houkuttelevuuden lisäämiseksi ovat hyvin tärkeässä asemassa, koska alueella väestö vanhenee ja uusia hoitotyöntekijöitä tarvitaan lähitulevaisuudessa. Yhtiössä on paljon mahdollisuuksia alueen palveluiden parantamiseksi ja toiminnan tehostamiseksi. Tiivis yhteistyö oppilaitoksiin mahdollistaa nykyisten ja tulevien hoitoalan ammattilaisten pysymisen alueella. Tredun kanssa vuonna 2018 aloitettua oppisopimusyhteistyötä jatketaan. Yhteistyön ansioista yhtiö on saanut jo ensimmäiset valmistuneet lähihoitajat työntekijöikseen.

1.9 Virtain Energia Oy

Yhtiöittämisvelvoitteen perusteella perustettiin lämpöliikelaistointia hoitava Virtain Energia Oy, jonka toiminta käynnistyi 1.1.2016 alkaen. Virtain Energia Oy on vuokrannut Virtain kaupungilta kaukolämpölaitoksen kiinteistön laitteistoon.

Kaukolämmön myynti toteutui hieman edellisvuotta alhaisemmalla tasolla melko leudon talven johdosta. Myös kolme poistunutta asiakasta, jotka olivat kaikki kaupunkikonsernissa purettuja rakennuksia, vaikuttivat liikevaihdon alenemiseen. Lämpöenergian hintoihin ei tehty korotuksia. Menot toteutuivat edellisvuotta ja budjettia alhaisempina. Menojen aleneminen johtui pääosin alhaisemmista henkilöstökuluista. Tilikauden tulos toteutui edellisvuotta 13 797,25 euroa korkeampana ollen 163 420,71 euroa (v. 2018; 149 623,46 euroa). Tilikauden aikana kaukolämpöön liitettiin yksi uusi asiakas. Lämmön tuotannossa ei ollut toimintavuonna merkittäviä häiriöitä ja sen johdosta taloudellisuus ja käytettävyys olivat hyvällä tasolla.

Vuoden 2019 investoinnit koostuivat uuden liittymän rakentamisesta, Rantatien koululle yhtenäiskoulun rakentamisen ajaksi rakennetusta kiertolinjasta sekä tuotantolaitoksen peruskorjauksesta.

Alkaneen tilikauden ja tulevaisuuden tavoitteina on mm. henkilöstön kehittäminen ja kouluttaminen, kunnossapidon toiminnan ja kaukolämpöverkon hallinnan kehittäminen sekä Nallelan varakeskuksen korvaaminen uudella.

1.10 Osakkuusyhteisöt

Kaupungin osakkuusyhtiöt ovat Kiinteistö Oy Virtain Virastotalo (omistus 24,9 %), Koillis-Satakunnan Sähkö Oy (omistus 41,6 %), Kiinteistö Oy Illansuu (omistus 39 %) ja Kiinteistö Oy Kanttorinrinne (omistus 39 %).

2 LIIKELAITOS MARTTISEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Liikelaitos Marttinen on Marttisen saaren kulttuurihistoriallisesti arvokkaassa ympäristössä toimiva nuoriso- ja matkailukeskus, jonka toiminta on pääosin suunnattu nuorille. Liikelaitoksen ensisijaisena tehtävänä on toimia nuorisolain mukaisena valtionapukelpoisena nuorisokeskuksena ja toteuttaa nuorisokeskuksille lainsäädännössä (nuorisolaki 1285/2016 sekä asetus nuorisotyöstä ja -politiikasta 211/2017) määriteltyjä tavoitteita ja tehtäviä. Keskuksen pääasiallisena nuorisotyön ympärivuotisena tehtävänä on tarjota nuorille ohjattua seikkailu-, luonto-, ympäristö-, kulttuuri- tai leiritoimintaa. Keskuksen nuorisotyö edistää nuorten kansainvälistymistä ja kestävästä kehitystä.

Nuorisotoiminnan menoihin saadaan valtionavustusta Veikkausvoittovaroista opetus- ja kulttuuriministeriöltä. Nuorisotoiminta on yleishyödyllistä ja mahdollinen ylijäämä käytetään nuorisotyön kehittämiseen sekä nuorisotyön käytössä olevien infrastruktuurien ylläpitoon ja kehittämiseen.

Nuorisokeskustoiminnan lisäksi Marttinen on hoitanut 6.3.2017 alkaen myös kunnallisen nuorisotyön tehtävät Virtain kaupungin siihen myöntämällä määrärahalta.

Nuorisotoiminnan ohella Marttinen on monipuolinen kokous- ja juhlatalo. Tämä toiminta on markkinahinnoilla tapahtuvaa toimintaa, joka tukee keskuksen nuorisotyötä. Nuoriso- ja elinkeinotoiminta on eriytetty keskuksen kirjanpidossa.

Erillinen tulosalue on myös Perinnekylä, perinnepohjainen kulttuurimatkailualue, jossa on kolme museota sekä lähes 30 muuta museaalisesti ja paikallishistoriallisesti arvokasta rakennusta. Osa rakennuksista on vuokrattu matkailua palvelevan yritystoiminnan käyttöön. Kaupunki avustaa Perinnekylään toimintaa.

Toimielimen vaikuttavuustavoitteet ja niiden toteuma

Vuosi 2019 oli kansainvälisen toiminnan ja nuorten osallistamisen vahvistamisen ja laajentamisen vuosi. Kansainvälistä toimintaa kehitettiin monimuotoisesti niin paikallisesti kuin alueellisesti The Council of Europe Quality Label for Youth Centres - Eurooppalaisten nuorisokeskusten laatumerkin kriteereiden pohjalta. Euroopan Neuvoston laatumerkki on myönnetty Marttiselle 15.10.2018 vuosiksi 2019-2021. Laatu-merkkijuhllaisuudet järjestetään 8.3.2019. Nuorten äänihankkeella edistettiin nuorten osallistamista niin paikallisesti kuin alueellisesti ja kunnallinen nuorisotyö vakiinnutti asemiaan. Marttisen nuorisoyöllinen profiili vahvistui ja tunnettuus kasvoi monin tavoin vuoden aikana.

Vuoden 2019 investointiluonteisia hankkeita olivat

- pappilan katon kunnostaminen
- käsityöläistalojen vesikattojen kunnostus ja sisäpuolinen kunnostus.

Toimintaprosesseja kehitettiin tehostamalla varausjärjestelmän käyttöä ja verkkokauppaa.

Toiminnan laadullisen kehittämisen ohella sekä liikevaihto että käyttöpäivien määrä kasvoivat edellisvuodesta ja tulos oli lievästi positiivinen.

	Tavoite	Tavoitetaso	Toteutuma
Toiminta	Käyttöpäivät	30 000 käyttöpäivää	28 849 (96 %)
Talous	Ylijäämäinen tulos	+ 11 000 €	2 974

Tarkempi taloudellisten tavoitteiden toteutuminen on esitetty liikelaitoksen erillistilinpäätöksen yhteydessä.

3 KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMINEN (KAUPUNKI JA VESIHUOLTO)

Määrärahojen ja tuloarvioiden toteuma, yhteenveto (sisäiset + ulkoiset)

KAUPUNGINVAL- TUUSTO	TA2019	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot						
Toimintamenot	-93 232	0	-93 232	-84 108,43	9 123,57	90,2
Toimintakate	-93 232	0	-93 232	-84 108,43	9 123,57	90,2
TARKASTUSLAUTA- KUNTA	TA2019	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	0	0	0	0	0,00	
Toimintamenot	-26 373	0	-26 373	-25 756,91	616,09	97,7
Toimintakate	-26 373	0	-26 373	-25 756,91	616,09	97,7
KESKUSVAALILAUTA- KUNTA	TA2019	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	24 600	0	24 600	24 571,80	-28,20	
Toimintamenot	-34 808	0	-34 808	-28 220,20	6 587,80	81,1
Toimintakate	-10 208	0	-10 208	-3 648,40	6 559,60	35,7
KAUPUNGINHALLITUS	TA2019	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	2 029 463	-35 589	1 993 874	2 127 570,27	133 696,27	106,7
Toimintamenot	-3 964 404	66 484	-3 897 920	-3 688 103,96	209 816,04	94,6
Toimintakate	-1 934 941	30 895	-1 904 046	-1 560 533,69	343 512,31	82,0
Hallitus	TA2019	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	1 189 720	-35 589	1 154 131	1 200 490,01	46 359,01	104,0
Toimintamenot	-2 643 030	58 484	-2 584 546	-2 395 214,15	189 331,85	92,7
Toimintakate	-1 453 310	22 895	-1 430 415	-1 194 724,14	235 690,86	83,5
Hallinto ja talous	TA2019	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	839 743	0	839 743	927 080,3	87 337,26	110,4
Toimintamenot	-1 321 374	8 000	-1 313 374	-1 292 889,8	20 484,19	98,4
Toimintakate	-481 631	8 000	-473 631	-365 809,55	107 821,45	77,2

SIVISTYSLAUTA- KUNTA	TA2019	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	749 846	3 000	752 846	687 288,6	-65 557,42	91,3
Toimintamenot	-12 119 142	31 500	-12 087 642	-12 409 729,1	-322 087,12	102,7
Toimintakate	-11 369 296	34 500	-11 334 796	-11 722 440,54	-387 644,54	103,4
Hallinto	TA2019	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	11 468	0	11 468	2 754,28	-8 713,72	24,0
Toimintamenot	-188 925	0	-188 925	-191 476,19	-2 551,19	101,4
Toimintakate	-177 457	0	-177 457	-188 721,91	-11 264,91	106,3
Perusopetus	TA2019	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	289 063	3 000	292 063	312 940,26	20 877,26	107,1
Toimintamenot	-7 054 378	12 500	-7 041 878	-7 411 305,78	-369 427,78	105,2
Toimintakate	-6 765 315	15 500	-6 749 815	-7 098 365,52	-348 550,52	105,2
Lukiokoulutus	TA2019	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	19 924	0	19 924	32 636,6	12 712,55	163,8
Toimintamenot	-1 051 431	12 500	-1 038 931	-1 010 034,9	28 896,06	97,2
Toimintakate	-1 031 507	12 500	-1 019 007	-977 398,39	41 608,61	95,9
Aikuiskoulutus/ Kansalaisopisto	TA2019	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	90 500	0	90 500	75 394,32	-15 105,68	83,3
Toimintamenot	-348 504	0	-348 504	-284 470,86	64 033,14	81,6
Toimintakate	-258 004	0	-258 004	-209 076,54	48 927,46	81,0
Kirjasto- ja kulttuuritoimi	TA2019	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	11 830	0	11 830	13 870,35	2 040,35	117,2
Toimintamenot	-564 882	6 500	-558 382	-595 473,26	-37 091,26	106,6
Toimintakate	-553 052	6 500	-546 552	-581 602,91	-35 050,91	106,4
Liikuntatoimi	TA2019	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	12 800	0	12 800	29 574,50	16 774,50	231,1
Toimintamenot	-177 859	0	-177 859	-186 850,76	-8 991,76	105,1
Toimintakate	-165 059	6 500	-165 059	-157 276,26	7 782,74	95,3
Lasten päivähoido	TA2019	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	314 261	0	314 261	220 118,32	-94 142,68	70,0
Toimintamenot	-2 733 163	0	-2 733 163	-2 730 116,33	3 046,67	99,9
Toimintakate	-2 418 902	0	-2 418 902	-2 509 998,01	-91 096,01	103,8

PERUSTURVALAUTA-KUNTA	TA2019	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	27 350 093	70 800	27 420 893	27 264 277,21	-156 615,79	99,4
Toimintamenot	-55 038 388	-1 023 000	-56 061 388	-56 091 603,10	-30 215,10	100,1
Toimintakate	-27 688 295	-952 200	-28 640 495	-28 827 325,89	-186 830,89	100,7
Ehkäisevä terveydenhuolto	TA2019	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	7 200	0	7 200	11 685,10	4 485,10	162,3
Toimintamenot	-1 104 089	0	-1 104 089	-1 288 204,44	-184 115,44	116,7
Toimintakate	-1 096 889	0	-1 096 889	-1 276 519,34	-179 630,34	116,4
Sairaanhoito	TA2019	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	1 476 800	26 800	1 503 600	2 014 993,68	511 393,68	134,0
Toimintamenot	-9 811 547	-670 000	-10 481 547	-10 934 173,19	-452 626,19	104,3
Toimintakate	-8 334 747	-643 200	-8 977 947	-8 919 179,51	58 767,49	99,3
Erikoissairaanhoito	TA2019	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	44 600	0	44 600	41 684,10	-2 915,90	93,5
Toimintamenot	-18 346 291	0	-18 346 291	-17 484 673,04	861 617,96	95,3
Toimintakate	-18 301 691	0	-18 301 691	-17 442 988,94	858 702,06	95,3
Hammashuolto	TA2019	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	513 300	0	513 300	487 152,62	-26 147,38	94,9
Toimintamenot	-1 406 382	-174 000	-1 580 382	-1 690 064,43	-109 682,43	106,9
Toimintakate	-893 082	-174 000	-1 067 082	-1 202 911,81	-135 829,81	112,7
Sosiaalityö	TA2019	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	21 193 245	0	21 193 245	20 341 459,94	-851 785,06	96,0
Toimintamenot	-4 065 614	-315 000	-4 380 614	-3 856 459,86	524 154,14	88,0
Toimintakate	17 127 631	-315 000	16 812 631	16 485 000,08	-327 630,92	98,1
Kehitysvammahuolto	TA2019	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	578 100	0	578 100	562 673,88	-15 426,12	97,3
Toimintamenot	-3 169 715	89 000	-3 080 715	-3 283 543,63	-202 828,63	106,6
Toimintakate	-2 591 615	89 000	-2 502 615	-2 720 869,75	-218 254,75	108,7
Koti- ja vanhustyö	TA2019	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	3 536 848	44 000	3 580 848	3 804 627,89	223 779,89	106,2
Toimintamenot	-17 134 750	47 000	-17 087 750	-17 554 484,51	-466 734,51	102,7
Toimintakate	-13 597 902	91 000	-13 506 902	-13 749 856,62	-242 954,62	101,8

MERIKANTO-OPISTO	TA2019	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	442 550	0	442 550	456 711,94	14 161,94	103,2
Toimintamenot	-1 399 761	0	-1 399 761	-1 382 269,03	17 491,97	98,8
Toimintakate	-957 211	0	-957 211	-925 557,09	31 653,91	96,7
TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA	TA2019	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	7 632 250	5 000	7 637 250	7 846 308,46	209 058,46	102,7
Toimintamenot	-8 808 158	-142 500	-8 950 658	-8 765 404,95	185 253,05	97,9
Toimintakate	-1 175 908	-137 500	-1 313 408	-919 096,49	394 311,51	70,0
Hallinto	TA2019	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	1 537 335	0	1 537 335	1 588 591,76	51 256,76	103,3
Toimintamenot	-2 640 766	23 000	-2 617 766	-2 684 421,11	-66 655,11	102,5
Toimintakate	-1 103 431	23 000	-1 080 431	-1 095 829,35	-15 398,35	101,4
Ylläpito ja rakentaminen	TA2019	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	5 307 932	0	5 307 932	5 427 337,38	119 405,38	102,2
Toimintamenot	-5 362 723	-172 500	-5 535 223	-5 301 455,56	233 767,44	95,8
Toimintakate	-54 791	-172 500	-227 291	125 881,82	353 172,82	-55,4
Ympäristövalvonta	TA2019	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	108 500	5 000	113 500	160 408,72	46 908,72	141,3
Toimintamenot	-342 616	7 000	-335 616	-338 825,17	-3 209,17	101,0
Toimintakate	-234 116	12 000	-222 116	-178 416,45	43 699,55	80,3
Vesihuoltolaitos	TA2019	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	678 483	0	678 483	669 970,60	-8 512,40	98,7
Toimintamenot	-462 053	0	-462 053	-440 703,11	21 349,89	95,4
Toimintakate	216 430	0	216 430	229 267,49	12 837,49	105,9
VIRTAIN KAUPUNKI YHTEENSÄ	TA2019	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	38 228 802	43 211	38 272 013	38 406 728,26	134 715,26	100,4
Toimintamenot	-81 484 266	-1 067 516	-82 551 782	-82 475 195,70	76 586,30	99,9
Toimintakate	-43 255 464	-1 024 305	-44 279 769	-44 068 467,44	211 301,56	99,5
VIRTAIN KAUPUNKI ilman Ruoveden palvelutuotantoa	TA2019	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	14 903 457	43 211	14 946 668	15 687 633,62	740 965,62	105,0
Toimintamenot	-58 202 521	-941 516	-59 144 037	-59 758 277,90	-614 240,90	101,0
Toimintakate	-43 299 064	-898 305	-44 197 369	-44 070 644,28	126 724,72	99,7

3.1 KAUPUNGINVALTUUSTO

Kaupunginvaltuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta. Valtuuston tehtävät on määritelty kuntalain (410/2015) 14 §:ssä. Virtain kaupunginvaltuuston 27 paikkaa toimikaudella 2017–2021 jakautuvat seuraavasti:

Suomen Keskusta r.p. 9
Kansallinen Kokoomus r.p. 6
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.p. 6
Virtain sitoutumattomien yhteislista 3
Vasemmistoliitto r.p. 2
Suomen Kristillisdemokraatit (KD) r.p. 1

Valtuutetuista naisia on 10 ja miehiä 17.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajisto:
Keijo Kaleva, puheenjohtaja
Olavi Mäkinen, 1. varapuheenjohtaja
Johanna Saarinen, 2. varapuheenjohtaja

Kaupunginvaltuusto kokousti vuoden 2019 aikana kuusi kertaa. Lisäksi vuoden aikana pidettiin useita valtuustoseminareja ja tilaisuuksia aiheina mm. talousarvio ja talouden sopeuttaminen sekä viestintä- ja markkinointi.

Talouden tasapainottamissuunnitelma vuosille 2019-2021 hyväksyttiin valtuustossa 8.4.2019. Valtuusto valitsi uuden kaupunginjohtajan Juha Viitasaaren kokouksessaan 19.8.2019. Viitasaari aloitti virassaan 18.11.2019. Valtuusto hyväksyi myös hyvinvointisuunnitelman vuosille 2020-2021.

Vuonna 2019 tehtiin 14 valtuustoaloitetta, joiden käsittely on edennyt seuraavasti:

- valtuustoaloite vammaispalvelulain mukaisista kuljetuksista. Aloite on loppuun käsitelty.
- valtuustoaloite teknisen osaston henkilöstöresursseista. Kaupunginhallitus on käsitellyt aloitetta 16.3.2020 kokouksessaan ja esittänyt selvitystä tiedoksi valtuustolle ja että asia katsottaisiin aloitteena loppuun käsitellyksi.
- valtuustoaloite tehostetun palveluasumisen palvelutasosta ja sisällöstä. Aloitteen käsittely on kesken.
- valtuustoaloite Virtain mielenterveyspalveluiden, päihdetyön ja avustavan perhetyön resurssien lisäämisestä. Aloitteen käsittely on kesken.
- valtuustoaloite tytäryhtiöiden yhtiöjärjestysten päivittäminen. Kaupunginhallitus on käsitellyt aloitetta 16.3.2020 kokouksessaan ja esittänyt selvitystä tiedoksi valtuustolle ja että asia katsottaisiin aloitteena loppuun käsitellyksi.
- valtuustoaloite omistajaohjauksen periaatteiden vahvistamisesta. Kaupunginhallitus on käsitellyt aloitetta 16.3.2020 kokouksessaan ja esittänyt selvitystä tiedoksi valtuustolle ja että asia katsottaisiin aloitteena loppuun käsitellyksi.
- valtuustoaloite uimahallikuljetuksista Keuruun uimahalliin. Aloite on loppuun käsitelty.
- valtuustoaloite uuden kuntalaisen tai yrittäjän info-paketista. Aloitteen käsittely on kesken.
- valtuustoaloite Virtain kaupungin konserniohjeen hyväksymisestä tytäryhtiöissä. Kaupunginhallitus on käsitellyt aloitetta 16.3.2020 kokouksessaan ja esittänyt selvitystä tiedoksi valtuustolle ja että asia katsottaisiin aloitteena loppuun käsitellyksi.
- valtuustoaloite Virtain-, Ranta-, ja Pääskyntien risteysalueen liikenneympyrän kunnostamisesta. Aloitteen käsittely on kesken.
- valtuustoaloite koskien apuvälinelainausta. Aloitteen käsittely on kesken.
- valtuustoaloite koskien Liikelaitos Nuorisokeskus Marttisen muuttamista osakeyhtiöksi. Aloitteen käsittely on kesken.
- valtuustoaloite koskien selvitystä lähihoitajien koulutuksen lisäksi sairaanhoitajien koulutuksen järjestämisestä yhdessä TAMK:in kanssa. Aloitteen käsittely on kesken.
- valtuustoaloite koskien selvitystä Kiinteistö Oy Virtain opiskelija-asuntolan asuntojen antamisesta opiskelijoiden käyttöön. Kaupunginhallitus on käsitellyt aloitetta 16.3.2020 kokouksessaan ja esittänyt selvitystä tiedoksi valtuustolle ja että asia katsottaisiin aloitteena loppuun käsitellyksi.

Aiemmilta vuosilta on valmistelematta ja käsittelemättä yksi aloite vuodelta 2015, kaksi aloitetta vuodelta 2016, kaksi aloitetta vuodelta 2017 ja kaksi aloitetta vuodelta 2018.

Kaupunginvaltuuston menot ovat alentuneet muun muassa edellisvuotta alhaisemman kokous- ja seminaarimäärän johdosta, esimerkiksi syksyn talousarvioseminaari järjestettiin vuonna 2019 yksipäiväisenä Virroilla. Vuonna 2019 ei ollut myöskään tarvetta kalustohankinnoille, toisin kuin vuonna 2018.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2019	TP2018	TA2019	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot				0		0,00	
Toimintamenot	-105 736,22	-93 232	0	-93 232	-84 108,43	9 123,57	90,2
Toimintakate	-105 736,22	-93 232	0	-93 232	-84 108,43	9 123,57	90,2

3.2 TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tarkastuslautakunnan kuntalain mukaisena tehtävänä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet. Arvioinnissa huomiota kiinnitetään toiminnan, toimintatapojen sekä palvelujen järjestämisen tarkoituksenmukaisuuteen. Tarkastuslautakunta huolehtii myös kaupungin ja sen tytäryhteisön tarkastuksen yhteensovittamisesta sekä valvoo sidonnaisuusilmoituksia ja raportoi niistä kaupunginvaltuustolle.

Tarkastuslautakunta kokoontui vuonna 2019 10 kertaa. Kuultavina olivat kaupunginjohtaja, talousjohtaja, henkilöstöpäällikkö, hyvinvointijohtaja, kaavasuunnittelija, elinkeinopäällikkö, kaupunginhallituksen puheenjohtaja, henkilöstöjoaksen puheenjohtaja ja teknisten palveluiden lautakunnan puheenjohtaja. Tarkastuslautakunta on myös kuullut tilintarkastusyhtiö BDO Oy:n JHT tilintarkastaja Tuomas Mettomäkeä ja Hanna Keskistä tarkastustyön etenemisestä sekä siinä esiintyneistä havainnoista. Keväällä 2019 kilpailutettiin Virtain kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuspalvelut sekä kaupungin tytäryhteisöjen tilintarkastuspalvelut vuosille 2019-2020 (optio 2021). Kaupunginvaltuusto valitsi tilintarkastusyhteisöksi BDO Oy:n

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2019	TP2018	TA2019	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot						0,00	
Toimintamenot	-25 088,89	-26 373	0	-26 373	-25 756,91	616,09	97,7
Toimintakate	-25 088,89	-26 373	0	-26 373	-25 756,91	616,09	97,7

3.3 KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Keskusvaalilautakunta toteuttaa sille vaalilaissa määritellyt tehtävät. Keskusvaalilautakunta vastaa valtiollisten vaalien, kuntavaalien ja kansanäänestysten järjestämisestä. Valtio korvaa valtiollisissa vaaleissa osan kuntien vaalikustannuksista lukuun ottamatta kuntavaaleja, joiden järjestämisestä valtio ei maksa korvausta kunnille.

Vuonna 2019 toimitettiin eduskuntavaalit ja europarlamenttivaalit.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2019	TP2018	TA2019	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	12 489,40	24 600	0	24 600	24 571,80	-28,20	99,9
Toimintamenot	-12 485,18	-34 808	0	-34 808	-28 220,20	6 587,80	81,1
Toimintakate	4,22	-10 208	0	-10 208	-3 648,40	6 559,60	35,7

3.4 KAUPUNGINHALLITUS

Kaupunginhallituksen tehtävänä on johtaa, ohjata ja koordinoida kaupungin päätöksentekoa, organisaation ja palveluiden suunnittelua ja kehittämistä sekä taloutta siten, että kaupunki kehittyy kaupunkikonsernille hyväksytyyn strategiaan ja valtuuston muutoin määrittelemien tavoitteiden mukaisesti. Yksityiskohtaisemmin kaupunginhallituksen tehtävät määräytyvät kuntalain (410/2015) 38 §:n ja hallintosäännön 25 ja 26 §:ien mukaan. Lisäksi konserniohjeen 4 §:n mukaan kaupunginhallituksen kuuluu mm. vastata kaupungin toiminnan omistajaohjauksesta, seurata kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen toimintaa ja taloutta sekä tehdä tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia toiminnan kehittämiseksi sekä antaa valtuustolle selvitys tytäryhteisöjen toiminnasta ja taloudesta tilinpäätöksen yhteydessä.

Kaupunginhallituksen alaisessa toiminnassa ei vuoden 2019 aikana tapahtunut toiminnallisia muutoksia. Kaupunginhallituksen alaiseen toimintaan tehtiin vuonna 2019 tasapainottamisohjelman mukaiset talousarviomuutokset.

Henkilöstö

	31.12.2019	31.12.2018	MUUT
Hallitus	11,5	12,5	-1,0*
Hallinto ja talous	18,0	18,5	-0,5**
Yhteensä	29,0	31,0	-1,5

* -määräaikainen projektityöntekijä (-1), kaksi osa-aikaista työpajan työntekijää (-0,5)

** palkkasihteeri (-1/+0,5)

Hallituksen alaisen toiminnan henkilöstö: kaupunginjohtaja, kaavoitus- ja kehittämisspäällikkö, elinkeinopäällikkö, kuntouttavan työtoiminnan ohjaaja, kolme työsuunnittelijaa, etsivän nuorisotyön yksilöohjaaja, henkilöstöpäällikkö, määräaikainen projektipäällikkö, markkinointi- ja yrityskoordinaattori, osa-aikainen palveluneuvoja, lisäksi työllistettyjä kaupunginhallituksen alaisessa toiminnassa 6

Hallinnon ja talouden henkilöstö:

kanslia 4 (hallintojohtaja, asianhallintasihteeri, 1 palveluneuvoja, hallintosihteeri)

taloushallinto 9 (talousjohtaja, 2 kirjanpitäjää, ostoreskontran hoitaja, taloussihteeri, 4 palkkasihteeriä),

tietohallinto 4 (tietohallintopäällikkö, IT-asiantuntija ja 2 IT-tukihenkilöä)

monistamo 1 (monistamonhoitaja)

Strategian lähtökohtana on *visio*: ”*Onnistu Virroilla – Tiekartta tulevaisuuteen*”. Konsernistrategian keskeiset tavoitteet yhteisen tulevaisuuden tekijöinä ovat:

1. Kivijalka Henkilöstö
2. Kivijalka Talous
3. Onnistuva Virrat
4. Kumppanien kanssa vahva Virrat
5. Vastuullinen Virrat
6. Uudistuva Virrat

Näistä johdetut sitovat operatiiviset tavoitteet ja niihin liittyvät toimenpiteet vuodelle 2019 ovat:

Strateginen tavoite	Tavoite/Toimenpide	Mittarit/Tavoitetaso	Toteuma 12/2019
Kivijalkana Henkilöstö	Johdonmukainen ja avoin henkilöstöpolitiikka	Rekrytointiohjeet hyväksytyt Kunta10-tulokset: Sairauspoissaolot: vähemmän kuin edellisessä Kunta 10-kyseilyssä koko konsernintasolla Yhteenveto johtamisen mittareista, tavoite 50	Laatiminen käynnissä. Henkilöstöjaos käsittelyt asiaa 10/19. Yhteenveto johtamisen mittareista 36 (konserni) Kehityskeskustelujen käyminen 67,5 % (konserni)

		Kehityskeskustelujen käyminen, tavoite 100 %	
	Työpaikan ilmapiirin, mehen, oma-aloitteisuuden kehittäminen, sisäisen viestinnän parantaminen ja hyvä asiakaspalvelu	Kunta10-tulokset: Työpaikan ilmapiiri tavoite 3,8 Henkilöstösuunnitelman päivittäminen: tavoiteaikataulu 31.5.2019 mennessä Intra uusittu ja otettu käyttöön vuonna 2019	Työpaikan ilmapiiri 3,46 (konserni) Toteutunut Intran suunnittelu on aloitettu
Kivijalkana talous	Konserniohjauksen ja konsernirakenteen kehittäminen	Jäähalliyhtiön rakenteellisten järjestelyiden toteutus 1.1.2019 mennessä Opiskelija-asuntoloiden rakenteellisten järjestelyiden toteutus, toimintamalli päätettävä helmikuun 2019 loppuun mennessä. Konserniohjeen päivittäminen tarvittaessa	Toteutunut. Jäähallin henkilöstö on siirtynyt 1.5.2019 kaupungin palvelukseen Kaupunginhallitus on antanut omistajaohjausta toimenpiteistä 3.12.2018. Tämän jälkeen asiaa on käsitelty 25.2.2019, 11.3.2019, 19.6.2019, 19.12.2019. Konserniohjeen päivittäminen aloitettu. Kaupunginhallitus on 19.12.2019 käsitellyt ohjeen päivittämistä ja palauttanut asian valmisteluun. Valtuuteuille on pidetty asiasta iltakoulu 9.3.2020.
	Käyttömenojen hallinta	Käyttömenot / asukas, tavoite 7500 euroa/asukas Talouden tasapainottamisohjelman esittäminen kaupunginhallitukselle 28.2.2019 mennessä ja toteutus vuoden 2019 osalta	Ei ole toteutunut toteuma 8560 euroa/asukas. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt tasapainottamisohjelman 8.4.2019. Toteuttaminen on käynnissä.
Onnistuva Virrat	Imagon vahvistaminen	Markkinointi- ja viestintäsuunnitelman hyväksyminen, vastuuttaminen, toteuttaminen ja seuranta Rekrytoitu markkinointi- ja yrityskoordinaattori	Hyväksytty kaupunginhallituksessa 2/20. Toteutunut, rekrytoitu.
	Kaupungin elinvoimaisuuden kehittäminen	Puttosenkulman kaavan hyväksyminen Marttisen alueen kokonaissuunnitelma Rakennusjärjestyksen päivittäminen ja hyväksyminen, tavoite 30.4.2019 mennessä	Toteutunut Laatiminen aloitettu. Kuntalaisten nähtävillä tammi-helmikuussa 2020. Ei ole vielä aloitettu. Valtuustoseminaari aiheesta pidetty.

Kumppanien kanssa vahva Virrat	Toimimme linkkinä oppilaitosten ja työnantajien välillä kehittääksemme paikallista koulutustarjontaa	Koulutusalojen määrä Virtain toimipisteessä -Tavoite 4 linjaa, jotka vastaavat paikallista työvoiman kysyntää. Yhteiset koulutukset ja kehittämistoimenpiteet sidosryhmien kanssa	Toteutunut: Keväällä 2019 ollut neljä linjaa, syksyllä alkanut kolme linjaa ja lokakuussa alkaa lisäksi kasvatus- ja ohjaajalan perustutkinto. Rekrymessut keväällä 2019 (yhteistyössä kaupunki, tredu ja yrittäjät järjestäjänä, lukio)
	Sosiaali- ja terveystalouden järjestämisen turvaaminen riippumatta yhteistyöaluetalouden tulevaisuudesta	Tiivis yhteistyö maakunnan kanssa tietojen siirrossa ja palvelujen uuden organisoinnin valmistelussa	Maakuntauudistus siirtynyt ja valmistelu ollut vähäisempää vuonna 2019. Osallistuttu järjestettyihin tilaisuuksiin.
Vastuullinen Virrat	Huolehdimme lähialueista myös häiriötilanteissa	Kunnan valmiussuunnitelma päivitetään vuoden 2019 aikana	Päivittäminen aloitettu. Käsitelty asiaa johtoryhmässä useita kertoja, keväällä 2020 päätöksentekoon.
	Työllisyydestä huolehtiminen	Työttömyys prosentti alle 8% Nuorisotakuun toteutuminen: tavoite alle 25-vuotiaiden työttömien määrä alle 15	Työttömyysprosentti 06/2019 6,2 % 12/2019 9,3 % Kuukausien keskiarvo 7,6 % Alle 25 –vuotiaiden työttömien määrä 06/2019 14 12/2019 22 Kuukausien keskiarvo 18
	Huolehdimme kuntalaisten kuulemisesta	Luomme uuden toimintamallin kuntalaisten kuulemiseen Tilaisuuksien ja/tai kuntalaiskyselyjen määrä - Tavoite 5 / vuosi	Toteutettu kaksi kuntalaiskyselyä: Marttisen alueen kehittämiseen liittyvä kysely ja kysely Virtain vapaa-ajan asukkaille
Uudistuva Virrat	Maakuntatason uudistuksessa vaikuttaminen	Osallistuminen maakuntauudistuksen valmisteluun, mittarina valmistelun tulosten raportointi	Maakuntauudistus siirtynyt.
	Palvelujen digitalisointi	Valitaan kohteet, joissa digitalisaatio otetaan käyttöön.	Varhaiskasvatukseen liittyvien sähköisten palveluiden käyttöönottoprojekti aloitettu. Karotoitettu vaihtoehtoja ja pyydetty tarjouksia sähköisen HR-järjestelmän laajentamisen, matkailuohjelman sekä sähköisen arkistoinnin osalta.

Tavoitteiden toteutuminen 2019

Kokonaisuutena toimielimen taloudelliset tavoitteet toteutuivat talousarviota myönteisemmin. Talousarvionmuutokset liittyivät kaupunginvaltuuston hyväksymään tasapainottamisohjelmaan. Tasapainottamisohjelman mukaisia toimenpiteitä on edistetty, osa on toteutunut ja osan toteutuminen on siirtynyt vuodelle 2020. Operatiivisten tavoitteiden osalta osa tavoitteista toteutui.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2019	TP2018	TA2019	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	2 260 283,89	2 029 463	-35 589	1 993 874	2 127 570,27	133 696,27	106,7
Toimintamenot	-3 982 162,76	-3 964 404	66 484	-3 897 920	-3 688 103,96	209 816,04	94,6
Toimintakate	-1 721 878,87	-1 934 941	30 895	-1 904 046	-1 560 533,69	343 512,31	82,0
Rahoitustuotot ja -kulut	-282,59	0,00	0,00	0	-203,37	-203,37	
Poistot	-651 938,47	-642 227	0	-642 227	-619 284,85	22 942,15	96,4
Yli/alijäämä	-2 374 099,93	-2 577 168	30 895	-2 546 273	-2 180 021,91	366 251,09	85,6

Kaupunginhallituksen alaisen toiminnan tunnusluvut

	TP 2015	TP2016	TP2017	TP2018	TP2019
Kaupunginvaltuuston kokousasioiden määrä	84	76	108	83	89
Äänestysten määrä kaupunginvaltuustossa	5	3	5	7	2
Pöydälle jätettyjen (valmisteluun palautettujen) asioiden määrä kaupunginvaltuustossa	2	0	0	0	1
Kaupunginhallituksen kokousasioiden määrä	429	382	445	395	409
Äänestysten määrä kaupunginhallituksessa	4	4	3	1	3
Pöydälle jätettyjen (valmisteluun palautettujen) asioiden määrä kaupunginhallituksessa	15	3	11*	9	9
Oikaisuvaatimusten määrä	1	2	1	2	1
Tukityöllistettyjen määrä**	47	49	61	39	32
Perustetut uudet yritykset	8	18	23	25	15
Työmarkkinatuen piirissä***	31	118	119	108	100
Kuntouttavaan työtoimintaan osallistuneet	66	121	120	107	109

* Viidessä asiassa käyty yleiskeskustelu ja palautettu asia jatkovalmisteluun, kolmessa asiassa palautettu lautakunnalle takaisin valmisteluun.

**sisältää myös osaston omalla rahalla palkatut henkilöt, joihin on saatu palkkatukea

Kaupunginvaltuuston 8.4.2019 hyväksymä tasapainottamisohjelma on kaupunginhallituksen alaisen toiminnan vuoden 2019 tavoitteiden osalta toteutunut seuraavasti:

Toimenpiteen kuvaus ja toteutustapa	Vaikutus toimintaan ja palveluihin	Vaikutus/	
		euroa	Toteutuminen
Ei osoiteta työllistettyä Virtain kyläilykahvilaan	Ei vaikutuksia kaupungin toimintaa. Pitkään jatkunut tuki vääristää kilpailua. Talousarviossa varattu	14 895	Toteutunut
Nuorten työpajaan ei palkata erillistä ohjaajaa	Ei vaikuta palveluihin merkittävästi, sillä ohjaaminen hoidetaan työpajatoiminnan järjeistämällä	8 000	Toteutunut
Henkilöstöjärjestelyt, osa-aikaistaminen, eläköitymiset	Palvelut voidaan järjestää nykytasolla työtehtäviä uudelleen organisoimalla	8 000	Toteutunut 1.1.2020 alkaen

3.4.1 Hallituksen tulosalue

Hallituksen alaiseen toimintaan kuuluvat kaupungin elinkeinopolitiikka, työllistäminen (työpajat, työllisyystyöt), maaseutu-toimi, hankkeet, hallituksen myöntämät avustukset, kaavoitus ja kehittäminen. Lakisääteiset maaseutuelinkeinoviranomaispalvelut tuottaa Keuruun kaupunki isäntäkuntamallilla.

Kaavoitus

Vuonna 2019 valtuusto hyväksyi koulukeskuksen asemakaavan, Nallelan peltoalueen asemakaavan sekä Puttosenkulman asemakaavan. Kaikki kaavat ovat saaneet lainvoiman. Lisäksi käynnistettiin Kitusenkulman asemakaavan muutos sekä Keiturinsalmen asemakaavan muutos.

Vuoden 2019 talousarvion tavoitteena oli Marttisen alueen kokonaissuunnitelman laatiminen. Kaupunginhallitus asetti kehittämissuunnitelman näyttille 13.1.2020 kokouksessaan.

Uusi kaavoitus- ja kehittämispäällikkö toimi virassaan 2.1.2019 - 12.1.2020. Uutta kaavoitus- ja kehittämispäällikköä rekrytoidaan keväällä 2020.

Elinkeinotoiminta

Yrityksille on järjestetty neuvontaa ja autettu muun muassa yrityksen perustamiseen ja starttirahaan, yrityksen toiminnan kehittämiseen, omavalvontasuunnitelmiin, talous- ja rahoitusneuvontaan, toimitila-asioihin ja omistajanvaihdoksiin liittyvissä asioissa. Yritysvierailuja on tehty projektilähtöisesti.

Vuoden 2019 aikana yrittäjille on järjestetty muun muassa seuraavia tapahtumia: taloushallinnon koulutuksia, matkailuyrittäjien tapaaminen tiedottaen hankeasioista, Virtain Rekry-tapahtuma ja yrittäjänpäivän tapahtuma yhteistyössä 4H-yhdistyksen ja yrittäjien kanssa sekä Virtain Yrittäjät ry:n kanssa yhteistyössä toteutetut Tommy Hellstenin luento yrittäjille aiheesta ”Yrittäjän tärkein tehtävä on itse voida hyvin!” ja yrittäjien verkostoitumistilaisuus joulupuuron äärellä.

Viranhaltijoista, hallituksen edustajasta ja yrittäjistä koostuva Elinkeinotiimi kokoontui syksyllä yhden kerran.

Kaupunkimarkkinointia on tehty useilla eri kanavilla. Yritys- ja asuintontteja on mainostettu muun muassa Tampereen Kauppakamarin lehdessä sekä Alihankintamessuilla jaossa olleessa Yritys Forumissa. Tontteja on mainostettu SUN-radiossa, kuten myös valokuituverkkoa. Matkailukohteita on mainostettu seuraavissa lehdissä: Matkailulehti, Oma Mökki, Keuruselän seutu, Vene ja Pica-viesti (karavaanareiden lehti). Lehti ja radiomainnonnan lisäksi on tehty bannerimainontaa Ilta Sanomien verkkolehdestä Etelä-Pohjanmaan alueella aiheena ”Etsitkö muutosta elämäsi? Muuta Virroille!”. Messuista kaupunki osallistui vuonna 2019 Kotimaan Matkailumessuille Tampereella sekä Visuveden markkinoille Ruovedellä.

Isojen teiden varsia on hyödynnetty parantamalla ohjausta keskustaan sekä pystyttämällä Valtatie 23 varteen yritystontteja mainostava kyltti: ”Tässä loistava paikka yrityksellesi!” Lehto Groupille myytiin yritystontti Purulankulmasta ja siihen rakentui Tokmanni, joka avasi ovensa marraskuussa 2019.

”Kasvua viennistä Pohjois-Pirkanmaan teollisuusyrityksille”-hanke (Vienti Voimala) sai rahoituksen Pirkanmaan liitolta ja on käynnistynyt elokuussa 2019. Hanke toteutetaan yhteistyössä Ruoveden kunnan ja Parkano-Kihniö alueen kehitysyhtiön, Kehitysparkin kanssa. Syksyllä valmistui alueemme matkailun tulo-, työllisyys- ja verotuloselvitys.

Tampereen seudun ammattiopisto Tredu on järjestänyt Virroilla toisenasteen ammatillista koulutusta seuraavilla koulutusaloilla: lähihoitaja, merkonomi, metsäkoneenkuljettaja, hiusala, ajoneuvoasentaja sekä kasvatus- ja ohjausala. Helmikuussa 2019 Tredulla on toteutettu alueen yritysten kanssa yhteiset rekry-messut, johon osallistui yhteensä 30 yritystä/ paikallista toimijaa (4H, TE-palvelut, Marttinen). Yritysten koulutustarpeita on kartoitettu jatkuvasti ja tämän perusteella on toteutettu muoviyrityksille suunnattu koulutuskokeilu, jonka aikana on koulutettu yritysten omaa henkilökuntaa. Tredun kanssa yhdessä on järjestetty koulutusinfo -tilaisuus liittyen v. 2020 suunnitteilla olevaan muovialan TEMVOS koulutukseen.

Tampereen ammattikorkeakoulu TAMK on järjestänyt Virroilla tradenomikoulutusta sekä metsätalousinsinöörinkoulutusta. Virrat on ollut mukana yhdessä Ruoveden ja Oriveden kanssa Tampereen korkeakoulu yhteisön suuressa innovointitapahetumassa (Innoevent), jossa haettiin vastausta siihen, millainen on vetovoimainen pikkukaupunki kymmenen vuoden päästä

Henkilöstöhallinto

Henkilöstöjaoksella oli vuoden 2019 aikana 7 kokousta. Kaikilla sopimusaloilla jaettiin järjestelyerät, joiden tarkoituksena oli mm. korjata palkkauksen rakennetta ja epäkohtia. Ammattijärjestöjen kanssa käytiin paikallisneuvottelut järjestelyerien jakamisen perusteista. Kaupunginhallitus hyväksyi kesäkuussa johtoryhmän valmisteleman henkilöstösuunnitelman. Työterveyshuollossa tapahtui merkittävä muutos, kun Attendon ja Terveystalon työterveyshuollot yhdistyivät ja toiminta jatkui Terveystalon nimen alla 1.5.2019. Kaupungin organisaatiossa tapahtui seuraavia muutoksia: suun terveydenhuolto siirtyi liikkeenluovutuksella 1.1.2019 Keiturin Sote Oy:lle, Virtain jäähalli oy:n henkilöstö siirtyi 2.5.2019 tekniselle toimelle, lisäksi valmisteltiin tietohallinnon Ruoveden toimintojen siirtymistä takaisin Ruoveden kunnalle 1.1.2020 lukien. Henkilöstöjaos hyväksyi lokakuussa kaupungin matkustusohjeen.

Työllistäminen, kuntouttava työtoiminta ja etsivä nuorisotyö

Työllistämisen ja työpajatoiminnan tehtävänä on tukea työmarkkinoille sijoittumista ja huolehtia pitkään työttöminä olleiden henkilöiden aktivointisuunnitelmien laatimisesta tai työllistää heidät. Palkkatukityöllistäminen, kuntouttava työtoiminta, etsivä nuorisotyö ja kaupungin työpajat muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden ja antaneet entistä paremmat mahdollisuudet tukityöllistämisen kehittämiseen ja koordinointiin. Vuonna 2019 tarve palkkatukityöllistämiseen aleni työllisyystilanteen parantuessa. Kaupunginhallituksen alaisen toiminnan työllisyystöiden nettomeno aleni vuoteen 2018 verrattuna n. 37 700 euroa (21 %) ja talousarvio alittui lähes saman verran. Työmarkkinatuen kuntaosuus alentui edelliseen vuoteen verrattuna n. 43 200 euroa ja talousarvio alittui n. 52 400 eurolla. Vuonna 2019 on edelleen jatkettu työllistettyjen palkkaamista myös osastojen omista määrärahoista. Kaupunginhallituksen määrärahoista on palkattu työllistettyjä lähinnä kuntouttavan työtoiminnan ohjaamiseen, terveyskeskuksen kahvioon sekä velvoitetyöllistettyjen palkkaamiseen.

Etsivän nuorisotyön yksilöohjaaja on ollut vuonna 2019 yhteydessä 61 nuoreen, joista miehiä 34 ja naisia 27. Asiakkaista 14 nuorta on saatu autettua eteenpäin eri tahoille. Etsivä Nuorisotyön toimisto sijaitsee Virtain virastotalossa, mutta suurin osa asiakaskontakteista tapahtuu kotikäynneillä tai tapaamisissa mm. kahviloissa. Nuorten omat yhteydenotot ovat lisääntyneet merkittävästi. Nuoret osaavat hakea apua itselleen tai kavereilleen ongelmien ratkaisemiseksi. Suurimmalla osalla asiakkaista on mielenterveys- ja huumeongelmia. TimeOut-Aikakalisän ohjaajakoulutuksen saaneena yksilöohjaaja on osallistunut kutsuntoihin, joka mahdollistaa tapaamisen virtolaisten nuorten miesten koko ikäluokan kanssa. Kutsunnoissa yksilöohjaaja haastattelee nuoret ja näin nuoren on mahdollista saada jo varhaisessa vaiheessa yksilöohjaajan apua. Asepalveluksen keskeyttäneistä tulee ilmoitus puolustusvoimilta suoraan Etsivä Nuorisotyöhön. Etsivä Nuorisotyön yksilöohjaaja pitää Tredussa vastaanottoa 1-2 kertaa kuukaudessa ja järjestää siellä myös erilaisia projekteja.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

31.12.2019	TP2018	TA2019	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	1 376 320,04	1 189 720	-35 589	1 154 131	1 200 490,01	46 359,01	104,0
Toimintamenot	-2 706 463,61	-2 643 030	58 484	-2 584 546	-2 395 214,15	189 331,85	92,7
Toimintakate	-1 330 143,57	-1 453 310	22 895	-1 430 415	-1 194 724,14	235 690,86	83,5
Poistot	-608 692,89	-585 457	0	-585 457	-570 446,13	15 010,87	97,4
Yli/alijäämä	-1 938 836,46	-2 038 767	22 895	-2 015 872	-1 765 170,27	250 701,73	87,6

Hallituksen alaisessa toiminnassa talousarvio alittui joka osastolla. Euromääräisesti alitus oli merkittävintä työllistämässä, jossa toimintakate alittui yhteensä 147 257 eurolla. Toimintatuotot ylittivät erityisesti elinkeinotoiminnassa kansainvälistymishankkeen avustuksen ja kuntaosuuksien johdosta, joita ei ollut huomioitu talousarviossa, hankkeesta oli talousarvioon budjetoitu nettomeno toimintamenoihin.

3.4.2 Hallinnon ja talouden tulosalue

Hallinnon ja talouden tulosalue vastaa talous- ja tietohallinnon palveluista, asianhallinnan toimivuudesta sekä kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston valmistelu- ja toimeenpanotehtävistä. Hallinnon ja talouden muodostavat kaupunginkanslia, monistamo, taloushallinto ja henkilöstöhallinto.

Kaupunginkanslia

Keväällä 2019 kaupunginkanslian keskeisimpiin tehtäviin kuului eduskuntavaalien ja europarlamenttivaalien järjestäminen keskusvaalilautakunnan ohjauksessa sekä uuden asiointipisteen käynnistämisen valmistelu. Kaupungintalon uusi asiointipiste aloitti huhtikuussa 2019. Asiointipiste palvelee kaupungintalon asiakaspalvelun lisäksi myös KELAn ja TE-toimiston avustavissa neuvontatehtävissä.

Muita keskeisiä tehtäviä läpi toimintavuoden oli tiedonohjaussuunnitelman eteenpäin vieminen yhdessä osastojen kanssa, tietosuoja-asiat ja viestinnän kehittäminen.

Kaupunginjohtajan vaihtuminen ja väliaikaisjärjestelyt toivat muutoksia myös kanslian toimintaan syksyllä 2019.

Tietoturvan ja tietosuojan kehittäminen

Vuoden 2017 aikana on perustettu tietoturvyöryhmä Virtain kaupungille, jonka tarkoituksena on kehittää tietoturva, tietosuoja ja laatia henkilöstölle ohjeita tietosuojaan ja tietoturvaan liittyen. Kaupunginhallitus on nimennyt hallintosihteerin kaupungin tietosuojavaastavaksi ja tietohallintopäällikön tietoturvavaastavaksi. Tietoturvyöryhmä kokoontui vuoden

2019 aikana 10 kertaa ja laajempi tietosuojatyöryhmä, jossa on edustus kaikilta osastoilta, kokoontui 4 kertaa. Tietoturvatyöryhmä hyödyntää työssään Arter tietosuojamallia ja –järjestelmää, joka otettiin käyttöön vuonna 2018. Tämä parantaa erityisesti tietosuoja-asetuksen tuomaa osoitusvelvollisuuden todentamista.

Henkilöstön koulutuksiin on otettu käyttöön vuonna 2018 nettikoulutus tietosuoja- ja tietoturva asioihin liittyen, jonka suorittamisesta pitää toimittaa esimiehelle todistus. Nettikoulutus on jatkunut siten, että jokaisen uuden työntekijän tulee koulutus käydä, poikkeuksena ovat lyhyet alle 3 kuukauden määräaikaiset työntekijät, joiden tehtäviin ei kuulu henkilötietojen käsittelyä. Tietoturva- ja tietosuojatyöryhmien valmisteleva henkilötietojen käsittelyn yleisohje hyväksyttiin kaupunginhallituksessa tammikuussa 2019.

Toimintavuonna laadittiin yhteistyössä toimittajan kanssa tietoturvakartoitus ja suunnitelma sen edistämiseen. Tietoturvakartoitus ottaa kantaa tekniseen tietoturvaan, fyysiseen tietoturvaan ja tietosuojaan.

Tietohallinto

Tietohallinnon tehtävänä on tuottaa tukipalveluita kaikille osastoille, olla digitaalisten palveluiden mahdollistaja sekä kehittää ICT-palveluita strategian mukaisesti.

Vuoden 2019 aikana on edistetty kaupunginhallituksen joulukuussa 2018 hyväksymän tietohallinnon toimintasuunnitelman toteutusta. Toimintasuunnitelman painopisteeksi valikoitui kerättyjen tietojen perusteella: palvelujen digitalisointi ja toiminnan kehittäminen. Toiminnan digitalisoinnilla saadaan kehitettyä olemassa olevia prosesseja merkittävästi. Digitalisaatiota on edistetty muun muassa varhaiskasvatuksessa sähköisen päivähoitohaun myötä.

Tietohallinto osallistui vuoden 2019 aikana Taisto19 harjoitukseen Keiturin Sote Oy:ssä ja Virtain kaupungissa. Harjoituksen tarkoituksena oli harjoitella tietoturvaloukkausten hallintaa sisäisesti ja ulkoisesti. Tietohallinnon rooli on keskeinen häiriötilanteissa ja niihin varautumisessa, koska suurin osa palveluista hyödyntää tietojärjestelmiä ja verkon kautta tuotettavia palveluita.

Ruoveden kunta irtisanoi tietohallinnon palvelut hallituksen päätöksellä 12/2018. Sopimus päättyi 31.12.2019. Sopimuksen päättymiseen liittyvät toimenpiteet aiheuttivat jonkin verran lisätyötä tietohallinnolle.

Taloushallinto

Taloushallinnon ohjelmisto päivitettiin vuoden 2019 uuteen versioon, jonka yhteydessä järjestettiin koulutusta myös muiden osastojen henkilökunnalle erityisesti laskutukseen ja raportointiin liittyen. Raportointijärjestelmän käyttöä on edelleen laajennettu ja kehitetty.

Taloushallinnon henkilöstöä on vuoden 2019 työllistänyt erityisesti tulorekisterin käyttöönotto sekä sote-yhteistoiminta-alueeseen liittyvät selvityspyynnöt. Työkuormaa on helpotettu tilapäistyövoimalla.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

31.12.2019	TP2018	TA2019	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	883 963,85	839 743	0	839 743	927 080,26	87 337,26	110,4
Toimintamenot	-1 275 699,15	-1 321 374	8 000	-1 313 374	-1 292 889,81	20 484,19	98,4
Toimintakate	-391 735,30	-481 631	8 000	-473 631	-365 809,55	107 821,45	77,2
Rahoitustuotot ja -kulut	-282,59	0	0	0	-203,37	-203,37	
Poistot	-43 245,58	-56 770	0	-56 770	-48 838,72	7 931,28	86,0
Yli/alijäämä	-435 263,47	-538 401	8 000	-530 401	-414 851,64	115 549,36	78,2

Talousarvion nettomääräraha alittui monistamoa lukuunottamatta kaikilla toiminnoilla. Rahatoimistolla ja tietohallinnolla kuitenkin menomäärärahat ylittivät lähinnä kasvaneiden ict-menojen johdosta, kuten pakollisten järjestelmä- ja palvelin-päivitysten johdosta, tulojen lisäykset kuitenkin riittivät kattamaan menojen ylitykset. Sisäisiin veloituksiin ei tehty muutoksia vuoden aikana.

3.5 PERUSTURVALAUTAKUNTA

Perustuslain mukaan julkisen vallan on turvattava jokaiselle riittävien sosiaali- ja terveyspalveluiden saatavuus sekä edistettävä väestön terveyttä. Palveluiden tason on oltava sellainen, että se luo jokaiselle ihmiselle edellytykset toimia yhteiskunnan täysivaltaisena jäsenenä. Sosiaali- ja terveyspalvelut kuuluvat kunnan yleiseen järjestämisvelvollisuuteen. Se voi tuottaa sosiaali- ja perusterveydenhuollon palvelut yksin tai muodostaa keskenään kuntayhtymiä. Kunta voi myös ostaa sosiaali- ja terveyspalveluja muilta kunnilta, järjestöiltä tai yksityisiltä palveluntuottajilta. Sairaanhoidopiirit järjestävät erikoissairaanhoidon.

Sosiaalipalveluilla tarkoitetaan kunnallisia sosiaalipalveluja ja niihin sisältyviä tukipalveluja sekä muita toimia, joilla sosiaalihuollon ammattihenkilöt ja muu asiakastyöhön osallistuva henkilöstö edistävät ja ylläpitävät yksilön, perheen ja yhteisön toimintakykyä, sosiaalista hyvinvointia, turvallisuutta ja osallisuutta. Sosiaalityöhön kuuluu myös yleis- ja erityislainsäädännön mukaisten sosiaalihuollon tehtävien ja palvelujen toteuttaminen. Osana hyvinvoinnin edistämistä kunnan tulee järjestää sosiaalihuollon neuvontaa ja ohjausta sekä rakenteellista sosiaalityötä.

Terveyspalvelut kattavat muun muassa erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuollon, suun terveydenhuollon ja ympäristöterveydenhuollon. Kuntien selviytymiseksi näiden palveluiden tuottamisesta valtio maksaa kunnille valtionosuutta. Terveystalot lainvelvoittamana valtuuston hyväksymä hyvinvointikertomus ja sen painopisteet ja indikaattorit ohjaavat perusturvalautakunnan toimintaa.

Virrat ja Ruovesi muodostavat perusturvan yhteistoiminta-alueen lasten päivähoidon ja ympäristöterveydenhuollon palveluja lukuun ottamatta. Perusturvalautakunta toimii yhteislautekuntana, siten kuin yhteistoimintasopimuksessa on päätetty. Lautakunnan tehtävät ja toimivalta on määritelty Virtain kaupungin hallintosäännössä. Ruoveden palvelut ovat Virtain kaupungin perusturvaosaston järjestämisvastuulla.

Perusturvaosastoa johtaa hyvinvointijohtaja.

Talousarviovuosi 2019

Pirkanmaalla sote-uudistuksen valmistelua on jatkettu kuntavetoisesti sen jälkeen, kun Sipilän hallituksen sote-uudistus ei mennyt läpi perustuslakivaliokunnassa maaliskuussa 2019.

Virtain kaupunki hoitaa sosiaali- ja terveyspalveluihin liittyvät lakisäätöiset tehtävät yhteistyössä Keiturin Sote Oy:n kanssa.

Viranomaispäätökset ovat kaupungin vastuulla.

Työterveyshuolto on kilpailutettu vuonna 2017. Vuoden 2019 alkupuolella toiminta siirtyi yrityskaupassa Attendo Terveyspalvelut Oy:ltä Terveystalo Oyj:lle. Poliklinikkatoiminta siirtyi Terveystalo Oyj:ltä Keiturin Sote Oy:lle alkusyksystä 2019.

Suun terveydenhuollon toiminta siirtyi kaupungilta Keiturin Sote Oy:lle vuoden 2019 alussa lukuun ottamatta oikojahammaslääkäreitä. Myös mielenterveys- ja päihdeasuminen ja niihin liittyvät asumispalvelut ja asumisen tukipalvelut siirtyvät Keiturin Sote Oy:n vastuulle.

Perusturvalautakunta jakautuu seuraaviin tulosalueisiin: ehkäisevä terveydenhuolto, sairaanhoito, erikoissairaanhoido, hammashuolto, sosiaalityö, kehitysvammahuolto ja koti- ja vanhustyö.

Henkilöstömäärä 31.12.2019

TULOSALUE	Henkilöstö	Henkilöstö	Henkilöstö	Henkilöstö	Muutos	Muutos
	31.12.2019	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2018	2018-2019	2018-2019
	Virrat	Ruovesi	Virrat	Ruovesi	Virrat	Ruovesi
Hammashuolto	1	1	5	6	-4	-5
Hallinto- ja sosiaalityö	12	5	15	4	-3	+1
Yhteensä	13	6	20	10	-7	-4

Asukaskohtaiset menot kunnittain	Vuosi	Menot	Asukasluku	€/asukas	Muutos % /v
Virrat	2015	25 211 409	7006	3 599	-1,27 %
	2016	26 302 044	6917	3 803	5,67 %
	2017	26 115 406	6844	3 816	0,35 %
	2018	27 281 467	6741	4 047	6,06 %
	2019	28 932 306	6545	4 421	9,23 %
Ruovesi	2015	19 773 622	4621	4 279	2,20 %
	2016	19 564 196	4565	4 286	0,15 %
	2017	20 063 638	4462	4 497	4,92 %
	2018	19 814 754	4395	4 508	0,26 %
	2019	20 169 252	4291	4 700	4,26 %

Konsernistrategiassa perusturvaosastolle asetetut strategisista tavoitteista johdetut sitovat operatiiviset tavoitteet ja niihin liittyvät toimenpiteet ja toteutuminen vuonna 2019:

Strategiset tavoitteet	Tavoite	Aikataulu	Mittarit	Toteuma
Kivijalka: henkilöstö	Sitoutunut, palvelualtis, vastuullinen, kehittyvä, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Jatkuva kehittämis-toimenpide	1. Kunta10 tulosten paraneminen 2. Toteutuneiden kehityskeskusteluiden määrä ja niiden analysointi 3. Esimieskoulutusten järjestäminen 4. Sairauspoissaolojen väheneminen 5. Perusturvalautakunta ohjaa Keiturin Sotea sen henkilöstöpolitiikassa sekä ohjaa henkilöstön osalta käyttämään samoja mittareita kuin perusturvaosaston omissa yksiköissä	1. Kyselyä ei tehty vuonna 2019; tehdään parillisina vuosina 2. Osittain toteutuneet. - avopalvelut 100 % - vanhuspalvelut n. 50 % - sosiaalitoimi n. 50 % 3. Toteutunut 4. Seuranta toteutunut 5. Toteutunut
Kivijalka: talous	Kustannustehokkuus	Jatkuva kehittämis-toimenpide	1. Raportointi lautakunnalle talouden toteumasta verrattuna budjettiin. 2. Erikoisairaanhoidon ostopalvelun euromääräinen seuranta neljännesvuosittain. 3. Henkilöstökulujen toteuma verrattuna budjettiin 4. Oman palvelutuotannon kustannusten aleneminen 5. Tuotteistaminen, hoitopolkujen kehittäminen, päällekkäisyyksien karsiminen 6. Yhteisesti tuotettujen palveluiden lisääminen yhteistoiminta-alueella	1. Toteutunut kuukausittain 2. Toteutunut 3. Ylittynyt 4. Ei toteutunut 5. Toteutunut osittain. Tuotteistaminen ei toteutunut, hoitopolkuja on kehitetty. 6. Toteutunut osittain. Erikoislääkäripalvelut lisääntynyt. Yhteisesti tuotetut palvelut eivät ole kuitenkaan oleellisesti lisääntyneet.
Onnistuva yhteistoiminta-alue	Oikea-aikaiset, oikein mitoitettut ja kohdenetut sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut	Jatkuva kehittämis-toimenpide	1. Ennaltaehkäisevien ja avopalveluiden määrän lisääntyminen ja raskaiden palvelumuotojen väheneminen (laitoshoido, erikoisairaanhoido,	1. Ei toteutunut 2. Toteutunut osittain 3. Toteutunut pääasiallisesti 4. Seurattu 5. Toteutunut osittain

			huostaanotto) 2. Asiakastytyväisyysskyselyiden toteutuminen ja tulosten paraneminen 3. Sosiaalityön ja terveyden huollon palvelut annetaan määräaikaisten puitteissa, jatkuva seuranta 4. Oikaisuvaatimusten, muistutusten, kanteluiden ja reklamaatioiden määrä 5. Yhteiset toimintatavat ja -ohjeet yhteistoiminta-alueelle	
--	--	--	---	--

Tavoitteiden toteutuminen 2019

Kunta10-tutkimus toteutetaan taas syksyllä 2020 ja silloin saadaan vertailukelpoista tietoa vuoden 2018 tutkimukseen nähden. Kehityskeskustelut eivät toteutuneet perusturvaosaston alaisessa toiminnassa sataprosenttisesti johtuen osittain esimiestyössä tapahtuneista henkilövaihdoista ja poissaoloista. Sairauspoissaolojen seurannan osalta yhteistyö työterveyshuollon kanssa ei toteutunut tavoitteiden mukaisesti osittain palveluntuottajan vaihdoksen ja sen myötä tietojärjestelmämuutosten takia. Sairauspoissaolojen seuranta ei saatu käyntiin siltä osin. Osastokohtaisesti sairauspoissaoloja on seurattu ja varhaisen tuen keskusteluja käyty tarvittaessa.

Oman palvelutuotannon kustannukset eivät alentuneet kokonaisuudessaan. Ruoveden kotihoidossa ns. Hollannin mallin -käyttöön otolla saatiin kustannuksia alennettua 126 000 euroa verrattuna vuoteen 2018.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnan tehokkuudesta kertovia mittareita ei ole ollut riittävästi käytössä. Monialaisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen hyte-työryhmän toiminta saatiin käyntiin vuoden 2019 aikana. Hyvinvointisuunnitelmaan viedään jatkossa indikaattoreita, joiden avulla pystytään paremmin kiinnittämään huomiota terveyden ja hyvinvoinnin kehitykseen alueella, mm. seuraamaan alueen ehkäisevän päihdetyön vaikuttavuutta. Painopisteen siirtäminen ennaltaehkäiseviin palveluihin jatkuu.

Asiakastytyväisyyden mittaaminen ei ole toteutunut kaikilla tulosalueilla, esimerkiksi ikäihmisten palveluissa on mm. puuttunut ohjelma asiakastytyväisyyden mittaamiseen. Asiakastytyväisyysskyselyiden laajentaminen kaikkiin asiakasryhmiin ei ole toteutunut.

Yksityisten palveluntuottajien valvonnan kehittäminen on ajankohtaistunut vuoden 2019 aikana erityisesti ikääntyneiden palveluissa valtakunnankin tasolla havaittujen puutteiden takia. Perusturvalautakunnan toimeksiannosta alettiin kehittää valvontasuunnitelmaa alueelle. Sen avulla pyritään paremmin seuraamaan yhteistoiminta-alueen ja sen ulkopuolella hoi-vayksiköissä asuvien kuntalaisen hoidon tasoa.

Mielenterveystalo-hankkeeseen ei saatu rahoitusta. Kuitenkin alueelle on perustettu mielenterveys- ja päihdeyksiköt. Lisäksi Keiturin Sote Oy on ollut aktiivisesti kehittämässä päihdehoitoketjua Pirkanmaalla.

Lähipalveluiden määrittäminen yhteistoiminta-alueella on edennyt hitaasti.

Sote-palveluiden kustannusten kasvu vuonna 2019 vaikutti erityisesti Virroilla talousarvion ylitykseen. Ruoveden palvelutuotannossa talousarvio alittui budjetoidusta.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2019	TP2018	TA2019	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK-KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	26 765 494,10	27 350 093	70 800	27 420 893	27 264 277,21	-156 615,79	99,4
Toimintamenot	-53 860 134,39	-55 038 388	-1 023 000	-56 061 388	-56 091 603,10	-30 215,10	100,1
Toimintakate	-27 094 640,29	-27 688 295	-952 200	-28 640 495	-28 827 325,89	-186 830,89	100,7
Rahoitustuotot ja -kulut	0,00	0	0	0	-339,82	-339,82	
Poistot	-186 826,39	-222 724	0	-222 724	-104 980,47	117 743,53	47,1
Yli/alijäämä	-27 281 466,68	-27 911 019	-952 200	-28 863 219	-28 932 646,18	-69 427,18	100,2

VIRRAT 31.12.2019	TP2018	TA2019	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	4 335 477,61	4 024 748	70 800	4 095 548	4 545 182,57	449 634,57	111,0
Toimintamenot	-31 489 447,38	-31 756 643	-897 000	-32 653 643	-33 374 685,30	-721 042,30	102,2
Toimintakate	-27 153 969,77	-27 731 895	-826 200	-28 558 095	-28 829 502,73	-271 407,73	101,0
Rahoitustuotot ja -kulut	0,00	0,0	0,0	0	-339,82	-339,82	
Poistot	-127 496,91	-179 124	0	-179 124	-102 803,62	76 320,38	57,4
Yli/alijäämä	-27 281 466,68	-27 911 019	-826 200	-28 737 219	-28 932 646,17	-195 427,17	100,7

RUOVESI 31.12.2019	TP2018	TA2019	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	22 430 016,49	23 325 345	0	23 325 345	22 719 094,64	-606 250,36	97,4
Toimintamenot	-22 370 687,01	-23 281 745	-126 000	-23 407 745	-22 716 917,80	690 827,20	97,0
Toimintakate	59 329,48	43 600	-126 000	-82 400	2 176,84	84 576,84	-2,6
Poistot	-59 329,48	-43 600	0	-43 600	-2 176,85	41 423,15	5,0
Yli/alijäämä	0,00	0	-126 000	-126 000	-0,01	125 999,99	0,0

3.5.1 Ehkäisevän terveydenhuollon tulosalue

Ehkäisevän terveydenhuollon lakisääteisinä tehtävinä ovat väestön ja yksilön terveyden ylläpitäminen ja edistäminen, terveellisen ja turvallisen elinympäristön turvaaminen sekä eläinten hyvinvoinnin ja hyvän kohtelun edistäminen mukaan lukien ympärivuorokautinen eläinlääkäripäivystys. Toimintaan kuuluvat terveystarkastukset, seulonta- ja joukkotarkastukset, yleiset terveystarkastukset äitiys-, lasten- ja aikuisneuvolassa, koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto, työterveyshuolto, eläinlääkintähuolto sekä terveydensuojelu.

Talousarvio on ylittynyt aikuisneuvolan diabetestarkastusten kasvusta johtuen molemmissa kunnissa. Tämän taustalla on diabetessensoreiden käytön laajentuminen käypähoitosuosituksen mukaan.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2019	TP2018	TA2019	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	14 227,91	7 200	0	7 200	11 685,10	4 485,10	162,3
Toimintamenot	-1 181 799,08	-1 104 089	0	-1 104 089	-1 288 204,44	-184 115,44	116,7
Toimintakate	-1 167 571,17	-1 096 889	0	-1 096 889	-1 276 519,34	-179 630,34	116,4
Poistot	-6 487,85	0	0	0	-326,53	-326,53	-100,0
Yli/alijäämä	-1 174 059,02	-1 096 889	0	-1 096 889	-1 276 845,87	-179 956,87	116,4

VIRRAT 31.12.2019	TP2018	TA2019	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	12 860,29	5 900	0	5 900	8 309,10	2 409,10	140,8
Toimintamenot	-882 369,90	-810 744	0	-810 744	-944 278,66	-133 534,66	116,5
Toimintakate	-869 509,61	-804 844	0	-804 844	-935 969,56	-131 125,56	116,3
Poistot	-4 079,16	0	0	0	-217,69	-217,69	-100,0
Yli/alijäämä	-873 588,77	-804 844	0	-804 844	-936 187,25	-131 343,25	116,3

RUOVESI 31.12.2019	TP2018	TA2019	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	1 367,62	1 300	0	1 300	3 376,00	2 076,00	259,7
Toimintamenot	-299 429,18	-293 345	0	-293 345	-343 925,78	-50 580,78	117,2
Toimintakate	-298 061,56	-292 045	0	-292 045	-340 549,78	-48 504,78	116,6
Poistot	-2 408,69	0	0	0	-108,84	-108,84	-100,0
Yli/alijäämä	-300 470,25	-292 045	0	-292 045	-340 658,62	-48 613,62	116,6

3.5.2 Sairaanhoidon tulosalue

Lakisääteisenä tehtävänä on kunnan asukkaiden ja muiden kunnan alueella tilapäisesti oleskelevien kiireellinen avosairaanhoito ja ne mielenterveyspalvelut, jotka ovat tarkoituksenmukaista järjestää terveyskeskuksen toimesta. Tulosalueelle kuuluvat seuraavat yksiköt: lääkärit, hoitotarvikejakelu, poliklinikka, sairaankuljetus, laboratorio, röntgen, kuntoutus, sota-veteraanien kuntoutus, vuodeosasto.

Vuonna 2019 poliklinikan ja lääkäripalveluiden toiminnot siirtyivät Terveystalo Oyj:ltä jälleen Keiturin Sote Oy:n hoidettavaksi. Osa lääkäripalveluista toteutetaan Keiturin Sote Oy:n palveluksessa olevien lääkäreiden toimesta ja osa ostopalveluna Terveystalo Oyj:ltä kilpailutuksen perusteella. Kustannustaso on uuden kilpailutuksen johdosta noussut, minkä johdosta tulosalueelle on haettu lisämäärärahaa. Syksystä 2019 alkaen poliklinikoiden aukioloaikoja on supistettu.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2019	TP2018	TA2019	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	1 784 905,79	1 476 800	26 800	1 503 600	2 014 993,68	511 393,68	134,0
Toimintamenot	-10 249 101,34	-9 811 547	-670 000	-10 481 547	-10 934 173,19	-452 626,19	104,3
Toimintakate	-8 464 195,55	-8 334 747	-643 200	-8 977 947	-8 919 179,51	58 767,49	99,3
Rahoitustuotot ja -kulut	0,00	0,00	0,00	0	-44,91	-44,91	
Poistot	-102 476,02	-183 277	0	-183 277	-46 085,42	137 191,58	25,1
Yli/alijäämä	-8 566 671,57	-8 518 024	-643 200	-9 161 224	-8 965 309,84	195 914,16	97,9

VIRRAT 31.12.2019	TP2018	TA2019	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	1 226 212,31	1 060 200	26 800	1 087 000	1 339 796,24	252 796,24	123,3
Toimintamenot	-6 157 018,18	-5 767 853	-544 000	-6 311 853	-6 593 141,49	-281 288,49	104,5
Toimintakate	-4 930 805,87	-4 707 653	-517 200	-5 224 853	-5 253 345,25	-28 492,25	100,5
Rahoitustuotot ja -kulut	0,00	0	0	0	-44,91	-44,91	
Poistot	-73 147,91	-139 677	0	-139 677	-44 888,15	94 788,85	32,1
Yli/alijäämä	-5 003 953,78	-4 847 330	-517 200	-5 364 530	-5 298 278,31	66 251,69	98,8

RUOVESI 31.12.2019	TP2018	TA2019	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	558 693,48	416 600	0	416 600	675 197,44	258 597,44	162,1
Toimintamenot	-4 092 083,16	-4 043 694	-126 000	-4 169 694	-4 341 031,70	-171 337,70	104,1
Toimintakate	-3 533 389,68	-3 627 094	-126 000	-3 753 094	-3 665 834,26	87 259,74	97,7
Poistot	-29 328,11	-43 600	0	-43 600	-1 197,27	42 402,73	-100,0
Yli/alijäämä	-3 562 717,79	-3 670 694	-126 000	-3 796 694	-3 667 031,53	129 662,47	96,6

3.5.3 Erikoissairaanhoidon tulosalue

Erikoissairaanhoidon palveluita ostetaan pääosin Pirkanmaan sairaanhoitopiiriltä. Ruovesi ja Virrat muodostavat yhteisen tilaajarenkaan. Tulosalue sisältää myös mielenterveyspalvelut.

Vuonna 2019 erikoissairaanhoidon menot kasvoivat sekä Virtain että Ruoveden osalta, mutta talousarvio ei ylittynyt budjetoidusta.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2019	TP2018	TA2019	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	51 341,79	44 600	0	44 600	41 684,10	-2 915,90	93,5
Toimintamenot	-16 215 994,21	-18 346 291	0	-18 346 291	-17 484 673,04	861 617,96	95,3
Toimintakate	-16 164 652,42	-18 301 691	0	-18 301 691	-17 442 988,94	858 702,06	95,3
Poistot	-4 079,16	0	0	0	-217,69	-217,69	
Yli/alijäämä	-16 168 731,58	-18 301 691	0	-18 301 691	-17 443 206,63	858 484,37	95,3

VIRRAT 31.12.2019	TP2018	TA2019	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	47 239,79	40 300	0	40 300	39 104,10	-1 195,90	97,0
Toimintamenot	-9 733 876,46	-10 895 994	0	-10 895 994	-10 402 128,88	493 865,12	95,5
Toimintakate	-9 686 636,67	-10 855 694	0	-10 855 694	-10 363 024,78	492 669,22	95,5
Poistot	-4 079,16	0	0	0	-217,69	-217,69	
Yli/alijäämä	-9 690 715,83	-10 855 694	0	-10 855 694	-10 363 242,47	492 451,53	95,5

RUOVESI 31.12.2019	TP2018	TA2019	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	4 102,00	4 300	0	4 300	2 580,00	-1 720,00	60,0
Toimintamenot	-6 482 117,75	-7 450 297	0	-7 450 297	-7 082 544,16	367 752,84	95,1
Toimintakate	-6 478 015,75	-7 445 997	0	-7 445 997	-7 079 964,16	366 032,84	95,1

3.5.4 Hammashuollon tulosalue

Hammashuollon lakisääteinen tehtävä on hammashuollon ylläpitäminen, johon kuuluvaksi luetaan suun terveyteen liittyvä valistus- ja ehkäisytoiminta, kunnan asukkaiden tutkimus ja hoito sekä kunnassa opiskelevien hammashuolto sekä potilaan asuinpaikasta riippumaton kiireellinen hammashoito.

Palvelun ostot Keiturin Sote Oy:ltä ovat ylittyneet, koska henkilöstökulut oli budjetoitu liian pieniksi ja mm. toimenpidepalkkiot puuttuivat budjetista. Lisäksi tarvikemenot ylittyivät hankinnan siirryttyä Attendo Terveyspalvelut Oy:ltä Virtain kaupungille. Hoitotarvikkeista on tehty uusi sopimus syksyllä 2019, jonka odotetaan tuovan säästöjä jatkossa. Tulosalueelle haettiin lisämäärärahaa, joka ei kuitenkaan täysin riittänyt kattamaan ylitystä.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2019	TP2018	TA2019	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK-KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	508 913,95	513 300	0	513 300	487 152,62	-26 147,38	94,9
Toimintamenot	-1 544 218,36	-1 406 382	-174 000	-1 580 382	-1 690 064,43	-109 682,43	106,9
Toimintakate	-1 035 304,41	-893 082	-174 000	-1 067 082	-1 202 911,81	-135 829,81	112,7
Poistot	-25 807,24	-11 400	0	-11 400	-7 330,66	4 069,34	64,3
Yli/alijäämä	-1 061 111,65	-904 482	-174 000	-1 078 482	-1 210 242,47	-131 760,47	112,2

VIRRAT 31.12.2019	TP2018	TA2019	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK-KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	299 741,15	315 300	0	315 300	277 431,92	-37 868,08	88,0
Toimintamenot	-840 252,12	-787 360	-174 000	-961 360	-1 004 926,29	-43 566,29	104,5
Toimintakate	-540 510,97	-472 060	-174 000	-646 060	-727 494,37	-81 434,37	112,6
Poistot	-19 201,66	-11 400	0	-11 400	-7 112,97	4 287,03	62,4
Yli/alijäämä	-559 712,63	-483 460	-174 000	-657 460	-734 607,34	-77 147,34	111,7

RUOVESI 31.12.2019	TP2018	TA2019	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK-KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	209 172,80	198 000	0	198 000	209 720,70	11 720,70	105,9
Toimintamenot	-703 966,24	-619 022	0	-619 022	-685 138,14	-66 116,14	110,7
Toimintakate	-494 793,44	-421 022	0	-421 022	-475 417,44	-54 395,44	112,9
Poistot	-6 605,58	0	0	0	-217,69	-217,69	
Yli/alijäämä	-501 399,02	-421 022	0	-421 022	-475 635,13	-54 613,13	113,0

3.5.5 Sosiaalityön tulosalue

Sosiaalihuoltolain mukaisiin yleisiin sosiaalipalveluihin kuuluvat mm. sosiaalityö ja -ohjaus, päihde- ja mielenterveystyö, kasvatus- ja perheneuvola, omaishoidon tuki ja asumispalvelut. Erytislainsäädännön perusteella tarjottavia kunnallisia sosiaalipalveluja ovat mm. vammaispalvelut ja kehitysvammaisten erityishuolto, toimeentulotuki, lastensuojelu, kuntouttava työtoiminta, lapsen huoltoon ja tapaamisoikeuteen liittyvä sovittelu ja perhehoito.

Sosiaalipalvelut jaetaan subjektiivisen oikeuden palveluihin ja määrärahasidonnaisiin palveluihin. Subjektiivinen oikeus tarkoittaa sitä, että asiakkaalle on myönnettävä palvelu, jos hän täyttää kriteerit. Useat vammaispalvelut ovat edellä mainittuja subjektiivisia palveluja. Määrärahasidonnaisia palveluja ovat mm. omaishoidon tuki ja sosiaalihuoltolain mukainen kuljetuspalvelu. Jos määrärahaa ei ole, asiakas ei välttämättä saa palvelua, vaikka kriteerit täytyisivät.

Virroilla lastensuojelun avopalveluissa on huomattava ylitys johtuen mm. perhekuntoutuspalveluiden ostoista. Samoin ylitystä on ollut lastensuojelun laitos- ja perhehoidon kustannuksissa. Lakimuutoksen seurauksena vuonna 2019 lastensuojelun jälkihuoltovelvoite piteni 25 ikävuoteen.

Vammaispalvelulain mukaisten etuuksien kustannukset nousivat monelta osin. Näitä vaikeavammaisten palveluita ovat henkilökohtainen apu, auton tai asunnon muutostyöt, kuljetuspalvelut, apuvälineet, asumispalvelut, tulkkipalvelut ja myös sopeutumisolosuunnitelmat.

Virroilla lastensuojelun avopalvelussa huomattava ylitys johtuen mm. perhekuntoutuspalveluiden ostoista. Samoin ylitystä oli lastensuojelun laitos- ja perhehoidon kustannuksissa. Jälkihuoltovelvoite piteni 25 ikävuoteen, mikä vaikutti kustannuk-

siin. Vammaispalvelun avustukset, joka sisältää mm. henkilökohtaisten avustajien työnantajamalli, tilitoimistojen korvaaminen em. asiakkaille, auton tai asunnon muutostyöt, apuvälineet ylittivät samoin kuin ulkopuoliset palvelut mm. asumispalveluiden osto, avustajapalveluiden osto, tulkit ja sopeutumisvalmennukset. Tulosalueelle myönnettiin lisämäärärahaa, joka ei kuitenkaan täysin riittänyt kattamaan menoja kasvua.

Tulosalueelle kirjautuu lisäksi Ruoveden kunnan maksuosuus kuntalaisille tuotetuista palveluista. Maksuosuuden määrä vuonna 2019 oli 20 169 251,94 euroa. Maksuosuudesta on vähennetty Keiturin Sote Oy:n kehittämisrahaan liittyvä hyvitys 357 759 euroa.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2019	TP2018	TA2019	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	20 043 089,50	21 193 245,00	0	21 193 245	20 341 459,94	-851 785,06	96,0
Toimintamenot	-4 049 079,71	-4 065 614	-315 000	-4 380 614	-3 856 459,86	524 154,14	88,0
Toimintakate	15 994 009,79	17 127 631	-315 000	16 812 631	16 485 000,08	-327 630,92	98,1
Rahoitustuotot ja -kulut	0,00	0	0		-294,91		
Poistot	-655,10	-1 600	0	-1 600	-7 861,20	-6 261,20	491,3
Yli/alijäämä	15 993 354,69	17 126 031	-315 000	16 811 031	16 476 843,97	-333 892,12	98,0

VIRRAT 31.12.2019	TP2018	TA2019	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	193 434,95	136 000	0	136 000	144 107,38	8 107,38	106,0
Toimintamenot	-2 339 606,99	-2 143 410	-315 000	-2 458 410	-2 591 019,44	-132 609,44	105,4
Toimintakate	-2 146 172,04	-2 007 410	-315 000	-2 322 410	-2 446 912,06	-124 502,06	105,4
Rahoitustuotot ja -kulut	0,00	0	0	0	-294,91		
Poistot	-655,10	-1 600	0	-1 600	-7 861,20	-6 261,20	491,3
Yli/alijäämä	-2 146 827,14	-2 009 010	-315 000	-2 324 010	-2 455 068,17	-130 763,26	105,6

RUOVESI 31.12.2019	TP2018	TA2019	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	19 849 654,55	21 057 245	0	21 057 245	20 197 352,56	-859 892,44	95,9
Toimintamenot	-1 709 472,72	-1 922 204	0	-1 922 204	-1 265 440,42	656 763,58	65,8
Toimintakate	18 140 181,83	19 135 041	0	19 135 041	18 931 912,14	-203 128,86	98,9
Poistot				0		0,00	
Yli/alijäämä	18 140 181,83	19 135 041	0	19 135 041	18 931 912,14	-203 128,86	98,9

3.5.6 Kehitysvammahuollon tulosalue

Kehitysvammahuollossa tuotetaan kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain mukaisesti palveluja kehitysvammaisille ja heidän perheilleen. Oma toimintana tuotetaan asumispalveluita ja työ- ja päivätoimintaa sekä kuntoutusohjausta. Työ- ja päivätoimintaa myydään myös muille kunnille. Lisäksi tarjotaan perhehoitoa kotona asuvien asiakkaiden omaisten tukemiseksi. Kehitysvammapoliklinikan ja laitoshoidon palvelut ostetaan Pirkanmaan sairaanhoitopiiriltä. Toukokuussa 2019 valmistui autetun asumisen yksikkö Louhela Nallelan kaupunginosaan.

Virtain palvelutuotannossa määrärahojen vähennettiin tasapainottamisohjelman mukaisesti. Suunnitellut toimenpiteet eivät kuitenkaan toteutuneet, mikä aiheutti talousarvion ylittymisen yhdessä kasvaneiden tarvike- ja kuljetusmenojen kanssa. Ruoveden palvelutuotannossa ylitystä aiheutui perhehoidon sekä työ- ja päivätoiminnan sekä Ruhalakodin palveluostojen ylityksestä.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2019	TP2018	TA2019	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	668 362,49	578 100	0	578 100	562 673,88	-15 426,12	97,3
Toimintamenot	-3 221 415,59	-3 169 715	89 000	-3 080 715	-3 283 543,63	-202 828,63	106,6
Toimintakate	-2 553 053,10	-2 591 615	89 000	-2 502 615	-2 720 869,75	-218 254,75	108,7
Poistot	0,00	-3 300,00	0,00	-3 300	0,00	3 300,00	0,0
Yli/alijäämä	-2 553 053,10	-2 594 915	89 000	-2 505 915	-2 720 869,75	-214 954,75	108,6

VIRRAT 31.12.2019	TP2018	TA2019	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	277 872,96	286 200	0	286 200	279 397,70	-6 802,30	97,6
Toimintamenot	-1 818 013,63	-1 882 617	89 000	-1 793 617	-1 895 654,47	-102 037,47	105,7
Toimintakate	-1 540 140,67	-1 596 417	89 000	-1 507 417	-1 616 256,77	-108 839,77	107,2
Poistot	0,00	-3 300	0	-3 300	0,00	3 300,00	0,0
Yli/alijäämä	-1 540 140,67	-1 599 717	89 000	-1 510 717	-1 616 256,77	-105 539,77	107,0

RUOVESI 31.12.2019	TP2018	TA2019	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	390 489,53	291 900	0	291 900	283 276,18	-8 623,82	97,0
Toimintamenot	-1 403 401,96	-1 287 098	0	-1 287 098	-1 387 889,16	-100 791,16	107,8
Toimintakate	-1 012 912,43	-995 198	0	-995 198	-1 104 612,98	-109 414,98	111,0

3.5.7 Koti- ja vanhustyön tulosalue

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalouksista on tullut voimaan 1.7.2013. Lain toimeenpano edellyttää, että kunnan on seurattava palvelujen laatua ja riittävyttä sekä kerättävä säännöllisesti palautetta palveluja käyttäviltä, heidän omaisiltaan ja läheisiltään sekä kunnan henkilöstöltä.

Ikääntyneen väestön sosiaalipalvelut on järjestettävä niin kuin väestön turvallisuus ja toimintakyky edellyttävät. Pitkät etäisyydet lisäävät haastetta tuottaa kotihoito ja tukipalvelut tasavertaisesti asunpaikasta riippumatta samalla tavalla. Tämä on huomioitava erityisesti kotihoidon järjestämisen suunnittelussa.

Ylitys on aiheutunut ennakoitua korkeammista sijaiskustannuksista erityisesti kotihoidossa sekä geriatrivalveluiden ostopalveluista, johon ei ollut varauduttu talousarviossa riittävällä tasolla. Tasapainottamisohjelman yhteydessä tulosalueelle kohdistettiin henkilöstökuluihin liittyviä säästötavoitteita, jotka eivät kuitenkaan toteutuneet. Tuloarvioihin liittyvä lisäys puolestaan toteutui. Myös omaishoidon tuen kustannukset ovat ylittyneet. Ruoveden palvelutuotannossa on säästöjä kotihoidossa ns. Hollannin mallin käyttöönoton myötä.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2019	TP2018	TA2019	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	3 694 652,67	3 536 848	44 000	3 580 848	3 804 627,89	223 779,89	106,2
Toimintamenot	-17 398 526,10	-17 134 750	47 000	-17 087 750	-17 554 484,51	-466 734,51	102,7
Toimintakate	-13 703 873,43	-13 597 902	91 000	-13 506 902	-13 749 856,62	-242 954,62	101,8
Poistot	-47 321,02	-23 147	0	-23 147	-43 158,97	-20 011,97	186,5
Yli/alijäämä	-13 751 194,45	-13 621 049	91 000	-13 530 049	-13 793 015,59	-262 966,59	101,9

VIRRAT 31.12.2019	TP2018	TA2019	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	2 278 116,16	2 180 848	44 000	2 224 848	2 457 036,13	232 188,13	110,4
Toimintamenot	-9 718 310,10	-9 468 665	47 000	-9 421 665	-9 943 536,07	-521 871,07	105,5
Toimintakate	-7 440 193,94	-7 287 817	91 000	-7 196 817	-7 486 499,94	-289 682,94	104,0
Poistot	-26 333,92	-23 147	0	-23 147	-42 505,92	-19 358,92	183,6
Yli/alijäämä	-7 466 527,86	-7 310 964	91 000	-7 219 964	-7 529 005,86	-309 041,86	104,3

RUOVESI 31.12.2019	TP2018	TA2019	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	1 416 536,51	1 356 000	0	1 356 000	1 347 591,76	-8 408,24	99,4
Toimintamenot	-7 680 216,00	-7 666 085	0	-7 666 085	-7 610 948,44	55 136,56	99,3
Toimintakate	-6 263 679,49	-6 310 085	0	-6 310 085	-6 263 356,68	46 728,32	99,3
Poistot	-20 987,10	0	0	0	-653,05	-653,05	-100,0
Yli/alijäämä	-6 284 666,59	-6 310 085	0	-6 310 085	-6 264 009,73	46 075,27	99,3

Perusturvan tunnuslukuja

Äitiys- ja lastenneuvolan käynnit	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Terveystoimittajat, Virrat	1110	1224	1347	1613	1714	1929
Terveystoimittajat, Ruovesi	942	727	993	1186	983	1073
Lääkärit, Virrat (ei sis. gynekologikäyntejä)	364	318	649	640	633	602*
Lääkärit, Ruovesi	161	119	79	126	91	84
*kausivaihtelua						
Koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon käynnit	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Terveystoimittajat, Virrat*	1691	2198	2112	1750	1678	3405
Terveystoimittajat, Ruovesi	1508	1579	1386	1403	1351	1366
Lääkärit, Virrat	269	204	310	219	242	230
Lääkärit, Ruovesi	187	159	201	157	149	174
*opiskelijoiden määrä vähentynyt TAMK, ikäluokat pienentyneet ajanvaraus yläasteella, osa käynneistä kirjautuu kuraattorikäynteihin						
Kotihoidon / Kotisairaanhoidon käynnit	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Hoitajakäynnit kaikki, Virrat	67705	52801	52248	56 257	57 224	55 264
Lääkärikäynnit, Virrat (geriatri)	124					362**
Hoitajakäynnit, Ruovesi	66744	66306	74364	63 428	68 479	76 939*
Lääkärikäynnit, Ruovesi (geriatri)	57	n. 10				
*Ruoveden kotihoito on tehnyt yöhoitoa lapsiperheessä vammaispalveluna		626				
ajalla 1-10/2014, ***2012–2013 tilastoinnin muutos ** sis. geriatriin						

Avosairaanhoidon käynnit	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Hoitajakäynnit, Virrat	10668**	9692	9728	10 214	9 871	10 577*
Lääkärikäynnit, Virrat	10224	11759	11957	12 099	11 516	10144
Hoitajakäynnit, Ruovesi	10483	8612	7381	6 697	5 383	5 894
Lääkärikäynnit, Ruovesi	4426	4856	4838	4 132	5 468	6 099
*(sis.jalkat. 364)						
** (sis. polin vastaanoton/neuvonnan hoitajalla käynnit 2870)						
Mielenterveystoimiston käynnit	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Sairaanhoidajat ja lähihoitajat, Virrat	1006	784	771	912	1 085	1 106
Sairaanhoidajat ja lähihoitajat, Ruovesi	790	753	833	990	899	1 457
Lääkärit, Virrat	645	552	321	223	104	299
Lääkärit, Ruovesi	131	235	327	202	173	228
Suun terveydenhuollon käynnit	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Lääkärit, Virrat	6448	6935	7904	6 402	6 878	6 890
Lääkärit, Ruovesi	4699	4525	4221	3 495	3 863	3 913
Muu henkilöstö, Virrat	1414	1855	1553	1 844	1 635	1 612
Muu henkilöstö, Ruovesi	997	1324	1260	873	1210	423
Akuuttiosastot	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Hoitopäivät, Virrat (nettohoitopäivät)	7611	9047	10592	9 989	12 662	12 326
Hoitopäivät, Ruovesi (nettohoitopäivät)	5458	5366	6143	6 736	6 296	6 148
Vanhustenhuolto	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Virrat, Yli 75-vuotiaiden määrä väestöstä	17,23 %	15,50 %	15,70 %	15,50 %	15,30 %	15,20 %
Ruovesi, Yli 75-vuotiaiden määrä väestöstä	17,45 %	16,60 %	16,70 %	16,70 %	16,00 %	16,40 %
Pirkanmaa, Yli 75-vuotiaiden määrä väestöstä	9,4 %	9,10 %	9,10 %	9,00 %	8,80 %	8,90 %

	Virrat			Ruovesi		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Erikoissairaanhoido, PSHP-hoitopäivät	4801	5083	4 263	3218	3 169	3 190
Erikoissairaanhoido, PSHP-avohoitokäynnit	10303	9579	9 155	7663	7 178	7 207
Lastensuojelun sijaishuollossa lapsia	7	11	7	4	3	3
Kehitysvammaisten laitos-/autettu asuminen		14	22		14	13
Kuljetuspalveluasiakkaat	151	179	132	132	82	131
Omaishoidon tuki yli 65-vuot.	63	48	48	37	36	35

3.6 SIVISTYSLAUTAKUNTA

Sivistystoimi turvaa kaikille virtolaisille sivistyslautakunnan toimialueen palvelujen korkean laatutason lainsäädännön edellyttämällä tavalla (perusopetus, lukiokoulutus, lasten päivähoito, kansalaisopisto, kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimi). Lisäksi sivistystoimi tukee ammatillisen ja korkeakoulukoulutuksen toimintaa paikkakunnalla. Sivistystoimi turvaa virtolaisille hyvän ja motivoivan oppimisympäristön peruskoulussa, toisen asteen opetuksessa sekä aikuisväestölle kansalaisopistossa sekä laadukkaat vapaa-ajan palvelut ja korkeatasoisen kirjastotoiminnan.

Sivistystoimi jakautuu seitsemään tulosalueeseen, jotka ovat hallinto, perusopetus, lasten päivähoito, lukiokoulutus, kansalaisopisto, kirjasto- ja kulttuuritoimi sekä liikuntatoimi. Tilivelvollinen viranhaltija on perusopetuksen ja lukiokoulutuksen osalta yhtenäiskoulun rehtori ja hallinnon, lasten päivähoiton, kirjasto- ja kulttuuritoimen sekä liikuntatoimen osalta sivistystoimen johtaja.

Henkilöstö

Tulosalue	Henkilöstö 31.12.2019	Henkilöstö 31.12.2018	Muutos
Hallinto	2	2	0
Perusopetus	82	82	0
Lukiokoulutus	6	6	0
Kansalaisopisto	1	1	0
Kirjasto- ja kulttuuritoimi	7,8	9	-1,2
Liikunta- ja nuorisotoimi	1	1	0
Lasten päivähoito	46	48,5	-2,5
Yhteensä	145,8	149,5	3,7

Sisältää 31.12. työ- tai virkasuhteessa olevat henkilöt kokoaikaisiksi muutettuna (myös työvapailla olevat ja heidän sijaisensa). Lasten päivähoitosta on siirtynyt henkilöstöä perusopetukseen.

Konsernistrategian tavoitteista johdetut sitovat operatiiviset tavoitteet ja niihin liittyvät toimenpiteet ja toteutuminen vuonna 2019:

Strateginen tavoite 2019-2020	Operatiivinen tavoite v. 2019	Toimenpiteet (mittarit) talousarvio- vuonna	Toteuma
Kivijalkana henki- löstö	Selkeät tehtäväkuvat	Käydyt kehityskeskustelut ja niiden yhteydessä tarkistetut tehtäväkuvat; tavoite 100 %	Koulutoimessa kehityskeskustelut toteutuneet 93%. Tehtäväkuvat tarkasteltu ja tarpeen vaatiessa määritetty. Varhaiskasvatuksessa kehityskeskustelut toteutuneet 100 %.
	Tiedonkulun ja vuorovaikutuksen parantaminen	Johtoryhmätyöskentelyn muistiot ja tiedotteet kaikille työntekijöille 100 %. O365 palvelun jalkauttaminen tiedon jakamisen välineenä henkilöstölle. Säännöllisen yksikkö- ja tiimipalaverit.	Koulutoimessa toteutuu. Sähköpostiosoitteet yhdenmukaistettu ja muistiot avoimesti henkilökunnan tarkasteltavissa.
	Tasapuolinen ja oikeudenmukainen kohtelu; suunnitelman mukaiset koulutusmahdollisuudet kaikille	Koulutustarve kartoitetaan ja koulutusta järjestetään tarpeen mukaan; laaditaan koulutussuunnitelmat esitettyjen tarpeiden mukaan.	Koulutoimessa toteutuu. Lukuvuosittainen koulutusteema kehityskeskusteluissa nousseiden tarpeiden mukaan.

		miehen johdolla tulosalueittain/osastoittain kehityskeskustelujen yhteydessä.	Varhaiskasvatuksessa on järjestetty yksi yhteinen koko henkilöstön koulutus. Lape-koulutuksiin osallistuminen sekä muuten tarpeen ja mielenkiinnon mukaan.
Kivijalkana Talous	Kiinnitetään huomiota talousarviovalmisteluun ja tehostetaan talouden seurantaa	Talousarviosuunnittelu osastoittain; talousarvion sisällön avaaminen raami- budjetoinnin mukaisesti	Koulutoimessa toteutuu osittain. Osastoittainen valmistelu ja seuranta toteutuu vai osittain.
Vastuullinen Virrat	Asiakaslähtöinen palvelu, jossa huolehditaan monipuolisista palvelumuodoista lainsäädännön mukaisesti (mm. monipuoliset varhaiskasvatuspalvelut, toisen asteen tarpeen mukainen koulutus)	Asiakastytyväisyyskyselyt; hyvä ja monipuolinen palveluvalikoima ja asiakaspalvelu. Päivähoitopaikkojen monipuolisuudesta ja riittävydestä huolehtiminen.	Koulutoimessa toteutuu. Koulupalvelukysely toteutettu. Varhaiskasvatuksen asiakastytyväisyyskysely on toteutettu keväällä 2019
Uudistuva Virrat	Yhtenäiskoulun hallinnollinen ja pedagoginen suunnittelu	Yhtenäiskoulun hallinto vakiinnutetaan ja luodaan aktiivisesti ja suunnitelmallisesti yhtenäiskoulun toimintakulttuuria. Päivitetään tv-strategia, koulukuljetusohje ja oppimisen tuen strategia.	Koulutoimessa toteutuu osittain. Tvt –strategian päivitys on kesken, muilta osin toteutunut.
	Vapaa-aikatoimen palvelujen kehittäminen	Kehitetään vapaa-aikatoimen palveluita kysyntä- ja tarvelähtöisesti	Seuraparlamentti ko- koontunut, lisäksi toteutettu erilaisia hankkeita.
Kumppanien kanssa vahva Virrat	Yhteistyö yhdistysten, seurojen ja eri toimijoiden kanssa sekä yhteistyömahdollisuuksien selvittäminen naapurikuntien kanssa	Pidetään yhteyttä eri toimijoihin systemaattisesti ja tilanteen mukaan; tavoite: ainakin 2 kertaa/vuosi.	Koulutoimessa toteutuu. Erityisesti LAPE ohjausryhmä ja verkostopalaverit vakiintuneet. Varhaiskasvatuksessa tehty LAPE-yhteistyötä perusturvan kanssa, tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat myös Virtain seurakunta ja Jäähalliyhtiö. Kulttuuritoimi tekee yhteistyötä useiden paikallisten yhdistysten kanssa

Tavoitteiden toteutuminen 2019

Kokonaisuutena sivistystoimen talousarvio ylittyi. Ylitystä tuli hallinnon, perusopetuksen, lasten päivähoidon sekä kirjasto- ja kulttuuritoimen kohdalla. Kaupunginvaltuuston hyväksymän tasapainottamisohjelman toimenpiteet toteutuivat perusopetuksen kohdalla, mutta kirjaston osalta toimet eivät toteutuneet vielä vuonna 2019.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2019	TP2018	TA2019	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	691 028,96	749 846	3 000	752 846	687 288,58	-65 557,42	91,3
Toimintamenot	-11 971 814,60	-12 119 142	31 500	-12 087 642	-12 409 728,12	-322 086,12	102,7
Toimintakate	-11 280 785,64	-11 369 296	34 500	-11 334 796	-11 722 439,54	-387 643,54	103,4
Rahoitustuotot ja -kulut	119,89	0	0	0	0,00	0,00	
Poistot	-171 812,96	-143 569	0	-143 569	-143 569,71	-0,71	100,0
Yli/alijäämä	-11 452 478,71	-11 512 865	34 500	-11 478 365	-11 866 009,25	-387 644,25	103,4

3.6.1 Hallinnon tulosalue

Joukkoliikenne/ostopalveluliikenne on siirretty suoraan koulujen kustannuksiksi. Tälle kustannuspaikalle kuuluvat vain hallinnon (sivistyslautakunta, sivistystoimen johtaja, koulutoimiston toimistosihteeri) kulut, Tutoropettajien toiminta sekä seutulippu. Tutoropettajien toiminta on siirtynyt vuoden 2020 alusta alkaen uudelle koulutoimen hallinnon tulosalueelle. Talousarvion ylittyminen aiheutui tutor-hankkeista avustusten jäätyä ennakoitua alhaisemmalle tasolle.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2019	TP2018	TA2019	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	11 980,55	11 468	0	11 468	2 754,28	-8 713,72	24,0
Toimintamenot	-195 619,20	-188 925	0	-188 925	-191 476,19	-2 551,19	101,4
Toimintakate	-183 638,65	-177 457	0	-177 457	-188 721,91	-11 264,91	106,3

3.6.2 Perusopetuksen tulosalue

Perusopetusta järjestetään viidessä yksikössä; Yhtenäiskoulussa, Kotalan koulussa, Killinkosken koulussa, Liedempohjan koulussa ja Vaskiveden koulussa. Virtain yhtenäiskoulu on perustettu 1.8.2020 alkaen, jolloin Yhtenäiskoulusta on muodostunut hallinnollinen kokonaisuus. Yhtenäiskoulussa opetetaan vuosiluokkia 0-9, kyläkoulujen yhteydessä vuosiluokkia 0-6. Luokkamuotoinen pienryhmäopetus järjestetään Yhtenäiskoulussa. Taloudellisena kokonaisuutena yhtenäiskoulu toimii v. 2020 alusta.

Tulosalueen strategiset tavoitteet ovat toteutuneet valtaosaltaan. Strategisista tavoitteista vain koko kaupungin tvt-strategian päivitys on kesken.

Tulosalueen kustannukset ovat nousseet pääosin sisäilmaongelmien vuoksi. Sisäiset kulut ovat nousseet 387 410 euroa verrattuna edelliseen tilinpäätökseen. Ulkoisia kuluja pystyttiin vähentämään. Keskustan alueen koululaiset toimivat pääosin väistötiloissa. Väistötiloina toimii Rantatien koulun, Tredun kiinteistön ja viipalekoulujen lisäksi kirjaston tiloja ja Kauhaniemen kiinteistö. Kesäkuussa 2019 Rantatien koulun Mäkitien siipi ja opettajien asuntola purettiin.

Toiminnallisina muutoksina vuoden 2019 aikana tapahtui kaksi keskeistä muutosta: Kirjaston tiloissa toimiva Yhtenäiskoulun esikoulu siirrettiin kokonaisuudessaan Yhtenäiskoulun alaisuuteen lisäten henkilöstön määrää kahdella henkilöllä. Killinkosken päiväkodin esiopetusryhmä siirrettiin Killinkosken koulun toiminnan yhteyteen 0-2 -luokkien yhdysluokkaan. Henkilöstö ei koulun osalta lisääntynyt, henkilöstön vähennys kohdistui varhaiskasvatukseen.

Toimintatuotot toteutuivat odotetusti ylittyen hieman. Toimintamenoissa talousarvioylitystä tapahtui kaikissa tiliryhmissä; henkilöstökulut, palvelujen ostot, aineet tarvikkeet tavarat, vuokrat ja muut toimintakulut. Henkilöstökulut ylittyivät 5 % eli 176 117 euroa. Syyslukukauden alusta 2019 tuntikehystä supistettiin noin 70 vuosiviikkotunnilla, mikä laski henkilöstökustannuksia n. 25 000 euroa/kk. Supistus ei riittänyt kattamaan kevätlukukauden mittavia menoja niin, että talousarvioon olisi päästy. Palvelujen ostot ylittyivät 8 % eli 142 447 euroa. Palvelujen ostoissa merkittävin ylitys on ICT palvelut, jotka ylittyivät 42 769 euroa. Myös työterveyspalvelut ylittyivät noin 11 767 euroa. Lisäksi ylitystä oli siivouspalveluissa ja kouluruokailussa. Aineet, tarvikkeet, tavarat ylittyivät 8 % eli 13 683 euroa. Eniten tässä tiliryhmässä ylitystä tapahtui Rantatien koulun yksikössä, jossa on väistötiloihin siirtymisen vuoksi jouduttu uusimaan opetusvälineistöä. Siirroissa on pyritty vält-

tämään mahdollisten sisäilmaoireiden siirtyminen uusiin tiloihin. Myös Vaskiveden koulun siirrettyä toiminnan alakoulurakennukseen kevätkulukaudella 2019, jouduttiin opetusvälineistöä uusimaan. Ylitys johtuu pääosin koulukirjojen ostosta. Vuokrakulut ylittivät 2 % eli 25 302 euroa. Muut toimintakulut ylittivät 11 639 euroa.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2019	TP2018	TA2019	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	293 204,06	289 063	3 000	292 063	312 940,26	20 877,26	107,1
Toimintamenot	-6 992 238,30	-7 054 378	12 500	-7 041 878	-7 411 305,78	-369 427,78	105,2
Toimintakate	-6 699 034,24	-6 765 315	15 500	-6 749 815	-7 098 365,52	-348 550,52	105,2
Rahoitustuotot ja -kulut	119,89	0	0	0	0,00	0,00	
Poistot	-101 419,44	-101 343	0	-101 343	-101 343,60	-0,60	100,0
Yli/alijäämä	-6 800 333,79	-6 866 658	15 500	-6 851 158	-7 199 709,12	-348 551,12	105,1

3.6.3 Lukiokoulutuksen tulosalue

Virtain lukion toiminta jatkuu kaksisarjaisena Tredun kiinteistössä. Ylioppilaskirjoitukset toteutuvat kokonaisuudessaan sähköisinä ja ne on järjestetty valtuustosalissa. Lukio jatkaa musiikkiteatteripainotteisena. Lukion opetussuunnitelmauudistus käynnistyi syksyllä 2019. Uusi opetussuunnitelman astuu voimaan syksyllä 2021.

Lukiokoulutuksen toimintatuotot ylittivät erityisesti kaksoistutkintoa suorittavien oppilaiden määrän kasvettua. Lukiokoulutuksen menot toteutuivat henkilöstökulujen osalta 99 %, palvelujen ostojen osalta 87 %, Aineet, tarvikkeet, tavarat osalta 80%, vuokrien osalta 103 % ja muiden kulujen osalta 36 %. Kokonaisuudessaan tilikauden tulos toteutuu poistojen jälkeen 95 %.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2019	TP2018	TA2019	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	5 242,87	19 924	0	19 924	32 636,55	12 712,55	163,8
Toimintamenot	-976 172,32	-1 051 431	12 500	-1 038 931	-1 010 034,94	28 896,06	97,2
Toimintakate	-970 929,45	-1 031 507	12 500	-1 019 007	-977 398,39	41 608,61	95,9
Poistot	-39 283,89	-33 049	0	-33 049	-33 049	0,13	100,0
Yli/alijäämä	-1 010 213,34	-1 064 556	12 500	-1 052 056	-1 010 447,26	41 608,74	96,0

3.6.4 Aikuiskoulutuksen/kansalaisopiston tulosalue

Vuonna 2019 oli edellisvuosien tapaan periaate, että kurssi toteutuu, jos osallistujia on seitsemän. Peruuntuneita tai keskeytyneitä kursseja oli 20. Peruuntuneita kursseja oli 24.

Valtionosuus määräytyy pidettyjen tuntien perusteella. Tunteja oli vuonna 2019 yhteensä 4353 (v. 2018/4367), valtionosuuden laskentaperusteena olevien tuntien lukumäärä oli 3122 tuntia (v. 2018 3152 tuntia). Netto-opiskelijamäärä oli 1031 (v. 2018 1121). lähtään eniten opiskelijoita oli yli 60 –vuotiaissa ja 73 % opiskelijoista oli yli 50 –vuotiaita. Nuorille suunnattuja kursseja toteutui 3. Kansalaisopiston toimintaan saatiin vuonna 2019 valtionosuutta 147 912 euroa (v. 2018 147 780 euroa).

Sekä tuotot että menot ovat peruuntuneiden kurssien johdosta jääneet talousarvion tasoa alhaisemmaksi sekä alentuivat edelliseen vuoteen verrattuna.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2019	TP2018	TA2019	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	78 964,44	90 500	0	90 500	75 394,32	-15 105,68	83,3
Toimintamenot	-293 584,31	-348 504	0	-348 504	-284 470,86	64 033,14	81,6
Toimintakate	-214 619,87	-258 004	0	-258 004	-209 076,54	48 927,46	81,0

3.6.5 Lasten päivähoidon tulosalue

Varhaiskasvatusta johtaa varhaiskasvatuspäällikkö, jonka vastuualueena ovat päiväkodit, ryhmäperhepäiväkodit ja perhepäivähoito. Vuonna 2018 aikana päivähoitopaikkojen määrää lisättiin perustamalla Otsolankadun yksikkö, joka tarjoaa päiväkotihoitoa Koivurinteen päiväkodin alaisuudessa 20 lapselle. Elokuusta 2018 alkaen Mäntylän ryhmäperhepäivähoidon toiminta on siirtynyt myös Otsolankadun yksikköön tarjoten edelleen ryhmäperhepäivähoitoa 12 lapselle. Järjestelyä on tarkoitus jatkaa uuden yhtenäiskoulun valmistumiseen saakka, jolloin Koivurinteen päiväkotiin tulee lisätillaa esiopetuksen siirtyessä sieltä uuteen yhtenäiskouluun. Koivurinteen päiväkotipaikat ovat edelleen kysytyimpiä keskustan alueella. Mäntylän ryhmäperhepäiväkodin muuttamista Koivurinteen päiväkodin seitsemänneksi ryhmäksi on suunniteltu. Toiminteilla voitaisiin lisätä päivähoitopaikkoja ja saada hoitopaikat myös jonossa oleville lapsille. Varhaiskasvatuksen asiakastytyväisyyskysely on tehty keväällä 2019 ja tulokset on toimitettu sivistyslautakunnalle, kaupunginhallitukselle ja henkilöstölle.

Marraskuussa 2019 on otettu käyttöön sähköinen päivähoidon hakumenettely. Vuoden aikana on myös liitetty valtakunnalliseen varhaiskasvatuksen tietovarantoon lasten ja huoltajien osalta. Henkilöstö kirjataan vuoden 2020 alussa.

Pätevästä varhaiskasvatuksen opettajista on pulaa. Varhaiskasvatuksen laadun takaamiseksi koulutetun henkilöstön rekrytointiin ja palkkauksen kehittämiseen tulee edelleen panostaa. Varhaiskasvatuksen henkilöstölle on vuodesta 2018 alkaen järjestetty vuosittain yhteinen koulutuspäivä Koivurinteellä. Luennoitsijana, tietoa jakamassa ovat toimineet edellisenä vuonna koulutuksiin päässeet työntekijät. Yhteinen koulutuspäivä, yhdessä toimiminen ja yhteistyö toimii myös työhyvinvointia edistävänä tekijänä. Koulutusmäärärahat käytetään suunnitelmallisesti varhaiskasvatuksessa ilmenevien koulutustarpeiden sekä tasapuolisesti ja henkilökunnan mielenkiinnon mukaan. Varhaiskasvatuksen henkilökuntaa on osallistunut runsaasti perusturvan järjestämään Lape-koulutukseen, joka on valtakunnallisesti koordinoitu ja paikkakunnan lasten ja nuorten parhaaksi toimivien työntekijöiden yhteistyön kehittämiseksi suunnattu koulutus.

Yhteistyötä on entiseen malliin tehty varhaiskasvatuksen eri yksiköiden ja kaupungin eri toimialojen kanssa. Lape-työtä on kehitetty perusturvan ja varhaiskasvatuksen kesken. Myös Virtain seurakunta ja Jäähalliyhtiö sekä eri vanhustenhoitoyksiköt ovat tärkeät yhteistyökumppanit.

Kirjaston tiloissa toimiva Yhtenäiskoulun esikoulu siirrettiin kokonaisuudessaan Yhtenäiskoulun alaisuuteen. Vastaavasti Killinkosken päiväkodin esiopetusryhmä siirrettiin Killinkosken koulun toiminnan yhteyteen 0-2 –luokkien yhdysloukkaan. Muutokset vähensivät varhaiskasvatuksen henkilöstömäärää hieman

Esiopetuksen muutokset alensivat varhaiskasvatuksen menoja, mikä edesauttoi menojen pysymistä talousarvion puitteissa. Toimintakate kuitenkin ylittyi varhaiskasvatustulosten alentumisen johdosta.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2019	TP2018	TA2019	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	255 196,69	314 261	0	314 261	220 118,32	-94 142,68	70,0
Toimintamenot	-2 734 545,55	-2 733 163	0	-2 733 163	-2 730 116,33	3 046,67	99,9
Toimintakate	-2 479 348,86	-2 418 902	0	-2 418 902	-2 509 998,01	-91 096,01	103,8
Poistot	-21 927,35	0	0	0	0,00	0,00	
Yli/alijäämä	-2 501 276,21	-2 418 902	0	-2 418 902	-2 509 998,01	-91 096,01	103,8

3.6.6 Kirjasto- ja kulttuuritoimen tulosalue

Alavuden kaupunki irtisanoi kirjastotoimenjohtajasopimuksen päättymään 1.8.2019. Kirjastotoimenjohtajuuden hoidosta on tehty ostopalvelusopimus Ähtärin kaupungin kanssa 1.10.2019 alkaen toistaiseksi. Kirjaston asiakaspalautteen keruu ja käsittely jatkuvaa. Kirjaston käyttö on edellisvuoden tasolla. Kirjasto on lisännyt näkyvyyttä sosiaalisessa mediassa. Syksyllä 2019 haettiin AVI:lta rahoitusta kirjastotoimen Senioritoimintahankkeeseen. Rahoituksen saaminen selviää maaliskuussa 2020.

Tapahtumatuotantoa erityisesti ikäihmisille on tarkoitus lisätä kirjaston Senioritoimintahankkeen myötä. Kulttuuritoimi järjesti Kansallisen Veteraanipäivän juhlallisuudet, JuhannusVirrat – tapahtuman, Virrat-päivän juhlallisuudet, itsenäisyyspäivän juhlallisuudet sekä uudenvuoden vastaanoton. Lisäksi kulttuuritoimi teki yhteistyössä tapahtumia Virtain Taideyhdistyksen, Virtain seurakunnan, Virtain Reserviläisten, Veteraaniyhdistyksen Perinnetoimikunnan, Soten, Eläkkeensaajien Virtain paikallisyhdistyksen, Ainalan palvelutalon ja Virtain Musiikkiyhdistyksen kanssa. Kulttuuritoimen kokonaisbudjetti on noin 110 000, josta noin 22 000 on käytettävissä asiantuntija- ja kulttuuripalvelujen ostamiseen. Pienet resurssit asettavat rajat kulttuuritarjonnan kehittämiseksi. Sen sijaan kulttuuritoimi innostaa ja tuottaa kansalaisten oman tekemisen kautta kulttuuria. Se lisää todistettavasti hyvinvointia ja luo yhteisöllisyyttä.

Kirjasto- ja kulttuuritoimen vuoden 2019 talous toteutui kokonaisuutena talousarviota korkeampana johtuen pääosin ict-palveluista, tasapainottamisohjelman toteutumatta jäämisestä sekä tilapäishenkilökunnan ja työllistettyjen palkkaamisesta kulttuuritoimessa.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2019	TP2018	TA2019	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	22 472,12	11 830	0	11 830	13 870,35	2 040,35	117,2
Toimintamenot	-597 858,08	-564 882	6 500	-558 382	-595 473,26	-37 091,26	106,6
Toimintakate	-575 385,96	-553 052	6 500	-546 552	-581 602,91	-35 050,91	106,4
Poistot	-9 156,36	-9 156	0	-9 156	-9 156,36	-0,36	-100,0
Yli/alijäämä	-584 542,32	-562 208	6 500	-555 708	-590 759,27	-35 051,27	106,3

3.6.7 Liikuntatoimen tulosalue

Terveysliikuntaa tukevat kuntokampanjat toteutettu kannustaen kuntalaisia liikkumaan terveytensä edistämiseksi. Samoin maksuttomat uimahallikuljetukset on järjestetty tukemaan hyvinvointia. Lapsille järjestettiin keväällä Ainalan altaassa uimakoulu sekä rantauimakoulu Kalettomassa ja Killinkoskella. Osallistujia on ollut yhteensä 57. Hyvinvointipuistossa on järjestetty opetusta skeittaukseen ja pump trackilla ajoon avajaisten yhteydessä, johon osallistuivat kaikki Virtain peruskoululaiset. Hyvinvointipuisto oli ahkerassa käytössä heti valmistumisen jälkeen.

Ikäihmisten liikuntaa kehitetty Voimaa vanhuuteen –hankkeen kautta, joka on jatkunut vuonna 2019. Toimintaa on kohdennettu kotona asuville toimintakyvyltään heikentyneille yli 75-vuotiaille.

Liikkuva koulu –toimintaa on jatkettu edelleen, vaikka varsinainen hanke on päättynyt. Vuonna 2019 on käynnistynyt uusi lukiolaisille suunnattu Liikkuva opiskelu –hanke. Seuraparlamentti on toiminut kokoontuen kahdesti vuodessa. Ulkoiluystävätoimintaa on järjestetty viiden vapaaehtoisen voimin.

Liikuntaa järjestäviä seuroja on tuettu liikuntatoimen avustuksilla toiminnan laajuuden mukaan.

Liikuntatoimi järjesti yhteistyökumppaneiden kanssa tai oli mukana järjestelyissä erilaisissa tapahtumissa kuten Perinteiset Virtain Hiihto ja Virtain Hölkä, Virtain Kiekko-Karhujen Talvirieha ja MuksuFestarit.

Liikuntatoimen talous toteutui toimintakatteen osalta talousarvion puitteissa.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2019	TP2018	TA2019	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	23 968,23	12 800	0	12 800	29 574,50	16 774,50	231,1
Toimintamenot	-181 796,84	-177 859	0	-177 859	-186 850,76	-8 991,76	105,1
Toimintakate	-157 828,61	-165 059	0	-165 059	-157 276,26	7 782,74	95,3
Poistot	-25,92	-21	0	-21	-20,88	0,12	99,4
Yli/alijäämä	-157 854,53	-165 080	0	-165 080	-157 297,14	7 782,86	95,3

SIVISTYSTOIMEN YKSIKKÖKUSTANNUSTEN VERTAILUA V. 2015–2019

Tulosalue ja tunnusluku	TP2019	TP2018	TP2017	TP2016	TP 2015
Joukkoliikenne ja hallinto*					
- nettokust./as.	27,11	27,24	25,01	24,26	44,90
Perusopetus					
- nettokust./esi- ja perusop.oppilas	11.900,35	10.969,10	9.792,62	9.499,61	9.548,55
- nettokust./esiopp.	8.795,05	7.385,39	6.926,07	9.358,62	9.132,78
Lukiokoulutus					
- nettokust./opisk.	10.636,29	10.633,82	9.650,92	10.229,87	8.806,2
Lasten päivähoito					
- nettokust./päivähoidosa oleva lapsi	10.080,31	10.045,29	8.399,75	9.681,11	10.762,12
- nettokust./asukas	383,50	371,16	320,15	344,27	
Kansalaisopisto					
- nettokust./asukas	31,94	31,84	30,76	31,83	35,90
- nettokust./tunti	49,72	51,03	43,90	45,58	52,57
Kirjasto- ja kulttuuritoimi					
- kirjaston nettokust./asukas	69,66	65,84	62,41	60,79	54,81
- kultt.toimen nettokust./as.	19,20	18,93	19,02	13,05	15,09
Liikunta- ja nuorisotoimi					
- nuorisotoim. nettokust./as.**			2,12	14,95	13,78
- liik.toim. nettokust./as.	24,03	22,97	21,17	17,57	16,27

*Joukkoliikenteen kustannukset on koulukuljetusten osalta kirjattu v. 2014 ja 2015 suoraan perusopetuksen kustannuksiksi, vuodesta 2016 alkaen kaikki kuljetuskustannukset on kohdistettu suoraan tehtäville ja joukkoliikenteen kustannuspaikka on poistunut.

** Nuorisotyö siirtynyt Marttiseen 6.3.2017 alkaen.

3.7 MERIKANTO-OPISTO

Merikanto-opisto on seutukunnallinen taideoppilaitos, jonka tehtävänä on antaa korkeatasoista ja monipuolista taiteen perusopetusta laajan oppimäärän mukaan musiikin ja tanssin taiteenaloilla sekä järjestää konserteja ja muuta musiikkikulttuurin kehittämiseen liittyvää toimintaa oppilaitoksen ja sen toimintaympäristön erityistarpeet ja mahdollisuudet huomioiden.

Opetus luo edellytyksiä hyvän musiikkisuhteen syntymiselle ja sen myötä musiikin elinikäiselle harrastamiselle. Oppilas saa riittävät tiedot ja taidot musiikin ammatillisiin opintoihin.

Merikanto-opisto tuottaa taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän mukaiset palvelut suunnitelmakauden aikana Virtain, Ähtärin, Mänttä-Vilppulan ja Oriveden kaupungeille sekä Ruoveden ja Juupajoen kunnille nykyisellä tuotantotavalla eli kunnallisen toimintana.

Henkilöstö

Merikanto-opisto	Henkilöstö 31.12.2019	Henkilöstö 31.12.2018
rehtori	1	1
apulaisrehtori	1	1
toimistosihteeri	1,5	1,5
opettajaviranhaltijat	16	16
päätoimiset tuntiopettajat	6	6
sivutoimiset tuntiopettajat	7	6
Yhteensä	32,5	31,5

Henkilöstöstä vain kolmella tuntiopettajalla ei ollut muodollista kelpoisuutta. Kaikilla viranhaltijoilla on virkaan vaadittava tutkinto. Työtyytyväisyyttä ja työssä jaksamista kartoitettiin kehityskeskusteluissa, jotka pidettiin koko henkilöstön kanssa keväällä 2019. Yleisenä huomiona voidaan todeta, että henkilöstö on motivoitunutta ja erittäin hyvin työhönsä sitoutunutta. Töiden järjestelyyn liittyviä toiveita pyritään ottamaan huomioon uutta lukuvuotta suunniteltaessa.

Konsernistrategiassa koko kaupungin toiminnalle on asetettu seuraavat tavoitteet:

1. Kivijalka Henkilöstö
2. Kivijalka Talous
3. Onnistuva Virrat
4. Kumppanien kanssa vahva Virrat
5. Vastuullinen Virrat
6. Uudistuva Virrat

MERIKANTO-OPISTO			
Strateginen tavoite 2019 – 2021	Operatiivinen tavoite vuonna 2019	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna	Toteuma
Asiakaslähtöisyys: pyritään takaamaan kaikille hyväksytyille oppilaspaikka	Kaikki pääsykokeissa hyväksytyyn pistemäärän saavuttaneet saavat oppilaspaikan	Tilasto / seuranta	Oppilaspaikan sai 79 % oppilaista.
Talouden perustan, kuntasuosuksien ja valtionosuustuntien turvaaminen	Valtionosuustunteja 18.095 valtionosuus n. 776.448 €	Tilasto / seuranta	Valtionosuutta saatiin 776 328 €.
	Säilytetään vähintään nykyinen valtionosuustuntien määrä	Hyväksytyyn tuntimäärän seuranta	Valtionosuustuntien määrä säilyi ennallaan.
	Kuntaosuudet vähintään vuoden 2018 tasolla	Neuvottelut sopimuskuntien kanssa	Kuntaosuudet laskivat 3000 €.

Pidetään yksikkökustannukset alle maan keskiarvon	Käyttömenojen pitäminen kohtuullisina tulokseen verrattuna	Yksikkökustannusten vertaaminen valtakunnalliseen tilastoon	Yksikkökustannukset olivat tavoitteen mukaisesti alle valtakunnallisen keskiarvon
	Omana tuotantona toteutettu opetus	Sopimuskuntien ostama tuntimäärä	Tuntimäärät pysyivät kuta kuinkin ennallaan.
Ammattitaitoinen, nykypedagogiikkaan sitoutunut henkilöstö	Pätevät, motivoituneet, työhönsä sitoutuneet opettajat. Opettajien koulutukset liittyen 1.8.2018 voimaan tulleeseen uuteen opetussuunnitelmaa	Kehityskeskustelut Opetushallitukselta saatu valtionavustusta 10 000 € sävellys-, impro- ja arviointikoulutuksen toteuttamiseen	Kehityskeskustelut pidettiin ja opettajille järjestettiin koulutusta.
Tuetaan yhteistyötä oppilaitoksen ja kodin välillä	Eepos-oppilashallinto-ohjelman oppilas-/huoltajaportaalien kehittäminen Henkilökohtaiset opintosuunnitelmat	Tilasto / seuranta	Eepos oli aktiivisessa käytössä.

Tavoitteiden toteutuminen 2019

Yksikkökustannukset vuonna 2018 (viimeisin OPH:n tilasto) ovat olleet:

70,20 euroa / tunti, kun valtakunnallinen keskiarvo on 79,37 euroa / tunti (solistinen)

69,52 euroa/tunti, kun valtakunnallinen keskiarvo on 112,25 euroa / tunti (tanssi)

Yksikkökustannukset olivat tavoitteen mukaisesti alle valtakunnallisen keskiarvon.

Tunnusluku	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Toteuma TA 2019/TP2019 %
Asiakasmäärä	767	801	801	804	100,4 %
Opetustunnit	18.504	19.118	18.800	19.150	101,9 %
Valtionosuus	777.743	779.562	776.448	776.328	100,0 %
Opetus € / tunti	70,90	70,20			
(valtakunnal. ka)	78,44	79,37			

Valtionosuustunteja on 18 095. Vuonna 2019 opetustunteja oli yhteensä 19.150.

Päätötutkintojen suorittaminen

Tavoitetasona on 20 – 25 päätötutkintoa. Lukuvuonna 2018 – 2019 päätötutkintoja solistisissa aineissa suoritettiin kaikkiaan 33 kpl, joista 11 kpl oli syventävistä opinnoista ja 22 perusopinnoista valmistuvia. Ähtäristä valmistui 4, Orivedeltä 5, Virroilta 13, Ruovedeltä 4, Mänttä-Vilppulasta 6 ja Juupajokelta 1. Tavoitetaso siis ylitettiin.

Toimintaan osallistuvien lapsien määrä

Paikkakunta	Oppilaiden määrä
Virrat	221
Mänttä-Vilppula	206
Orivesi	88
Ähtäri	150
Ruovesi	126
Juupajoki	13
	yht. 804

Pyritään takaamaan kaikille hyväksytyille oppilaspaikka

Keväällä 2019 opistoon pyrki kaikkiaan 115 lasta ja nuorta toiminta-alueittain seuraavasti:

Paikkakunta	Pyrkijät	Hyväksyty pistemäärä
Virrat	43	29,5
Mä-Vi	29	22
Orivesi	17	35,5
Ähtäri	12	26
Ruovesi	13	37,5
Juupajoki	4	20,5

Oppilaspaikan lukuvuoden 2019-2020 aikana saaneet:

Paikkakunta	Paikan saaneet	Jonossa
Virrat	30	6
Mänttä-Vilppula	21	3
Orivesi	11	7
Ähtäri	16	-
Ruovesi	11	2
Juupajoki	2	-

Hyväksytyin pistemäärän saavutti 106 hakijaa. Oppilaspaikan sai 91 lasta (n. 79%), jonossa on 18 lasta ja nuorta. Tavoitteena oli, että kaikki pääsykokeissa hyväksytyin pistemäärän saavuttaneet saavat oppilaspaikan. Tavoitetaso toteutui kiitettävästi Ähtärissä ja Juupajoella. Heikoin tilanne on Virroilla ja Orivedellä.

Yhteistyö oppilaitoksen ja kotien välillä

Yhteistyö oppilaitoksen ja kotien välillä tapahtui kasvotusten, puhelimitse, sähköpostitse sekä eepoksen välityksellä. Vanhempainyhdistykset ovat toimineet sopimuskuunnissa aktiivisesti mm. järjestämällä kahvituksia oppilaskonserttien yhteyksissä.

Toimintakulujen toteutumisaste on 98,8 % ja toimintatuottojen toteutumisaste on 103,2 %. Muiden kuntien maksuosuudet eivät täysin riittäneet kattamaan opetustunneista aiheutuneita kuluja johtuen kasvaneista menoista sekä alentuneesta valtionosuudesta ja kuntaosuuden leikkauksesta. Kuitenkin kokonaisuutena talousarvion toimintakate alittui.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2019	TP2018	TA2019	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK-KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	440 129,03	442 550,00	0,00	442 550,00	456 711,94	14 161,94	103,2
Toimintamenot	-1 331 811,19	-1 399 761,00	0,00	-1 399 761,00	-1 382 269,03	17 491,97	98,8
Toimintakate	-891 682,16	-957 211	0	-957 211	-925 557,09	31 653,91	96,7

3.8 TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA

Teknisten palveluiden lautakunnan tehtävänä on huolehtia sen vastuulla olevien kiinteistöjen, liikenneväylien, puistojen ja muiden maa-alueiden, ulkoliikuntapaikkojen sekä sataman ylläpitotehtävistä. Lautakunnan vastuualueeseen kuuluu vesihuoltolaitoksen käyttö- ja kunnossapito. Teknisten palveluiden lautakunta vastaa myös kaupungin toimesta tapahtuvasta rakentamisesta ja rakennuttamisesta. Lautakunta vastaa vesihuollon kehittämisestä. Lisäksi lautakunta huolehtii yksityisten kunnossapito- ja rakentamisavustusten jakamisesta.

Teknisten palveluiden lautakunta vastaa mittauksesta ja kaupungin kartoista, kiinteistönmuodostuksesta, osoitteiden määrittelystä, maanhankinta- ja luovutusasioiden valmistelusta, asuntoasioiden rakennusteknisestä avustamisesta, valtion asuntorahaston kautta myönnettävien avustuspäätösten tekemisestä, rakentamattomien maa- ja vesialueiden rakentamisen ja ympäristönsuojelun neuvonnasta ja valvonnasta sekä vesistökuunnostushankkeiden suunnittelusta.

Myös kaupungin ruokapalveluiden järjestäminen, lukuun ottamatta Nuorisokeskus Marttisen ruokapalveluita, kuuluu teknisen osaston tehtäviin. Liikuntahallin toiminnan järjestäminen on lisäksi teknisten palveluiden lautakunnan vastuulla.

Osastolla on toiminut 1.1.2013 alkaen erillinen lupapalvelulautakunta, joka toimii kuntien ympäristönsuojelusta annetun lain tarkoittamana kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena sekä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisena rakennusvalvontaviranomaisena. Lautakunta toimii maankäyttö- ja rakennus-, ympäristönsuojelu-, jäte-, maastoliikenne-, vesiliikenne-, ulkoilu, maa-aines-, vesi-, vesihuolto- ja rakennussuojelulakien mukaisena lupa- ja valvontaviranomaisena. Lisäksi lautakunnasta on valittu yksityistiejaosto, joka hoitaa yksityistielain mukaiset kunnan tehtävät. Lautakunta hoitaa myös kunnalle luonnonsuojelulain mukaan kuuluvat tehtävät.

Henkilöstö

Tulosalue	Henkilöstö 31.12.2019	Henkilöstö 31.12.2018
Hallinto	22,6	27,0
Ylläpito ja rakentaminen	38,7	41,9
Ympäristövalvonta	4,6	4,2
Vesihuoltolaitos	3,5	3,5
Yhteensä	69,4	74,6

Konsernistrategian tavoitteista johdetut sitovat operatiiviset tavoitteet ja niihin liittyvät toimenpiteet ja toteutuminen vuonna 2019:

Strateginen tavoite	Operatiivinen tavoite 2019	Toimenpiteet / laadulliset mittarit 2019	Toteuma
Henkilöstö	Henkilöstön osaamisen kehittämisessä on keskitytty valittuihin ydintehtäviin ja osaamisalueisiin	<ol style="list-style-type: none"> Riittävä ammatillisen erityisosaamisen varmistaminen Accuna-osaamisen laajentaminen esimiestasolle Teknisen osaston työnkuvien määrittäminen maaliskuun loppuun mennessä Kehityskeskustelujen käyminen ajallaan 	<ol style="list-style-type: none"> Osallistuttu tarpeen mukaan koulutuksiin Osittain toteutunut, ei vielä kaikkien esimiesten osalta Henkilöstösuunnitelma päivitettiin 03-04. Työnkuvien päivittäminen vaiheittain eri vastuualueiden osalta ei ole toteutunut

	Organisaation toiminta perustuu ajan tasalla olevan tiedon hyödyntämiseen ja sen säännölliseen jakamiseen	1. IT-sovellusten selkeyttäminen / tarpeettomien sovellusten poistaminen käytöstä	1.Fiksuvesisopimus päättynyt. Muilta osin tarpeettomien ohjelmien/sovellusten selvitystyö jatkuu seuraavalle vuodelle
	Organisaatio hankkii toimintansa tueksi vahvan asiantuntijoiden ja osaajien vertaistukiverkoston	1. Henkilöstöllä on tukenaan laaja asiantuntijoiden ja ammattiosaajien verkosto	1.Hankittu tarvittaessa asiantuntijapalveluita mm. Lausuntoja sekä 3D-ohjauksen käyttöönotto-ohjausta
	Hyödynnämme hankintojen potentiaalin	1. Hankintatoimen kehittäminen	1.Kaksivaiheista tarjouspyyntömenettelyä kokeiltu, hyvä vastaanotto. Ranskalaisena urakkana kilpailutettu 2 urakkaa. Kehitetään edelleen. Kilpailullinen neuvottelumenettely ollut käytössä yhtenäiskouluhankkeessa
Talous	Kaupungin kiinteistöomaisuuden kokonaistaloudellisuuden radikaali parantaminen	1. Kiinteistöjen myyntien ja purkujen toteuttaminen 2. Käyttökustannusten alentaminen 3. Asuntokannan uudelleen järjestelyjen toteuttaminen	1.Yläkoulu ja lukio purettu, Martintie 2 KT purettu, Mäkätien siipi purettu, ala-asteen asuntola purettu, Kuurila purettu. Männistön tontti lohkottu, mökki myynnissä 2.Kaupungintalon led-valoputkien asennus ei ole toteutunut suunnitellusti. Käyttöveden vähennyssuunnitelma työn alla (Raimo) 3.Asuntokannan uudelleen järjestelyn toteuttaminen siirtyy vuodelle 2020

Uudistuva Virrat	Kehitämme omaa palvelutuotantomme kuntalaisten ja hallintokuntien tarpeiden mukaisesti resurssit huomioiden	<ol style="list-style-type: none"> 1. Digitalisaation kehittäminen (paikkatieto jne) 2. Palautekyselyt 3. Hyvinvointipuistohanke 	<p>1.Ei etene</p> <p>2.Laitoshuolto käynyt palautekeskustelun Rantatien koulun käyttäjien kanssa, siivousta-sosta ja käytännöistä sovittu</p> <p>3.Pumptrack ja Skatepark rakennettu ja vastaanotettu. Koripallokentän, Parkourin ja Senioripuiston pohjarakenteet tehty. Senioripuiston laitetoimitus ja asennusurakka sovittu. Venevaja, Parkour, maastohiihtoreitistö ja kuntoportaat teke-mättä</p>
Onnistuva Virrat	Kehitämme kaupunkikuvaa suunnitelmallisesti	<ol style="list-style-type: none"> 1. Yhtenäiskouluhanke / Virtain olohuone 2. Keskustan yleisilmeen kehittäminen 3. Investointiohjelman mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen 	<p>1.Yhtenäiskoulu rakenteilla</p> <p>2.Keskustan yleisilmeen kehittäminen siirtyy vuodelle 2020</p> <p>3.Työohjelman mukaisia investointeja toteutettu</p>
	Edistämme teollisuusalueiden rakentamisella yritysten toimintaedellytyksiä	<ol style="list-style-type: none"> 1. Investointiohjelman mukaisten töiden toteuttaminen mm. Kitusenkulma, Nallelan peltoalue, Purulanoja 2. Pohjakarttojen päivittäminen 	<p>1.Kitusenkulmaa toteutettu, Nallelan peltoalue kosteikon suunnittelu siirtyy vuodelle 2020. Purulanojaa perattu</p> <p>2.Ilmakuvaukset tehty, pohjakarttojen digitointi ja tarkastaminen etenee</p>
Kumppanien kanssa vahva Virrat	Yhteistyön kehittäminen ympäristökuntien ja sidosryhmien kanssa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liikenneturvallisuus yhteistyö Ylä- ja Luoteis-Pirkanmaan kanssa 2. Yhteistyö kuntien, yritysten ja eri viranomaistahojen kanssa 	<p>1.Siekkisentien kevyenliikenteen väylä rakennettu, Rantatien liikenneturvallisuussuunnitelma valmisteilla</p> <p>2.Yhteistyö kuntien, yritysten ja eri viranomaistahojen kanssa: Maankäyttöinsinöörin virkatehtäviä hoitaa Maanmittauslaitos. Paikkatetojärjestelmän ylläpidosta on tehty yhteistyösopimus</p>

Tavoitteiden toteutuminen 2019

Teknisten palveluiden lautakunnan alainen toiminta on kokonaisuudessaan toteutunut määrärahojen puitteissa. Toimintatuottojen hyvän toteutuman vuoksi (tot 103%), netto jäi liki 400.000 arvioitua paremmaksi, toimintakulujen toteutuman ollessa 98%. Säästöä saatiin palveluiden ostoissa mm. alueiden kunnossapidosta ja sähkön siirrosta. Tilinpäätösvoitena Jäähalli yhtiöltä siirtyi kaupungille kaksi työntekijää. Tilapalvelun rakennuskanta harveni merkittävästi purkujen myötä. Uusi keskuskeittiö saatiin käyttöön, joskin aikataulusta myöhässä. Teknisten varastohalli myytiin, tästä johtuen rakennettiin uusi varastokenttä kaluston säilyttämiseen. Hankkeista hyvinvointipuisto etenee suunnitelman mukaan ja uusi yhtenäiskoulu rakentuu. Asuntokannan siirto Vuokrataloille siirtyi vuodelle 2020.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2019	TP2018	TA2019	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	7 211 165,10	7 632 250	5 000	7 637 250	7 846 308,46	209 058,46	102,7
Toimintamenot	-8 890 058,53	-8 808 158	-142 500	-8 950 658	-8 765 404,95	185 253,05	97,9
Toimintakate	-1 678 893,43	-1 175 908	-137 500	-1 313 408	-919 096,49	394 311,51	70,0
Rahoitustuotot ja -kulut	-20,00	0	12 000	12 000	-182,98	-12 182,98	
Poistot	-2 440 355,03	-2 656 127	0,00	-2 656 127	-2 877 687,61	-221 560,61	108,3
Poistoeron lii-säys/vähennys	163 390,66	143 956	35 000	178 956	143 957,25	-34 998,75	80,4
Yli/alijäämä	-3 955 877,80	-3 688 079	-90 500	-3 778 579	-3 653 009,83	125 569,17	96,7

3.8.1 Hallinnon tulosalue

Hallinnon tulosalueeseen kuuluvat teknisen osaston hallinto, tilaustyöt, ruokahuolto, haja-asutusalueen vesihuolto (avustukset), yksityistiet sekä palo- ja pelastustoimi.

Hallinto

Hallinnon toimintatuotot ovat toteutuneet ennakoitua paremmin (tot 167%) tämä johtuu Virtain Energian läpilaskutettavista kustannuksista. Toimintakulut ovat toteutuneet hieman arvioitua pienempänä (tot 93%) Säästöä on saatu lähinnä palvelujen ostoissa.

Tilaustyöt

Tilaustyöt ovat toteutuneet lähes budjetoidun mukaisina.

Ruokahuolto

Ruokahuollon osalta vuosi oli haasteellinen, koska uuden keskuskeittiön käyttöönotto viivästyi ja toi ruokahuollolle siksi budjetoimattomia kustannuksia. Toimintatuotot toteutuivat noin 40.000 euroa arvioitua paremmin, toteutuman ollessa 103%. Toimintakulut sen sijaan ylittyivät, toteutuman ollessa 106%, toimintakate jäi noin 45.000 euroa negatiiviseksi.

Yksityistiet

Toimintakulut ovat toteutuneet lähes arvioidusti. Yksityistieavustuksista jäi käyttämättä noin 3.500 euroa, talousarviovuonna toteutui yksi tien perusparannus.

Palo- ja pelastustoimi

Toimintakulut ovat toteutuneet lähes arvioidun mukaisesti. Virtain kaupungin maksuosuus Tampereen aluepelastuslaitoksen kustannuksista olivat 429.907 euroa (v. 2018 kustannukset olivat 476.418 euroa).

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2019	TP2018	TA2019	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	1 569 399,60	1 537 335	0	1 537 335	1 588 591,76	51 256,76	103,3
Toimintamenot	-2 591 907,13	-2 640 766	23 000	-2 617 766	-2 684 421,11	-66 655,11	102,5
Toimintakate	-1 022 507,53	-1 103 431	23 000	-1 080 431	-1 095 829,35	-15 398,35	101,4
Rahoitustuotot ja -kulut	-20,00	0	0	0	-174,39	-174,39	
Poistot	-8 054,76	-7 932	0	-7 932	-7 931,76	0,24	100,0
Yli/alijäämä	-1 030 582,29	-1 111 363	23 000	-1 088 363	-1 103 935,50	-15 572,50	101,4

3.8.2 Ylläpidon ja rakentamisen tulosalue

Ylläpito ja rakentaminen tulosalueeseen kuuluvat liikenneväylät ja urheilualueet, puistot, venesatama, kaavoitus, mittaus, metsätilat, tilapalvelu sekä jätehuolto.

Liikenneväylät ja urheilualueet

Liikenneväylien ja urheilualueiden myyntituotot ovat toteutuneet noin 119.000 euroa budjetoitua parempana. Tämä johtuu pääosin asfalttikartellista maksetusta korvauksesta 78.723 euroa. Toimintatuottoja kasvattivat myös Jäähallille myydyt tuntityöt sekä VYP:lle myydyt asiantuntijapalvelut.

Hulevesien kustannukset kirjautuvat vesihuollon sijasta nyt kunnallistekniikkaan, kustannukset ovat ylittyneet hieman arvioidusta.

Puisto

Puiston toimintakulut ovat toteutuneet 109%. Puistot hoidetaan pääosin kausityöntekijöillä, joten ylitys johtuu henkilöstökuluista, ylitys noin 20.000 euroa. Työllistämistukea henkilöstökustannuksiin on saatu noin 12.000 euroa.

Venesatama

Sataman tuotot ja kulut ovat toteutuneet arvioidun mukaisina.

Kaavoitus, mittaus, paikkatieto ja rakentamattomat alueet

Tekninen osasto tuottaa vain kaavoituksen tukipalveluita, joiden kustannukset ovat toteutuneet hieman arvioitua pienempinä (tot 79%). Mittauksen myyntituotot eivät ole toteutuneet arvioidun mukaisina (tot 8%). Myös toimintakulut ovat jääneet arvioitua pienemmiksi (tot. 60%). Maankäyttöinsinöörin virkaa ei ole täytetty, joten mm. henkilöstökulut ovat jääneet toteutumatta. Sama koskee paikkatiedon kustannuksia, toteutuma vain 37% arvioidusta. Metsän myyntituotot ovat ylittyneet noin 10.000 euroa arvioidusta.

Tilapalvelu / Hallinto

Tilapalvelun hallintoon sisältyy hallinnon lisäksi väistötilojen siivouskustannukset sekä siivoustyönjohtajan kustannukset. Hallinnon osalta toimintamenot ovat toteutuneet 88% budjetoidusta. Henkilöstökustannukset eivät ole toteutuneet, koska kiinteistöpäällikön virka on ollut täyttämättömänä lähes koko vuoden.

Siivoustyönjohtajan ja väistötilojen siivouskustannukset ovat toteutuneet arvioidun mukaisina.

Tuotannolliset rakennukset

Vuokratuotot ovat toteutuneet n.35.000 euroa arvioitua parempana (tot. 108%). Toimintavuonna ei ole ollut suurempia korjaustarpeita, joten toimintakulut ovat toteutuneet arvioitua alhaisempina (tot.83%).

Asuinrakennukset

Asuntojen vuokratuotot ovat toteutuneet noin 35.000 euroa arvioitua pienempänä (tot 95%), myös toimintakulut ovat alittuneet noin 70.000 eurolla arvioidusta (tot 90%). Tilinpäätösvuonna ryhmästä purettiin ala-asteen asuntola sekä kerrostalo II. Purkukustannukset olivat noin 230.000 euroa. Tyhjiillään purkua odottaa Puistolan, Nevalan ja Varpustien rakennukset. Toimintakulut ovat alittuneet erityisesti asiantuntijapalveluiden ja alueiden kunnossapidon kustannusten osalta.

Hallintokuntien rakennukset

Vuokratuotot ovat toteutuneet noin 18.000 euroa arvioitua alemmina. Tämä johtuu mm. Keskuskeittiön käyttöönoton viivästymisestä. Vuokratuottojen tot, 99% budjetoidusta. Ryhmän rakennuksista tilinpäätösvuonna purettiin Mäntylän ryhmis, Mäkiten koulun siipi sekä yläkoulun b ja c rakennukset. Näiden purkukustannukset olivat noin 210.000 euroa. Toimintakulut toteutuivat arvioidusti (tot 99%). Menoja kertyi yhtenäiskoulun kustannuspaikalle siirretyistä, koulun investointihankkeelle kuulumattomista kustannuksista (n.80.000 euroa). Näitä kustannuksia ei oltu talousarvion budjetoitu. Nettoa parantaa Ahjolan varastohallin myyntituotot.

Jätehuolto

Ryhmään kuuluvat Sarvinevan jätteenkäsittelyalue sekä romuajoneuvojen siirrot. Jätehuoltoon budjetoidut kustannukset noin 10.000 euroa, josta toteutunut noin 6.000 euroa.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2019	TP2018	TA2019	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	4 851 731,27	5 307 932	0	5 307 932	5 427 337,38	119 405,38	102,2
Toimintamenot	-5 466 528,29	-5 362 723	-172 500	-5 535 223	-5 301 455,56	233 767,44	95,8
Toimintakate	-614 797,02	-54 791	-172 500	-227 291	125 881,82	353 172,82	-55,4
Rahoitustuotot ja -kulut	0,00	0	0	0	-8,59	-8,59	-
Poistot	-2 154 949,56	-2 349 840	0	-2 349 840	-2 580 585,70	-230 745,70	109,8
Poistoeron lisäys/vähennys	163 390,66	143 956	0	143 956	143 957,25	1,25	-
Yli/alijäämä	-2 606 355,92	-2 260 675	-172 500	-2 433 175	-2 310 755,22	122 419,78	95,0

3.8.3 Ympäristövalvonnan tulosalue

Ympäristövalvonnan tulosalueeseen kuuluvat maankäytön valvonta ja ympäristön suojele.

Maankäytön valvonta

Toimintatuotot valvontamaksujen osalta ovat toteutuneet huomattavasti ennakoitua paremmin, toteutuman ollessa 142%. Toimintakulut ovat hieman ylittyneet henkilöstökulujen osalta, koska osastolla on jouduttu käyttämään sijaistyövoimaa. Toimintakulujen toteutuma 103%.

Ympäristönvalvonta

Ympäristövalvonnan toimintatuotot ovat myös toteutuneet valvontamaksujen osalta ennakoitua paremmin, toteutuman ollessa 147%, toimintakulujen ovat toteutuneet budjetoidun mukaisena.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2019	TP2018	TA2019	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	116 889,89	108 500	5 000	113 500	160 408,72	46 908,72	141,3
Toimintamenot	-343 912,80	-342 616	7 000	-335 616	-338 825,17	-3 209,17	101,0
Toimintakate	-227 022,91	-234 116	12 000	-222 116	-178 416,45	43 699,55	80,3
Poistot	-4 447,49	-4 038	0	-4 038	-8 954,64	-4 916,64	221,8
Yli/alijäämä	-231 470,40	-238 154	12 000	-226 154	-187 371,09	38 782,91	82,9

3.8.5 Vesihuoltolaitoksen tulosalue

Vesihuollon toimintatuotot ovat toteutuneet 99% budjetoidusta. Toimintakulut ovat toteutuneet hieman arvioitua pienempänä toteutuman ollessa 95%. Säästöä on saatu palvelujen ostoissa mm. sähköstä ja alueiden kunnossapidon kustannuksista.

Yhteenveto lautakunnan tuotoksista

Tuotokset	TA 2019			TP 2019			TP 2018		
	Tulo	Kpl määrä	Yksikkö-hinta	Tulo	Kpl määrä	Yksikkö-hinta	Tulo	Kpl määrä	Yksikkö-hinta
YMPÄRISTÖPALVELUT									
Lupamaksutuotot €/kpl	75 500	256	294,92	115 285	285	404,51	70 118	222	315,85
HALLINTO									
Ateriamaksutuotot	1 510 335	334 070	4,52	1 550 352	331 890	4,67	1 524 835	359 073	4,25
TILAPALVELU:									
Vuokratuotot tuotannoll.rak €/m2/kk	441 971	31 602	1,17	478 171	31 838	1,25	428 939	31 602	1,13
Vuokratuotot asuinrak. €/m2/kk	671 613	16 351	3,42	635 970	14 951	3,54	727 512	16 351	3,71
Vuokratuotot hallintokuntien rak. €/m2/kk	3 782 135	46237	6,82	3 763 528	40 182	7,80	3 403 450	46 237	6,13
VESIHUOLTOLAITOS:									
Jätevesimaksutuotot €/m3	678 483	258 600	2,62	669 971	267 782	2,50	677 793	256 846	2,64

Ympäristövalvonnan suoritteet 2018-2019

	TA 2019		TP 2019		TP 2018	
	saapunut	päätös tehty	saapunut	päätös tehty	saapunut	päätös tehty
Rakennuslupa	100	99	67	79	87	78
Rakennusluvan jatko	30	30	21	18	25	29
Rakennusaikainen muutos	5	5	1	1	6	7
Toimenpidelupa	50	48	60	62	52	46
Ilmoitus	50	50	47	51	38	36
Purkamislupa	5	5	11	11	10	10
Purkamisluvan jatkoaika					2	2
Purkamisilmoitus	5	5			2	2
Maisematyölupa	11	11	11	12	13	12
Vastuullinen työnjohtaja			140	47		
	256	253	361	285	235	222

4 TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

Tuloslaskelmaosassa seurattavia määrärahoja ja tuloarvioita ovat verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja -menot sekä satunnaiset erät.

Kaupunki ja vesihuolto (ulk.+sis.)	Alkuperäinen TA	TA MUUT	TA+MUUT	TOTEUMA
Toimintatulot				
Myyntituotot	26 268 962	31 800	26 300 762	26 155 643,86
Maksutuotot	5 671 250	47 000	5 718 250	5 859 707,78
Tuet ja avustukset	415 623	-35 589	380 034	506 239,82
Vuokratulot	5 709 852	0	5 709 852	5 653 694,37
Muut toimintatulot	163 115	0	163 115	231 442,43
	38 228 802	43 211	38 272 013	38 406 728,26
Valmistus omaan käyttöön	80 000		80 000	167 811,06
Toimintamenot				
Henkilöstömenot	-14 387 177	102 972	-14 284 205	-14 511 332,68
Palvelujen ostot	-55 328 940	-1 014 988	-56 343 928	-55 600 428,45
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 620 147	-35 500	-3 655 647	-3 751 628,30
Avustukset muille	-2 191 342	-120 000	-2 311 342	-2 271 590,31
Vuokrat	-5 834 276		-5 834 276	-6 233 846,89
Muut toimintamenot	-202 384		-202 384	-274 179,20
	-81 564 266	-1 067 516	-82 631 782	-82 643 005,83
Toimintakate/Jäämä	-43 255 464	-1 024 305	-44 279 769	-44 068 466,51
Verotulot	23 247 000		23 247 000	22 919 645,10
Valtionosuudet	22 770 000		22 770 000	23 197 924,00
Rahoitustulot ja -menot				0,00
Korkotulot muilta	6 000		6 000	10 965,02
Muut rahoitustulot muilta	174 500		174 500	864 694,35
Korkomenot	-131 250		-131 250	-84 630,52
Muut rahoitusmenot	-2 500		-2 500	-96 003,71
	46 063 750	0	46 063 750	46 812 594,24
Vuosikate	2 808 286	-1 024 305	1 783 981	2 744 127,73
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 664 647		-3 664 647	-3 728 703,85
Arvonalentumiset	0			-16 818,79
	-3 664 647	0	-3 664 647	-3 745 522,64
Satunnaiset tuotot ja kulut				
Satunnaiset kulut				-357 759,00
Tilikauden tulos	-856 361	-1 024 305	-1 880 666	-1 359 153,91
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	143 956		143 956	143 957,25
Varausten vähennys			0	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-712 405	-1 024 305	-1 736 710	-1 215 196,66

4.1 Verotulojen erittely

Verotulot	TA2019	Toteuma 2019	Poikkeama, ylitys(+), alitus (-)	TP2018	Muutos TP18/TP19%
Kunnallisvero	18 842 000	18 558 112,54	-283 887,46	17 831 457,69	4,08
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 529 000	2 447 189,11	-81 810,89	2 297 356,08	6,52
Kiinteistövero	1 876 000	1 914 343,45	38 343,45	1 873 123,19	2,20
	23 247 000	22 919 645,10	-327 354,90	22 001 936,96	4,17

Vuoden 2019 verotulojen kertymään vaikutti tulorekisterin käyttöönotto, verotuksen joustava valmistuminen sekä verokorttitiuudistus. Verokorttitiuudistuksen johdosta kertymä jäi ennakoitua alhaisemmaksi. Edellisvuoteen verrattuna verotulot kuitenkin nousivat erityisesti veroprosentin korotuksen johdosta.

	Tuloveroprosentti	Verotet.tulo 1000 €	Efektiivinen veroaste
2019	21,25	88 758	13,57
2018	20,75	87 363	13,21
2017	20,75	85 511	13,19
2016	20,25	87 930	13,34
2015	20,25	89 079	13,44
2014	20,25	88 789	13,56
2013	20,25	86 448	13,54
2012	20,25	86 271	13,08

*) Erilaisten vähennysten johdosta kuntien tuloveroprosentit (nimellinen veroaste) ei vastaa todellista veroastetta kunnissa. Puhutaan efektiivisestä veroasteesta, joka on maksuunpannun kunnallisveron suhde ansiotuloihin. Vuosien 2018 ja 2019 tiedot eivät ole vielä täysin lopulliset

Kiinteistöveroprosentit	2019	2018
Vak.asuinrakennus	0,45 %	0,45 %
Muu asuinrakennus	1,00 %	1,00 %
Yleinen kiinteistövero	0,93 %	0,93 %

4.2 Valtionosuuksien erittely

Valtionosuudet	TA2019	Toteuma 2019	Poikk.,ylitys (+) alitus (-)	TP2018	Muutos TP18/TP19 %
Peruspalvelujen valtionosuus	17 533 000	17 927 446,00	394 446,00	17 893 971,00	0,19
Verotulojen tasaus	5 017 000	5 012 167,00	-4 833,00	5 095 404,00	-1,63
Opetus ja kulttuuritoimen valtionosuus	220 000	258 311,00	38 311,00	244 067,00	5,84
	22 770 000	23 197 924,00	427 924,00	23 233 442,00	-0,15

5 INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN

5.1 Hankkeet

Hankkeita ovat yli 300 000 euron verottomat kokonaisuudet. Hankkeiden käsittelyssä seurataan kaupungin hankesuunniteluohjeita.

Vuonna 2019 valmistuneita hankkeita olivat terveyskeskuksen 6. vaiheen peruskorjaus ja keskuskeittiön rakentaminen. Terveyskeskuksen hankkeelle haettiin lisämäärärahaa 280 000 euroa, lisämääräraha ei täysin riittänyt vaan hanke ylittyi noin 70 000 euroa lisä- ja muutostöistä johtuen. Keskuskeittiön piti valmistua jo vuonna 2018, joten sille ei ollut alun perin varattu määrärahaa vuoden 2019 talousarvioon. Hankkeelle myönnettiin lisämääräraha 675 000 vuodelle 2019, joka oli säästynyt vuonna 2018, hankkeen kokonaiskustannusarvio ei ole ylittynyt.

Yhtenäiskouluhankkeen vuoden 2019 määrärahaa korotettiin, koska vuodelle 2019 ajoittuva urakan osuus tarkentui urakasopimuksen allekirjoituksen yhteydessä. Hanke on toteutunut suunniteltua nopeammin, minkä johdosta vuoden 2019 osuus on ylittynyt. Kokonaiskustannusarvioon verrattuna hanke on toteutumassa kustannusarvion puitteissa. Osia hyvinvointipuistohankkeesta on valmistunut vuonna 2019, mutta koko hanke saatetaan loppuun vuonna 2020, myös vesistö-kunnostushankkeiden toteutus jatkuu vuonna 2020.

Investointien osalta määrärahojen ylitykset on käsitelty kaupunginhallituksessa ja ne on tarkoitus käsitellä myös kaupunginvaltuustossa ennen talousarvion hyväksymistä, mikäli kaupunginvaltuuston kokous voidaan järjestää koronaepidemian johdosta toukokuun aikana.

HANKKEET

HANKE	TA 2019	TA MUUTOS	TA + MUUT	TOTEUMA 2019	POIKKEAMA	TOT - %
Kaupunginhallitus						
Teollisuushalli 2019-hanke						
Menot	-30 000		-30 000	0,00	-30 000,00	0,0
Tulot	0		0		0,00	
Nettomeno	-30 000		-30 000	0,00	-30 000,00	0,0
Tekninen lautakunta						
Terveyskeskuksen saneeraus						
Menot	-200 000	-280 000	-480 000	-549 856,75	69 856,75	114,6
Tulot	0		0		0,00	
Nettomeno	-200 000	-280 000	-480 000	-549 856,75	69 856,75	114,6
Tekn./Yhtenäiskoulun uudisrakentaminen						
Menot	-1 500 000	-1 300 000	-2 800 000	-3 210 251,00	410 251,00	114,7
Tulot			0		0,00	
Nettomeno	-1 500 000	-1 300 000	-2 800 000	-3 210 251,00	410 251,00	114,7
Tekn./Ruokapalveluiden investoinnit						
Menot	0	-675 000	-675 000	-654 098,93	-20 901,07	96,9
Tulot	0		0			
Nettomeno	0	-675 000	-675 000	-654 098,93	-20 901,07	96,9
Tekn./Vesistönkunnostushanke						
Menot	-80 000	20 000	-60 000	-45 824,10	-14 175,90	76,4
Tulot	35 000		35 000	26 325,74	8 674,26	
Nettomeno	-45 000	20 000	-25 000	-19 498,36	-5 501,64	78,0
Tekn/ Hyvinvointipuisto						
Menot	-337 300		-337 300	-273 253,55	-64 046,45	81,0
Tulot	141 000		141 000	120 238,26	20 761,74	
Nettomeno	-196 300		-196 300	-153 015,29	-43 284,71	78,0

5.2 Hankeryhmät

Valtuusto myöntää määrärahat ja tuloarviot hankeryhmälle kokonaisuutena. Hankeryhmien kohteet ovat alle 300 000 euroa. Pienhankintaraja on 10.000 euroa. Kaupunginhallituksen alaisen toiminnan osakkeiden ja osuuksien määrärahamuutos liittyy Liikelaitos Marttiselle perinnekyllän investointien rahoittamiseen myönnettyyn peruspääoman korotukseen, joka oli talousarviossa alun perin huomioitu sisäisenä lainana. Muut määrärahamuutokset olivat pääosin siirtoja hankeryhmien ja hankkeiden välillä sekä tasapainottamisohjelman mukaisia investointimäärärahojen alentamisia.

Osakkeiden ja osuuksien hankintoihin sisältyi Marttisen pääomasijoituksen lisäksi Tuomi Logistiikka Oy:n ja Monetra Pirkanmaa Oy:n osakkeiden hankinta. Maa-alueita ja rantarakennusoikeuksia ostettiin kaavoituksen tarpeisiin. Maa-alueita myös myytiin.

Lämpölaitoksen investoinnit siirtyivät toiminnan yhtiöittämisen johdosta kaupunginhallituksen alaiseen toimintaan. Investoinnit koostuivat uusien liittymien rakentamisesta sekä tuotantolaitoksen peruskunnostuksesta.

Kaupunginhallituksen irtaimistoon liittyvät investoinnit koostuivat taloushallinnon ohjelmiston uudistamisesta sekä palvelinlisensseistä.

Perusturvalautakunnan investoinnit sisälsivät potilastietojärjestelmään liittyviä ohjelmisto- ja palvelininvestointeja sekä hammashoidon hoitoyksikön hankinnan ja terveyskeskuksen kaasukeskuksen hankinnan.

Vesihuoltolaitoksen investoinnit sisälsivät puhdistamon, pumppaamojen ja vesihuoltoverkoston saneerauksia, uusien liittymien rakentamista sekä ennalta-arvaamattomia korjauksia.

Kunnallistekniikan merkittävimpiä investointeja olivat terveyskeskuksen parkkipaikan rakentaminen, päällystekorjaukset, katuvalaistuksen uudistukset, liikuntapaikkojen ylläpitoon ja koneisiin liittyvät investoinnit sekä kevyenliikenteen jatkeen rakentaminen Siekkisentielle.

Asuinrakennuksiin liittyvät korjaukset kohdistuivat pääosin Aaronpalstan kiinteistön peruskorjaukseen.

Hallintokuntien käytössä olevien rakennusten hankeryhmän investoinnit koostuivat useasta eri kohteesta, joista merkittävimpiä olivat Liikuntahallin korjaustyöt, kaupungintalon muutostyöt liittyen asiointipisteen rakentamiseen sekä luokkatilojen rakentaminen kirjastolle.

HANKERYHMÄT

Hankeryhmä	Ta 2019	TA MUUTOS	TA + MUUT	TOTEUMA 2019	POIK- KEAMA	TOT -%
Kaupunginhallitus						
Osakkeet ja Osuudet						
Menot	-10 000	-80 000	-90 000	-81 995	-8 005	91,1
Tulot					0	
Nettomeno	-10 000	-80 000	-90 000	-81 995	-8 005	91,1
Maa-alueet/rakennukset						
Menot	-120 000	0	-120 000	-120 000	0	100,0
Tulot	20 000	0	20 000	44 072	-24 072	
Nettomeno	-100 000	0	-100 000	-75 928	-24 072	75,9
Khall./Ohjelmistolisenssien hank.						
Menot	-71 000	0	-71 000	-36 835	-34 165	
Tulot						
Nettomeno	-71 000	0	-71 000	-36 835	-34 165	
Khall./Lämpölaitos						
Menot	-145 000	0	-145 000	-69 824	-75 176	48,2
Tulot			0		0	-100,0
Nettomeno	-145 000	0	-145 000	-69 824	-75 176	48,2
Perusturvalautakunta						
Menot	-283 000		-283 000	-214 861	-68 139	75,9
Tulot	0					
Nettomeno	-283 000	0	-283 000	-214 861	-68 139	75,9

Vesihuoltolaitos							
Menot	-280 000	20 000	-260 000	-261 304,45	1 304,45	100,5	
Tulot	0			3 121,80	-3 121,80		
Nettomeno	-280 000	20 000	-260 000	-258 182,65	-1 817,35	99,3	
Kunnallistekniikka							
Menot	-590 000	-20 000	-610 000	-602 821,52	-7 178,48	98,8	
Tulot	0				0,00	-100,0	
Nettomeno	-590 000	-20 000	-610 000	-602 821,52	-7 178,48	98,8	
Tuotannolliset rakennukset							
Menot	-180 000	116 000	-64 000	0,00	-64 000,00	0,0	
Tulot	0						
Nettomeno	-180 000	116 000	-64 000	0,00	-64 000,00	0,0	
Asuinrakennukset							
Menot	-150 000	80 000	-70 000	-17 829,42	-52 170,58	25,5	
Tulot			0				
Nettomeno	-150 000	80 000	-70 000	-17 829,42	-52 170,58	25,5	
Hallintokuntien käytössä olevat rak.							
Menot	-280 000	-11 000	-291 000	-313 601,07	22 601,07	107,8	
Tulot	0		0				
Nettomeno	-280 000	-11 000	-291 000	-313 601,07	22 601,07	107,8	
Alueiden kehittäminen							
Menot	-40 000	20 000	-20 000	0,00	-20 000,00	0,0	
Tulot							
Nettomeno	-40 000	20 000	-20 000	0,00	-20 000,00	0,0	
Mittaus/kaavoitus							
Menot	-80 000	40 000	-40 000	-1 584,60	-38 415,40	4,0	
Tulot							
Nettomeno	-80 000	40 000	-40 000	-1 584,60	-38 415,40	4,0	
Hankkeet / Hankeryhmät Me-							
not yht.	-4 376 300	-2 070 000	-6 446 300	-6 453 939,30	7 639,30		
Tulot yhteensä	196 000	0	196 000	193 758,20	2 241,80		
Nettomeno	-4 180 300	-2 070 000	-6 250 300	-6 260 181,10	9 881,10		

6 RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

Kaupunki ja Vesihuolto (ulk./sis.)

	TA 2019	MUUTOS	TA+MUUTOS	TOTEUMA	POIKKEAMA
TOIMINTA JA INVESTOINNIT					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	2 808 286	-1 024 305	1 783 981	2 744 127,73	960 146,73
Satunnaiset erät	0	0	0	-357 759,00	-357 759,00
Tulorahoituksen korjauserät	0		0	-61 142,60	-61 142,60
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-4 376 300	-2 070 000	-6 446 300	-6 453 939,30	-7 639,30
Rahoitusosuudet investointeihin	176 000		176 000	146 564,00	-29 436,00
Pys.vast.hyödykkeiden luovutustuotot	20 000		20 000	105 215,00	85 215,00
Muut investointitulot	0	0	0	3 121,80	3 121,80
					0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 372 014	-3 094 305	-4 466 319	-3 873 812,37	592 506,63
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainauksen lisäykset	-230 000	80 000	-150 000	-35 790,40	114 209,60
Antolainauksen vähennykset	150 000		150 000	4 456,97	-145 543,03
	-80 000	80 000	0	-31 333,43	-31 333,43
Lainakannan muutokset/lisäykset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 500 000	2 500 000	5 000 000	5 000 000,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-942 000		-942 000	-813 908,00	128 092,00
	1 558 000	2 500 000	4 058 000	4 186 092,00	128 092,00
Muut maksuvalmiuden muutokset	0		0	351 803,21	351 803,21
Rahoitustoiminnan rahavirta	1 478 000	2 580 000	4 058 000	4 506 561,78	448 561,78
RAHAVAROJEN MUUTOS	105 986	-514 305	-408 319	632 749,41	1 041 068,41

III TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

Virtain kaupungin ja kuntakonsernin tilinpäätöslaskelmat on esitetty tässä osiossa. Tilinpäätöslaskelmia ovat tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja tase.

Virtain kaupunki sisältää kaupungin, taseyksikkö Vesihuollon ja Liikelaitos Marttisen ulkoiset, keskenään eliminoidut toteumat.

Virtain kaupungin konsernin tilinpäätöslaskelmat ovat konsernin tuloslaskelma, konsernin rahoituslaskelma ja konsernitase.

Lisäksi tässä osassa esitetään tilinpäätöslaskelmien liitetiedot.

Eriytettyinä tilinpäätöksinä esitetään vesihuollon taseyksikön sekä liikelaitos Marttisen tilinpäätökset.

VIRTAIN KAUPUNKI: KAUPUNKI, VESIHUOLTO JA MARTTINEN
TULOSLASKELMA (ULK.)

	2019	2018
Toimintatuotot		
Myyntituotot	24 719 732,44	24 056 868,85
Maksutuotot	5 768 732,64	5 731 129,28
Tuet ja avustukset	1 256 553,30	1 107 717,02
Vuokratuotot	2 002 118,20	2 034 179,87
Muut toimintatuotot	231 022,43	272 071,32
	33 978 159,01	33 201 966,34
Valmistus omaan käyttöön	167 811,06	154 392,05
Toimintakulut		
Henkilöstökulut	-15 654 780,46	-15 887 908,27
Palkat ja palkkiot	-12 455 024,57	-12 576 446,87
Henkilösivukulut	-3 199 755,89	-3 311 461,40
Eläkekulut	-2 798 471,21	-2 863 371,32
Muut henkilösivukulut	-401 284,68	-448 090,08
Palvelujen ostot	-53 339 634,12	-51 204 815,12
Asiakaspalvelujen ostot	-43 328 482,99	-41 284 832,47
Muiden palvelujen ostot	-10 011 151,13	-9 919 982,65
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 067 149,32	-3 990 496,51
Ostot tilikauden aikana	-4 067 149,32	-4 025 530,42
Varaston lisäys	0,00	35 033,91
Avustukset	-2 100 605,03	-2 203 691,86
Vuokrat	-2 596 373,49	-2 401 719,14
Muut kulut	-280 671,12	-342 915,44
	-78 039 213,54	-76 031 546,34
Toimintakate	-43 893 243,47	-42 675 187,95
Verotulot	22 919 645,10	22 001 936,96
Valtionosuudet	23 197 924,00	23 233 442,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	10 965,02	11 249,21
Muut rahoitustuotot	864 808,91	567 712,01
Korkokulut	-84 818,31	-87 994,27
Muut rahoituskulut	-96 003,63	-676,97
	46 812 521,09	45 725 668,94
Vuosikate	2 919 277,62	3 050 480,99
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 900 879,41	-3 641 959,56
Arvonalentumiset	-16 818,79	-13 332,20
	-3 917 698,20	-3 655 291,76
Satunnaiset erät		
Satunnaiset kulut	-357 759,00	0,00
Tilikauden tulos	-1 356 179,58	-604 810,77
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	143 957,25	-1 325 609,34
Varausten lisäys	0,00	1 489 000,00
Tilikauden ylijäämä	-1 212 222,33	-441 420,11

**VIRTAIN KAUPUNKI: KAUPUNKI, VESIHUOLTO JA MARTTINEN
RAHOITUSLASKELMA**

Toiminnan rahavirta	2019	2018
Vuosikate	2 919 277,62	3 050 480,99
Satunnaiset erät	-357 759,00	0,00
Tulorahoituksen korjaukset	33 857,40	-57 969,81
	2 595 376,02	2 992 511,18
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-6 507 770,27	-6 378 857,94
Rahoitusosuuden investointeihin	201 548,90	196 988,87
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden	105 215,00	80 948,00
	-6 201 006,37	-6 100 921,07
Toiminnan ja investointien rahavirta	-3 605 630,35	-3 108 409,89
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-32 934,40	-64 366,00
Antolainasaamisten vähennys	4 456,97	9 572,00
	-28 477,43	-54 794,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000 000,00	2 500 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-813 908,00	-710 704,00
Lainakannan muutokset	4 186 092,00	1 789 296,00
Oman pääoman muutokset	0,00	
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantovarojen ja pääomien	-67 711,44	-40 747,31
Vaihto-omaisuuden muutos	5 025,28	-23 456,60
Saamisten muutos	-239 691,37	1 259 377,47
Korottomien velkojen muutos	516 106,72	1 556 250,38
	213 729,19	2 751 423,94
Rahoituksen rahavirta	4 371 343,76	4 485 925,94
Rahavarojen muutos	765 713,41	1 377 516,05
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.2019	7 838 470,98	7 072 757,57
Rahavarat 1.1.2019	7 072 757,57	5 695 241,52

**VIRTAIN KAUPUNKI: KAUPUNKI, VESIHUOLTO JA MARTTINEN
TASE**

VASTAAVAA	31.12.2019	31.12.2018
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	891 097,67	846 346,90
	891 097,67	846 346,90
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	5 582 256,85	5 467 795,50
Rakennukset	26 442 449,48	25 709 209,59
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 372 076,45	4 966 168,10
Koneet ja kalusto	416 107,17	393 123,94
Muut aineelliset hyödykkeet	7 524,86	112 584,35
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	5 949 531,91	3 806 541,32
	42 769 946,72	40 455 422,80
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	7 705 846,87	7 720 670,79
Muut saamiset	486 988,85	458 511,42
	8 192 835,72	8 179 182,21
Pysyvät vastaavat yhteensä	51 853 880,11	49 480 951,91
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	342 903,49	352 560,77
	342 903,49	352 560,77
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	60 043,15	65 038,15
Valmiit tuotteet	6 888,70	6 918,98
	66 931,85	71 957,13
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	1 804 780,58	1 979 780,58
	1 804 780,58	1 979 780,58
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 403 020,60	1 085 622,35
Lainasaamiset		0,00
Muut saamiset	699 319,12	767 214,79
Siirtosaamiset	426 242,57	356 053,78
	2 528 582,29	2 208 890,92
Rahat ja pankkisaamiset	7 838 470,98	7 072 757,57
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	12 238 765,70	11 333 386,20
VASTAAVAA YHTEENSÄ	64 435 549,30	61 166 898,88

**VIRTAIN KAUPUNKI: KAUPUNKI, VESIHUOLTO JA MARTTINEN
TASE**

VASTATTAVAA	31.12.2019	31.12.2018
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	23 750 394,96	23 750 394,96
Muut omat rahastot	336 375,85	336 375,85
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	16 617 506,23	17 058 926,34
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 212 222,33	-441 420,11
Oma pääoma	39 492 054,71	40 704 277,04
POISTOERO JA VAPAAEHT.VARAUKSET		
Poistoero	2 323 275,45	2 467 232,70
Vapaaehtoiset varaukset	1 000 000,00	1 000 000,00
	3 323 275,45	3 467 232,70
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen pääomat	525 619,34	602 988,06
	525 619,34	602 988,06
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 461 681,29	6 663 095,88
Lainat julkisyhteisöiltä		
Ostovelat	3 548,07	4 108,81
Liittymismaksut ja muut velat	1 320 898,16	1 281 739,82
	11 786 127,52	7 948 944,51
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 201 415,71	813 909,12
Lainat julkisyhteisöiltä		
Saadut ennakot	34 573,45	51 782,01
Ostovelat	5 181 283,58	4 571 085,43
Muut velat	436 115,68	667 230,11
Siirtovelat	2 455 083,86	2 339 449,90
	9 308 472,28	8 443 456,57
Vieras pääoma yhteensä	21 094 599,80	16 392 401,08
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	64 435 549,30	61 166 898,88

**VIRTAIN KAUPUNKI: KAUPUNKI, VESIHUOLTO JA MARTTINEN
LIITETIEDOT**

Tilinpäätöksen liitetiedot ryhmitellään kirjanpitoasetuksen liitetietovaatimusten mukaan tilinpäätöksen laatimista, tuloslaskelmaa, taseen vastaavia ja vastattavia, vakuuksia ja vastuusitoumuksia, henkilöstä ja konsernitilinpäätöstä koskeviin liitetietoihin.

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Pysyvien vastaavien hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Poistot on laskettu kaupunginvaltuuston 6.10.2014 hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Päivitettyä poistosuunnitelmaa sovelletaan 1.1.2013 jälkeen valmistuneisiin kohteisiin. Vaihtomaisuus on arvostettu muuttuvaan hankintamenoa.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot
KUNNAN TOIMINTATUOTOT TEHTÄVÄALUEITTAIN, ULKOISET

	2019	2018
Yleishallinto	1 616 827,81	1 742 796,92
Sosiaali- ja terveystoimi	26 643 708,15	26 148 726,90
Opetus ja kulttuuri	1 141 215,12	1 127 156,59
Yhdyskuntapalvelut		
Muut palvelut/tekn.	2 655 849,19	2 428 761,22
	32 057 600,27	31 447 441,63

Liikelaitos Marttinen

Toimintatuotot tehtäväkokonaisuuksina, ulkoiset

	2019	2018
nuorisotoiminta		
liikevaihto	885 104,08	784 660,12
muut tuotot		0,00
avustukset	742 981,12	553 593,73
elinkeinotoiminta		
liikevaihto	345 136,93	390 380,21
muut tuotot	1 149,21	128,83
avustukset	5 049,17	2 785,77
kaupungin nuorisotoiminta		
liikevaihto	1 234,80	615,00
muut tuotot		
avustukset	2 283,19	2 255,94
Museotoiminta		
liikevaihto	2 675,90	5 677,88
muut tuotot	13 687,23	14 427,23
avustukset	0,00	0,00
yhteensä		
liikevaihto	1 234 151,71	1 181 333,21
muut tuotot	14 836,44	14 556,06
avustukset	750 313,48	558 635,44

	1 999 301,63	1 754 524,71
VEROTULOJEN ERITTELY	2019	2018
Kunnallisvero	18 558 112,54	17 831 457,69
Kiinteistövero	1 914 343,45	1 873 123,19
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 447 189,11	2 297 356,08
	22 919 645,10	22 001 936,96
VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY		
Peruspalvelujen valtionos.(ilman tasauksia)	17 927 446,00	17 893 971,00
Verotuloihin perustuvat valt.os.tasaus	5 012 167,00	5 095 404,00
Opetus- ja sivistystoimen muut valt.osuudet	258 311,00	244 067,00
Valtionosuudet yhteensä	23 197 924,00	23 233 442,00
MUUT TOIMINTATUOTOT		
PYSYVIEN VASTAAVIEN MYYNTIVOITOT		
Tontit, maa-alueet	8 273,75	57 969,81
Rakennukset	52 868,85	0,00
Kuntayhtymäosuudet		0,00
Kalusto, autot		0,00
Yhteensä	61 142,60	57 969,81
MUUT TOIMINTAKULUT		
PYSYVIEN VASTAAVIEN MYYNTITAPPIOT		
Tontit, maa-alueet	0,00	0,00
Rakennukset	0,00	0,00
Kuntayhtymäosuudet	0,00	0,00
Osakkeet	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00
OSINGOT JA OSUUSPÄÄOMAN KOROT		
Koillis-Satakunnan Sähkö Oy	180 922,50	189 436,50
Pirkanmaan Sairaanhoidopiiri ky	59 086,84	59 086,84
Keiturin Sote Oy	400 000,00	50 000,00
Pirkanmaan Jätehuolto Oy	127 559,07	0,00
Muut rahoitustuotot	2 490,76	2 531,24
Yhteensä	770 059,17	301 054,58

ARVIOIDUT POISTOAJAT, NIITÄ VASTAAVAT VUOTUISET POISTOPROSENTIT JA POISTOMENETELMÄT**Aineettomat hyödykkeet**

Kehittämismenot	2 - 5 v. tasapoisto
Aineettomat oikeudet	5 - 10 v. tasapoisto
Konserniliikearvo	2 - 5 v. tasapoisto
Liikearvo	2 - 5 v. tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	
Atk-ohjelmistot	2 - 5 v. tasapoisto
Muut	2 - 5 v. tasapoisto
Erityisestä syystä enintään (esim. vesistöjen peruskunnostus)	20 v. tasapoisto

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	ei poistoa
Rakennukset ja rakennelmat	
Hallinto- ja laitosrakennukset	20 - 50 v. tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 - 30 v. tasapoisto
Talousrakennukset	10 - 20 v. tasapoisto
Vapaa-ajan rakennukset	20 - 30 v. tasapoisto
Asuinrakennukset	30 - 50 v. tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 - 20% mjp
Sillat, laiturit ja uimalat	10 - 25% mjp
Muut maa- ja vesirakenteet	10 - 20% mjp
Vedenjakeluverkosto	7 - 10% mjp
Viemäriverkko	7 - 10% mjp
Kaukolämpöverkko	10 - 15% mjp
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15 - 20% mjp
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	20 - 22% mjp
Maakaasuverkko	12 - 15% mjp
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 - 20% mjp
Sähkö-, vesi- yms. laitoskoneet ja laitteet	15 - 25% mjp
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 - 20% mjp
Liikenteen ohjauslaitteet	20 - 25% mjp
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	20 - 25% mjp
Koneet ja kalusto	
Rautaiset alukset	15 - 20 v. tasapoisto
Puiset alukset ja muut uivat työ	8 - 15 v. tasapoisto
Muut kuljetusvälineet	4 - 7 v. tasapoisto
Muut liikkuvat työkoneet	5 - 10 v. tasapoisto
Muut raskaat koneet	10 - 15 v. tasapoisto
Muut kevyet koneet	5 - 10 v. tasapoisto
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5 - 15 v. tasapoisto
Atk-laitteet	3 - 5 v. tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	3 - 5 v. tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet	
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa
Keskeneräiset hankinnat	ei poistoa
Osakkeet ja osuudet	ei poistoa

Tasetta koskevat liitetiedot

TIEDOT PYSYVISTÄ VASTAAVISTA TASE-ERÄKOHTAISESTI

Kaupunki+vesihuolto+Marttinen

	1.1.2019	Lisäykset	Vähennykset	Rah.osuudet	Keskeneräisistä siirto	Sumupois-tot	31.12.2019
Aineettomat oikeudet	9 789,17	167 446,03	0,00	0,00	0,00	25 214,22	152 020,98
Muut pitkävaikutteiset	836 557,73	0,00	0,00	0,00	0,00	97 481,04	739 076,69
Aineettomat hyödykkeet	846 346,90	167 446,03	0,00	0,00	0,00	122 695,26	891 097,67
Maa- ja vesialueet	5 467 795,50	120 000,00	5 538,65	0,00	0,00	0,00	5 582 256,85
Rakennukset	25 709 209,59	1 549 857,49	38 533,75	51 863,10	1 915 790,94	2 642 011,69	26 442 449,48
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 966 168,10	289 396,52	0,00	52 860,06	36 641,95	867 270,06	4 372 076,45
Tuotannon/varaston koneet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Koneet ja kalusto	393 123,94	178 382,90	0,00	0,00	8 443,24	163 842,91	416 107,17
Keskeneräiset hankinnat	3 806 541,32	4 200 692,46	0,00	96 825,74	-1 960 876,13	0,00	5 949 531,91
Muut aineelliset hyödykkeet	112 584,35	0,00	0,00	0,00	0,00	105 059,49	7 524,86
Aineelliset hyödykkeet	40 455 422,80	6 338 329,37	44 072,40	201 548,90	0,00	3 778 184,15	42 769 946,72
Kuntayhtymäosuudet	2 658 795,23	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 658 795,23
Tytäryhteisöosakkeet	1 899 785,64	0,00	0,00	0,00	0,00	16 818,79	1 882 966,85
Osakkuusyhteisöosakkeet	557 240,96	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	557 240,96
Muut osakkeet	2 604 848,96	1 994,87	0,00	0,00	0,00	0,00	2 606 843,83
Sijoitukset	7 720 670,79	1 994,87	0,00	0,00	0,00	16 818,79	7 705 846,87
YHTEENSÄ	49 022 440,49	6 507 770,27	44 072,40	201 548,90	0,00	3 917 698,20	51 366 891,26
Palautuskelp.liitt.maksut	458 511,42	32 934,40	4 456,97	0,00	0,00	0,00	486 988,85
YHTEENSÄ	49 480 951,91	6 620 704,67	48 529,37	201 548,90	0,00	3 917 698,20	51 853 880,11

VIRTAIN KAUPUNGIN OMISTAMAT OSAKKEET JA OSUUDET 31.12.2019

	OMISTUS- OSUUS %	KIRJANPITO- ARVO 31.12.2019	LISÄYKSET 2019	VÄHEN- NYKSET 2019	KIRJANPI- TOARVO 1.1.2019
KUNTAYHTYMÄOSUUDET					
Pirkanmaan Liitto	1,68	14 116,79			14 116,79
Pirkanmaan Sairaanhoidopiiri	1,56	2 358 138,74			2 358 138,74
Seinäjoen koulutuskuntayhtymä	0,90	286 539,70			286 539,70
Kuntayhtymäosuudet yhteensä		2 658 795,23	0,00	0,00	2 658 795,23
TYTÄRYHTEISÖJEN OSAKKEET JA OSUUDET					
Kiint.Oy Killinpolku	75,00	25 228,19			25 228,19
Kiint.Oy Tyrkönrivi	100,00	0,00		16 818,79	16 818,79
Kiint.Oy Virtain Opiskelijasuntolat	100,00	121 095,31			121 095,31
Kiint.Oy Virtain Veteraanit	100,00	199 698,79			199 698,79
Kiint.Oy Virtain Vuokratalot	100,00	990 119,05			990 119,05
Virtain Jäähalli Oy	62,80	185 006,72			185 006,72
Virtain Yrityspalvelu Oy	100,00	16 818,79			16 818,79
Keituri Oy, osakepääoman merkitseminen	100,00	2 500,00			2 500,00
Keiturin Sote Oy, vapaaehtoinen vastikkeeton pääomasijoitus	100,00	30 000,00			30 000,00
Virtain Energia Oy, osakepääoman merkitseminen	100,00	312 500,00			312 500,00
Tytäryhteisöjen osakkeet ja osuudet yhteensä		1 882 966,85	0,00	16 818,79	1 899 785,64
OSAKKUUSYHTEISÖT					
Kiint.Oy Illansuu	39,00	19 677,99			19 677,99
Kiint.Oy Kanttorinrinne	39,00	13 118,66			13 118,66
Kiint.Oy Virtain Virastotalo	24,90	487 744,98			487 744,98
Koillis-Satakunnan Sähkö Oy, 21 285 kpl (/51 196:stä)	41,60	36 699,33			36 699,33
Osakkuusyhteisöosakkeet ja osuudet yhteensä		557 240,96	0,00	0,00	557 240,96
MUUT OSAKKEET JA OSUUDET					
As.Oy Harjukuja	10,50	92 503,36			92 503,36
As.Oy Penkkivuori	5,78	32 359,02			32 359,02
As.Oy Poutapilvi	8,25	131 489,30			131 489,30
As.Oy Torisevantie 11	4,12	23 986,96			23 986,96
Herraskylän Vesiosuuskunta		67,28			67,28
Jäähdyspohjan Vesiosuuskunta		201,83			201,83
Kiint.Oy Virtain Linjatalo	1,54	5 382,01			5 382,01
Kotalan Vesiosuuskunta		252,28			252,28
Kuntarahoitus	0,04	44 000,00			44 000,00
Kuntien palvelukeskus KPK ICT Oy *)	7612 kpl	7 612,00			7 612,00
Kurjenkylän Vesiosuuskunta		67,28			67,28
Liedenpohjan Vesiosuuskunta		285,92			285,92
Länsi-Suomen Kasvukolmio Oy	6,93	150 000,00			150 000,00

Länsi-Suomen Kasvukolmio Oy/Virtain rahasto		15 000,00		15 000,00
Metsä Board Oyj (M-Real, Metsä-Serla)	226 kpl	506,23		506,23
Metsäliiton osuus (tavoiteosuudet 30000,00 €)		49 564,47		49 564,47
Neo Industrial Oyj (Neonmarkka, Lännen Metsä)	1000 kpl	8 409,40		8 409,40
Oy Runoilijantie	3,79	88 634,03		88 634,03
Pirkanmaan Jätehuolto Oy	2,14	256 500,00		256 500,00
Pirkantien Tasohallit Oy	4,80	27 382,93		27 382,93
TREDU-kiinteistöt Oy	1,44	1 609 522,68		1 609 522,68
Pohjois-Hämeen Puhelin Oy	0,86	21 600,54		21 600,54
Toriseva-Golf Oy	2,25	16 773,15		16 773,15
Vaskiveden Vesiosuuskunta		153,05		153,05
Virtain Kenttä Oy	0,83	42,05		42,05
Virtain Vesiosuuskunta		17 485,75		17 485,75
Äijännevan Vesiosuuskunta		252,28		252,28
Metsä B merkintämaksu		65,88		65,88
Monetra Pirkanmaa Oy	1 kpl	21,00	21,00	0
Tuomi Logistiikka Oy	0,06	1 973,87	1973,87	0
Muut osakkeet ja osuudet yhteensä		2 602 094,55	1 994,87	0,00 2 600 099,68
KAIKKI OSAKKEET JA OSUUDET YHTEENSÄ		7 701 097,59	1 994,87	16 818,79 7 715 921,51

*) Kuntien palvelukeskus ei paina osakekirjoja!

TALOUSARVIOANTOLAINAT 31.12.2019

	Lyhytaikai- nen	Pitkäaikai- nen	Antol.saata- va	Lyhytaikai- nen	Pitkäaikainen
	31.12.2019	31.12.2019	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2018
LAINASAAMISET					
LAINASAAMISET TYTÄRYHTEISÖILTÄ	0,00	226 668,18	226 668,18	0,00	321 668,18
LAINASAAMISET MUILTA	0,00	191 000,00	191 000,00	0,00	271 000,00
PÄÄOMALAINASAATAVAT TYTÄRYHTEI- SÖILTÄ	0,00	1 387 112,40	1 387 112,40	0,00	1 387 112,40
LAINASAATAVAT YHTEENSÄ	0,00	1 804 780,58	1 804 780,58	0,00	1 979 780,58

3) Kaupungin taseen vastaavista on poistettu Virtain Yrityspalvelu OY:n pääomalainasaatavia 1,5 milj. euroa.

Velkasuhde kaupungin ja VYP:n välillä ennallaan. KH 21.2.2011 66§

Siirtosaamisiin liittyvät olennaiset erät

	2019	2018
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Siirtyvät korot	59 086,84	71 123,31
Kelan korvaukset	53 721,71	84 146,15
Avustukset ja tuet	67 153,45	128 841,90
Muut tulojäämät	246 280,57	71 942,42
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	426 242,57	356 053,78

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

OMA PÄÄOMA	2019	2018
Peruspääoma 1.1.	23 750 394,96	23 750 394,96
Peruspääoma 31.12.	23 750 394,96	23 750 394,96
Muu oma pääoma		
Vahinkorahasto	336 375,85	336 375,85
Edellisten tilikausien ylijäämä	16 617 506,23	17 058 926,34
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-1 212 222,33	-441 420,11
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	39 492 054,71	40 704 277,04

INVESTOINTIVARAUSTEN POISTOERO 31.12.2019

	Poistoeroa 31.12.2019	Poistoeron vähen- nys	Poistoeroa 01.01.2019
Kirjasto	419 193,53	42 840,58	462 034,11
Vihriälä vanhusten ryhmäkoti	1 346 304,17	74 450,00	1 420 754,17
Kaupungintalo	557 777,75	26 666,67	584 444,42
Yhteensä	2 323 275,45	143 957,25	2 467 232,70

Poistoeroa jäljellä 31.12.2019 **2 323 275,45**

INVESTOINTIVARAUKSET

Yläkoulu, lukio/ koulukampus	1 000 000,00
Investointivarauksia jäljellä 31.12.2019	1 000 000,00

VELKOJEN ERITTELY**Velat tytäryhteisöille, jäsenkuntayhtymille sekä osakkuus- ja muille omistusosuusyhteisöille**

Pitkäaikainen vieras pääoma	2019	2018
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat	3 548,07	4 108,81
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat	1 448 699,90	1 191 604,24
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä		
Ostovelat	813 033,93	1 154 835,65

Liittymismaksut ja muut velat	2019	2018
Muut pitkäaikaiset velat muilta		
Palautus ja siirtokelpoiset liittymismaksut	1 320 898,16	1 281 739,82
	1 320 898,16	1 281 739,82

Muut velat/lyhytaikainen	2019	2018
Ennakonpidätykset ja sotut	294 710,74	516 771,75
Muut velat	122 472,53	133 748,08
Alv-velka lääninverovirastolle	18 932,41	16 710,28
Yhteensä	436 115,68	667 230,11

Siirtovelat	2019	2018
Lomapalkkavarauksen sos.kuluineen	1 728 709,97	1 617 489,95
Korkojaksotukset	16 726,08	17 955,10
Valtionosuusennakot	238 665,78	181 022,13
Kuel, Vel, Lel, Tael-maksut	281 459,06	269 163,04
Tyött ja tapaturmavak.maksut	127 066,50	28 605,56
Ennakkomenot ja muut menot, (sis.12/2018 kunnall.vero-oikaisun)	62 456,47	225 214,12
Yhteensä	2 455 083,86	2 339 449,90

Pitkäaikaiset velat 31.12.2019 (yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät)	2019	2018
Lainat vakuutus- ja rahoituslaitoksilta	6 310 252,17	4 149 781,40

MUUT LIITETIEDOT

TAKAUKSET	2019	2018
Tytäryhteisöt	3 730 070,85	3 905 307,00
Muut	274 933,69	280 637,60
Osakkuusyhteisöt	2 500 000,00	2 902 500,00
Päätökset, mutta nostamatta (Muut)		70 000,00
Yhteensä	6 505 004,54	7 158 444,60
Kunnan osuus Kuntien takauskeskuksen takausvastuusta (Ei sisälly takausten yhteissummaan)	40 570 765,00	39 071 894,00
-mahd.vastuuta kattava osuus takausk.rahostosta	26 693,00	25 101,89
Leasingvuokra vastuut (alv 0 %)	322 198,48	368 853,34
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	144 794,83	151 467,90
Toimitiloihin liittyvät vuokravastuut	3 515 652,00	3 741 418,00
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	1 034 684,00	1 013 976,00
Yhteensä	3 837 850,48	4 110 271,34
Huollettavien varat ja pääomat	24 105,80	25 997,83
ARVONLISÄVERON MAHDOLLINEN PALAUTUSVELVOLLISUUS		
Mikäli kiinteistön käyttötarkoitus muuttuu siten, että kaupungilla ei ole oikeutta arvonlisäveron palautukseen/vähennykseen		
Rakentamisvuosi 2010-2019	4 228 493,15	4 141 723,32
KOULUTOIMEN JA PÄIVÄHOIDON RETKITILIEN SALDO	69 403,11	46 658,62
MUUT TASEEN ULKOPUOLISET JÄRJESTELYT		
Sopimusvastuut määräaikalaiselta sopimusajalta		
Työterveyshuollon palvelut 30.11.2022 saakka	411 250,00	658 000,00
Sosiaali- ja terveystalvet 31.12.2031 saakka	300 684 000,00	325 741 000,00

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ

31.12. (Poikkileikkaus yhden päivän tilanteesta)

	2019	2018	2017	2016	2015
Yleishallinto *)	38	50	51	47	49
Sosiaali- ja terveystoimi, Virrat	15	20	19	242	260
Sosiaali- ja terveystoimi, Ruovesi	5	10	7	238	234
Opetus- ja kulttuuritoimi	172	176	166	184	192
Muut palvelut/tekn.toimi	72	78	75	99	79
Liiketoiminta	23	24	19	18	23
Yhteensä	325	358	337	828	837
* sis. Työllistetyt	9,3	19,25	21	25	15

Tässä mukana kokoaikaisiksi muutettuna (2018-2019 ja korjattu 2017) ei sisällä sivuvirassa olevia (esim. kansalaisopisto)

HENKILÖSTÖKULUT	2019	2018	2017	2016	2015
Rahapalkat	12 369 617,28	12 527 141,88	12 097 708,49	14 251 201,79	26 910 098,38
Eläkevakuutusmaksut	2 798 471,21	2 863 371,32	2 803 420,76	3 533 757,11	6 285 533,51
Muut henkilöstömenot	401 284,68	448 090,08	476 595,76	791 258,59	1 408 455,89
Sair.vak ja tapaturmapv.korv.	-158 132,89	-155 218,64	-128 019,94	-223 032,03	-460 791,68
Jaksotetut palkat	243 540,18	204 523,63	46 718,76	193 458,68	-50 054,55
Tuloslaskelman henkilöstökulut	15 654 780,46	15 887 908,27	15 296 423,83	18 546 644,14	34 093 241,55
Investointeihin kirjatut henk.kulut	208 918,57	176 087,21	162 536,54	149 967,99	177 463,66
./Valm.omaan käyttöön					
-aktivoituidut palkat	-113 986,41	-116 042,08			
-aktivoituidut sos.vak.maksut	-23 504,00	-24 032,29			
	-137 490,41	36 012,84			
Henkilöstökulut yhteensä	15 517 290,05	15 923 921,11	15 458 960,37	18 696 612,13	34 270 705,21
Muutos-%	-2,6	3,0	-17,3	-45,4	-2,5

Vuonna 2016 henkilöstön määrään vaikuttivat kaukolämpöliiketoiminnan ja sosiaali- ja terveyspalveluiden yhtiöittämiset.

Perittyjen luottamushenkilömaksujen ("puoluevero") määrä 2019: 13.521,46 euroa.

Tilintarkastuspalkkiot, (vuonna 2019 laskutetut)

	2019	2018
Tilintarkastus	11 957,50	11 919,00
Veroneuvonta	1 305,00	3 603,00
Koulutuspalvelut	0,00	1 017,28
TT-lain muk.toim.annot	1 282,00	0,00
Muut palkkiot	10 180,37	
	26 743,87	16 539,28

INTRESSITAHOJEN KANSSA TEHDYT LIIKETOIMET

Kaupunki on antanut tilikaudella tytäryhteisö Kiinteistö Oy Virtain Opiskelija-asuntoloille avustusta 76 620,00 euroa (ed, vuosi 97 546,2 euroa).

Kaupunki on antanut lainaa kokonaan omistamalleen Kiinteistö Oy Virtain Vuokratiloille, jota on jäljellä tilinpäätöksessä yhteensä 218 668,18 euroa. Lainoista peritään korkoa 5 %. Lainoille ei ole saatu turvaavaa vakuutta. Kyse on ennen kuntalain 2015 voimaantuloa annetusta lainasta. Kaupungin arvion mukaan lainaan ei sisälly merkittävää taloudellista riskiä.

Kaupunki on antanut lainaa kokonaan omistamalleen Kiinteistö Oy Tyrkönriville yhteensä 103 000 euroa, josta 95 000,00 euroa on päätetty antaa anteeksi (KH 2.3.2020 § 67). Anteeksi annettu määrä on alaskirjattu tilinpäätöksessä 2019. Lainasta ei peritä korkoa eikä sille ole saatu turvaavaa vakuutta. Kyse on ennen kuntalain 2015 voimaantuloa annetusta lainasta.

Kaupunki on antanut 130 000 euroa korotonta välirahoitusta yhdistykselle, jossa kaupunginhallituksen jäsen on hallituksen jäsenenä. Lainalle ei ole saatu turvaavaa vakuutta. Lainan takaisinmaksu suoritetaan ELY-keskuksen myöntämästä avustuksesta. Kaupungin arvion mukaan lainaan ei sisälly merkittävää taloudellista riskiä. Kaupunginhallituksen jäsen ei ole osallistunut asiaa koskevaan päätöksentekoon kunnassa.

Muut intressitahojen kanssa tehdyt liiketoimet on tehty tavanomaisin ehdoin.

KONSERNITILINPÄÄTÖSLASKELMAT**KONSERNITULOSLASKELMA**

	2019	2018
Toimintatuotot	51 538 776,81	50 228 542,31
Toimintakulut	-94 049 749,90	-91 465 282,32
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	933 562,81	850 372,51
Toimintakate	-41 577 410,28	-40 386 367,50
Verotulot	22 854 207,33	21 938 808,35
Valtionosuudet	23 589 537,45	23 610 471,01
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	9 392,28	5 689,52
Muut rahoitustuotot	249 714,58	42 163,00
Korkokulut	-177 884,37	-190 672,90
Muut rahoituskulut	-16 181,00	-5 158,86
	65 041,49	-147 979,24
VUOSIKATE	4 931 375,99	5 014 932,62
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 091 210,81	-4 637 935,52
Omistuksen eliminointierot	-1 803,03	0,00
Arvonalentumiset	0,00	-13 332,20
	-5 093 013,84	-4 651 267,72
Satunnaiset erät	-357 759,00	0,00
Tilikauden tulos	-519 396,85	363 664,90
Tilinpäätössiirrot	117,60	377,83
Tilikauden verot	-85 016,06	-83 822,51
Laskennalliset verot	-9 792,91	-464,30
Vähemmistöosuudet	-33 628,13	-40 099,68
Tilikauden yli-/alijäämä	-647 716,35	239 656,24

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	4 931 375,99	5 014 932,60
Satunnaiset erät	-357 759,00	0,00
Tilikauden verot	-85 016,06	-83 822,51
Tulorahoituksen korjauserät	-1 009 143,96	-607 974,38
	3 479 456,97	4 323 135,71
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-8 669 716,95	-9 204 499,47
Rahoitusosuudet investointimenoihin	202 645,54	199 152,47
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	208 690,60	83 038,57
	-8 258 380,81	-8 922 308,43
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 778 923,84	-4 599 172,72
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-36 818,74	-64 366,00
Antolainasaamisten vähennys	6 224,97	11 340,00
	-30 593,77	-53 026,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 868 683,00	4 918 195,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 680 561,40	-1 230 718,95
Lyhytaikaisten lainojen muutos	5 188 121,60	3 687 476,05
Oman pääoman muutokset	4 186,36	-25 648,84
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-100 677,06	-26 104,33
Vaihto-omaisuuden muutos	-9 407,87	-37 072,61
Saamisten muutos	401 836,25	331 207,15
Korottomien velkojen muutos	1 005 660,81	1 019 720,66
	1 297 412,13	1 287 750,87
Rahoituksen rahavirta	6 459 126,32	4 896 552,08
Rahavarojen muutos	1 680 202,48	297 379,36
Rahavarat 31.12.	13 965 900,08	12 285 697,60
Rahavarat 1.1.	12 285 697,60	11 988 318,24

KONSERNITASE

VASTAAVAA	2019	2018
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	938 881,31	892 787,70
Muut pitkävaikutteiset menot	355 141,02	365 303,48
Ennakkomaksut	49 459,53	4 247,04
	1 343 481,86	1262338,22
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	6 305 719,04	6 234 176,76
Rakennukset	40 729 989,06	39 371 423,51
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 646 140,60	5 122 239,74
Koneet ja kalusto	1 181 524,50	1 108 102,65
Muut aineelliset hyödykkeet	18 304,82	123 873,92
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	8 711 717,32	6 475 161,43
	61 593 395,34	58 434 978,01
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	9 200 733,07	8 459 185,77
Muut osakkeet ja osuudet	2 841 147,70	2 834 200,46
Joukkovelkakirjalainasaamiset	29 815,46	27 699,12
Muut saamiset	311 950,29	248 328,60
	12 383 646,52	11 569 413,95
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	136 668,63	165 078,07
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	342 903,49	352 560,77
Muut toimeksiantojen varat	1 861,39	1 849,16
	481 433,51	519 488,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	383 796,22	374 358,07
Valmiit tuotteet	6 888,70	6 918,98
	390 684,92	381 277,05
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	448 118,45	559 318,71
Laskennalliset verosaamiset	3 260,52	6 400,38
Siirtosaamiset	28 615,71	23 824,64
Muut saamiset	6 244,57	6 585,72
	486 239,25	596 129,45
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	2 413 540,77	2 741 457,07
Lainasaamiset	185,72	747,56
Laskennalliset verosaamiset	19,23	19,10
Muut saamiset	1 024 343,02	1 067 059,31
Siirtosaamiset	777 944,19	739 208,65
	4 216 032,93	4 548 491,69
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	117 044,85	113 519,14
Joukkovelkakirjalainasaamiset	37 449,13	50 517,09
Muut arvopaperit	0,00	0,00
	154 493,98	164 036,23
Rahat ja pankkisaamiset	13 811 406,10	12 121 661,37
VASTAAVAA YHTEENSÄ	94 860 814,41	89 597 813,97

VASTATTAVAA

	2019	2018
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	23 750 394,96	23 750 394,96
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	3 473,20	3 473,20
Arvonkorotusrahasto	70 341,02	70 341,02
Muut omat rahastot	434 645,01	434 762,60
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	29 010 690,88	28 771 034,64
Tilikauden yli-/alijäämä	-647 716,35	239 656,24
Oma pääoma yhteensä	52 621 828,72	53 269 662,66
VÄHEMMISTÖOSUUDET	373 871,02	336 056,54
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	439 254,77	627 938,94
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääomat	567 624,16	677 958,50
Muut toimeksiantojen pääomat	138 530,02	166 927,23
	706 154,18	844 885,73
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	19 598 559,15	14 640 565,57
Lainat julkisyhteisöiltä	4 766,92	5 835,37
Lainat muilta luotonantajilta	2 952 275,07	3 056 135,05
Liittymismaksut ja muut velat	1 284 110,66	1 223 649,78
Laskennalliset verovelat	40 180,92	34 457,15
	23 879 892,72	18 960 642,92
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 875 587,34	1 571 702,20
Lainat julkisyhteisöiltä	1 068,45	1 068,45
Lainat muilta luotonantajilta	106 372,54	75 201,21
Saadut ennakot	129 538,37	141 230,71
Ostovelat	5 528 462,69	5 225 728,58
Liittymismaksut ja muut velat	1 273 577,70	1 385 478,23
Siirtovelat	7 887 216,18	7 121 157,49
Laskennalliset verovelat	37 989,73	37 060,31
	16 839 813,00	15 558 627,18
Vieras pääoma yhteensä	40 719 705,72	34 519 270,10
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	94 860 814,41	89 597 813,97

VIRTAIN KAUPUNGIN KONSERNI

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot 31.12.2019

Laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksessä on purettu poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset kunnan ja kuntayhtymän konsernitilinpäätöstä koskevan Kilan yleisohjeen (22.12.2015) mukaan.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt ja kuntayhtymät, joissa Virtain kaupunki on jäsenenä. Konsernitilinpäätöksessä kunnan osuus sisältää alakonsernin (kunta, vesihuolto ja Nuorisokeskus Marttinen).

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan, kuntayhtymien ja tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on eliminoitu.

Sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on eliminoitu vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Tytäryhteisöjen kiinteistöverot on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin tuloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Tytäryhteisöjen suunnitelmapoistoja ei ole oikaistu kaupungin poistoaikojen mukaiseksi koska tytäryhteisöt kirjaavat suunnitelmanmukaiset poistot omissa kirjanpidoissaan.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöistä konsernitilinpäätökseen on pääomaosuusmenettelyllä yhdistelty Koillis-Satakunnan Sähkö Oy ja Virtain Virastotalo Oy. Osakkuusyhteisöistä Kiinteistö Oy Kanttorinrinne ja Kiinteistö Oy Illansuu on jätetty yhdistelemättä vaikutuksiltaan epäolennaisina.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Edellisen vuoden tiedot ovat vertailukelpoisia. Edellisen vuoden lukuihin on oikaistu tytäryhtiön tilinpäätöksessä tehty oikaisu, tuloslaskelman kuluista oikaistu investointiin 105 956,17 euroa.

Konsernituloslaskelman liitetiedot

	2019	2018
Toimintatuotot tehtäväkokonaisuuksina		
Myyntituotot	40 456 776,06	39 257 112,20
Maksutuotot	6 299 885,45	6 230 352,91
Tuet ja avustukset	1 515 436,72	1 369 293,39
Vuokratuotot	2 797 469,05	3 072 167,06
Muut toimintatuotot	469 209,53	299 616,75
	<hr/>	<hr/>
	51 538 776,81	50 228 542,31
Pakollisten varausten muutos		
Pirkanmaan Sairaanhoidopiiri potilasvahinkovastuun sekä muiden pakollisten varausten muutos	-188 684,17	86 564,03
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot		
Myyntivoitot		
maa-alueiden myyntivoitot	8 273,75	57 969,81
rakennusten myyntivoitot	52 868,85	
muut luovutusvoitot kuntayhtymät	25 918,78	1 161,73
Myyntitappiot		
kuntayhtymät, myyntitappiot	-4,74	-15 142,83
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot yhteensä	<hr/>	<hr/>
	87 056,64	43 988,71
Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely		
Yhteistoimintasopimuksen kertahyvitys	357 759,00	0

Konsernitaseen liitetiedot

Taseen siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät		
Pitkäaikaiset muut siirtosaamiset	28 615,71	23 824,64
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	28 615,71	23 824,64
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Kela korvaukset työterveyshullostas siirtyvät korot	299 007,45	310 165,63
EU-tuet ja avustukset	464,41	12 552,48
Muut siirto saamiset	67 086,28	11 233,09
lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	<hr/>	<hr/>
	411 386,02	405 257,45
	777 944,16	739 208,65

Oma pääoma	2019	2018
Peruspääoma 1.1.	23 750 394,96	23 750 394,96
Peruspääoma 31.12	23 750 394,96	23 750 394,96
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	3 473,20	3 473,20
Arvonkorotusrahasto 1.1.	70 341,02	70 451,26
Vähennykset tilikaudella	0,00	-110,24
Arvonkorotusrahasto 31.12	70 341,02	70 341,02
Muut omat rahastot 1.1.	434 762,60	435 140,44
Vähennykset tilikaudella	-117,59	-377,84
Muut omat rahastot 31.12.	434 645,01	434 762,60
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	29 010 690,88	28 771 034,64
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	29 010 690,88	28 771 034,64
Tilikauden ylijäämä	-647 716,35	239 656,24
Oma pääoma yhteensä	<u>52 621 828,72</u>	<u>53 269 662,66</u>

Pakolliset varaukset	2019	2018
SHP; Pakolliset varaukset	439 254,77	627 938,94

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	2019	2018
Palkkojen ja sivukulujen jaksotukset	1 308 703,23	1 010 079,89
Lomapalkkajaksotukset	5 809 103,32	5 234 570,19
Korkojaksotukset	43 769,29	40 697,62
Tuet ja valtio-osuusennakot	476 013,03	455 717,88
Menoennakko ja muut siirtovelat	249 627,31	380 091,91
	<u>7 887 216,18</u>	<u>7 121 157,49</u>

Pitkäaikaiset velat jotka eräännty yli 5 vuoden kuluttua	2019	2018
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	14 830 493,18	12 563 508,99

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Velat joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin	2019	2018
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 452 629,94	3 317 577,46
Vakuudeksi annettu kiinteistökiinnitys	12 040 970,89	13 140 582,45
Vakuudeksi annetut yrityskiinnitykset	249 600,00	249 600,00
Takaukset muiden puolesta		
Jäljellä oleva vastuut 31.12.	2 813 308,65	3 292 684,16

	2019	2018
Leasingvastuiden yhteismäärä	677 203,22	664 882,98
seuraavana vuonna erääntyvät	243 524,00	223 571,55
myöhemmin erääntyvät	433 679,32	441 311,43
Toimitiloihin liittyvät vuokravastuut		
vuokravastuut yhteensä	4 852 358,62	4 825 087,00
seur.tilik.erääntyvät	1 393 940,52	1 348 803,00
Muut vastuusitoumukset; sopimusvastuut konserni	2 302 752,84	1 640 045,00

Taseen ulkopuoliset järjestelyt

Osuus konserniin kuuluvien yhteisöjen korkosuojauksiin liittyvistä johdannaissopimuksista

	2019	2018
Korkosuojauksiin liittyvät johdannaissopimukset		
nimellisarvo	1 787 784,86	1 867 735,15
Käypäarvo	-138 821,34	-66 319,99

Arvonlisäveron palautusvastuu

Kiinteistön mahdollisen myynnin tai käyttötarkoituksen muuttumisen yhteydessä kuntakonsernilla saattaa olla velvollisuus maksaa valtiolle takaisin 1.1.2005 alkaen valmistuneista kiinteistöistä rakentamis- ja perusparannuskustannuksista kirjatut arvonlisäveron vähennykset ja palautukset. Vastuu perustuu arvonlisäverolain 11. lukuun.

	2019	2018
Arvonlisäveron palautusvastuu yht.	4 373 884,00	4 243 410,00

IV ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

VESIHUOLTOLAITOS

TUOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Liikevaihto	668 909,60	672 210,25
Valmistus omaan käyttöön	3 228,50	4 651,80
Liiketoiminnan muut tuotot	1 061,00	934,09
Materiaalit ja palvelut		
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-102 065,45	-100 183,31
Ostot tilikauden aikana	-102 065,45	-100 183,31
Palvelujen ostot	-155 981,10	-198 239,96
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-148 539,15	-150 244,96
Henkilösivukulut	-37 074,74	-37 651,25
Eläkekulut	-32 424,03	-31 451,93
Muut henkilösivukulut	-4 650,71	-6 199,32
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-280 215,51	-272 903,22
Liiketoiminnan muut kulut	-271,18	-6 042,66
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-50 948,03	-87 469,22
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot		
Muut rahoitustuotot	1 253,46	1 288,20
Muille maksetut korkokulut		
Korvaus peruspääomasta		
Muut rahoituskulut	1 253,46	1 288,20
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-49 694,57	-86 181,02
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-49 694,57	-86 181,02
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-49 694,57	-86 181,02

**VESIHUOLTOLAITOS
RAHOITUSLASKELMA**

	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Toiminnan rahavirta		
Liikelyjäämä (-alijäämä)	229 267,48	185 434,00
Rahoitustuotot ja -kulut	1 253,46	1 288,20
	<hr/> 230 520,94	<hr/> 186 722,20
 Investointien rahavirta		
Investointimenot	-261 304,45	-247 129,98
Rahoitusosuudet investointeihin	3 121,80	1 895,56
	<hr/> -258 182,65	<hr/> -245 234,42
 Toiminnan ja investointien rahavirta	 -27 661,71	 -58 512,22
 Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset muilta		
Antolainasaamisten vähennykset muilta		
 Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos		
Saamisten muutos kunnalta	-141 920,53	-158 615,23
Saamisten muutos muilta	-6 827,92	13 493,29
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	269 045,74	-214 890,44
	<hr/> 120 297,29	<hr/> -360 012,38
 Rahoituksen rahavirta	 120 297,29	 -360 012,38
 Rahavarojen muutos	 92 635,58	 -418 524,60
 Rahavarat 31.12.	385 508,34	292 872,76
Rahavarat 1.1.	292 872,76	711 397,36

**VESIHUOLTOLAITOS
TASE**
VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT	31.12.2019	31.12.2018
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		
Rakennukset	359 709,17	394 692,65
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 259 916,92	2 352 664,24
Koneet ja kalusto	13 020,66	17 470,74
Muut aineelliset hyödykkeet		
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	110 148,02	0,00
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	420,46	420,46
Muut saamiset	62 802,00	62 802,00
Pysyvät vastaavat yhteensä	2 806 017,23	2 806 017,23
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	203 812,80	189 584,79
Saamiset kunnalta	2 182 062,28	2 040 141,75
Muut saamiset	4 951,34	12 571,54
Siirtosaamiset	1 061,00	840,89
Rahat ja pankkisaamiset	385 508,34	292 872,76
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	2 777 395,76	2 536 011,73
VASTAAVAA YHTEENSÄ	5 583 412,99	5 364 061,82

**VESIHUOLTOLAITOS
TASE**

VASTATTAVAA	31.12.2019	31.12.2018
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	2 179 317,62	2 179 317,62
Muut omat rahastot		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-1 071 268,21	-985 087,19
Tilikauden yli-/alijäämä	-49 694,57	-86 181,02
	1 058 354,84	1 108 049,41
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Liittymismaksut ja muut verot	657 448,13	614 228,53
Lyhytaikainen		
Lainat kunnalta		
Saadut ennakot		
Ostovelat	114 954,52	87 876,21
Muut velat	3 729 084,91	3 531 278,38
Siirtovelat	23 570,59	22 629,29
	3 867 610,02	3 641 783,88
Vieras pääoma yhteensä	4 525 058,15	4 256 012,41
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	5 583 412,99	5 364 061,82

Liittymismaksu vuonna 2019: 43.219,60 euroa, liittyjiä 14.

Liittymismaksu vuonna 2018: 23.611,00 euroa, liittyjiä 11.

Liittymismaksu vuonna 2017: 38.815,40 euroa, liittyjiä 14.

Liittymismaksu vuonna 2016: 26.455,80 euroa, liittyjiä 10.

Liittymismaksu vuonna 2015: 46047,64 euroa, liittyjiä 13.

LIKELAITOS MARTTINEN TOIMINTAKERTOMUS

Toiminta-ajatus

Liikelaitos Marttinen on Marttisen saaren kulttuurihistoriallisesti arvokkaassa ympäristössä toimiva nuoriso- ja matkailukeskus, jonka toiminta on pääosin suunnattu nuorille. Liikelaitoksen ensisijaisena tehtävänä on toimia nuorisolain mukaisena valtionapukelpoisena nuorisokeskuksena ja toteuttaa nuorisokeskuksille lainsäädännössä (nuorisolaki 1285/2016 sekä asetus nuorisotyöstä ja –politiikasta 211/2017) määritellyjä tavoitteita ja tehtäviä. Keskukseen pääasiallisena nuorisotyön ympärivuotisena tehtävänä on tarjota nuorille ohjattua seikkailu-, luonto-, ympäristö-, kulttuuri- tai leiritoimintaa. Keskukseen nuorisotyö edistää nuorten kansainvälistymistä ja kestäväää kehitystä.

Nuorisotoiminnan menoihin saadaan valtionavustusta Veikkausvoittovaroista opetus- ja kulttuuriministeriöltä. Nuorisotoiminta on yleishyödyllistä ja mahdollinen ylijäämä käytetään nuorisotyön kehittämiseen sekä nuorisotyön käytössä olevien infrastruktuurien ylläpitoon ja kehittämiseen.

Nuorisokeskustoiminnan lisäksi Marttinen on hoitanut 6.3.2017 alkaen myös kunnallisen nuorisotyön tehtävät Virtain kaupungin siihen myöntämällä määrärahalta.

Nuorisotoiminnan ohella Marttinen on monipuolinen kokous- ja juhlatalo. Tämä toiminta on markkinahinnoilla tapahtuvaa toimintaa, joka tukee keskuksen nuorisotyötä. Nuoriso- ja elinkeinotoiminta on eriytetty keskuksen kirjanpidossa.

Erillinen tulosalue on myös Perinne kylä, perinnepohjainen kulttuurimatkailualue, jossa on kolme museota sekä lähes 30 muuta museaalisesti ja paikallishistoriallisesti arvokasta rakennusta. Osa rakennuksista on vuokrattu matkailua palvelevan yritystoiminnan käyttöön. Kaupunki avustaa Perinne kylän toimintaa.

Tavoitteet ja niiden toteutuminen

Vuosi 2019 oli kansainvälisen toiminnan ja nuorten osallistamisen vahvistamisen ja laajentamisen vuosi. Kansainvälistä toimintaa kehitettiin monimuotoisesti niin paikallisesti kuin alueellisesti The Council of Europe Quality Label for Youth Centres - Eurooppalaisten nuorisokeskusten laatumerkin kriteereiden pohjalta. Euroopan Neuvoston laatumerkki on myönnetty Marttiselle 15.10.2018 vuosiksi 2019-2021. Laatumerkkijuhlallisuudet järjestetään 8.3.2019. Nuorten äänihankkeella edistettiin nuorten osallistamista niin paikallisesti kuin alueellisesti ja kunnallinen nuorisotyö vakiinnutti asemiaan. Marttisen nuorisotyöllinen profiili vahvistui ja tunnettuus kasvoi monin tavoin vuoden aikana.

Vuoden 2019 investointiluonteisia hankkeita olivat

- pappilan katon kunnostaminen
- käsityöläistalojen vesikattojen kunnostus ja sisäpuolinen kunnostus.

Toimintaprosesseja kehitettiin tehostamalla varausjärjestelmän käyttöä ja verkkokauppaa. Toiminnan laadullisen kehittämisen ohella sekä liikevaihto että käyttöpäivien määrä kasvoivat edellisvuodesta ja tulos oli lievästi positiivinen.

	Tavoite	Tavoitetaso	Toteutuma
Toiminta	Käyttöpäivät	30 000 käyttöpäiv	28 849 pv
Talous	Ylijäämäinen tulos	+ 11 000 €	+2 974 €

Hallinto ja henkilöstö

Marttinen on toiminut kunnan liikelaitoksena 1.1.2006 alkaen. Kuntalain mukaisesti liikelaitosta johtaa johtokunta. Johtokunta toimii kaupunginhallituksen alaisuudessa. Vuonna 2019 johtokunta kokoontui neljä kertaa. Johtokunnassa on viisi jäsentä sekä henkilökohtaiset varajäsenet. Puheenjohtajana toimi Risto Saarinen, varapuheenjohtajana Antti Vuori ja johtokunnan jäsenet Marika Hakola, Veera Morri ja Kirsti Perähuhta. Syksyllä Veera Morri irtisanoutui johtokunnasta paikkakunnalta muuton takia ja hänen tilalleen tuli Risto Lehtinen. Kaupunginhallituksen edustajana toimi Katja Kotalampi, nuorisovaltuuston edustajana Siiri Lahdenmäki ja syksystä 2019 alkaen Jarkko Mäki.

Vuonna 2019 Marttisessa oli alkuvuodesta 19 vakituista työntekijää, loppuvuodesta 18. Vakituudessa virassa tai työsuhteessa olevien lisäksi Marttisessa työskenteli 42 muuta henkilöä eripituisilla määräaikaikaisilla työsopimuksilla. Tehtyjen henkilötyövuosien määrä oli 30,6 (2018: 28,3 htv) sisältäen määräaikaikaiset kausi- ja hanketyöntekijät sekä nuoret kesätyöntekijät.

Marttisen työyhteisöön kuuluu jatkuvasti myös työssäoppijoita oppilaitoksista, vapaaehtoistyötä tekeviä eurooppalaisia nuoria, siviilipalvelusvelvollisia sekä työkokeilussa ja kuntouttavassa työtoiminnassa olevia henkilöitä. Heidän ohjaamisensa ja erityistarpeidensa huomioiminen on osa nuorisokeskuksessa tehtävää yhteiskunnallista työtä.

Keskeiset tapahtumat vuonna 2019

Käyttöpäivien kokonaismäärä kasvoi edellisvuodesta +5,8 %. Nuorison käyttöpäivien ja majoitusvuorokausien määrä nousi edellisvuodesta (nuorisokäyttöpäivät +14,6 %), muun toiminnan laa-kiassa (-14,7 %).

Nuorisotoimintaa oli 77 % käyttöpäivistä, ja se muodostui perusnuorisotoiminnasta (leirikoulut, rippileirit, järjestöjen leirit, muu nuorisotoiminta) sekä sosiaalisesta nuorisotyöstä (Nuotta-valmennus). Leirikoulut olivat edelleen suurin asiakasryhmä (2019: 96 leirikouluryhmää). Rippileirien määrä nousi hieman edellisvuodesta, järjestöjen nuorisotoiminta pysyi ennallaan. Muun toiminnan osalta erityisen suosittuja olivat erilaiset kokoontumiset ruoka- ja saunapalveluineen Marttisen VIHTA-saunalla Tois-veden rannassa.

Vuoden tapahtumia olivat mm.:

- Tampereen yliopiston tutkimushanke NYT! Ahdistuksesta nuorten ympäristöpoliittiseen toimijuuteen, jota johtaa professori Päivi Honkatukia, sai Koneen säätiöltä 400 000 euron rahoituksen vuosille 2020-2023. Pilotointi tullaan toteuttamaan Nuorisokeskus Marttisessa. Hankkeen tuloksena välineet ovat käytössä leirikouluohjelmissa, jota Suomen nuorisokeskukset tulevat tarjoamaan valtakunnallisesti 6.–9.-luokkalaisille.
- Ensimmäiset Kiina-leirikoulut toteutuivat. Marttinen on mukana keskusverkoston yhteisessä hankkeessa, jonka tavoitteena on leirikoulu-toiminnan markkinoiminen kiinalaisille ja muillekin kansainvälisille ryhmille. Hanke on lähtenyt hyvin käyntiin ja Marttisessa vieraili vuoden aikana 3 kiinalaista leirikouluryhmää. Hanketta jatketaan vuonna 2020.
- Marttinen sai uuden toimitusjohtajan, jonka valintaprosessi käynnistettiin jo loppuvuodesta 2018. Valintapäätöksen teki kaupungin valtuusto. Uudeksi toimitusjohtajaksi valittiin KTM Katarina Sallomy.
- Opetus- ja kulttuuriministeriön erillisrahoittama kaksivuotinen Nuorten Ääni kuuluviin tiedolla johtamisella ja osallisuuden edistämällä –hanke jatkui v 2019. Hankkeen tuloksena syntyi Osallisuudesta Elämään – Nuorten kertomuksia osallisuudesta -julkaisu. Lisäksi vuoden aikana järjestettiin nuorten vaikuttamistapahtuma sekä minileiri. Hanke jatkuu v 2020.

- Sauna from Finland ry auditoi Marttisen Vihta-saunan ja myönsi sille saunasertifikaatin vuodelle 2020 arvosanalla 10-. Vihta sai positiivista näkyvyyttä Sauna from Finlandin sivuilla, jossa sitä keuhuttiin vuolaasti.
- Marttisen saaren kokonaisvaltainen kehittämissuunnitelma käynnistyi kaupunginhallituksen toimesta, josta ensimmäinen ehdotus valmistui loppuvuodesta.

Perinnekylän museot olivat avoinna yleisölle juhannuksesta elokuun alkuun. Opastettuja ja elämyksellisiä museokierroksia järjestettiin ryhmille tilauksesta. Tapahtumia Perinnekylän alueella järjestettiin entiseen tapaan yhteistyökumppaneitten kanssa. Suurin yleisötapahtuma oli kaupungin kulttuuritoimen järjestämä juhannustapahtuma. Muita tapahtumia olivat mm. Tilkkuvirrat –näyttely.

Liikelaitoksen talous

Nuorisokeskuksen toiminta on nuorisolain mukaisesti yleishyödyllistä. Liikelaitoksen tulee kuitenkin pyrkiä kannattavaan toimintaan siten, että tulojen tulee suunnittelukaudella kattaa toiminnan kustannukset. Pitkällä aikavälillä tulorahoituksella tulee kattaa myös investoinnit.

Liikelaitoksen liikevaihto vuonna 2019 oli 1 377 911 € (2018: 1 324 886 €). Liikevaihto kasvoi 4 % edellisvuodesta, mutta jäi alle tavoitteen. Talousarviotavoitteen toteutuma oli 93 %.

Marttisen muut toiminnan tuotot olivat yhteensä 974 178 € (2018: 784 735 €). Suurin muihin tuottoihin sisältyvä summa oli valtionavustus nuorisotoimintaan (400 000 €). Lisäksi haettiin ja saatiin avustusta nuorisotyön erillishankkeisiin usealta eri taholta (OKM, AVI, Erasmus+/OPH) yhteensä 350 313 € (2018: 163 732 €). Muita tuottoja olivat myös kaupungin määräraha kunnalliseen nuorisotyöhön (126 126 €) ja Perinnekylään (50 000 €). Vuokra- ja muita toiminnan tuottoja oli lisäksi 47 739 €.

Tulot yhteensä olivat 2 352 089 € (2018: 2 109 623 €) ja toteutuma 126 %.

Toimintakuluissa kasvua viime vuoteen verrattuna on etenkin materiaaleissa ja palveluissa sekä henkilöstökuluissa. Palveluiden ostoissa on myös kansainväliseen toimintaan ja hankkeisiin liittyvää kasvua (kuljetus, asiantuntija- ja majoituspalvelut), joka kuitenkin pääosin katetaan erillisrahoituksella. Henkilöstömenot kasvoivat viime vuoteen verrattuna kaupunginvaltuuston hyväksymästä (17.12.2018 § 75) uuden toimitusjohtajan palkkauksesta syntyneistä päällekkäisyyksistä ja siihen liittyvästä lomarahasta sekä KVTES:n mukaisista yleiskorotuksista. Toimintakulut yhteensä olivat 2 176 939 € (2018: 1 986 109 €), toteutuma 104 %.

Haasteena oli etenkin kansainvälisen toiminnan useammalle vuodelle saatujen avustusten jaksottamattomuus. Vuoden 2019 tulokseen suurin yksittäinen kansainvälisen toiminnan puolelta vaikuttava tekijä oli vuonna 2018 myönnetyn ja hankeaikana toteutumattoman vapaaehtoisten hankeavustuksen siirto vuodelle 2020 (-30 840 €). Osa tästä olisi pitänyt huomioida vuoden 2018 tilinpäätöksessä. Jatkossa avustukset jaksotetaan niiden toiminta-ajalle. Lisäksi ylimääräinen menoerä tuli Tampereen kulttuuripääkaupunkihausta, jossa Marttiselle kohdistui kolmannes Virtain kaupungin kuluista (KH 11.03.2019 § 83).

Vuoden 2019 tulos oli + 2 974 € (tavoite + 11 000 €). Tulevien investointien myötä kasvavat kiinteistökulut ja kasvava poistojen määrä lisäävät painetta tuloksen osalta. Tavoiteltu kasvu ja tulos edellyttävät kriittistä tarkastelua nykyisen rakennuskannan toiminnallisuuteen ja ylläpitoon, toiminnan tehokkuuteen, palvelutarjontaan sekä resurssien kohdentamiseen. Liikelaitoksen maksuvamius on pysynyt edelleen hyvänä.

Investointien nettomenot olivat 81 968 € (2018: 102 383 €). Pappilan katon korjaus oli suurin investointi. Opetus- ja kulttuuriministeriö tuki korjausta investointiavustuksella. Kaupungin perinnekylälle myöntämistä korjausavustuksista toteutettiin Reetantuvan vesikaton ja sisäpuolinen remontointi. Marttinen jatkoi vuoden 2019 aikana VIHTA -saunan ympäristön kunnostustöitä. Toimitilojen akustiikkaa ja työergonomiaa parannettiin. Liikelaitos Marttinen maksoi kaikki investointien nettomenot

omalla tulorahoituksellaan. Lainaa ei investointeja varten tarvinnut ottaa. Liikelaitoksella ei ole lainoja.

Arvio tulevasta kehityksestä

Marttisen kehittäminen perustuu vahvaan pedagogiseen osaamiseen, upeaan ympäristöön ja toimiviin palveluihin. Kansainvälisen toiminnan vahvempi kehittäminen alkoi vuonna 2017 ja vuosina 2018-2019 panostusta lisättiin edelleen. Kansainvälinen toiminta vaatii pitkäjänteistä työtä ja kumppanuuksia ennen kuin se tuottaa tulosta. Kansainvälinen toiminta on mm. Erasmus+ -rahoitteista nuorisovaihto- ja koulutustoimintaa, myös kansainvälisten leirikoulujen lisääminen on tavoitteena.

Marttisen toimintaa on kehitetty eurooppalaisten nuorisokeskusten laatumerkin (The Council of Europe Quality Label for Youth Centres) -kriteereiden pohjalta. Päätös laatumerkin myöntämisestä saatiin lokakuussa 2018 ja laatumerkin luovutustilaisuus on 8.3.2019. Laatumerkki on voimassa kolme vuotta kerrallaan (2019-2021), mikä edellyttää toiminnan laadun ylläpitämistä ja jatkuvaa edelleen kehittämistä.

Leirikoulutoiminnassa on havaittavissa edelleen painopisteen siirtymää syksyyn. Rippileirien määrässä on viime vuoden notkahduksen jälkeen näkyvissä kasvua seurakuntien luopuessa omista leiritiloistaan. Myös kansainväliset leirit näyttävät kehittyvän positiivisesti. Yhteistyötä kansainvälisten ryhmien ja yksittäismatkailijoiden kanssa tehdään etenkin Piispan ja Ähtäri Zoon kanssa. Tavoitteena on vahvistaa nykyisiä Marttisen asiakasryhmiä sekä hakea hallitusti kasvua uusissa asiakasryhmissä yhdessä alueellisten yhteistyökumppanien sekä muiden nuorisokeskusten kanssa. Nuorisotoiminnan osuus liikevaihdosta pidetään OKM:n edellyttämällä tasolla eli yli 60 %:ssa.

Palvelutarjontaa kehitetään kysyntää ennakoiden ja alueen mahdollisuuksia hyödyntäen. Tässä Marttisen saaren kokonaisvaltainen kehittämissuunnitelma on avainroolissa. Nuorisokeskus osallistuu aktiivisesti kehittämissuunnitelman valmisteluun. Markkinoinnissa ensisijainen väylä on asiakas ja häneltä saatu palaute, jossa sosiaalinen media näyttelee isoa roolia. Lisäksi vahva verkostoituminen muiden nuorisokeskusten, yritysten ja yhteistyökumppanien kanssa tulee entistä merkittävämmäksi. Myös kansainvälisellä laatumerkillä sekä muilla sertifikaateilla ja tunnuksilla on tärkeä rooli markkinoinnissa.

Uusi nuorisolaki tuli voimaan 1.1.2017 ja asetus nuorisotyöstä ja –politiikasta huhtikuussa 2017. Lakiuudistus toi muutoksia nuorisotoimialalle, sen rakenteisiin ja rahoitukseen. Nuorisokeskusverkoston yhteinen haaste oli uuden seuranta- ja arviointijärjestelmän käyttöönotto vuoden 2019 alussa. Uuden järjestelmän avulla keskuksien toimintaa seurataan ja arvioidaan entistä läpinäkyvämmiin. Järjestelmä toimii myös itsearvioinnin välineenä sekä kehittämisen työkaluna.

Nuorisolain mukaan valtioneuvosto hyväksyy joka neljäs vuosi valtakunnallisen nuorisotyön ja -politiikan ohjelman. Uuden lain siirtymäsääntöjen mukaan ensimmäinen ohjelma hyväksyttiin vuosille 2017 - 2019. Uusi, myös nuorisokeskuksien toimintaa ohjaava ohjelma valmisteltaneen opetus- ja kulttuuriministeriössä vuoden 2020 aikana. Nuorisokeskusverkosto on aktiivisesti vaikuttamassa ohjelman sisältöön.

Nuorisokeskuksen yhteiskunnallista vaikuttavuutta arvioitaessa huomioon otetaan mm. yhteistyöverkostot sekä valmius kehittää nuorisotyötä. Nuorisotyön kehittämisen ohella on kuitenkin panostettava liikevaihdon lisäämiseen ja kustannustehokkuuteen kasvavien kiinteistö- ja yleiskulujen kattamiseksi mm. kokous- ja juhlatilatoiminnan palvelutarjontaa parantamalla sekä myyntiä ja markkinointia tehostamalla. Sijainti pandojen naapurissa avaa mahdollisuuksia myös matkailijavirtojen pysäyttämiseen alueelle.

Marttisen saari on mainio erilaisiin harrastuksiin ja virkistykseen sopiva alue kaiken ikäisille. Yhteistyökumppaneitten löytäminen tuomaan vetovoimaa ja synergiaetuja sekä rahoitusta on kuitenkin tar-

peen. Marttisen saaren alueen kehittäminen ja elinvoimaisuuden lisääminen on koko kaupungin yhteinen asia, joka on huomioitu Virtain kaupungin konsernistrategiassa. Kokonaisvaltaisen suunnitelman tekeminen Marttisen saaren ja sen palveluiden kehittämiseksi alkoi kaupunginhallituksen toimenpiteenä vuonna 2019. Ensimmäinen hahmotelma suunnitelmasta valmistui loppuvuodesta 2019 ja sen pohjalta jatketaan alueen suunnittelua ja kaavoitusta.

Sisäinen valvonta ja toiminnan riskit

Keskuksen taloudelliset riskit liittyvät yleiseen talouden tilanteeseen. Kuntien, seurakuntien ja perheiden taloustilanne heijastuu nuorisotoimintaan. Lisäksi mahdolliset maksullisia leirikouluja koskevat viranomaisten linjaukset saattavat vaikuttaa koulujen halukkuuteen toteuttaa leirikouluja.

Muun toiminnan osalta taloustilanne näkyy kokous- ja juhlapalveluiden myynnissä. Matkailu- ja ravintola-alan suhdannebarometrin mukaan alan näkymät ovat edelleen varovaisen myönteiset ja myynnin määrään odotetaan hienoista kasvua.

Epävarmuutta rahoitukseen tuo sosiaali- ja terveysministeriön valmisteleva arpajaislain uudistus. Muutosehdotukset liittyvät pelaajan pakollisen tunnistautumisen käyttöönottoon rahaaautomaattipeleissä. Lisäksi Veikkaus vähentää kaupoissa ja kioskeissa sijaitsevien peliautomaattien määrää sekä markkinointiaan. Lakimuutoksen on voimaantullessaan arvioitu vähentävän pelituottoja ja sen myötä vähentävän myös veikkausvoittovaroista edunsaajille myönnettäviä avustuksia. Vähenevien avustummäärien myötä myös avustusten myöntäjät kuten OKM ovat tarkentamassa mm. investointiavustuksiin liittyviä periaatteita.

Henkilöstöön liittyvä riski on Kunta 10 –tutkimuksessa todetut työpaineet, jotka ovat korkeammat kuin Virtain kaupungin henkilöstöllä keskimäärin. Työhyvinvointiin on panostettava yhdessä työntekijöiden kanssa.

Marttisen mittavaan, eri aikakausilta peräisin olevaan kiinteistömassaan ja sen ylläpitoon sisältyy riskejä. Niukoilla henkilöstö- ja muilla resursseilla toimittaessa syntyy äkillisiä korjaus- ja kunnostustarpeita koneissa, laitteissa ja rakennuksissa. Ennakointia ja varautumista näihin on lisättävä.

Perinnekylän hallinnon ja kiinteistöjen siirtäminen pois Liikelaitos Marttiselta tulee ottaa selvitykseen, sillä yritystilojen vuokraus ei kuulu liikelaitoksen tehtäviin. Toimitilakiinteistöjen vuokraustoiminta tulee hoitaa yhtiömuodossa. Lisäksi Perinnekylän tuloa tuottamattomat rakennukset ja kannattamattoman tehtävän hoitaminen ilman riittäviä määrärahoja on suuri riski liikelaitoksen taloudelle.

Toiminnassa noudatetaan kaupungin hallintosääntöä, talousarvion täytäntöönpano-ohjeita ja muita annettuja ohjeita. Talouden ja toiminnan tilanne sekä myynnin näkymät esitetään johtokunnalle sen kokouksissa, kaupunginhallitukselle ja valtuustolle annetaan toteutumaraportit. Omaisuuden ja henkilöstön vakuuttaminen on hoidettu keskitetysti kaupungin kautta.

Nuorisolaki edellyttää, että nuorisokeskus huolehtii toimintansa ja ympäristönsä turvallisuudesta. Nuorisokeskuksella tulee olla myös tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma. Vuosi 2019 on turvallisuusasioiden teemavuosi Marttisessa, jonka aikana lisätään osaamista turvallisuusasioista koulutuksen avulla sekä suunnitellaan v 2020 toteutettava esteettömyyskartoitus.

Esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Nuorisolain (1285/2016) § 20 mukaan ”Valtionavustuksen määrää harkittaessa otetaan huomioon keskuksen nuorisotyön tehtävät sekä toiminnan laatu ja yhteiskunnallinen vaikuttavuus. Avustettavan toiminnan on oltava yleishyödyllistä. Hyväksyttävänä menoina ei pidetä liiketoiminnasta tai muusta vastaavasta toiminnasta aiheutuvia menoja. Mahdollinen ylijäämä on käytettävä nuorisotyön kehittämiseen sekä nuorisotyön käytössä olevien infrastruktuurien ylläpitoon ja kehittämiseen.”

Liikelaitos Marttisen johtokunta esittää, että tilikauden ylijäämä 2 974 € siirretään taseen omaan pääomaan ja yhdistetään edellisten tilikausien yli-/alijäämään.

**LIKELAITOS MARTTINEN
TALOUSARVION TOTEUMAVERTAILU**

Nuorisokeskus toiminta	TP 2018	TA2019	TOTEUMA2019	POIKKEAMA €	TOT %
Liikevaihto	859 437,23	980 689,00	964 520,95	16 168,05	98,4 %
Liiketoiminnan muut tuotot	323,20		16 502,10	-16 502,10	
Muut tuet ja avustukset	553 270,53	586 400,00	742 981,12	-156 581,12	126,7 %
Tuet ja avustukset kunnalta	1 860,00	2 200,00	1 400,00	800,00	
Menot	-1 356 034,05	-1 437 645,00	-1 581 553,98	143 908,98	110,0 %
Poistot	-100 918,23	-130 000,00	-94 460,82	-35 539,18	72,7 %
Liiketoiminnan muut kulut	-22 057,80	-15 661,00	-57 786,53	42 125,53	369,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-57,57		-21,73	21,73	-100,0 %
Tilikauden ylijäämä	-64 176,69	-14 017,00	-8 418,89	-5 598,11	60,1 %

Elinkeinotoiminta	TP 2018	TA2019	TOTEUMA2019	POIKKEAMA €	TOT %
Liikevaihto	458 736,66	507 500,00	397 439,62	110 060,38	78,3 %
Liiketoiminnan muut tuotot	25 128,83	15 000,00	16 149,21	-1 149,21	107,7 %
Muut tuet ja avustukset	2 785,77	600,00	5 049,17	-4 449,17	
Tuet ja avustukset kunnalta	540,00	0,00	0,00	0,00	
Menot	-405 766,23	-442 210,00	-358 046,46	-84 163,54	81,0 %
Poistot	-49 699,93	-46 000,00	-47 310,28	1 310,28	102,8 %
Liiketoiminnan muut kulut	-12 372,64	-9 873,00	-10 066,80	193,80	102,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut	133,11		-49,39	49,39	100,0 %
Tilikauden ylijäämä	19 485,57	25 017,00	3 165,07	21 851,93	12,7 %

Kaupungin nuorisotoimi	TP 2018	TA2019	TOTEUMA2019	POIKKEAMA €	TOT %
Liikevaihto	945,00		1274,80	-1274,80	-100,0 %
Liiketoiminnan muut tuotot					
Muut tuet ja avustukset	2255,94		2283,19	-2283,19	-100,0 %
Tuet ja avustukset kunnalta	132126,00	126126,00	126126,00	0,00	100,0 %
Menot	-89784,87	-78736,00	-78634,73	-101,27	99,9 %
Poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	
Liiketoiminnan muut kulut	-41506,40	-47390,00	-42419,01	-4970,99	89,5 %
Rahoitustuotot ja -kulut	0,00	0,00	0,00	0,00	
Tilikauden ylijäämä	4035,67	0,00	8630,25	-8630,25	-100,0 %

Perinnekylä toiminta	TP 2018	TA2019	TOTEUMA2019	POIKKEAMA €	TOT %
Liikevaihto	5 767,88	10 500,00	14 675,90	-4 175,90	139,8 %
Liiketoiminnan muut tuotot	16 445,49	20 000,00	13 687,23	6 312,77	68,4 %
Muut tuet ja avustukset				0,00	
Tuet ja avustukset kunnalta	50 000,00	50 000,00	50 000,00	0,00	100,0 %
Menot	-58 296,68	-51 365,00	-47 691,42	-3 673,58	92,8 %
Poistot	-53 740,75	-28 036,00	-30 404,46	2 368,46	108,4 %
Liiketoiminnan muut kulut	-290,32	-1 099,00	-667,32	-431,68	60,7 %
Rahoitustuotot ja -kulut			-2,03	2,03	
Tilikauden ylijäämä	-40 114,38	0,00	-402,10	402,10	-100,0 %

Nuorisokeskus Marttinen yhteensä

31.12.2019	TP 2018	TA2019	TOTEUMA2019	POIKKEAMA €	TOT %
Liikevaihto	1 324 886,77	1 498 689,00	1 377 911,27	120 777,73	91,9 %
Liiketoiminnan muut tuotot	41 897,52	35 000,00	46 338,54	-11 338,54	132,4 %
Tuet ja avustukset	558 312,24	587 000,00	750 313,48	-163 313,48	127,8 %
Tuet ja avustukset kunnalta	184 526,00	178 326,00	177 526,00	800,00	99,6 %
Menot	-1 909 881,83	-2 009 956,00	-2 065 926,59	55 970,59	102,8 %
Poistot	-204 358,91	-204 036,00	-172 175,56	-31 860,44	84,4 %
Liiketoiminnan muut kulut	-76 227,16	-74 023,00	-110 939,66	36 916,66	149,9 %
Rahoitustuotot ja -kulut	75,54	0,00	-73,15	73,15	
Tilikauden ylijäämä	-80 769,83	11 000,00	2 974,33	8 025,67	27,0 %

Investointien toteuma yht

31.12.2019	TP 2018	TA2019	TOTEUMA2019	POIKKEAMA €	TOT %
Investointitulot	79 312,74	141 000,00	51 863,10	89 136,90	
Investointimenot	-181 695,73	-400 000,00	-133 830,97	-266 169,03	
netto	-102 382,99	-259 000,00	-81 967,87	-177 032,13	

**LIKELAITOS MARTTINEN
RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN**

	TA 2019	MUUTOS	TA+MUUTOS	TOTEUMA 2019
Toiminnan rahavirta				
Liikelyli-/alijäämä	11 000,00	0,00	11 000,00	3 047,48
Poistot ja arvonalentumiset	204 036,00	0,00	204 036,00	172 175,56
rahoitustuotot ja -kulut	0,00	0,00	0,00	-73,15
Toiminnan rahavirta yhteensä	215 036,00	0,00	215 036,00	175 149,89
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-400 000,00	0,00	-400 000,00	-133 830,97
Rahoitusosuudet investointimenoihin	141 000,00	0,00	141 000,00	51 863,10
Investointien rahavirta yhteensä	-259 000,00	0,00	-259 000,00	-81 967,87
Toiminnan ja investointien rahavirta	-43 964,00	0,00	-43 964,00	93 182,02
Rahoituksen rahavirta				
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00	0,00	80 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos kaupungilta	0,00	0,00	0,00	-65 343,54
Saamisten muutos muilta	0,00	0,00	0,00	-47 182,60
Korottomien velkojen muutos kaupungilta	0,00	0,00	0,00	62 551,45
Korottomien velkojen muutos muilta	-16 500,00	0,00	-16 500,00	9 756,67
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	-16 500,00	0,00	-16 500,00	-40 218,02
Rahoituksen rahavirta	63 500,00	0,00	63 500,00	39 781,98
RAHAVAROJEN MUUTOS	19 536,00	0,00	19 536,00	132 964,00
Rahavarat 31.12.	388 557,00		388 557,00	479 932,61
Rahavarat 1.1.	369 021,00		369 021,00	346 968,61
Rahavarojen muutos	19 536,00	0,00	19 536,00	132 964,00

**LIIKELAITOS MARTTINEN
INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN**

	Budj 2019	Toteutuma 2019 01-12	Poikkeama summa	Käyttö- %
Melontatoiminnan kehittäminen				
INVESTOINTIMENOT	0,00	-7 937,35	7 937,35	-100,00
RAHOITUSOSUUDET INVESTONTEIHIN	0,00	9 000,00	-9 000,00	-100,00
NETTOMENO	0,00	1 062,65	-1 062,65	-100,00
Rantasaunan ympäristön rakenteet ja alue				
INVESTOINTIMENOT	0,00	-1 578,96	1 578,96	-100,00
NETTOMENO	0,00	-1 578,96	1 578,96	-100,00
Varausjärjestelmä HotSoft8				
INVESTOINTIMENOT	0,00	-3 599,00	3 599,00	-100,00
NETTOMENO	0,00	-3 599,00	3 599,00	-100,00
Palohälytysjärjestelmä				
INVESTOINTIMENOT	-40 000,00	0,00	-40 000,00	
NETTOMENO	-40 000,00	0,00	-40 000,00	
Vanhan Pappilan kunnostus, katto ja val.				
INVESTOINTIMENOT	-150 000,00	-61 233,00	-88 767,00	40,82
INVESTOINTITULOT	105 000,00	42 863,10	62 136,90	40,82
NETTOMENO	-45 000,00	-18 369,90	-26 630,10	40,82
Marttisen toimintapaisto				
INVESTOINTIMENOT	-100 000,00	0,00	-100 000,00	
INVESTOINTITULOT	15 000,00	0,00	15 000,00	
NETTOMENO	-85 000,00	0,00	-85 000,00	
Perinnekyllän rakennusten kunnostus				
INVESTOINTIMENOT	-80 000,00	-55 726,66	-24 273,34	69,66
NETTOMENO	-80 000,00	-55 726,66	-24 273,34	69,66
Kalustaminen ja varustaminen				
INVESTOINTIMENOT	-30 000,00		-30 000,00	
INVESTOINTITULOT	21 000,00		21 000,00	
NETTOMENO	-9 000,00	0,00	-9 000,00	
Akustiikka ja ergonomia ym.				
INVESTOINTIMENOT	0,00	-3 756,00	3 756,00	-100,00
NETTOMENO	0,00	-3 756,00	3 756,00	-100,00
INVESTOINNIT YHTEENSÄ				
INVESTOINTIMENOT	-400 000,00	-133 830,97	-266 169,03	33,46
INVESTOINTITULOT	141 000,00	51 863,10	89 136,90	36,78
NETTOMENO	-259 000,00	-81 967,87	-177 032,13	31,65

**LIKELAITOS MARTTINEN
TULOSLASKELMA**

	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Liikevaihto	1 377 911,27	1 324 886,77
Liiketoiminnan muut tuotot	796 652,02	600 209,76
Tuet ja avustukset kunnalta ja kuntayhtymältä	177 526,00	184 526,00
	2 352 089,29	2 109 622,53
Materiaalit ja palvelut		
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-319 253,38	-296 203,69
Ostot tilikauden aikana	-319 253,38	-296 203,69
Palvelujen ostot	-603 225,43	-529 030,47
	-922 478,81	-825 234,16
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-951 268,47	-900 676,18
Henkilösivukulut	-192 179,31	-183 971,49
Eläkekulut	-165 819,61	-148 777,99
Muut henkilösivukulut	-26 359,70	-35 193,50
	-1 143 447,78	-1 084 647,67
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-172 175,56	-204 358,91
Liiketoiminnan muut kulut	-110 939,66	-76 227,16
Liikelylijäämä (-alijäämä)	3 047,48	-80 845,37
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	0,00	6,90
Muut rahoitustuotot	114,56	199,82
Muille maksetut korkokulut	-187,79	-133,19
Muut rahoituskulut	0,08	2,01
	-73,15	75,54
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	2 974,33	-80 769,83
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	2 974,33	-80 769,83
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 974,33	-80 769,83
LIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT		
	2019	2018
Sijoitetun pääoman tuotto, %	0,15	-3,86
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	0,14	-3,87
Voitto, %	0,22	-6,10

**LIIKELAITOS MARTTINEN
RAHOITUSLASKELMA**

	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Toiminnan rahavirta		
Liikeliijäämä (-alijäämä)	3 047,48	-80 845,37
Poistot ja arvonalentumiset	172 175,56	204 358,91
Rahoitustuotot ja -kulut	-73,15	75,54
	<hr/> 175 149,89	<hr/> 123 589,08
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-133 830,97	-181 695,73
Rahoitusosuudet investointeihin	51 863,10	79 312,74
	<hr/> -81 967,87	<hr/> -102 382,99
Toiminnan ja investointien rahavirta	93 182,02	21 206,09
Rahoituksen rahavirta		
Oman pääoman muutokset		
Peruspääoman muutos	80 000,00	0,00
Oman pääoman muutokset	<hr/> 80 000,00	<hr/> 0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	-65 343,54	-88 638,88
Saamisten muutos muilta	-47 182,60	18 936,92
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	72 308,12	141 443,59
	<hr/> -40 218,02	<hr/> 71 741,63
Rahoituksen rahavirta	39 781,98	71 741,63
Rahavarojen muutos	132 964,00	92 947,72
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12	479 932,61	346 968,61
Rahavarat 1.1	346 968,61	254 020,89
	<hr/> 132 964,00	<hr/> 92 947,72
Liikelaitoksen tunnusluvut	2019	2018
Investointien tulo-rahoitus, %	213,68	120,71
Lainanhoitokate	-	-
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v, 1000 €	177,67	46,58
Kassan riittävyys, pv	78,53	58,42
Quick ratio	1,31	1,17
Current ratio	1,31	1,17

LIIKELAITOS MARTTINEN**TASE**

VASTAAVAA	2019	2018
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		
Rakennukset	1 516 008,52	1 614 301,77
Kiinteät rakenteet ja laitteet	70 600,09	85 973,45
Koneet ja kalusto	19 731,30	25 092,52
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	207 866,43	179 046,29
	<hr/> 1 814 206,34	<hr/> 1 904 414,03
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	4 328,82	4 328,82
Muut saamiset	56 159,14	56 159,14
	<hr/> 60 487,96	<hr/> 60 487,96
Pysyvät vastaavat yhteensä	1 874 694,30	1 964 901,99
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	60 354,08	20 877,14
Saamiset kunnalta	676 745,33	611 401,79
Muut saamiset	20 670,79	12 954,05
Siirtosaamiset	14 587,79	14 598,87
	<hr/> 772 357,99	<hr/> 659 831,85
Rahat ja pankkisaamiset	479 932,61	346 968,61
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	1 252 290,60	1 006 800,46
VASTAAVAA YHTEENSÄ	3 126 984,90	2 971 702,45

**LIKELAITOS MARTTINEN
TASE**

VASTATTAVAA	2019	2018
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	2 153 065,41	2 073 065,41
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	13 980,23	94 750,06
Tilikauden yli-/alijäämä	2 974,33	-80 769,83
	<u>2 170 019,97</u>	<u>2 087 045,64</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot		25 000,00
Ostovelat	69 395,36	60 455,83
Muut velat	743 797,15	667 401,26
Siirtovelat	143 772,42	131 799,72
	<u>956 964,93</u>	<u>884 656,81</u>
Vieras pääoma yhteensä	956 964,93	884 656,81
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	3 126 984,90	2 971 702,45

TASEEN TUNNUSLUVUT	2019	2018
Omavaraisuusaste, %	69,40	70,83
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	40,69	40,75
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	16,95	13,98
Lainakanta 31.12, 1000 €	-	-
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	20,97	20,71
Lainasaamiset 31.12, 1000 €	-	-

LIKELAITOS MARTTINEN
LIITETIEDOT
Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenon mukaisena, rahoitusosuuksilla ja suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettynä.

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon

LIKEVAIHTO ulk/sis	2019	2018
Nuorisotoiminta	965 795,75	860 382,23
Elinkeinotoiminta	397 439,62	458 736,66
Perinnekyä toiminta	14 675,90	5 767,88
	1 377 911,27	1 324 886,77

MYYNTISAAMISET	2019	2018
Myyntisaamiset tytäryhteisöiltä	1 089,80	340,00
Myyntisaamiset muilta	59 264,28	20 537,14
	60 354,08	20 877,14
SAAMISET KUNNALTA	2019	2018
- sisäinen,yhdystili	676 745,33	609 562,69
- ulkoinen yhdystili	0,00	1 839,10
	676 745,33	611 401,79
MUUT SAAMISET	2019	2018
Alv.saamiset lääninverovirastolta	20 670,79	12 926,75
Muut saamiset		27,30
	20 670,79	12 954,05
SIIRTOSAAMISET	2019	2018
Siirtosaamiset valtiolta	13 387,79	12 448,78
Saamiset muilta	1 200,00	2 150,09
	14 587,79	14 598,87

OMA PÄÄOMA	2019	2018
Peruspääoma 1.1.	2 073 065,41	2 073 065,41
muutos: lisäys	80 000,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	2 153 065,41	2 073 065,41
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	13 980,23	94 750,06

Tilikauden yli/- alijäämä	2 974,33	-80 769,83
Oma pääoma 31.12.	2 170 019,97	2 087 045,64

VIERASPÄÄOMA lyh.aik.		
SAADUT ENNAKOT lyh.aik.	2019	2018
Saadut tuki ennakot	0,00	25 000,00
MUUT VELAT lyh.aik.	2019	2018
Ennakonpidätykset ja sotu	13 446,09	12 319,53
ulkoinen velka Virtain kaupugille	9 240,53	2 377,97
sisäinen velka Virtain kaupungille	474 619,24	417 206,40
sisäinen velka taseyksikölle VH	110 963,72	100 454,39
Lomapalkkajaksotus	134 932,00	122 204,05
Muut velat	595,57	12 838,92
	743 797,15	667 401,26
SIIRTOVELAT	2019	2018
Palkkajaksotukset	1 550,03	5 606,48
valtionosuus jaksotukset (tukijaksotukset)	124 614,44	107 686,10
henkilökulujen sivukulujaksotukset, lakisääteiset	17 343,44	18 409,28
Muut siirtovelat	264,51	97,86
	143 772,42	131 799,72

VUOKRAVASTUUT		
leasingvuokravastuut	2019	2018
seuravalla tilikaudella maksettavat	9 158,23	8 585,70
myöhemmin maksettavat	11 810,45	12 119,60
yhteensä	20 968,68	20 705,30
ALV:PALAUTUSVASTUU	2019	2018
	329 435,00	352 200,00

PALAUTUS/SIIRTOKELPOISET LIITTY- MISMAKSUT	31.12.2019
syvät vastaavat/ muut saamiset	
KOILLIS-SATAKUNNAN SÄHKÖ	
- Rajalahti	1 416,45
- Marttinen	6 807,36

- Huoltorakennus	5 419,01	
- 4H-tila	136,28	
- Herraskosken mökit	126,14	
- Perämäen ost.omakotitalo	201,83	
- Lomasaari	11 167,68	
- Hakelämpökeskus	6 060,00	
- Marttisen Vihta-saunan sähköliittymä nro 30772 2.2.2017	16 220,00	
VIRTAIn VESIOSUUSKUNTA		
- Nuorisokeskus maj.rak. A,C,B	3 302,79	
- Nuorisokeskus, vast.otto rakennus	3 930,00	
- Lämpökeskus	1 170,00	
		ulkoinen yht
	<u>55 957,54</u>	
VIRTAIn KAUPUNKI/VESIHUOLTO		
Liittymä vesihuoltolaitokseen(sisäinen); lämpölaite 2014		
		<u>201,60</u>
yhteensä		<u><u>56 159,14</u></u>

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT		
HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ	31.12.2019	31.12.2018
Vakinaiset	18	18
määräaikaiset	7	6
	<u>25</u>	<u>24</u>

ARVIOIDUT POISTOAJAT, NIITÄ VASTAAVAT VUOTUISET POISTOPROSENTIT JA POISTOMENETELMÄT	
Aineettomat hyödykkeet	
Kehittämismenot	2 - 5 v. tasapoisto
Aineettomat oikeudet	5 - 10 v tasapoisto
Konserniliikearvo	2 - 5 v. tasapoisto
Liikearvo	2 - 5 v. tasapoisto
Atk-ohjelmistot	2 - 5 v. tasapoisto
Muut	2 - 5 v. tasapoisto
Erityisestä syystä enintään (esim. vesistöjen peruskunnostus)	20 v. tasapoisto
Aineelliset hyödykkeet	
Maa- ja vesialueet	ei poistoa
Rakennukset ja rakennelmat	
Hallinto- ja laitusrakennukset	20 - 50 v. tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 - 30 v. tasapoisto

Talousrakennukset	10 - 20 v. tasapoisto
Vapaa-ajan rakennukset	20 - 30 v. tasapoisto
Asuinrakennukset	30 - 50 v. tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 - 20% mjp
Sillat, laiturit ja uimalat	10 - 25% mjp
Muut maa- ja vesirakenteet	10 - 20% mjp
Vedenjakeluverkosto	7 - 10% mjp
Viemäriverkko	7 - 10% mjp
Kaukolämpöverkko	10 - 15% mjp
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovaistuslaitteet	15 - 20% mjp
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	20 - 22% mjp
Maakaasuverkko	12 - 15% mjp
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 - 20% mjp
Sähkö-, vesi- yms laitoskoneet ja laitteet	15 - 25% mjp
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 - 20% mjp
Liikenteen ohjauslaitteet	20 - 25% mjp
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	20 - 25% mjp
Koneet ja kalusto	
Rautaiset alukset	15 - 20 v. tasapoisto
Puiset alukset ja muut uivat työ	8 - 15 v. tasapoisto
Muut kuljetusvälineet	4 - 7 v. tasapoisto
Muut liikkuvat työkoneet	5 - 10 v. tasapoisto
Muut raskaat koneet	10 - 15 v. tasapoisto
Muut kevyet koneet	5 - 10 v. tasapoisto
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5 - 15 v. tasapoisto
Atk-laitteet	3 - 5 v. tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	3 - 5 v. tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet	käytön mukainen poisto
Luonnonvarat	poisto
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa
Keskeneräiset hankinnat	ei poistoa
Osakkeet ja osuudet	ei poistoa

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa. on kirjattu vuosikuluiksi.

ERILLISTILINPÄÄTÖS 2019

Liikelaitos Marttinen

LIIKELAITOS MARTTISEN TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Virrat 25.2.2020

LIIKELAITOS MARTTISEN JOHTOKUNTA

Risto Saarinen, puheenjohtaja
Marika Hakola, johtokunnan jäsen
Kirsti Perähuhta, johtokunnan jäsen
Antti Vuori, varapuheenjohtaja
Risto Lehtinen, johtokunnan jäsen
Katarina Sallomy, toimitusjohtaja

LIIKELAITOSTEN VAIKUTUS KAUPUNGIN TOIMINNAN RAHOITUKSEEN 31.12.2019

	kaupunki+VH taseyksikkö	Liikelaitos Marttinen	Eliminoinnit	Eliminoinnit	kaupungin ra- hoitusosa
	ulk./sis.	ulk./sis.	kaupunki+ VH	Liikelaitos	ulkoinen
Tulorahoitus					
Vuosikate	2 744 128	175 150	175 386	-175 386	2 919 278
Satunnaiset erät	-357 759				-357 759
Tulorahoituksen korj.erät	33 857				33 857
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-6 453 939	-133 831	80 000		-6 507 770
Rahoitusosuudet inv.men	149 685	51 863			201 548
Pys.vast.hyöd.luov.tulot	105 215				105 215
Toiminnan ja inv.rahavirta	-3 778 813	93 182	255 386	-175 386	-3 605 631
Rahoituksen rahavirta					
Antolainaukset muutokset					
Antolain.saam.lis	-35 790		2 856		-32 934
Antolain.saam.väh	4 457				4 457
Lainakannan muutokset					
Oman pääoman muutos	0	80 000		-80 000	0
Pitkäaik.lainojen lis	5 000 000				5 000 000
Pitkäaik.lain.väh	-813 908				-813 908
Toimek ant var/pääom.muut	-67 711				-67 711
Vaihto-om.muutos	5 025				5 025
Saamisten muutos	-598 018	-112 526	403 671	67 183	-239 691
Korott.pitkä/lyhytaik.velk.m	917 507	72 308	-405 787	-67 922	516 106
Muut maksuvalm.muutokset	256 802	-40 218	-2 116	-740	213 729
Rahoituksen rahavirta	4 411 561	39 782	740	-80 740	4 371 344
Rahavarojen muutos	632 749	132 964	256 126	-256 126	765 713
Rahavarat 31.12.	7 358 538	479 933			7 838 471
Rahavarat 1.1.	6 725 789	346 969			7 072 758
muutos	632 749	132 964	0	0	765 713

LIKELAITOKSET KAUPUNGIN TILINPÄÄTÖKSESSÄ

Liikelaitoksen vaikutus kaupungin tilikauden tuloksen muodostumiseen

Eliminoinnit

	kaupunki ja vesi- huolto taseyk- sikkö, ulk./sis.	Liikelaitos u/s	koko kau- punki sis /ulk	Kaupunki	Liikelaitos	Koko kaupunki ulkoinen
31.12.2019						
Toimintatuotot, sisäiset	6 427 870,88	175 261,66	6 603 132,54	-6 427 870,88	-175 261,66	0,00
Toimintatuotot, ulkoiset	31 978 857,38	1 999 301,63	33 978 159,01			33 978 159,01
Valmistus omaan käyt- töön	167 811,06		167 811,06			167 811,06
Avustus kunnalta	0,00	177 526,00	177 526,00		-177 526,00	0,00
		-1 143				
Henkilöstömenot	-14 511 332,68	447,78	-15 654 780,46			-15 654 780,46
Palvelujen ostot, sisäiset	-2 748 157,29	-115 862,47	-2 864 019,76	2 748 157,29	115 862,47	-0,00
Palvelujen ostot, ulkoiset	-52 852 271,16	-487 362,96	-53 339 634,12			-53 339 634,12
Aineet, tarvikkeet ja tava- rat/ulk	-3 749 189,52	-317 959,80	-4 067 149,32			-4 067 149,32
Aineet, tarvikkeet ja tavarat/sis	-2 438,78	-1 293,58	-3 732,36	2 438,78	1 293,58	0,00
Vuokrat, muut kulut/sisäi- set	-3 668 476,00	-60 245,14	-3 728 721,14	3 668 476,00	60 245,14	-0,00
Vuokrat, muut kulut	-2 839 550,09	-50 694,52	-2 890 244,61			-2 890 244,61
Avustukset, sisäiset	-8 059,28		-8 059,28	8 059,28		0,00
Avustukset, ulkoiset	-2 087 405,03		-2 087 405,03			-2 087 405,03
Avustus liikelaitokselle	-176 126,00		-176 126,00	176 126,00		0,00
TOIMINTAKATE	-44 068 466,51	175 223,04	-43 893 243,47	175 386,47	-175 386,47	-43 893 243,47
Verotulot	22 919 645,10		22 919 645,10			22 919 645,10
Valtionosuudet	23 197 924,00		23 197 924,00			23 197 924,00
Korkotuotot, ulkoiset	10 965,02		10 965,02			10 965,02
Muut rahoitustulot	864 694,35	114,56	864 808,91			864 808,91
Korkomenot, ulkoiset	-84 630,52	-187,79	-84 818,31			-84 818,31
Muut rahoitusmenot, ulkoiset	-96 003,71	0,08	-96 003,63			-96 003,63
VUOSIKATE	2 744 127,73	175 149,89	2 919 277,62	175 386,47	-175 386,47	2 919 277,62
Poistot käyttöomaisuus- desta	-3 728 703,85	-172 175,56	-3 900 879,41			-3 900 879,41
Arvon alentumiset	-16 818,79		-16 818,79			-16 818,79
Satunnaiset kulut	-357 759,00		-357 759,00			-357 759,00
TILIKAUDEN TULOS	-1 359 153,91	2 974,33	-1 356 179,58	175 386,47	-175 386,47	-1 356 179,58
						0,00
Poistoeron lisäys/väh	143 957,25		143 957,25			143 957,25
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	-1 215 196,66	2 974,33	-1 212 222,33	175 386,47	-175 386,47	-1 212 222,33

V ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT**LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA 2019**

TASEKIRJA SIDOTTUNA		SÄILYTYSTAPA
TALOUSARVIO (määrärahat+muutokset)		paperilla
PÄIVÄKIRJA		paperilla
PÄÄKIRJA		sähköinen tallenne
PÄÄKIRJA KUSTANNUSPAIKOITTAIN		sähköinen tallenne
OSTORESKONTRA	suoritusluettelo	sähköinen tallenne
MYYNTIRESKONTRA	suoritusluettelo	sähköinen tallenne
PALKKAHALLINTO(PEGASOS)	palkka-ajot	paperilla
KÄYTTÖMAISUUS/IRTAIMISTO	tapahtumat	paperilla
TÄSMÄYTYSSSELVITYKSET		paperilla
TOSITELAJI		
2	MUISTIOTOSITTEET	paperilla
9	KÄYTTÖMAISUUS	paperilla
10	KASSATOSITTEET	paperilla
20	OSTOLASKUT	paperilla
45	PERHEHUOLTO/OSTRESKONTRA	paperilla
46	SOSIAALITYÖ/PROCONSONA TOSITTEET	paperilla
50	OSTOLASKUJEN SUORITUKSET	paperilla
80	PALKKATOSITTEET	paperilla
90	MYYNTELASKUJEN SUORITUKSET	paperilla
99	KORJAUSTOSITTEET	paperilla
100	SÄHKÖISET OSTOLASKUT	sähköinen tallenne
101	RAHATOIMISTON LASKUTUKSET	paperilla
102	ASUNTOLAINALASKUTUKSET	paperilla
118	PÄIVÄHOITOLASKUTUS	paperilla
120	VESI-JA JÄTEVESILASKUTUS	paperilla
140	RAKENNUSVALVONTALASKUTUS	paperilla
141	KAAVOITUSTOIMISTON LASKUTUS	paperilla
150	HAMMASHOITOLANLASKUTUS (Efficca)	paperilla
151	TYÖTERVEYSHOIDON LASKUTUS(Efficca)	paperilla
152	POLIKLINIKAN LASKUTUS(Efficca)	paperilla
153	VUODEOSASTON LYHYTAIK.HOITOLASKUTUS(Efficca)	paperilla
154	VUODEOSASTON PITKÄAIK.HOITOLASKUTUS(Efficca)	paperilla
156	VANHAINKOTI PITKÄAIK.HOITOLASKUTUS 1.11.2013 ALK	paperilla
157	VANHAINKOTI LYHYTAIK.HOITOLASKUTUS1.11.2013 ALK	paperilla
167	KOTIHOITOLASKUTUS	paperilla
155	VTK/KUNTA JA KY-LASKUTUS	paperilla
159	PERHEHUOLTO	paperilla
160	SOSIAALITOIMISTO/YLEISLASKUTUS	paperilla
161	VANHAINKOTI/SEKAL.LASKUTUS	paperilla
200	SIVISTYSTOIMEN LASKUTUS	paperilla
209	KANSALAIPOISTON LASKUTUS	paperilla
210	MERIKANTO-OPISTON LASKUTUS	paperilla
220	NUOR.KESKUS MARTTISEN LASKUTUS	paperilla
230	TEKNINEN TOIMISTO/KAUKOLÄMPÖLAITOS	paperilla
231	TEKNINEN TOIMISTO/YLEISLASKUTUS	paperilla
232	TEKNINEN TOIMISTO/TILAPALVELU	paperilla
233	TEKNINEN TOIMISTO/RUOKAHOILOPALVELUT	paperilla
300	VESI-JA JÄTEVESILASKUTUS(VESIHUOLTO)	paperilla

Kirjanpitoaineisto säilytetään 10-15 vuotta, ellei velkomisasioiden, EU –tukien tai muun erillisen perusteen johdosta edellytetä pidempää säilytysaika. Pysyvästi säilytetään tasekirja ja talousarvio.

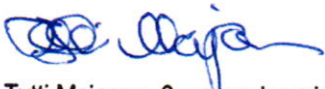
ALLEKIRJOITUKSET

Virroilla 30. päivänä maaliskuuta 2020

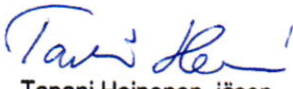
VIRTAIN KAUPUNGINHALLITUS

Tuula Mäntysalmi, puheenjohtaja

Tytti Majanen, 2. varapuheenjohtaja

Tapani Heinonen, jäsen

Sanna Kangas, jäsen

Eila Kalliomäki, jäsen

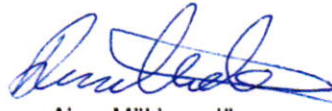
Juha Viitasaari, kaupunginjohtaja

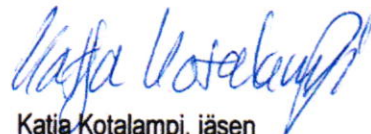
Teemu Kontoniemi, 1. varapuheenjohtaja

Reijo Koskela, jäsen

Aimo Mäkinen, jäsen

Katja Kotalampi, jäsen

Harri Tarvainen, jäsen

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu erillinen tilintarkastuskertomus

Virroilla 29. 5. 2020

BDO Auditor Oy

Tuomas Mettomäki
JHT, HT